

SVE PIRAMIDE SVIJETA I BOSANSKA DOLINA PIRAMIDA

“Gotovo sve što nas uče o drevnoj prošlosti je pogrešno: porijeklo čovjeka, civilizacija i piramida.”

dr.sci. Semir Osmanagich

dr.sci. Semir Osmanagich

SVE PIRAMIDE SVIJETA | BOSANSKA DOLINA PIRAMIDA

**PIRAMIDE S PET KONTINENATA ZAUVIJEK
MIJENJAJU SLIKU PROŠLOSTI ...
A TIME I BUDUĆNOSTI**

Sarajevo, 2012.

Autor : dr.sci. Semir Osmanagich
Naslov : **Sve piramide svijeta**
Podnaslov : **Piramide s pet kontinenata zauvijek mijenjaju sliku prošlosti... a time i budućnosti**
Izdanje : Peto, dopunjeno izdanje
Izdavač : Fondacija "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca", Sarajevo
Za izdavača : Ahmed Bosnić
Edicija : Deseti tom ciklusa "Alternativna historija" autora dr.sci. Semira Osmanagicha
Urednica : Sabina Osmanagich
Copyright : dr.sci. Semir Sam Osmanagich, 2013
Štampa : CPU The Printing Company, d.o.o., Sarajevo
Za štampariju : Ferid Jašarević
Godina izdanja i štampanja : 2013.
Tiraž : 2000 primjeraka
Recenzenti : Ahmed Bosnić, Slobodan Stajić
Prelom i dizajn korica : Idriz Balihodžić

CIP – Katalogizacija u publikaciji Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine
Osmanagich, Semir
Piramide s pet kontinenata zauvijek mijenjaju sliku prošlosti... a time i budućnosti / Osmanagich Semir, Sarajevo: Fondacija "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca", str. 296, slike autora
Bilješka o autoru: zadnje korice, bibliografske i druge bilješke uz tekst
ISBN: 978-9958-674-00-6
COBISS; BH-ID 18068486

Naučni odbor Fondacije: dr.sci. Nabil Swelim, dr.sci. Mona Haggag, dr.sci. Oleg Khavroshkin, dr.sci. Hassan Saady, dr. sci. Muhamed Pašić

Upravni odbor Fondacije: dr. Vlatko Določek, Vlastimir Mijović, Ahmed Bosnić, Amila Omersoftić, Slobodan Stajić, Ferid Jašarević, Mahir Hadžiahmetović, Zekerijah Smajić

PREDGOVOR

Slika prošlosti kakvu su nam je predstavljali obrazovni sistem i mediji se zauvijek ruši. Osnovni postulati tog svijeta su pogrešni: život na Zemlji nije nastao slučajno, čovjek nije nastao evolucijskim procesom, starost naprednih kultura nije samo 7.000 godina, razvoj ljudske civilizacije nije evolutivan. S generacijama naučnika i prosvjetnih radnika koji su nas učili krivo otići će i njihovo neznanje i zatvorenost.

Udžbenici historije neće biti dopunjavani i korigirani. Trebaju biti ponovno napisani.

Nova arheološka otkrića s kraja XX i početka XXI stoljeća u potpunosti mijenjaju naše shvatanje početka naprednih ljudskih kultura. A kad promijenite početak, onda se mora mijenjati i sve ono što je slijedilo iza toga.

S početkom kosmičke ere oholo smo pomislili da odlično poznajemo vlastitu prošlost. A onda su nam nova otkrića na površini Planete i u oceanskim dubinama pokazali da je naše neznanje beskrajno. Sistematskim radom na arheološkim lokacijama od Kine i Japana, Kambodže i Mauricijusa, Egipta, Sudana i Kanara, južnih država Evrope, do Centralne i Južne Amerike imamo šansu da naučimo više o našim superiornim precima koji su živjeli u balansu s prirodom.

U središtu svih tih kultura bile su piramide. Nimalo slučajno.

Za njihovo pravilno tumačenje potrebno je da ih proučimo iz fizičke, energetske i spiritualne dimenzije. Tek tada ćemo širom otvoriti vrata jednog novog, uzbudljivog svijeta prošlosti.

Magija arheologije će nam pokazati zašto moramo učiti iz prošlosti da bi riješili nagomilane probleme moderne civilizacije.

Sadržaj

Uvod	(7)
Prvi dio: Svijet piramida	(8)
1. Sedam piramida Mauricijusa traže odgovore	(8)
2. Piramide Kanarskih otoka: zaziranje španjolske nauke	(22)
3. Piramide Sicilije: lokalni scenarij ili panafrički graditelji?	(50)
4. Sve piramide Egipta: gdje su dokazi o faraonskim graditeljima? . . .	(52)
5. 224 Nubijske piramide	(103)
6. Najveće kineske piramide još uvijek pod velom misterije	(104)
7. Stotine miliona cigli za 300 peruanskih piramida	(127)
8. Mašinska obrada blokova bolivijske piramide Akapana	(139)
9. Teotihuakan – grad 600 piramida	(143)
10. Magija piramida civilizacije Maja	(156)
11. Piramide i u Grčkoj	(190)
12. Piramide u antičkom Rimu	(191)
13. Stepenaste piramide Sardinije	(192)
14. Zigurati Mesopotamije	(193)
15. Američke Cahokia piramide	(194)
16. Piramidalni hramovi Indije	(197)
17. Kamena piramida Indonezije	(198)
18. Koh-Ker piramida u Kambodži	(199)
19. Piramide Pacifika	(200)
20. Korejske piramide	(201)
21. Piramide Salvadora, Guatemale i Belizea	(202)
Drugi dio: Tajna Bosanske doline piramida	(204)
1. Osam elemenata za promjenu historije	(204)
2. Šest radiokarbonskih analiza odredilo starost podzemnog labirinta “Ravne”	(218)
3. Definitivna potvrda: beton u Bosanskoj dolini piramida	(224)
4. Zaključci Međunarodne naučne konferencije o Bosanskoj dolini piramida – ICBP 2008	(229)
5. Italijanski institut potvrđuje postojanje vještačkog betona	(231)
6. Energetska isijavanja iz bosanskih piramida	(234)

7. Rune i simboli u "Ravnama"	(239)
8. Radarska tomografija u podzemnom labirintu	(241)
9. Mjerenja radioaktivnosti	(243)
10. Otkrića podzemnih komora i jezera u 2010	(246)
11. Podzemni labirint "Ravne": preokret, napokon!	(250)
12. Prva prospekcija otvorenih tunela	(255)
13. Novogodišnja energetska mjerenja u podzemnom labirintu "Ravne"	(257)
14. Ekskluzivne fotografije novootkrivenih tunelskih sekcija	(259)
15. Nova mjerenja pružanja tunela u podzemnom labirintu	(267)
16. Kako je "faraon" dr. Zahi Hawass pokušao zaustaviti projekt bosanskih piramida	(269)
17. Koliko puta je dr. Robert Schoch pogriješio?	(274)
18. Popločana terasa na Bosanskoj piramidi Mjeseca stara 12.350 godina!	(282)
19. Studija o poboljšanju aure nakon posjete labirintu Ravne	(287)
20. Georadarski snimci i ilustracija strukture u podzemnom labirintu . .	(289)
21. Najpozitivnija vijest iz Bosne i Hercegovine	(291)
22. Zaključci "ICBP 2011" konferencije	(293)

Treći dio: Otkrića 2012. - 2013. (294)

1. Čvrstoća betona s Bosanske piramide Sunca	(295)
2. Petrografska analiza konglomerata u podzemnom labirintu Ravne	(296)
3. Sveta geometrija bosanskih piramida – "Cvijet života"	(298)
4. Primjena arheo-akustike na bosanskim piramidama	(299)
5. Četverodimenzionalna vizualizacija Bosanske doline Piramida . .	(301)
6. Tuneli ispod bosanskih piramida	(303)
7. Podzemni labirint Ravne: Ekspedicija u nepoznato	(304)
8. Mjerenja u podzemnom labirintu "Ravne".	(316)
9. Zašto je boravak u podzemnom labirintu "Ravne" – Ljekovit? . . .	(320)
10. Biofotonska mjerenja upotrebom Bovis skale u Bosanskoj dolini Piramida	(325)
11. Održana konferencija "Skrivena historija" u Visokom	(328)
12. Rezultati volonterske akcije "Mrav 2012."	(332)
13. Radiokarbonsko datiranje bosanske piramide Sunca	(335)
14. Lociran izvor energije bosanske piramide Sunca	(339)

Zaključak (341)

UVOD

Više od stotinu godina profesori historije ponavljaju svojim učenicima: “Piramide su građene u Egiptu kao grobnice faraona, a postoje još i u Meksiku kao ceremonijalni objekti žrtvovanja.”

Uče nas krivo.

Piramide nisu građene samo u Egiptu i Meksiku. Nema dokaza da su najstarije i najveće egipatske piramide ikada služile kao grobnice. Nema ni dokaza da su najstarije i najveće piramide Meksika bile mjesta žrtvovanja.

U Egiptu nisu izgrađene samo tri najpoznatije piramide na platou Gize već 130 piramida uz rijeku Nil. U Meksiku je izgrađeno hiljade piramida, a samo su posljednje, koje su gradili Azteci, služile za žrtvovanje zarobljenika. Sve ostale, a prije svega piramide Maja, nemaju odgovora na pitanje o njihovoj svrsi.

Impresionira činjenica da su piramide građene i u Guatemali, Hondurasu, Salvadoru i Belizeu u Centralnoj Americi, stotine piramida u Peruu i Boliviji u Južnoj Americi, desetine piramida na Kanarskim Otocima i Mauricijusu, 224 piramide u Nubiji (današnjem sjevernom Sudanu), stotine piramida u Kini i Kambodži. Daljnja istraživanja bi trebala potvrditi postojanje piramida u Amazonu (Brazil), Brizbejnu (Australija), Ekvadoru, Indoneziji, na dnu Karipskog mora (Kuba)...

Koncept piramida je prisutan širom svijeta i milenijumima unatrag. Uče nas da, sve do dolaska superiornog, bijelog, evropskog čovjeka, nije bilo komunikacije između kontinenata. Krivo.

Pokušaj arheologa i historičara da gradnju piramida smjeste u vremenski okvir koji njima odgovara takođe propada. Piramide u Peruu i Meksiku, Boliviji i BiH, Egiptu, Kini ili Mauricijusu su znatno starije.

Filtriranje arheoloških informacija postaje nemoguće. Dominacija elita prestaje. Iсуviše je nezavisnih istraživača, otvorenog uma, spremnih da upotrijebe moderne satelitske, termalne, georadarske, geofizičke i nove metode datiranja da bi se nastavilo sa skrivanjem znanja.

Vrata novog svijeta su otvorena.

Prvi dio: Svijet piramida

1.

SEDAM PIRAMIDA MAURICIJUSA TRAŽE ODGOVORE

Afrički otok Mauricijus se nalazi dvije hiljade kilometara daleko od afričkog kontinenta i skoro hiljadu kilometara od Madagaskara. Smješten je u južnom dijelu Indijskog okeana. Otok je dug sedamdeset kilometara, a na najširem dijelu je uži od 50 km. Na Mauricijusu danas živi 1,2 miliona ljudi.

Prvi pisani dokumenti pominju Mauricijus početkom XVI stoljeća s dolaskom evropskih moreplovaca: Portugalaca i Italijana, a zatim i Španjolaca, Holandana, Francuza i Engleza. Zvanična nauka tvrdi da na otoku nije bilo stanovnika prije evropskih te kasnije indijskih i afričkih useljenika. Pominje se i mogućnost da su do otoka dolazili i arapski morepolovci u X i XI stoljeću.

Ovaj vulkanski otok je uvijek bio daleko od kopna i naprednih antičkih civilizacija. Usred nepreglednih okeanskih prostranstava i uz odsustvo bilo kakvih tragova o postojanju lokalnog stanovništva u daljoj prošlosti, Mauricijus ne bi trebao biti kandidat za lokaciju piramida.

Ipak, na jugoistočnom dijelu otoka, u blizini međunarodnog aerodroma, usred beskrajnih plantaža šećerne trske, u oblasti Plaine Magnien, smješteno je sedam piramida. Sve su građene od vulkanskog kamena. Dizajn im je stepenast i imaju po četiri trouglaste stranice i pravilnu geometriju. Na vrhu im je plato. Orijentacija svih piramida je identična.

Piramida broj 1, najviša piramida na Mauricijusu

Piramida broj 1 ima 13 stepenica,
visoka je 15 metara, pravougaona osnova je dimenzija 21x28 metara

Piramida broj 1 je svojom istočnom stranom okrenuta prema Indijskom okeanu i izlasku sunca tokom ljetnog solsticija 21. decembra (Mauricijus je na južnoj polulopti te ljetni solsticij pada u mjesecu decembru)

Piramida broj 2, ima 11 stepenica, pravilne je kvadratne osnove 25x25m

Orijentacija piramide broj 2 je prema okeanu (istoku) - identično kao i piramidi broj 1. Okružena je poljima šećerne trske

Put do piramida vodi kroz gustu zasađenu šećernu trsku

Šećerna trska dostiže visinu od 3,5 metra

Piramida broj 3, pravilna geometrija, 11 stepenica s platom na vrhu

Osnova piramide broj 3 je pravougaona, dimenzije su joj 25x31 m, s platom na vrhu 7x14 metara

Piramida broj 4, sedam stepenica, identična orijentacija kao i kod ostalih piramida, s pravougaonim platoom na vrhu

Piramida broj 5, „bijela piramida”, svjetlijeg vulkanskog kamena, sastoji se od 11 stepenica i pravilne kvadratne osnove 24,95x24,95m

Sabina Osmanagich i autor vrše mjerenje piramida na Mauricijusu

Piramida broj 6, šest stepenica, pravougaone osnove 24x28 metara

Piramida broj 7 pretvorena je u tamilski hram

Piramida broj 7, sedam stepenica, pravougaone osnove 17x10 metara

Bridove svih piramida na Mauricijusu tvori obrađeni vulkanski kamen

Ugaoni kamen je obrađen s dvije strane i čini ugao od 90 stepeni

Piramida broj 1 na Tenerifama, u Guimaru ima identične karakteristike kao i piramide na Mauricijusu; vulkanski kamen je korišten kao građevinski materijal, ugaoni kamen je obrađen s dvije strane, orijentacija je prema istoku

Isti obrazac gradnje je primjenjen na svim stepenicama na Mauricijusu: veći vulkanski kamen na ivicama, manje dimenzije u unutrašnjem dijelu

Unutrašnji nagib doprinosi stabilnosti građevine

Odstupanje od dvadesetak stepeni odgovara orijentaciji prema izlasku sunca 21. decembra

Uniformna gradnja otkriva planski pristup izgradnji ove strukture

Uočljiva je kompaktnost gradnje svih sedam piramida; mada nema vezivnog materijala ipak su strukture ostale sačuvane dugi period od njihove izgradnje zahvaljujući vještini drevnih majstora.

Prve tri piramide su u liniji. U gradnju ovih objekata korišteno je, po mojoj procjeni, više od 30.000 tona materijala koji je grubo obrađen, donesen i ugrađen u ove strukture. Procjena je da bi za gradnju ovog kompleksa bilo potrebno 100 ljudi i pet godina neprekidnog rada.

Uočljiva su oštećenja, osobito u osnovi, svih piramida
(na fotografiji je piramida broj 2)

Najveće oštećenje je na piramidi broj 6 gdje nedostaje više od dvije tone materijala. Današnje vlasti Mauricijusa smatraju ove strukture „hrpama kamenja” koje su napravili lokalni radnici na plantažama šećerne trske 1940-ih godina dok su raščišćavali zemljište za sijanje i ne pridaju im nikakav naučni i historijski značaj.

Otkriće piramida na Mauricijusu ima globalni naučni značaj.

Prvo, lista zemalja na kojima se nalaze piramide građene u dalekoj prošlosti ima još jednog člana. Uz Meksiko, Egipat, Kinu, Salvador, Peru, Honduras, Kanare (Španiju), Grčku, Italiju, Bosnu i Hercegovinu, Belize, Kambodžu, Tajland, Boliviju, Guatemalu, Tahite... toj listi dodajemo i Mauricijus.

Drugo, ovdje je riječ o prostoru koji nije bio naseljen prije dolaska Evropljana, početkom XVI stoljeća. Nema ostataka drevnih civilizacija. Zasiurno, niti Evropljani (XVI-XX stoljeće) niti Arapi (X-XI stoljeće) nisu autori ovih piramida. Logično je da se postavljaju pitanja ko, kada i zašto.

Čini se da piramide na Mauricijusu predstavljaju prvi, čvrsti dokaz da su napredne civilizacije, u dalekoj prošlosti, tokom morskih putovanja, privremeno zastajale na otocima u Pacifiku (Tahiti), Indijskom okeanu (Mauricijus), Atlantiku (Kanari) i Sredozemlju (Sicilija) i gradile skladne i kompaktne piramide od lokalnog materijala.

Pred nama je proces otkrivanja odgovora na novootvorena pitanja.

2.

PIRAMIDE KANARSKIH OTOKA: ZAZIRANJE ŠPANJOLSKE NAUKE

Kanarski otoci čine provinciju koja pripada Kraljevini Španiji i sastavljeni su od sedam otoka: Lanzarote, Fuerteventura, Gran Canaria, Tenerife, Gomera, La palma i Hierro. S obzirom da se otočke vlasti nisu mogle dogovoriti oko glavnog grada formirane su dvije jedinice. Las Palmas de Gran Canaria (380 hiljada stanovnika) je glavni grad prva tri otoka, a Santa Cruz de Tenerife (220 hiljada) je na čelu administrativne vlasti za preostala četiri otoka.

Geografski, ovi otoci se nalaze u Atlantskom oceanu s površinom većom od 7200 kvadratnih kilometara na kojoj živi dva miliona stanovnika. Raspoređeni su u blizini sjeverozapadne obale Afrike. Lanzarote je udaljen od Maroka 95 km, a najudaljeniji je Hierro (304 km). Matično špansko tlo je daleko – preko 1100 km.

Sedam Kanarskih otoka je smješteno u radijusu od 210 km

Svi otoci su vulkanskog porijekla i, pretpostavlja se, milionske starosti. Relativno velika površina svakog otoka se odlikuje planinskim vjencima, dolinama, pustinjским predjelima, morskim liticama, kraterima i šumovitim područjima. Klima je suptropska, temperature su tokom čitave godine u rang 18-25 stepeni. Uz mnoštvo poljoprivrednih kultura, turizam je ipak vodeća ekonomska grana s 11 miliona turista u 2008. godini.

Otok Tenerife

Tenerife je pružao izvanredne uslove za život proteklih milenija. Između obala koje zapljuskuje Atlantski ocean pa do vulkanskog vrha El Teide, koji je s visinom više od 3700 metara najviši vrh u Španiji, pružaju se plodne ravnice, planinski predjeli prepuni pećina, guste bjelogorične i crnogorične šume, obilje vode te vulkanski kamen pogodan za obradu i gradnju.

Vulkan El Teide na Tenerifima, najviši vrh u Španiji

Na istočnoj strani otoka Tenerife, u plodnoj uvali, smješten je grad Guimar. Početkom 1990-ih, norveški istraživač Thor Heyerdahl je poslao poruke u svijet da se u Guimaru nalaze stepenaste piramide građene od vulkanskog kamena.

Već s ceste vidljive su terase piramidalne strukture u okviru ograđenog kompleksa. Prilaz je lijepo uređen, ali se cesta doima isuviše blizu struktura. Kasnije će se ispostaviti da je gradnja novih objekata i puteva uništila dijelove kompleksa.

Pogled na piramidalnu strukturu s ceste izvan muzeja

Piramide Guimara su smještene u „etnografskom parku“. Čudi zašto nije riječ o arheološkom parku. Boravak na Tenerifima će pokazati da nekoliko misterija okružuje ovaj kompleks, kako onih iz daleke prošlosti tako i ovih modernih.

Jedna od rekonstruiranih piramida u Guimaru, Tenerife

Na nekoliko hektara smješten je zaštićeni kompleks stepenastih piramida u Guimaru, muzejska zgrada, moderan auditorij i prijemna zgrada. Godišnje piramide posjeti oko 100.000 turista.

Kompleks se sastoji od šest piramida i one su označene brojevima od 1-6. Piramide broj 5 i 6 su obnovljene krajem 1990-ih i početkom ovog stoljeća. Prve četiri piramide su imale samo minorne rekonstrukcijske radove.

Muzejska postavka je impresivna: makete i poster i piramida iz čitavog svijeta. Govori se o konceptu piramida na različitim kontinentima i komunikaciji između drevnih naroda. Modeli artifakata iz Srednje i Južne Amerike identični su predmetima iz Babilona, Egipta i Kine.

Od tekstova je najinteresantniji izvod iz dnevnika fratra Juana de Abreu Galinda iz 1632. u kome on opisuje ove građevine i originalne stanovnike otoka Guanče riječima:

“Stavljali su mnogo kamenja u piramidalni oblik, gradeći što su više mogli uvis...”

Svih šest sačuvanih piramida u Guimaru imaju pravougaonu osnovu. Dužina stranica je između 15 i 80 metara. Piramide dostižu visinu od 12 metara.

"They used to put plenty of stones together into a pyramidal heap, which they would build as high as using loose stones would permit them; and on those days they had dedicated to such devotions, all of them assembled there around that heap of stones, and there they would dance, sing dirges, and wrestle as well as perform other challenges they used to have for recreation; and these were their festivities of devotion."
Fray Juan de Abreu Galindo, 1632

Prijevod pasusa iz dnevnika španjolskog fratra Galinde u kome opisuje kako su Guanči gradili piramide

Iz više izvora se može saznati da je u Guimaru (Tenerife, Kanarski otoci, Španija) svojevremeno bilo devet piramida. Tri su stradale u nekontroliranoj novogradnji prilikom koje je vulkanski kamen s piramida iskorišten za gradnju. Takođe, na gotovo svakom kutku otoka su vidljivi potporni zidovi koje je stanovništvo pravilo raščičavajući teren za poljoprivrednu proizvodnju. Mnoge kuće imaju potporne zidove u temeljima ili ogradama („paredones“ ili „morras“).

Sve piramide u Guimaru imaju pravougaonu osnovu s dimenzijama između 15-80 metara.

Piramida broj 5, kombinacija vulkanskog kamena iste dužine na ivicama stepenica, vulkanskog šljunka na stepenicama i obrađenog vulkanskog kamena s obje strane na ivicama. Očigledan je planski pristup gradnji ovog objekta.

Pažljivo obrađeno kamenje u obliku trougla smješteno je na bridove stepenastih piramida

Stepenište na piramidi broj 6 napravljeno je na zapadnoj strani; ista orijentacija prilaznog stepeništa je i na ostalim piramidama

Piramide broj 1 (manja, u uglu dole desno) i broj 2 (u središtu fotografije).

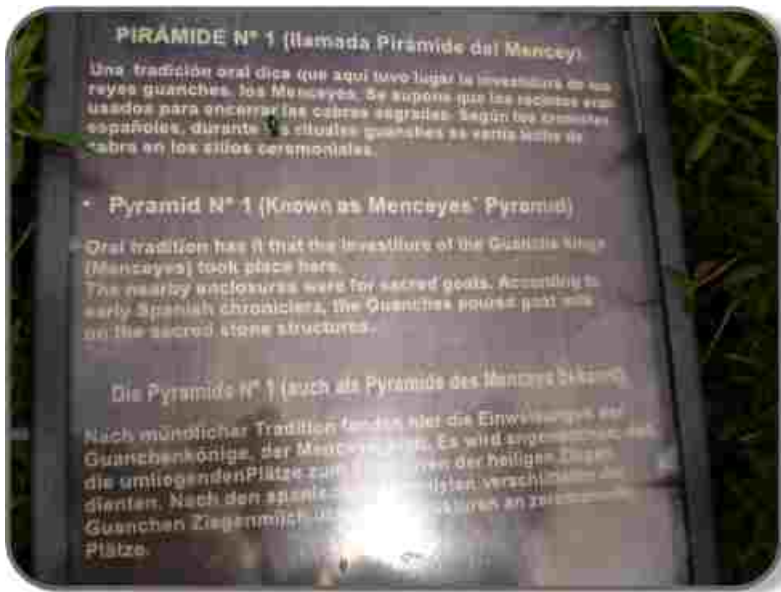

Južna strana piramide broj 2 se romboično izdužuje kako bi se poklopila s pravilnom orijentacijom pravca istok-zapad.

Međutim, vrlo je lako razgraničiti plansku gradnju struktura kao što su stepenaste piramide od čišćenja zemljišta i pravljenja gomila ili potpornih zidova za poljoprivredne terase.

Prvi znak za uzbunu sam dobio posjetom „Etnografskom parku – Piramide Guimara“. U razgovoru s uposlenicima te naučnim direktorom Muzeja Davidom Ortizom shvatio sam da postoji znatna uzdržanost u opisu ovog kompleksa piramida. Naime, naučna zajednica u Španiji, jedini Univerzitet (La Laguna) milionskih Tenerifa, muzejske institucije, vladine institucije... niko od njih zvanično ne priznaje postojanje unikatnih piramidalnih struktura. Jedinstven stav je da je riječ o „gomili vulkanskog kamenja“ koje su „seljaci pravili kao nus-proizvod dok su pripremali teren za agrikulturne potrebe“.

Ovakav stav se zvanično objavljuje unutar akademske zajednice, na naučnim skupovima, enciklopedijama, internetu. Kao udarne pesnice se koriste „slobodne enciklopedije“ kao Wikipedia koju pisu čitaoci, bez ikakve kontrole. Oni agresivni, anonimni autori Wikipedie, u funkciji održavanja statusa quo, se trude da pokažu kako oko ovih „uzgrednih gomila kamenja“ postoje „kontroverze“, ali da je nauka već odbacila teze da je riječ o „planskim strukturama“.

Iz oralne tradicije Guanča saznaje se da su u ograđenim terasama oko piramida čuvane koze da bi se kasnije izvodili ceremonijalni obredi. Sasvim moguće da je ovo bila jedna od funkcija u skorašnjem periodu, prije dolaska Španaca u XV stoljeću. Prava svrha, zasad, ostaje nepoznata.

Ograđene terase s južne strane piramide broj 2 u Guimaru

Pogled na zapadnu, pravilnu trokutastu stranu s platformom
piramide broj 2 u Guimaru

Tunelski prolaz u vulkanskoj stijeni ispod zapadne strane piramide broj 2

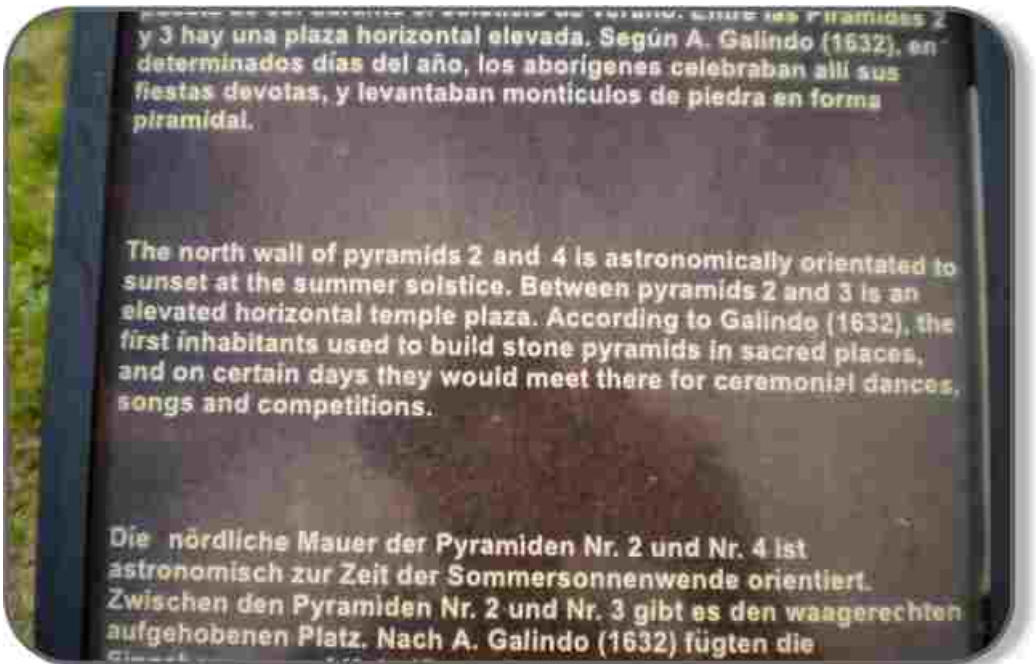
Tunelski prolaz je dostupan u dužini od osam metara; iza pregrađenog dijela kriju se, prema georadarskom snimanju, još tri metra tunela. Prava dužina je nepoznata, jer vlasti ne dozvoljavaju daljnja istraživanja

Piramida broj 2, potpuno očuvana, nije zahtjevala nikakve rekonstrukcijske radove. Oficijelni naučni stav je da je ovo "gomila kamenja" koju su seljaci u XIX stoljeću napravili kao "nus-proizvod tokom čišćenja terena". Ovakav sraman i nenaučni stav podupiru vodeće španske akademske institucije i mnoge internet stranice poput "Wikipedie".

Pogled na spoj piramida 2, 3 i 4.

Natpis objašnjava da su sjeverni zidovi piramida 2 i 4 orijentirani prema zalasku sunca tokom ljetnog solsticija, izvanredno važnog datuma za drevne narode. Španski fratar Galindo je pisao početkom XVII stoljeća da su Guanči gradili kamene piramide na svetim mjestima.

Pogled na terasu - prilazni plato piramidi broj 2.

Pogled na zidove piramide broj 2 i 4 i ceremonijalnu terasu. S obzirom da je piramidalni kompleks podignut na nagnutom terenu, zidovi piramide broj 2 su podignuti da bi bili horizontalni, dok zidovi piramide broj 4 poniru u zemlju iz istog razloga.

Ilustracija u Muzeju Guimara prikazuje orijentaciju piramida 2-4 prema izlasku i zalasku sunca tokom ljetnog solsticija. Takođe, vidljivo je da se ceremonijalna terasa u sklopu piramide 2 pruža pravcem pravilne orijentacije istok-zapad.

Pogled s piramide broj 2 na planinski vrh na kome se dešava dvostruki zalazak sunca tokom ljetnog solsticija. Pomjerite li se nekoliko metara od piramida na bilo koju stranu, ovaj fenomen nestaje.

Pogled na zapadnu stranu piramide broj 2, ceremonijalni plato i stepenice s kojih se vidi izlazak sunca, tačno po sredini piramide na dan ljetnog solsticija.

Građevinski i arheoastronomski elementi su dovoljno jasni da bi potvrdili pažljivo planiranje i arhitektonski pristup graditelja piramida u Guimaru.

Prije predavanja kojeg sam imao na Univerzitetu La Laguna, jedinom otočkom Univerzitetu u istoimenom gradu, razgovarao sam s nekoliko profesora Fakulteta za tehničku arhitekturu.

Razgovor je tekao ovako:

- Da li ste posjetili piramide u Guimaru? (pitao sam ih)
- Da. (odgovorili su)
- I šta mislite o njima?
- Pa, mi nismo arheolozi. Ne znamo da li su to gomile kamenja ili strukture. Postoje kontroverze (?!)
- Ali, očigledna je planska gradnja, orijentacija, terase jednakih dimenzija, obrađeni kamen na bridovima, iste dimenzije vulkanskog kamena na terasama koji je praćen šljunkom... (insistirao sam)
- Mi nismo doktori arheologije!

I tu je bio kraj diskusije s mojim domaćinima. Tužno. Sindrom straha da slučajno ne kažu nešto pogrešno i podrže projekt piramida nije samo bosanski. Akademski obrazovani intelektualci, umjesto da prednjače u otkrićima, grčevito kočće razvoj nauke.

Stoljećima su piramide ne Tenerifama ležale pred očima potomaka španskih doseljenika ne privlačeći pažnju. I napokon, nakon pročitano­g novinskog članka o ovom fenomenu, čuveni norveški autor i istraživač Thor Heyerdahl dolazi u posjetu Kanarima. Naravno, za njega sumnje nije bilo: u Guimaru se nalazile stepenaste piramide nepoznatih graditelja i starosti.

Životna putanja Heyerdahla je bila interesantna; kao mladi istraživač je tvrdio da je postojala antička komunikacija između kontinenata i da su drevni narodi putovali hiljade kilometara u brodovima od pruća. I, kao što to obično biva, naučna zajednica se usprotivila takvim tvrdnjama nazivajući ih besmislenima. Heyerdahl je bio uporan i u nekoliko navrata je izgradio brodove koji su, po dimenzijama i materijalu, bili identični onima na starim crtežima.

Uzbudljiva i uspješna putovanja Heyerdahla između Afrike i Srednje Amerike, zatim Južne Amerike i pacifičkih otoka te Irana (Perzije) i afričkog kontinenta, privukla su pažnju svijeta. Njegova knjiga "Kon-Tiki" postala je svjetski bestseller i najčitanija knjiga iza Biblije. Od početnog ismijavanja, Heyerdahl je prošao put koji je okončao s dvanaest počasnih doktorata.

Posljednjih desetak godina života Heyerdahl je proveo na Tenerifima gdje je, uz pomoć svog prijatelja industrijalca Karla Olsena, otkupio zemljište na kojem se nalazile piramide i formirao muzej i istraživačku zonu. U Guimaru se nalaze brojne kopije statua i predmeta sa svih kontinenata koje govore o povezanosti drevnih kultura. Lokacija Tenerifa je posebno indikativna - nalazi se na pravcu pružanja Golfske struje koja je služila za navigaciju drevnim moreplovcima.

Ugled Heyerdahla i osnivanje etnološkog parka „Piramide Guimara“ na Tenerifima je uzdrmao vladajuće mišljenje akademske zajednice ovog otoka i Španije. To je bio razlog da arheolozi s Univerziteta La Laguna organiziraju arheološko istraživanje 1992. na tri lokacije: između piramida 3 i 4 (jedna sonda), u pećini ispod piramide 1 i na platou između piramida 2 i 3 (osam son­di).

Rezultati su bili slijedeći:

- na terasi koja se nalazi između piramida 3 i 4 vrlo skroman obim iskopavanja dao je i skromne rezultate gotovo bez ikakvih značajnih nalaza;
- ispod piramide 1 nalazi se pećina/prolaz u vulkanskom kamenu u kojoj su pronađene kosti, keramika i predmeti koji pripadaju Guančijima; prema radiokarbonskim analizama starost se kreće između 680. i 1020. godine nove ere. Iznenađeni ovim nalazom arheolozi i antropolozi Univerziteta La Laguna su proklamirali da ne postoji veza između pećine i piramide broj 1. Međutim, pogled na pećinu, tačnije prolaz, nameće sasvim drugačiji zaključak. Postojanje prolaza ispod i unutar piramida je prateća pojava ovakvih građevina u svijetu i nema razloga da Tenerife budu izuzetak. Dok su proučavali pećinski prostor ustanovljeno je da je dugačak pet metara. Iskopavanjem je otvorena jedna pregrada i otkriveno je da postoji još tri metra prolaza. Snimanje georadarskim instrumentima

pokazalo je da se iza zida pružaju još tri dodatna metra. Međutim, arheolozi nisu išli dalje već su tu zaustavili istraživanje. Da li se podzemni prolaz pruža i dalje? Logičan bi bio afirmativan odgovor i to sam pomenuo naučnom direktoru kompleksa Davidu Ortizu prilikom obilaska piramida. Njegov odgovor je bio iznenađujući. On se potpuno slaže sa mnom, ali nemaju dozvole za nova istraživanja (mada se piramide nalaze na njihovom, privatnom zemljištu).

- I, na koncu, treća lokacija istraživanja je veliki plato između piramida 2 i 3. Tu su provedena prilično opsežna iskopavanja koja su pokazala slijedeće: prvi stratum od 20 cm bilježi prisustvo drveta, vinove loze, šišarki, stakla, metala i plastike koji pripadaju drugoj polovini XX stoljeća; drugi stratum, novih 25 cm, je sadržavao ostatke vinove loze, uvozne keramike, domaćeg posuđa, sve iz druge polovine XIX i prve polovine XX stoljeća; treći stratum, dubine 50-150 cm prikazuje prisustvo vulkanskog kamena i šljunka koji je korišten da bi se nivelirao teren. U gornjim dijelovima trećeg stratuma bilježe se rijetki ostaci tradicionalnog kanarskog posuđa i starije uvozne keramike. Na ovako niveliranim, vještačkim terasama podignute su piramide. Starost ovih građevinskih radova se nije mogla utvrditi.

Prema tome, odgovor na pitanje da li je riječ o građevinskim strukturama (kako je tvrdio Heyerdahl) ili gomilama vulkanskog kamenja koje su nastale dok su seljaci čistili teren za uzgoj poljoprivrednih kultura (tvrdnje stručnjaka s Univerziteta La Laguna) je nedvosmislen: ovdje je riječ o planskoj gradnji piramida.

Pokušaj Heyerdahla da se istraživanja nastave na samim piramidama bio je neuspješan. Univerzitet se povukao, a muzejski kompleks piramida više nikada nije dobio dozvolu za nastavak istraživanja. Kasnije, nakon smrti Heyerdahla, vlasnik Muzeja (Fondacija FERN) nije iskazivao želju za novim arheološkim radovima.

Deceniju i po nakon istraživanja Univerzitet još uvijek nije priznao poraz. Održava se i dalje teza o "gomili kamenja" ili u najboljem slučaju o "kotraverzi".

S obzirom da su arheološka istraživanja, ma koliko nedovoljna i nepotpuna bila, ipak potvrdila činjenicu (toliko očiglednu) da je neko gradio piramide, onda bi trebalo "pronaći" autore tih objekata.

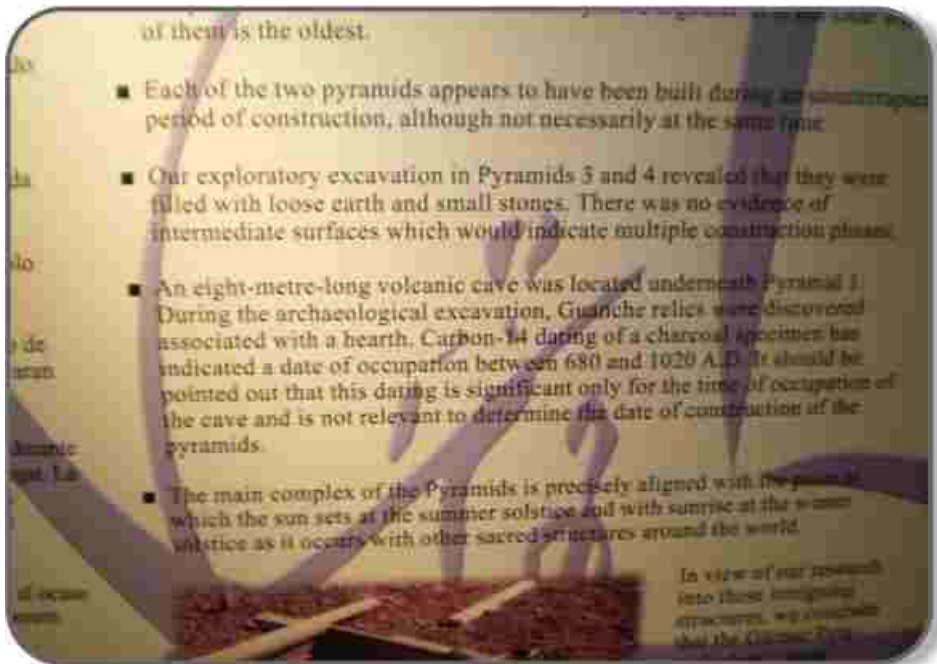
Da li su to bili Španci, u XX, XIX, XVIII ili nekom drugom stoljeću? Ovdje dolazimo na teren koji i osnovci znaju. Španci nikada i nigdje nisu gradili piramide. Oni su uvijek rušili piramide bez obzira na kojem meridijanu se nalazili. Tako je bilo s piramidama u Peruu kada su gotovo uništili najveći objekat u Južnoj Americi (piramida Sunca – Huaca del Sol) kod Trujilla. Tako je bilo i u Tenochtitlanu (prijestonici Azteca) kada su srušili njihove piramide i koristili materijal za svoje palače i katedrale. Tako je bilo u Guatemali, Hondurasu, Salvadoru, Belizeu i Meksiku kada su nemilice rušili piramide Maja da bi gradili svoje crkve, palače i hramove. I, na koncu, tako je bilo i na Kanarima, kada su rušili kamene gradove i piramide Guanča da bi se opravdali u istoriji tvrdeći da je ovdje riječ o primitivnim plemenima, a ne kreativnim graditeljima.

Osam arheoloških sondi između piramide broj 2 i 3

Thor Heyerdahl je bio prisutan tokom arheoloških istraživanja u Guimaru

Zabilješka o otkriću artefakata koji potvrđuju prisustvo Guančija u pećini ispod piramide broj 1

Otvaranje pećine ispod piramide broj 1 tokom 1992. godine

Radovi u pećini ispod piramide broj 1

Unutrašnjost pećine ispod piramide broj 1

Izgled zaštićenog ulaza u pećinu (2009)

Kamena kugla pronađena u piramidalnom kompleksu

Piramide na istočnoj obali Tenerifa, u gradu Guimar, su poznate i mogu se smatrati činjenicom. Kroz muzej "Piramide Guimara" do sada je prošlo skoro milion posjetilaca.

Piramide na zapadnoj strani Tenerifa su nepoznate i ne mogu se naći na internetu ili drugim izvorima. Ipak, u gradu Icod, uz samu obalu, u dijelu poznatom kao Santa Barbara, skriveno od pogleda, nalazi se nekoliko piramida.

Vlasnici zemlje reći će vam da nije riječ o piramidama, strukturama, već gomili kamenja nastaloj čišćenjem okolne zemlje.

Kamena, stepenasta piramida u Icodu na Tenerifima, skrivena od pogleda

Druga piramida u Icodu - tri strane su dobro očuvane

Piramide u Icodu su orijentirane prema zapadu, zalasku sunca u zaljevu

Zapuštene piramide Icada još uvijek pokazuju pravilnu geometriju i četiri trouglaste strane ili tri strane s prilaznim platoom sa zapada

Za razliku od piramida Guimara, ove građevine u Icadu nemaju široke stepenice s vulkanskim šljunkom na terasama, već uske stepenice građene od izabranog kamenja sličnih dimenzija.

Na dnu južne strane jedne od piramida nalazi se vulkanska stijena koja je poslužila kao temelj s potencijalnim ulazom.
Do sada nisu vršena nikakva istraživanja

Začuđuje ista veličina (obrađenog?) vulkanskog kamena koji je korišten prilikom izrade stepenica piramide

Na bridovima piramide je korišteno špicasto, vulkansko kamenje koje je, očigledno, obrađivano s obje strane

Lijepo obrađeni vulkanski kamen na obodu zidova piramide

Iza glavne ulice Icode, pored novogradnje, a usred nabacanog smeća, kriju se ostaci nekoliko piramida. Pitanje je dana kada će i one stradati u urbanom širenju

Četvrta piramidalna struktura u Icodu je zapuštena i oštećena, bez ikakve zaštite

Na susjednom otoku La Palmi zasad je evidentirana samo jedna stepenasta piramida s istim karakteristikama koje posjeduju piramide na Tenerifima

3.

PIRAMIDE SICILIJE: LOKALNI SCENARIJ ILI PANAFRIČKI GRADITELJI?

Afrika je okružena s tri velike vodene površine: Indijskim i Atlantskim oceanom i Mediteranskim morem. Piramide su građene na otocima s istočne i zapadne strane ovog kontinenta, ali i s njegove sjeverne strane.

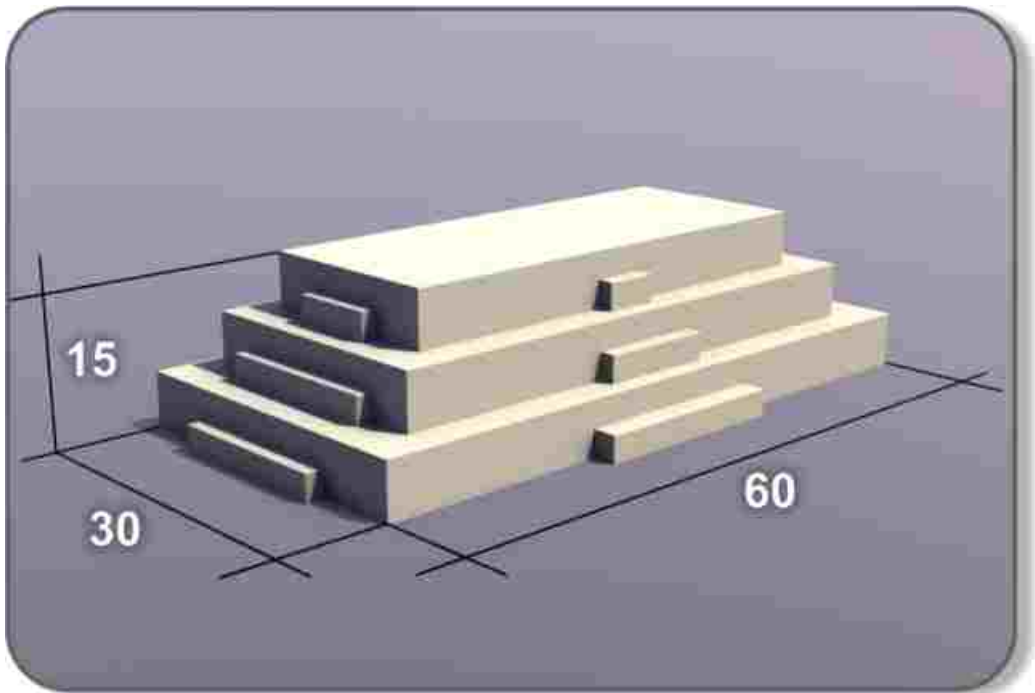
Naime, na italijanskom otoku Siciliji, ostaci više od 40 kamenih piramida prisutni su u krajoliku. Vulkanski kamen je obrađivan na sličan način kao i na Tenerifama i Mauricijusu. Ugaono kamenje je obrađivano s obje strane. Regularnost u širini stranica i njihovoj geometriji je uočljiva.

Nažalost, nije obavljeno sistematsko naučno ispitivanje ovih građevina o kojima nema nikakvih zapisanih dokumenata o njihovim graditeljima ili svrsi.

U ovom momentu obje opcije su otvorene: da su piramide izgradili lokalni stanovnici o kojima ništa ne znamo i koji odavno nisu prisutni na otoku, ili da su piramide plod prekomorske kulture koja je, ploveći morima, iz nekog razloga gradila piramidalne konstrukcije.

Ostaci više od četrdeset stepenastih piramida na Siciliji, građenih od vulkanskog kamena

Skica piramide Pietraperzia na Siciliji s pretpostavljenom originalnom pravilnom geometrijom

Ostaci stepenaste piramide na Siciliji, fotografija Giuseppea Tropea

4.

SVE PIRAMIDE EGIPTA: GDJE SU DOKAZI O FARAONSKIM GRADITELJIMA

Dvadeset lokacija uz Nil i stotinu piramida

Dvije su impresije koje mi se redovno nameću prilikom obilaska piramida u Egiptu: (1) graditeljski genij i (2) odsustvo dokaza o autorima najstarijih i ujedno najvećih piramida.

Prema različitim procjenama, uz rijeku Nil na egipatskoj teritoriji je podignuto između 118 i 138 piramida. Razlike u broju nastale su zbog postojanja građevinskih struktura koje su jako oštećene i u ruiniranom stanju tako da se ne može sa sigurnošću tvrditi da li je riječ o nekadašnjim piramidama, mastabama ili hramovima. Pri tome je većina podignuta na zapadnoj strani Nila, a koncentrirane su u donjem toku ove velike rijeke, u širem krugu između nekadašnjeg glavnog grada Memfisa i današnje prijestonice Kaira.

Po tvrdnjama egiptologa, piramide su podizali egipatski faraoni kao svoje grobnice. Navodno su faraoni Treće, Četvrte, Pete i Šeste dinastije iz Starog kraljevstva te Dvanaeste iz Srednjeg i Osamnaeste iz Novog kraljevstva autori ovih monumenata.

Dvadesetmilionski Kairo se proširio do samog platoa Gize i danas su grad i piramide odvojeni tek betonskim zidom. Piramide plaćaju danak ubrzanom zagađivanju i brojnim turističkim posjetama.

Ogroman plato Gize je djelomično uklesan i niveliran u krečnjaku, a drugim dijelom popločan blokovima. Na toj površini su podignute tri piramide poznate pod grčkim imenima: Keopsova, Kefrenova i Mikerenova. Uz svaku od njih nalazi se i po nekoliko satelitskih piramida znatno manjih dimenzija.

Keopsova piramida ima kvadratnu osnovu sa stranicama po 230 metara i procijenjenu visinu od 147 metara. Plato na samom vrhu piramide je oštećen i pretpostavlja se da je njegova površina bila 10x10 metara i da je na njoj stajao granitni piramidion. Pretpostavlja se i da je masa piramidiona iznosila devet tona (u okolini se nalazi jedan piramidion), a bio je perfektno piramidalne geometrije iz jednog komada granita.

Ovo je najveća od svih egipatskih piramida. Zapremine je gotovo 2,6 miliona kubičnih metara, s više od dva miliona tona blokova. Pravilna je četverostrana piramida s identičnim nagibom od 51 stepen 50 minuta i 40 sekundi. Orijentacija je prema stranama svijeta s odstupanjem prema geografskom sjeveru od nula stepeni i dvije minute.

Uz Keopsovu piramidu se nalaze četiri manje piramide. Egiptolozi tvrde da je riječ o jednoj satelitskoj i tri „kraljičine” piramide. Očigledno je da veći broj

blokova na Keopsovoj piramidi nedostaje. Tokom perioda od nekoliko hiljada godina različite kulture su koristile kamene blokove za gradnju svojih struktura i skidale ih sa Keopsove piramide. Do sada su pronađene tri prostorije unutar piramide: dvije iznad nivoa zemlje na visini od jedne trećine piramide („Kraljeva” i „Kraljičina”), a jedna ispod zemlje („Nedovršena”).

Na vanjskim zidovima piramide nema nikakvih oznaka graditelja, kao ni u prolazima koji vode prema prostorijama. U prostorijama nema kraljevskih insignija, hijeroglifa ili bilo kakvih simbola koji bi upućivali na autore, godinu gradnje ili svrhu ove kolosalne strukture. Nema ni kraljevskog namještaja, mumija, kostiju niti organskog materijala. Jedino se u „Kraljevoj” odaji nalazi pravougaoni granitni „ležaj” koji je po svojim dimenzijama veći od prolaza. To je omogućilo špekulacije egiptolozima da je ovdje bila Keopsova grobnica, a da je „ležaj” tu postavljen prije gradnje vanjskog omotača piramide.

Nedostatak materijalnih dokaza o graditeljima, starosti, logistici, tehnici gradnje i svrsi ove strukture upozoravaju da istraživanje najpoznatije piramide na svijetu nije završeno. Naprotiv, još uvijek smo na početku.

Kefrenova piramida je s visinom od 144 metra i kvadratnom osnovom stranica dužine po 215 metara, impresivna. Njen položaj (između dvije velike piramide) tvori optičku varku da je i viša od Keopsove. Stranice su joj postavljene pod nešto većim uglom od 53 stepena i deset sekundi, a zapremina joj je oko 2,2 miliona kubičnih metara. Uz Kefrenovu piramidu se nalazi i manja, satelitska piramida o čijem se porijeklu zasad malo zna.

Mikerenova (Menkaure) piramida je umanjena replika Keopsove. Osnova joj je kvadratna s dužinom stranica od 103 metra i visinom od blizu 66 metara. Nagib je gotovo identičan kao kod Keopsove: $51^{\circ}20'25''$. Uz ovu piramidu se nalaze tri manje, koju egiptolozi opisuju kao „tri kraljičine piramide”. Zapremina ove strukture je znatno manja u odnosu na dvije najveće i iznosi oko 235.000 kubičnih metara. Piramide na platou Gize su povezane podzemnim tunelima.

Listu piramidalnih struktura na platou Gize zaključuje građevina koju su egiptolozi pripisali faraonu IV dinastije Kentkovesu. Riječ je o građevini podignutoj na prirodnoj osnovi od krečnjaka, stepenastog oblika. Osnova joj je gotovo pravilan kvadrat (46x46 metara), a visina 17 metara. Nagib na rubu ove stepenaste strukture je 74 stepena.

S ovih 12 piramidalnih građevina na platou Gize ipak još uvijek nemamo konačan spisak. Diskusije su u toku o postojanju još jedne manje piramide uz Keopsovu. Njihov tačan broj je gotovo nemoguće odrediti s obzirom da su mnogobrojni blokovi, osobito manjih piramida, zauvijek odnešeni s platoa.

Priča o egipatskim piramidama navodno započinje dvije stotine godina

prije gradnje piramida na Gizi i to nešto južnije, na platou Saqqare. Egipolozi tvrde da je faraonu Treće dinastije Đoseru posvećena prva piramida, prije 4.650 godina. Riječ je o kolosalnoj kamenoj strukturi, stepenastog dizajna. Osnova joj je pravougaona (121x109 m), a visina respektabilnih 60 metara. Ispod piramide je tunelska mreža koja se, prema službenim podacima, pruža najmanje pet kilometara u dužinu. Zid, viši od 10 metara, je opasavao ovaj kompleks.

U toku je (2010.) sveobuhvatna rekonstrukcija vanjskog omotača Stepanaste piramide i trenutno se zamjenjuju popucali i ruinirani kameni blokovi novim. Skele su postavljene na sve četiri strane. Na pojedinim mjestima je uočljivo da se čak i originalna geometrija piramide narušava rekonstruktivnim zahvatom.

Na platou Saqqare je mnoštvo građevina iz različitih perioda. Jedna od struktura, impresivne kvadratne osnove od 120 metara dugih stranica i samo sedam metara visine, nazvana je „nezavršenom piramidom faraona Sekemketa”, koji je pripadao Trećoj dinastiji Starog kraljevstva.

Južnije je „mastaba faraona Sepseskafa” koja izgledom podsjeća na stepenaste piramide Maja. Ovaj faraon je pripadao Četvrtoj faraonskoj dinastiji. Dimenzije osnove ove pravougaone strukture su 100x75 m, s visinom od 18 metara i zapreminom od 150 hiljada kubičnih metara. Nagib brida prema osnovi je 70 stepeni.

Faraonu Pete dinastije Userkafu se pripisuje gradnja danas ruinirane piramide u neposrednoj blizini Stepenaste piramide na platou Saqqare. Površina joj je kvadratna (73x73 m), a visina 49 metara. Nagib je $53^{\circ}7'48''$. Uz nju se nalazila manja piramida.

Nešto južnije je piramida poznata kao piramida faraona Pete dinastije Isesija. Kvadratne je osnove (79x79 m), visine 52 metra i nagiba 52 stepena. Uz nju su ostaci još dvije manje piramide. Faraonu Unasu iz Pete dinastije „dodijeljenja” je piramida kvadratne osnove (57x57 m), visine 43 metra i nagiba 56 stepeni, uz koju se nalazi još jedna satelitska piramida.

Faraon Šeste dinastije Teti ima svoj kompleks koji se sastoji od jedne veće piramide (79x79 m, visina 53 m) i tri manje. Identične dimenzije imaju i piramide ostalih faraona Šeste dinastije: Pepija I (uz šest manjih piramida), Pepija II (s četiri manje piramide u neposrednoj okolini) i faraona Merenrea. Nagib varira između 53-57 stepeni.

Faraon Kvakare je jedini vladar Osme dinastije s piramidalnom strukturom u Egiptu: osnova građevine je kvadratna (32x32 m) s visinom od 21m. Listu piramida u Saqqari zaključuje faraon XIII dinastije Kender. U ograđenom kompleksu dominirala je „prava” piramida kvadratne osnove (53x53m), visinom od 38 m i nagibom od 55 stepeni.

Ostaci stepenaste piramide na lokaciji Zawyjet Al-Aryan se pripisuju faraonu Khabi iz Treće dinastije, doduše još uvijek bez materijalnih dokaza. Osnova joj je kvadratna, s dužinama stranica od 84 metra i pretpostavljenom visinom od 20 metara. I druga piramida na ovoj lokaciji je u ruinama. Dimenzije osnove od po 200 metara su impresivne. Egiptolozi ovu piramidu pripisuju faraonu Četvrte dinastije Nebkiju.

Velika enigma, po svojim dimenzijama, lokacijama i dizajnu, su bile tri piramide koje se pripisuju faraonu Sneferu koji je ustanovio 4. dinastiju,. Tvrdi se da je otac Keopsa izgradio tri kolosalne piramide. Ni u jednoj nisu pronađeni njegovi posmrtni ostaci, kosti, mumija, hijeroglifi, namještaj, natpisi, keramika... Do sada otkriveni unutrašnji prolazi u ovim piramidama vode do prostorija koje nemaju nikakva obilježja, ne samo ovog faraona, već faraonskog Egipta uopšte.

Impresivna je stepenasta piramida u Meidumu s visinom od 92 metra i kvadratnom osnovom od 144x144 metra. Piramida je nakon originalnog završetka dograđivana sa željom da od stepenaste građevine naprave „pravu” piramidu. Nagib joj je $51^{\circ} 50' 35''$ i očigledno da arhitektonski pripada seriji piramida u Gizi, iako ima stepenasti karakter. Do piramide je pravougaona struktura, takođe, stepenastog dizajna. Nazivaju je mastabom, mada s vrlo oskudnim dokazima. Turisti su vrlo rijetki na ovoj lokaciji. Zapravo, tokom 2010. jedino je plato Gize bio dobro posjećen, ali s drugačijom strukturom turista. Većina ih je bila iz Rusije i Poljske.

Dvije arhitektonske ljepotice se nalaze u Dashuru: Crvena i Savijena piramida. Perfektna izvedba Crvene piramide plijeni: 220 metara su joj dugačke stranice u osnovi,, visina je respektabilnih 105 metara, zapremina 1,7 miliona kubika, a nagib $43^{\circ} 22'$. Protok vremena učinio je svoje: kameni blokovi se polako pretvaraju u pustinjski pijesak. Unutrašnji prolazi i prostorije nam ponovo ne nude odgovore o graditeljima, vremenu gradnje i svrsi.

Objašnjenje egiptologa za Savijenu piramidu je najbizarnije: kažu da je zbog strukturalnih razloga na pola gradnje promjenjen ugao iz $54^{\circ} 50' 35''$ u $43^{\circ} 22'$. Ima li se u vidu da je ovdje riječ o iznimnom nivou arhitektonskog i graditeljskog umijeća nelogično je da se prave ovakve kardinalne greške i onda ispravljaju usred gradnje. Mnogo je logičnije da su autori ovih struktura eksperimentirali s uglovima, visinama i dizajnom. Navodno, promjenjeni ugao u 43 stepena je identičan nagibu Crvene piramide koja je u neposrednoj blizini kao i visini iste (105 metara), Osnova piramide je kvadratna (188x188), volumen joj je više od 1,2 mil. kubična metra. Daljnja istraživanja će odgovoriti zašto je piramida “savijena” baš na određenom mjestu i kakve (energetske?) efekte to proizvodi. U blizini se nalazi i manja satelitska piramida.

Nedaleko su i ostaci piramidalne strukture koja se pripisuje faraonu XII dinastije Amenematu II. Procjenjuje se da je kvadratna osnova imala dužinu stranica od po pedesetak metara.

U blizini Gize je lokacija Abu Ravash. Piramidalni kompleks je u ruševinama. Autorstvo se pripisuje faraonu IV dinastije Djedefreu. Procjenjuje se da je piramida imala kvadratnu osnovu s dužinama stranica od 106 metara, visinom od 68 metara i nagibom od 52 stepena. Uz veću piramidu vidljivi su ostaci satelitske piramide.

Moj posjet lokaciji Abusir u martu 2010. bio je nešto duži nego obično. Inače, ova je lokacija već duže vremena zatvorena za posjete i može se ući samo uz dozvolu egipatskog Vrhovnog savjeta antikviteta. Iskoristio sam činjenicu što sam taj dan bio jedini posjetilac da pažljivo obiđem sve piramide.

Četiri su veće piramide i četiri stepenaste piramidalne građevine ("satelitske piramide") koje egiptolozi, iz njima poznatih razloga, pripisuju faraonima Pete dinastije. Impresivne su po svojim dimenzijama i pojavi, mada zaostaju za onima u Gizi, Saqqari, Meidumu ili Dashuru. Piramida faraona Sahurea ima kvadratnu osnovu sa stranicama od po 79 metara i visinom od 47 metara. Nagib joj je $50^{\circ}11'40''$. Ovo je jedina piramida u koju sam ulazio, a da su joj hodnik i manja prostorija urušeni.. Zvanično je piramida u fazi rekonstrukcije mada se ništa na njoj godinama nije radilo.

Posebno je interesantna stepenasta piramida koju pripisuju faraonu Neferirkareu. Ovo je najveća piramida u Abusiru s kvadratnom osnovom od 105x105 metara, visine 54 metra, zapremine 257.000 kubičnih metara i nagiba od 70 stepeni. Vidljivi su pokušaji da se od stepenaste piramide napravi "prava". Ulaz u ovu piramidu nije otkriven. Faraon Neferefre je, navodno, započeo s izgradnjom svoje piramide koja nikada nije završena. Osnova joj je 65x65 metara. Inače, na lokaciji su vidljivi tragovi kasnijih kultura. Riječ je o faraonskim ostacima s mnogobrojnim hijeroglifima, kamenim stubovima, uklesanim kartusima, kombinaciji bazalta, mermera i krečnjaka. No, ovi ostaci nemaju nikakve veze s obližnjim piramidama koje su znatno starije.

Četvrta veća piramida u Abusiru, po zvaničnoj nauci, pripada faraonu Niuserreru. Kvadratna osnova ima stranice dužine po 80 metara, visinu od 52 metra i nagib od $51^{\circ}50'35''$, a što je identično Keopsovoj piramidi.

Zatvoreni piramidalni kompleks na lokaciji Lisht sam imao priliku da posjetim 2007. Dvije veće piramide su praćene s deset manjih. Faraon XII dinastije Amenemhat I je, prema tvrdnjama egiptologa, autor piramide dimenzija 84x84x55 metara s nagibom od $54^{\circ}27'44''$. Iz iste dinastije dolazi i faraon Sensusret I koji je napravio piramidu dvostruko veće zapremine: 105x105x61 metar, s nagibom $49^{\circ}24'$ i volumenom od četvrt miliona kubnih metara. Na obje piramide se primjećuje kombinacija većih i manjih blokova što upućuje na pretpostavku da su neke starije piramide razrušene, a nove pravljene od njihovih blokova. Ni na ovim piramidama nisam zapazio nikakvu simboliku koja pripada faraonskom dobu Egipta.

U blizini Dashura je lokacija El-Lahun čija piramida se veže za faraona XII dinastije Senusreta II. Dimenzije su joj 106x106x49 m, a nagib 42° 35'. Iz daljine podsjeća na stepenastu piramidu iz Meiduma, ali iz neposredne blizine postaje jasno da je više oštećena.

Kamena piramida u Hawari je većih dimenzija: 105x105x58 m, s nagibom 48° 45'. Slovi kao vječno počivalište faraona XII dinastije Amenemhata III. U Mazghuni je piramidalna osnova manjih dimenzija (53x53 m) i vezuje se za faraona Amenemhata IV. Na lokaciji Dhara su ostaci velike piramidalne građevine kvadratne osnove 130x130 m i pretpostavljenog faraona Khuia. Znatno južnije, u Abydosu, su ostaci jedine piramide za koju egiptolozi tvrde da pripada XVIII dinastiji i faraonu Ahmosu. Dimenzije su joj 53x53x40 m, a nagib 60°.

Istraživač piramida dr. Nabil Swelim je tokom svog dugogodišnjeg rada obradio tzv. "Sedam slojevitih monumenata ranog Starog kraljevstva". Detaljno je opisao ruine na lokacijama Seila, Sinki, Elephantine, Hebenu, Nubt, El Qula i El Ghanimiya. S obzirom na velika oštećenja i mnoštvo građevinskog materijala koji nedostaje teško je odrediti da li je riječ o piramidama, ali sve upućuje da je riječ o stepenastim piramidalnim tvorevinama. Ovoj listi možemo pridružiti i niz piramida građenih od inferiornih materijala (cigla, blato) koje nisu odoljele zubu vremena.

Pogled na Keopsovu piramidu (lijevo).
Očigledna su oštećenja piramide na bridovima

Erozija prilaznog platoa Gize sastavljenog od blokova krečnjaka

Oštećeni vanjski omotač Keopsove piramide otkriva da je još uvijek prisutna dilema kako su blokovi ugrađivani u ovu strukturu: (1) Oblikovani u tri obližnja kamenoloma, (2) Lijevani na licu mjesta što im daje „stopljeni” izgled, ili (3) Kombinacijom ove dvije tehnike gradnje

Na više od 30 stepeni celzijusa, hlad Keopsove piramide je dobrodošao

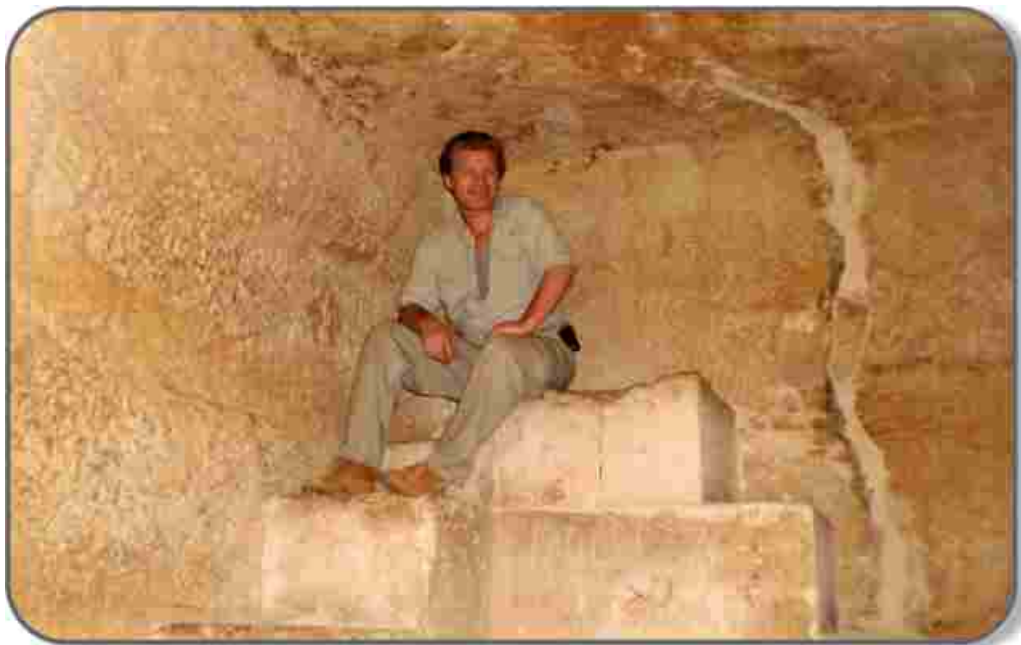
Na mnogobrojnim sekcijama vanjskog omotača Keopsove piramide se ne vide jasno odrezani već „stopljeni” blokovi

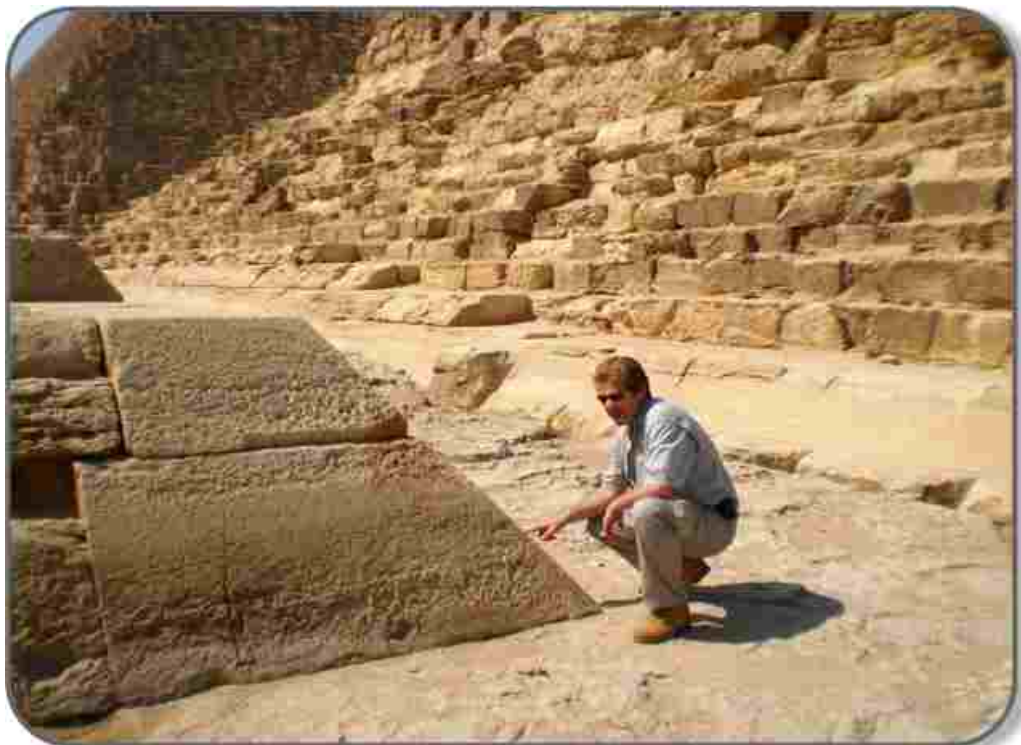
Kroz mali prolaz se ulazi u podzemnu prostoriju manje satelitske piramide koju egiptolozi smatraju za vječno počivalište kraljice Hetepheres iz Četvrte dinastije (2521-2528 p.n.e.).

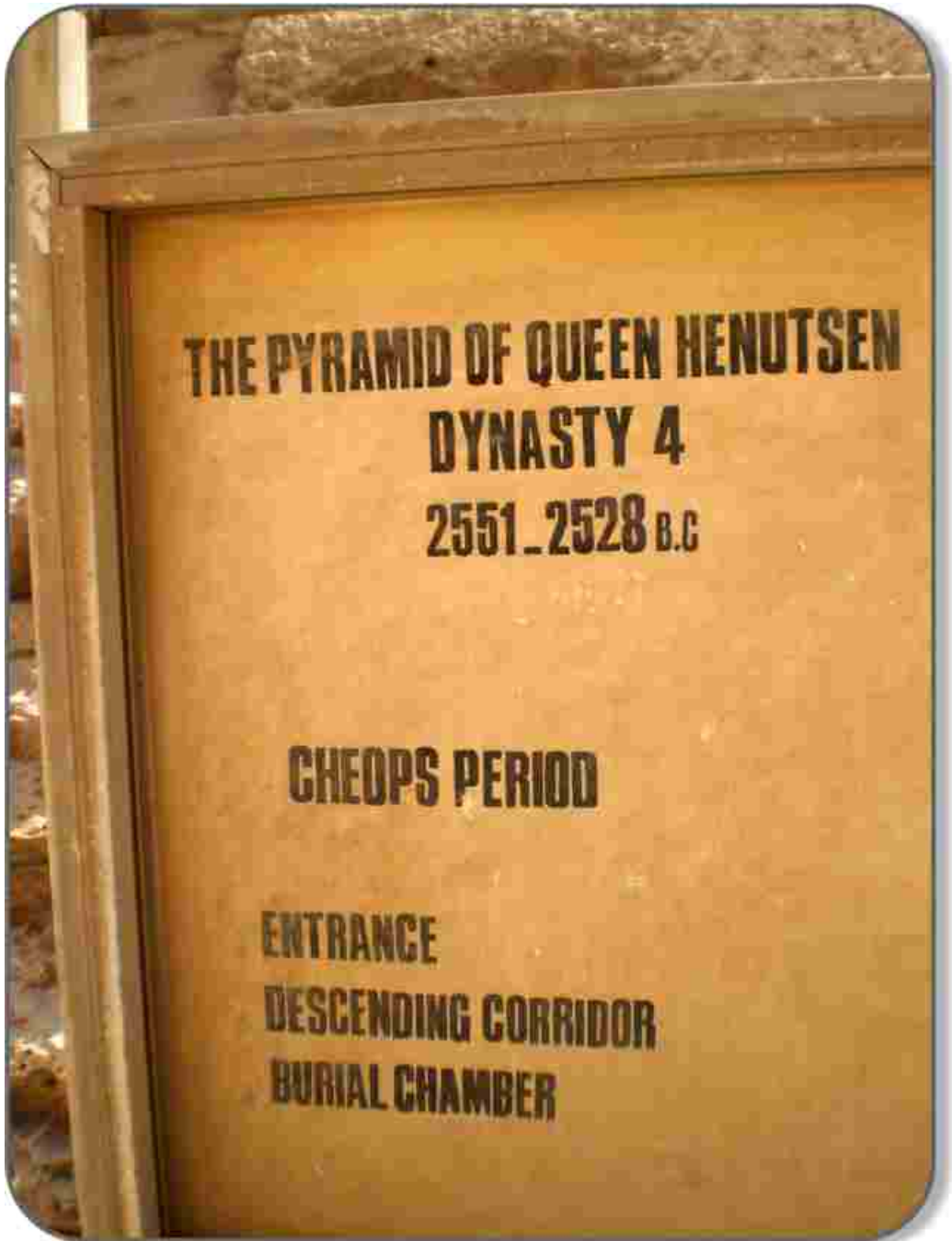
Kanal koji povezuje površinu i podzemnu prostoriju. Ovakvi prolazi su identični kod svih piramida koje se pripisuju Starom kraljevstvu.

Unutar podzemne prostorije: sem kamenih blokova nema tragova hijeroglifima, namještaju, kovčezima, artifaktima, simbolima...

Ostaci piramidiona (?) ispred Keopsove piramide

Natpis na ploči ukazuje da je riječ o piramidi kraljice Henutsen iz IV dinastije

Satelitske piramide na platou Gize u sjeni Keopsove piramide

Ulaz u prolaz koji vodi u prostoriju unutar Kefrenove piramide

Kameni blokovi na vanjskim zidovima Kefrenove piramide

Vanjski kameni omotač na Kefrenovoj piramidi. Tehnika je identična gradnji u drevnom Peruu i na Uskršnjem Otoku.

Vanjski pokriv Mikerenove piramide

Rekonstrukcija Sfinge u martu 2010.

Vidljiva vertikalna erozija sfinge; rekonstrukcijom će se prikriti važan dokaz izuzetne starosti Sfinge

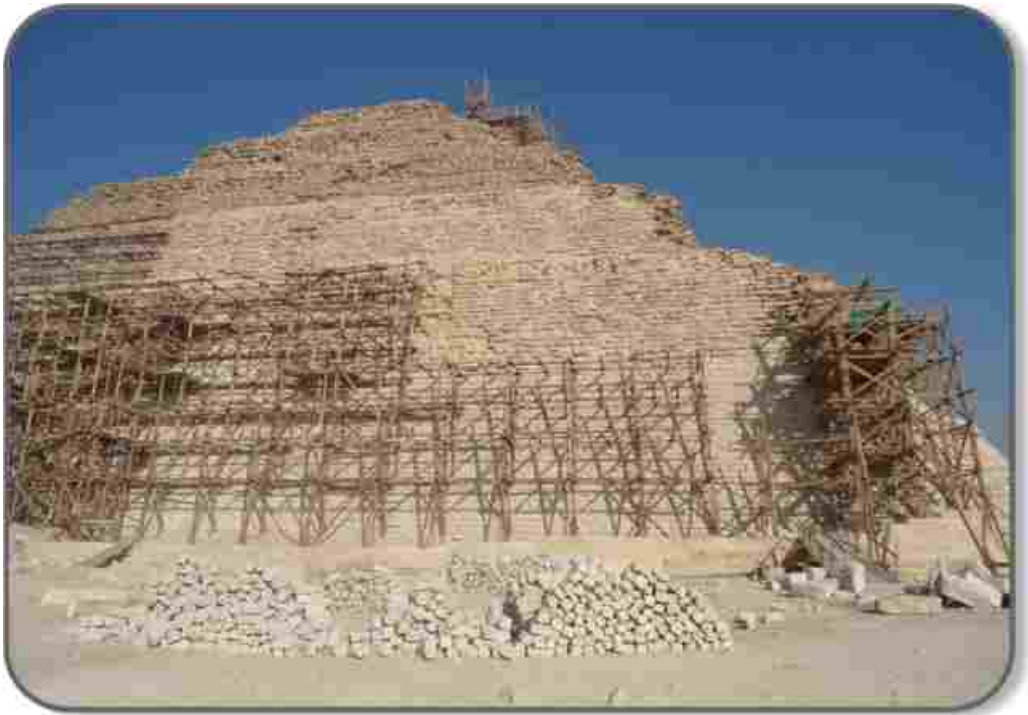
Kamp njemačke ekspedicije na platou Saqqare u martu 2010.

Piramida Pepija II na platou Saqqare

Ulaz u podzemni prolaz ispod piramide Pepija I

Rekonstrukcija velike Stepenaste piramide u Saqqari u decembru 2011.

Detalj s rekonstrukcije Stepenaste piramide u Saqqari u martu 2010.

Rekonstrukcija Stepenaste piramide u Saqqari djelomično narušava originalnu geometriju piramide

Skele sa sve četiri strane Stepenaste piramide

Piramida Userkaf na platou Saqqare

Piramida Đedkare Isesija na platou Saqqare

Kameni blokovi spremni za ugradnju u Stepenastu piramidu

Piramida pripisana faraonu Sekemetu iz Treće dinastije

Njemački turisti u posjeti Stepenastoj piramidi u Meidumu u martu 2010.

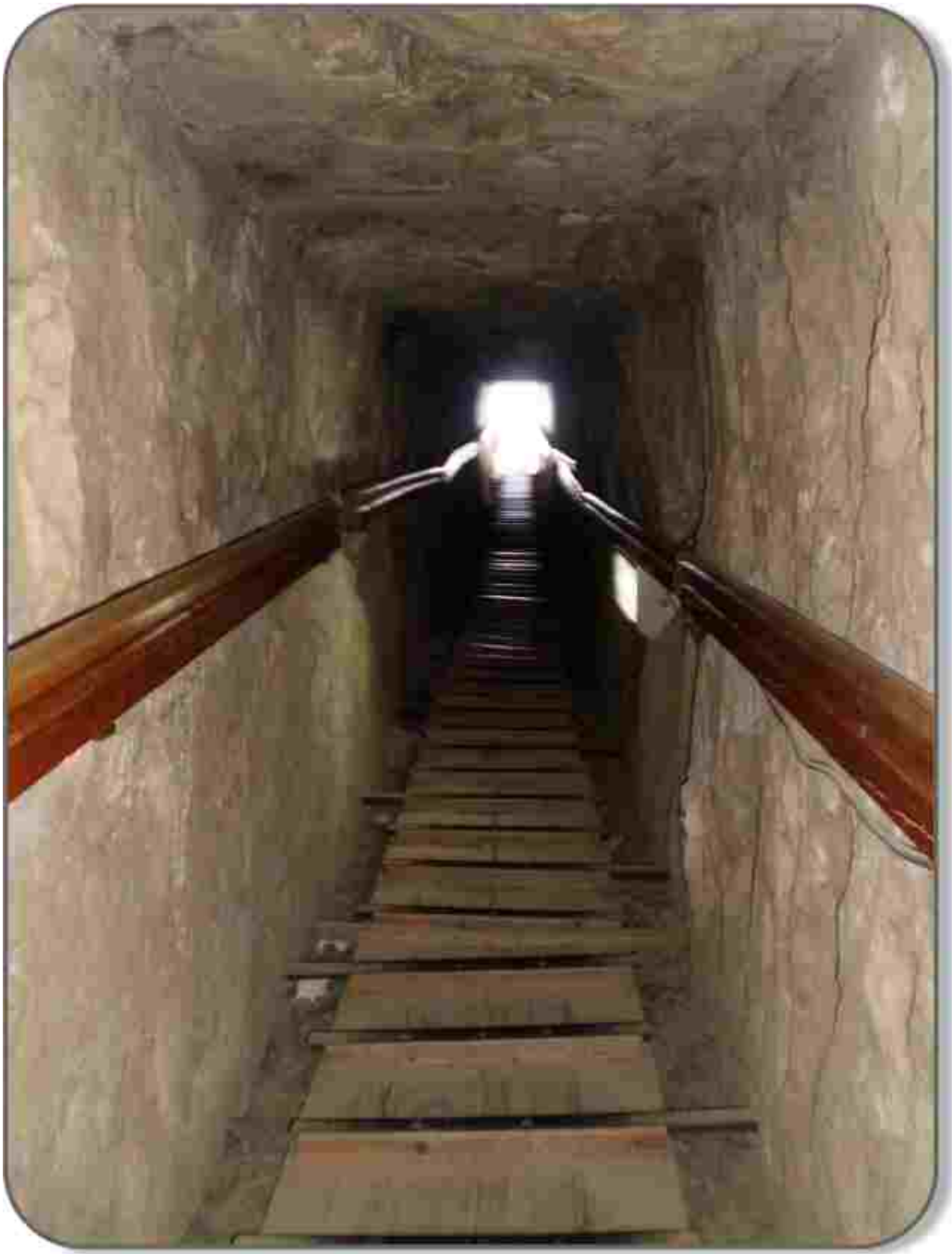
Rekonstruirana sekcija vanjskog omotača piramide u Meidumu

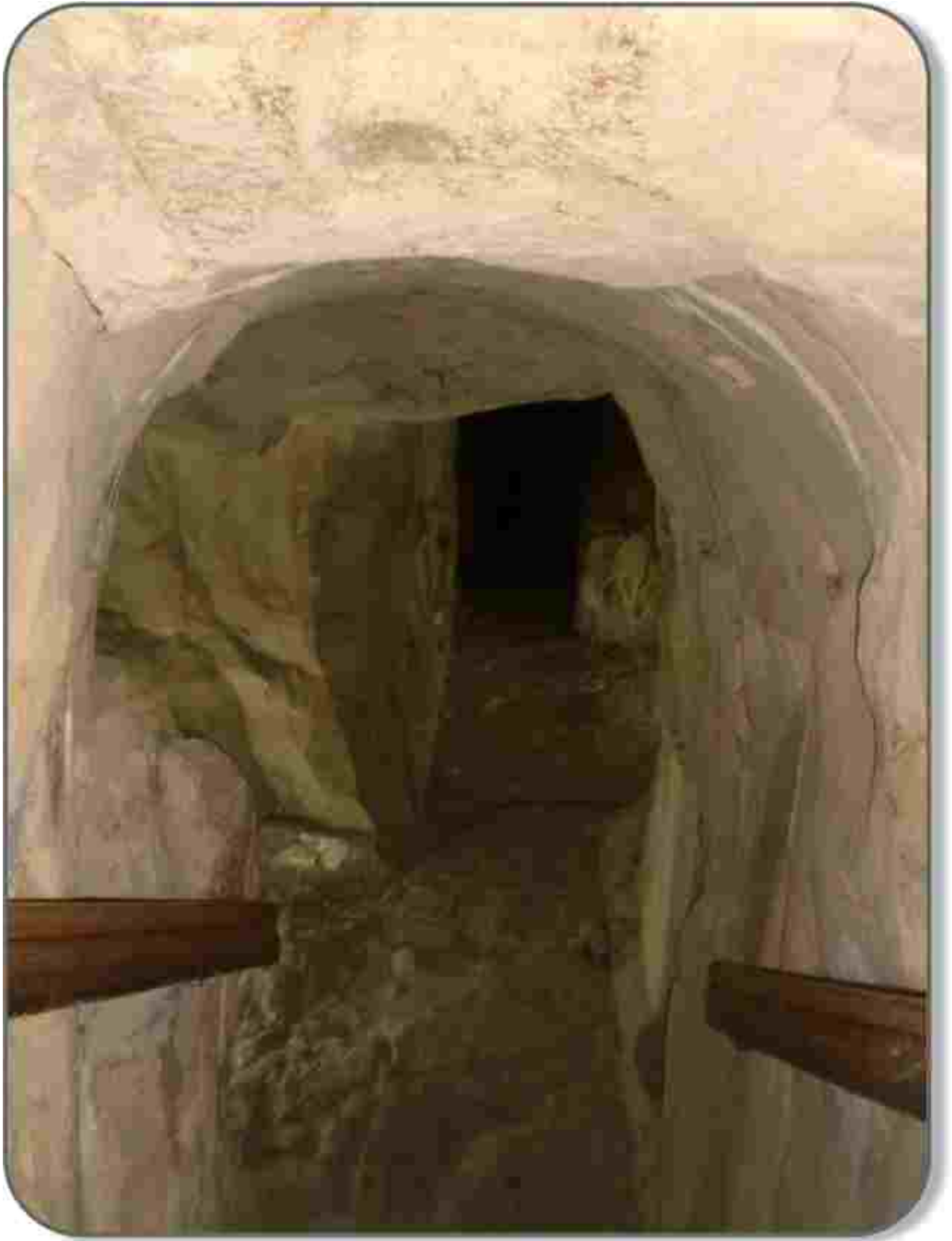
Oštećene sekcije vanjskog omotača piramide u Meidumu

Proširenje u unutrašnjim prolazima piramide u Meidumu

Ulaz u unutrašnjost piramide u Meidumu

Proširenje u unutrašnjosti piramide u Meidumu

Svod galerije piramide u Meidumu

Pokušaj da se tokom nadogradnje od stepenaste dobije "prava" piramida u Meidumu ili originalni dizajn?

Autor u podnožju piramide u Meidumu u martu 2010.

Američki turisti na ulasku u Crvenu piramidu faraona Sneferea u Dashuru

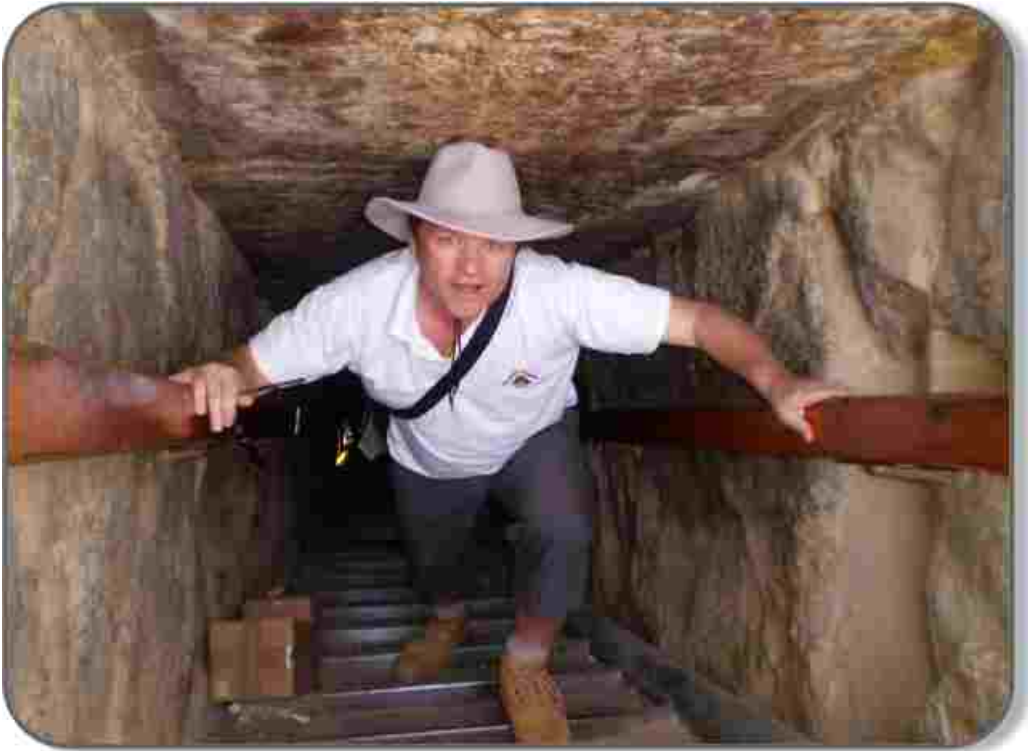
Detalj vanjskog omotača Crvene piramide

Uklesane turističke stepenice u Crvenoj piramidi u Dashuru

Vanjski omotač Crvene piramide plaća danak vremenu i polako se pretvara u pijesak

Spuštanje u unutrašnjost Crvene piramide

Prva unutrašnja galerija u Crvenoj piramidi

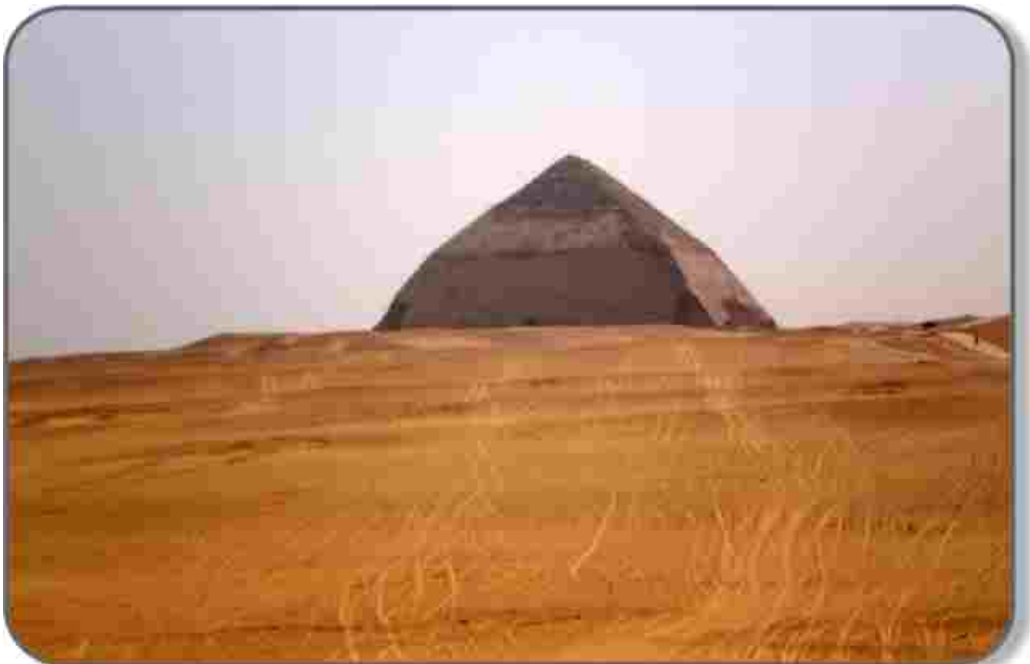
Svod druge galerije u Crvenoj piramidi

Improvizirane stepenice vode ka trećoj unutrašnjoj galeriji Crvene piramide

Svod treće galerije u unutrašnjosti Crvene piramide

Savijena piramida u Dashuru

Na ulazu u piramidalni kompleks u Abusiru

Piramida faraona Sahure

Na platou u Abusiru su vidljivi artefakti i građevine s uklesanim hijeroglifima i kartusima na različitim čvrstim materijalima (granit, basalt, krečnjak) koji pripadaju Petoj dinastiji, ali nemaju ništa zajedničko s građevinskim stilom i materijalom puno starijih piramida

Piramide Abusira, koje navodno pripadaju faraonima Pete dinastije Neferirkare i Niusere

Raščišćeni ulaz u piramidu faraona Sahure

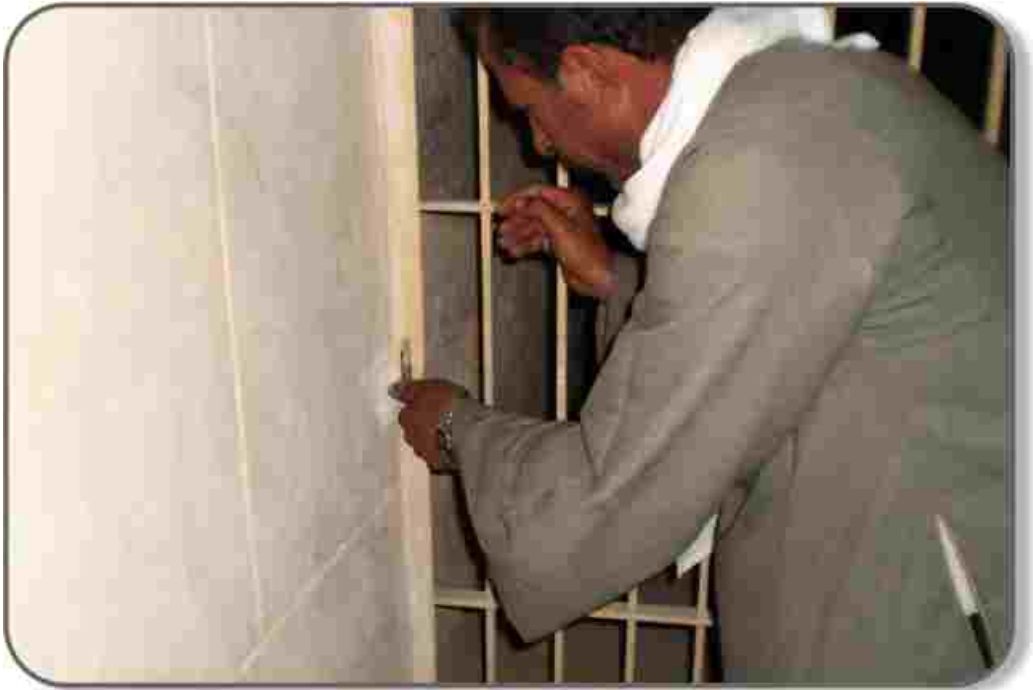
Ulaz u podzemni prolaz piramide Sahure

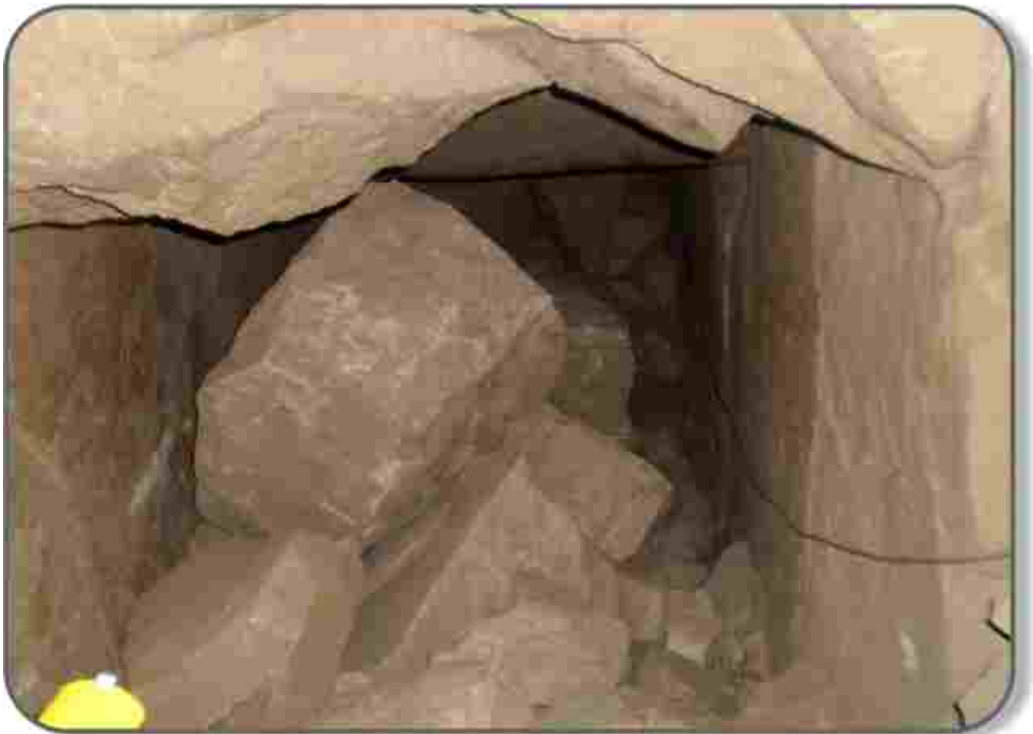
Podzemni prolaz u piramidi Sahure

Rekonstruirani svod piramide Sahure

Rekonstruirani bočni zidovi u unutrašnjosti piramide

Urušeni svodovi u unutrašnjosti piramide Sahure

U unutrašnjosti piramide Sahure

Rekonstruirani izlaz iz unutrašnjosti piramide Sahure

Tabla pred stepenastom mastabom Ptaha Shepse'sa iz Pete dinastije

Granitni pokrov u mastabi

Stepenasta piramida faraona Neferirkare ne nosi nijedno faraonsko obilježje. Egiptozozi tvrde da da je dograđivana i prepravljana u “pravu” piramidu

Potruga za ulazom u piramidu Neferirkare nije dala rezultata

Satelitska piramida na platou Abusira

U knjizi "Civilizacije prije početka zvanične historije" (Sarajevo 2005.) pisao sam slijedeće:

Egipćani svoju zemlju nazivaju "To-Mera", ili "zemlja mr". Termin "mr" se prevodi kao piramida tako da se za Egipat koristi fraza "zemlja piramida". Ipak, nije riječ o najpreciznijem prevodu. Piramida je sekundarni prevod "mr". Onaj osnovni označava "trokut", "geometrijski oblik". Pravi prijevod za Egipat bi bio "zemlja kreirana prema geometrijskom planu".

U uvodu, krenimo od enciklopedijskog određenja egipatske historije:

"Egipatska civilizacija je započela prije 5 000 godina... Donji i Gornji Egipat su se ujedinili 3 100 g.p.n.e. pod Menesom... U ovom periodu su razvijeni hijeroglifi... Četvrta dinastija Starog Kraljevstva je razvila piramide kao kraljevske grobnice..."

Zadnjih deceniju-dvije, pojavile su se nove teze: Robert Bauval u svojoj "Misteriji Orionu" tvrdi da piramide u Gizi odražavaju zvjezdani raspored konstelacije Orion (drugim riječima, iza gradnje piramida krije se civilizacija s Orionu). Geolozi sugeriraju da je Sfinga znatno, znatno starija nego što se mislilo (čitavih 50.000 godina). I na koncu, niz autora tvrdi da je drevni Egipat nastao na temeljima znatno starije kulture nestale prije 12.000 godina (Atlantide).

Krenimo redom.

Najstarija poznata piramida je Stepenasta piramida u Saqqari i, prema egiptolozima, datira 27 stoljeća prije n.e. Izgledom neodoljivo podsjeća na piramide Maja.

Da bi je izgradili, Egipćani su očistili 15 hektara prostora. Zatim su podigli kameni zid visok deset i po metara i dužine 1 600 metara, koji je čudo samo za sebe. Na svakom metru zida uklesali su ornamentalne panele visoke devet metara. Unutar ograđenog prostora podignut je kompleks paviljona, hramova, terasa, grobnica...Centralni objekt je piramida koja se prostire na površini od dva nogometna stadiona, visine više od 60 metara. Kao da to nije bilo dovoljno, nego su izgradili skoro šest kilometara podzemnih prolaza, stepenica, galerija i komora. Direktno ispod piramide je sedam metara širok prolaz koji ide u dubinu od 28 metara i povezuje sve podzemne prolaze, tunele i oko 400 podzemnih prostorija!

Jedno te isto ime se susreće uklesano na mnogobrojnim zidovima i prolazima: Netjerkhet. Egiptolozi tvrde da je Netjerkhet zapravo faraon Đoser koji je vladao Egiptom od 2630 do 2611 prije nove ere. Drugim riječima, moderna egiptologija tvrdi da je ovo građevinsko čudo nastalo samo devet generacija (450 godina) nakon što su stari Egipćani izašli iz kamenog doba. To je teško za povjerovati.

S obzirom da je Đoser vladao Egiptom samo 19 godina postavlja se pitanje da li je imao dovoljno vremena da sebi izgradi tako monumentalan nadgrobni spomenik. Postoje čvrsti dokazi koji upozoravaju da je ovaj kompleks građen u šest faza. Devetnaest Đoserovih godina jednostavno nije prihvatljiv odgovor.

Ako Netjerkhet nije Đoser, ko je onda?

U podzemnim galerijama pronađeno je 40 000 tanjira, vaza, časa... Datum njihovog nastanka je mnogo stariji od 4700 godina. Ujedno, pronađena je i mumija u piramidi kojoj je, karbonskom analizom, utvrđena znatno veća starost od Đoserovih savremenika.

Zaključak?

Piramida u Saqqari je izgrađena krajem kamenog doba.

Ko je izgradio?

Pećinski ljudi?

Vrijeme izgradnje piramida je prva zabluda u koju nas uljuljkuju egiptolozi.

Druga zabluda se odnosi na namjenu piramida. Tvrdi se da su piramide grobnice.

Uz prvu piramidu u Saqqari, izgrađeno je još sedam manjih stepenastih piramida diljem Egipta: Ombos, na otoku Elephantine, Edfu, Abydos, Hierakonpolis, Seila i Zawiyet. Nijedna od njih nema prostoriju koja bi makar podsjećala na grobnu komoru. Ni u jednoj nije pronađen sarkofag ili mumificirana tijela.

"Grobna komora" u Saqqarskoj piramidi je isuviše mala da bi u nju stalo ljudsko tijelo.

Dvije piramide u Dahsuru, "Crvena" i "Savijena" piramida se pripisuju faraonu Sneferu, ali ne postoje dokazi da je ovaj faraon u njima i sahranjen.

Prije izgradnje Eifelovog tornja u Parizu, Velika Piramida u Gizi je važila za najvišu građevinu u svijetu i jedno od Sedam svjetskih čuda Starog svijeta. Četiri su teorije o dobu nastanka piramide.

1. Egipolozi insistiraju da je piramida izgrađena kao grobnica faraona Kufu. Pretpostavlja se da je vladao 23 godine, od 2551 do 2528 g.p.n.e.

2. Herodot, osnivač historije, prilikom posjete Egiptu, u petom stoljeću prije n.e., zapisao je priču da je piramidu izgradio faraon Keops, koji je vladao Egiptom 50 godina.

3. Prema Koptskoj legendi (drevni kršćanski narod u Egiptu) faraon imenom Surid je izgradio Veliku piramidu tri stoljeća prije Biblijske poplave (prema njihovom tumačenju to može biti između 7.000 i 12.000 godina natrag u prošlost).

4. Amerikanac Ralph Ellis je u svojoj knjizi "Thoth: Architect of the Universe" (1998.) izašao sa zanimljivom teorijom. Pokušao je odrediti starost piramida prema eroziji. Proučavao je piramide u Dahsuru i na Gizi.

Utvrđeno je da je prije hiljadu godina došlo do vandaliziranja piramida u Dahsuru i od tada je erozija napredovala za oko pet mm. Poređenjem ove erozije s erozijom na originalnim temeljima koja je iznosila 50 mm, zaključio je da po sličnoj stopi erozije (5 mm svakih hiljadu godina) piramide u Dahsuru imaju starost od oko 8 000 godina!

Primjenom iste metodologije na piramide u Gizi dolazi se do još frapantnijih zaključaka. Dosadašnja erozija originalnih temelja je napredovala za 200 mm. To bi trebalo da znači da je piramidski kompleks u Gizi star 38 000 godina!

Italijanski profesor drevne historije, stručnjak za mjere, kvantitativne nauke i matematiku, Livio Stecchini, poznat je po svojim istraživanjima drevnog Egipta utvrdio je da je zbilja ova "zemlja kreirana prema geometrijskom planu".

Egipćani su izmislili arhitektonske stubove. Prvi se pojavljuju na već pominjanoj stepenastoj piramidi u Saqqari. Stecchini je otkrio da su ovi stubovi zapravo stilizirane mape Egipta. Proporcija odgovara relativnoj veličini Gornjeg i Donjeg Egipta po osovini. Stubovi, takođe, odražavaju zakrivljenost planete Zemlje. Obično u centru stubova nalazi se hijeroglif koji znači "Ujediniti" ili "Jedinstvo Egipta". Stecchini je otkrio da su Egipćani koristili preciznije mjere za geografsku širinu i dužinu nego što su danas u upotrebi.

Faraon Akenaten se smatra heretikom jer je uveo kratkotrajno vjerovanje u jednog boga. Ovaj faraon je osnovao novi glavni grad u Tel Al-Amarni po striktno geodetskim principima (mada je lokacija bila neprikladna s praktičnog stanovišta). I niz drugih gradova, osobito religiozno značajnih, je osnivano po istom principu.

Egipćani su vidjeli svoju zemlju kao ogledalo neba, nastojeći da bude perfektna.

Stecchini dokazuju da su Egipćani davno znali da je Zemlja okrugla. Locirali su svaku značajnu geografsku pojavu, od ekvatora do Mediterana.

Bez upotrebe mapa, koristili su sasvim novi geografski sistem. Naime, na arhitektonskim stubovima su imali stilizirane geografske pojmove (udaljenosti, gradove, prirodne objekte). Gledanjem u ove stubove dobijali su neophodne informacije. (Zamislimo da je na jednom takvom stubu Sarajevo simbolično prikazano trokutom, a Split označen krugom. Lokacijom na stubu se može odrediti strana svijeta, položaj i relativna udaljenost između ova dva mjesta. Slični simboli su se nalazili na egipatskim arhitektonskim stubovima.)

Mnoštvo obeliska, mase i od nekoliko stotina tona, bili su postavljeni širom zemlje kao posebni markeri. Uz njih su bili i posebni kameni markeri koji su označavali meridijane i paralele.

Ovakav geografski sistem nije nastao kao rezultat višestoljetnog ili višemilenijumskog razvoja. On je bio u opticaju tokom (prvog) Starog kraljevstva!

Komentar egiptologa na sve ovo: potpuno ignoriranje.

Egipatski hramovi su, nema sumnje, bili vrlo precizni astronomski instrumenti. Sjetimo se jednog od filmova Indiana Jonesa i snopa svjetlosti u piramidi na ljetni solsticij. Upravo ta scena u filmu je bazirana na primjeru hrama Amen-Ra u Karnaku. Tamo su, naime, "hvatali" sunčev zrak tokom ljetnog solsticija (najdužeg dana u godini). Svjetlost ulazi u tamnu prostoriju, dostiže vrhunac, a onda se postepeno raspada i nestaje. Čitav proces traje dvije minute. Izračunavanjem, egipatski astronomi-sveštenici bi kalkulirali dužinu zemaljske godine. Rezultat je bio: 365,2422 dana.

Dakle, sada otvaramo novo pitanje. Je li hram bio hram, ili astronomski instrument izvanredne preciznosti?

Čak ni tako precizan instrument ne može ostati ispravan zauvijek. Razlog: vremenom se Zemlja pokreće iz svoje osi i polovi mijenjaju položaj. Ta smjena je spora - otprilike jedan stepen svakih 6000 do 7 000 godina.

Izračunavajući novi položaj Zemlje, Egipćani su prilagođavali izgradnju svojih novih hramova, odnosno astronomskih observatorija.

I tako dolazimo do još jedne mogućnosti utvrđivanja starosti egipatskih objekata.

Kalkuliranjem Zemljinog položaja, britanski astronom Sir Norman Lockyer (1836-1920) je izračunao da je hram u Karnaku originalno izgrađen 3700 prije n.e.

Reakcija egiptologa: ignoriranje. Zašto? Zato što bi to značilo da su oni imali svoju astronomsku laboratoriju 600 godina prije nego što im je civilizacija utemeljena. Oni su mu ujedno i preporučili da ostane u svojoj struci (astronomija) i ostavi njihovu (egiptologija) na miru.

Umjesto toga, Lockyer je nastavio s izučavanjem ostalih "hramova".

Mnoštvo ih je bilo poznato pod imenom "zvjezdani hramovi", koji su bili posvećeni izučavanju pojedinih zvjezdanih sistema. Na primjer, hram u Tyreu je hvatao svjetlost s Alphae Lyrae (ili poznatija kao Vega). Hram koji je proučavao zvijezdu Dubhe je prema Lockyeru trebao biti izgrađen prije 8 000 godina. Hram posvećen zvijezdi Canopus imao bi starost od 8 400 godina...

Slijedeća zabluda egiptologa se odnosi na tehniku gradnje.

Velika ili Keopsova Piramida u Gizi sadrži dva miliona i tristo hiljada kamenih blokova. Njihova ukupna masa je oko šest miliona tona!

Amerikanac Richard Noone je objavio studiju u kojoj tvrdi slijedeće: kada bi se kompletna industrija kamena u državi Indijani posvetila proizvodnji kamenih blokova, trebalo bi joj 81 godina da napravi istu količinu kamenih blokova potrebnu za gradnju Keopsove piramide. Osamdeset i jedna godina! I to upotrebom najmodernije tehnologije (eksplozivi, visokosofisticirana oprema i alati, laserska tehnologija, dizel transport itd.) I, nakon toliko godina, tek dobijamo materijal za gradnju. A koliko bi tek trebalo da se i izgradi takav perfektan objekat?

Podsjetimo se tvrdnji egiptologa o faraonu Kufuu i njegove 23 godine vladavine. Ako je izgradnja piramide zbilja počela za njegova života, to znači da je svake dvije minute bio isklesan, prevežen i ugrađen kameni blok od nekoliko tona (najveći su i do 80 tona!). Svake dvije minute! I to sve bez točka, preciznih alata i eksploziva!

Prevoz kamenih blokova Nilom od Tura do Gize je podjednako neizvodljiv.

Grupa japanskih inženjera je dobila dozvolu od egipatske vlade da pokuša izvesti ovaj drevni poduhvat. Napravili su repliku drvenih splavova, natovarili kameni blok i - splav im je momentalno potonuo.

Slijedeći u nizu građevinskih čuda odnosi se na plato u Gizi na kome su sagrađene piramide.

Da bi se dobila preciznost na kojoj su postavljene piramide čitav plato od 5,3 hektara je morao da bude izravnat, niveliran. Stjenovita površina je s jednog kraja na drugi bila skoro apsolutno izravnana (manje od dva centimetra razlike u nivou!). Tehnologija kojom su to uradili radnici Starog kraljevstva? Nepoznata.

Priča ne završava ovdje.

Preciznost kojom su kameni blokovi ugrađivani bila je savršena. Odstupanja su bila manja od milimetra.

Tako nešto ne bi mogli izvesti s današnjom tehnologijom. Jer, kada uzmete kameni blok od 15-20 tona i spustite ga - on tu ostaje.

Zamislimo hiljade primitivnih egipatskih robova (kako nam se sugerira) koji su užadima povlačili kamene blokove i savršeno ih slagali jedne na druge.

U odgovoru na pitanja u vezi egipatske enigmatske kulture, poslužiću se tezama dva autora:

- Herbie Brennan, "The Secret History of Ancient Egypt" (2001), i

- Christopher Dunn, "The Giza Power Plant" (1998).

Obojica egipatsku kulturu smještaju mnogo dublje u prošlost od važeće egiptološke dogme.

Desetine pitanja u vezi Keopsove piramide traži odgovor. Među njima su i:

- zašto je granit (kojeg je bilo teško dovesti iz Asuana, a jos teže ga obraditi) upotrebljen isključivo u tzv. "Kraljevoj komori"?

- šta je izazvalo naslage soli u "Kraljičinj komori"?

- koja je funkcija ventilacionih otvora kad nisu nikad korišteni za ventilaciju?

- koja je funkcija bakarnih cijevi u ventilacionim otvorima?

- kako to da je "Kraljeva komora" oštećena kada je ostatak piramide netaknut?

- otkuda frekvencija od 640 ciklusa u sekundi u "Kraljevoj komori"?

Christopher Dunn je odgovorio na sve te misterije. Tvrdi da je Velika piramida izgrađena kao električna centrala!

Zaključivanje ide ovim redom: "...granit sadrži visok procenat kvarca (oko 55 posto). Kvarc ima prirodnu sposobnost da transformira kinetičku energiju u elektricitet (iskru). "Kraljeva komora" je srce masivnog energetskog generatora. Velika Piramida je dizajnirana da vibrira. Ono što se naziva "Kraljičinom komorom" je, ustvari, hidrogenski generator. Prostorija je svojevremeno bila opremljena kao toranj za hlađenje. Unutra su bile kemikalije - hidrirani cink klorid i hidrokloroska kiselina i u prostoriju su uvođene kroz sjeverni i južni ventilacioni otvor. Reakcijom ove dvije kemikalije nastajao bi hidrogen. Dokazi za ovaj proces leže u različitim bojama dva ventilaciona otvora i ostacima soli na zidovima "Kraljičine komore". Višak kemikalija je odvođen kroz "bunarski otvor" u podzemnu prostoriju duboko ispod piramide. Plin hidrogen bi ispunjavao Veliku Galeriju i "Kraljevu komoru".

Na scenu tada stupaju rezonatori u Velikoj galeriji. Čitav objekt (piramida) počinje da vibrira i pretvara se u čujni signal. Piramida počinje "pjevati". Ton je koncentriran kroz tunel prema "Kraljevoj komori". Sada ova "Komora" počinje da vibrira. Pokretni granit izaziva stres u kvarcu. Piezo-elektro efekat generira kretanje elektrona. Počinje se stvarati električna energija. Preuzima je hidrogen koji je već ispunio čitavu piramidu.

U ovom momentu, astronomsko znanje Egipćana ulazi u igru. Sjeverni otvor "Kraljeve komore" se otvara i postoji provodnik za mikrovalne signale koji u svakom trenutku bombardiraju našu planetu. Ovaj signal je kreiran od atomskog hidrogena. On biva amplificiran (pojačan) prilikom prolaza kroz piramidu. Dolazi do ispuštanja energije... koja se šalje van piramide kao elektro-energija..."

(Sa inženjerskog stanovišta, Dunn tvrdi da bi ovakva naprava radila. Očigledno je riječ o procesu bitno drugačijem od onoga što mi koristimo. Ali, zašto bi mi polagali pravo na "jedina ispravna tehnološka rješenja", kad smo

bezbroj puta potvrdili suprotno?)

Mali detalji, na primjer bakrene cjevčice, sada dobivaju objašnjenje. Služile su kao senzori, ispitujući da li je dovoljno kemijskih elemenata dodano u "Kraljičinu komoru". Neprijatan miris u piramidi je posljedica istih. Oštećenje u "Kraljevoj komori" je vjerovatno uzrokovano velikom hidrogenskom eksplozijom u dalekoj prošlosti - dokaz za to je crni prah na plafonu "Komore".

Ostalo je jedno neriješeno pitanje za Dunna. A to je, kako su Egipćani (ili neko prije njih) "uvjerali" piramidu da vibrira?

Pomoć je potražio u fizici. Uzmemo se dva predmeta, jedan pored drugog. Prvi oscilira (vibrira), drugi je statičan. Vremenom će i ovaj drugi, početi lagano oscilirati. Frekvencija prvog izaziva rezonanciju drugog. Što je duže izložen utjecaju predmeta u kretanju, statični predmet će jače oscilirati.

Dunn primjenjuje istu logiku na piramidu i tvrdi da je Velika piramida konstruirana kao model sjeverne Zemljine hemisfere. Locirana je precizno na tački balansa Planete. Stoga postaje subjektom Zemljine oscilacije.

U doba kada je objavio knjigu, 1998. godine, nije bilo dokaza da i naša Planeta ima vlastitu oscilaciju. Nešto kasnije, u januaru 1999. "The Times" objavljuje da je japanski tim s dr. Naoki Sudaom na čelu dokazao da naša planeta postojano vibrira ispod nivoa kojeg naše uho zapaža.

Piramide kao električne centrale.

U današnje vrijeme, sve je zasnovano na električnoj energiji i našem oku je čitav proces "vidljiv". Centrala, dalekovodi, kablovi, kućanski aparati,

U egipatskom slučaju tehnologija stvaranja električne energije bila je drugačija. Logično da je i distribucija bila različita u odnosu na naše primitivne dalekovode.

Sjetimo se Tesline ideje o bežičnom prenosu električne energije i njegovih uspješnih eksperimenata prije više od 100 godina u Coloradu. Uspio je osvijetliti 10.000 kuća bez ikakvih kablova.

Doduše, ne samo to. Stvarajući vještačke munje uz pomoć Zemljine vibracije, Tesla je izazvao kretanje frekvencije od Colorado Springsa na suprotnu stranu Planete i ponovo natrag. Električni eho je izazivao da se proces ponavlja i jača na globalnoj skali. Da je kojim slučajem Zemlja perfektni provodnik, taj proces bi se nastavio i vremenom bi uzrokovao dezintegraciju Planete. Međutim, ono što je bitno, je činjenica da je uz pomoć jednostavnih aparata Tesla uspio stvoriti električnu energiju baziranu na Zemljinoj rezonanciji, a onda je, u obliku energetskih zraka, usmjeriti u domaćinstva i tvornice. Tesla je dokazao da je moguć bežični prenos električne energije. Ali, jeftina energija nije bila u interesu velikim korporacijama. Profitna ekonomija traži svoju šansu u skupoj energiji i skupim tehnologijama.

Herbie Brennan, u svojoj "Tajnoj historiji drevnog Egipta" daje pregled najstarijih spisa o Egiptu i njegovim vladarima. Počinje od grčkih historičara Solona i Platona. Prvi je pisao o svom putovanju u Egipat gdje su mu egipatski sveštenici u šestom stoljeću prije nove ere govorili o izgradnji grada Saisa osam

hiljada godina u prošlost. A Egipat je osnovan znatno prije toga.

Platon, naravno, govori o Atlantidi i, prema egipatskim sveštenicima, njenu propast smješta u period prije 12 000 godina.

Egipatski sveštenik Manetho u djelu "Aegyptiaca" je pripremio dotadašnju historiju za svog vladara faraona Ptolomeja Prvog (305. g.p.n.e.). Tvrdi se da je Manethov rad baziran na mnogo starijem djelu danas poznatom kao "Torinski papirus" (rad pripreman za Ramzesa II, 1279 g.p.n.e.). Tu se, na jednom mjestu, pominju svi kraljevi Egipta od najstarijih vremena do Devetnaeste dinastije.

Torinski papirus tvrdi da su postojala tri različita perioda u egipatskoj prethistoriji. Prvi je prošao u vladanju pred-dinastijskih kraljeva u ukupnom vremenu od 13.420 godina. Drugi je period "Horus-kraljeva" u trajanju od 23.200 godina. Treći period obilježavaju polu-bogovi (papirus je na ovom mjestu oštećen tako da se ne može odgonetnuti vremenski period.

Menetho kazuje sličnu priču. Pred-dinastijski faraoni su išli 13.777 godina u prošlost. Horus-kraljevi i polu-bogovi imaju zajedničku cifru od 15.150 godina.

Dodaju li se tim brojkama one za koje egiptologija tvrdi da su pouzdane (3.100 godina prije nove ere) i današnjih dvije hiljade godina, dolazimo do zbira od oko 34.000 godina!

Kompleks u Saqqari po arhitektonskom stilu podsjeća na rani Babilon i Sumer, a po svojoj monumentalnosti na ostale egipatske hramove i piramide. Zvanična arheološka objašnjenja o vremenu izgradnje su neozbiljna: samo devet generacija nakon što su stari Egipćani izašli iz pećinskog doba?!

Piramide nisu bile grobnice faraona. U njima nije pronađena ni jedna mumija, a pogotovo ne u tri najveće piramide na platou u Gizi...

Kameni plato u Gizi je, bez sumnje, središte najvažnijih građevina na površini Planete. Odmah ispod njenog nivoa su skrivena znanja od kardinalnog značaja za budućnost naše civilizacije.

Zašto Egipćani nisu graditelji kompleksa na Gizinom platou?

Idemo redom:

1. Da bi kompleks piramida bio izgrađen sa željenom preciznošću, bilo je potrebno imati poravnan kameni plato. S jednog kraja "gradilišta" na drugi kraj, unutar skoro tri kvadratna kilometra, razlika u nivou je manja od dva centimetra! Laserska preciznost i građevinski poduhvat sam za sebe. Temelji Velike Piramide ispoljavaju još preciznije mjere: na više od pet hektara, razlika u nivou je manja od jednog centimetra! Ovo perfektno niveliranje daleko premašuje zahtjeve današnjeg ("modernog") građevinarstva.

2. U Kairskom muzeju se mogu vidjeti primjerci drevnih egipatskih pila, napravljenih od bakra i bronz. Egiptoloz i tvrde da su ovakvim alatima stari Egipćani obrađivali kamene piramidine blokove. Ali, tu dolazimo do novog problema. Naime, prema Mohovoj skali mineralne čvrstoće, bakar i bronza imaju tvrdoću od 3.5 do 4. Tvrdoća kamenih blokova (vapnenca) je od 4 do 5, a granita između 5 i 6. Alati dostupni drevnim Egipćanima bi samo zagrebali površinu vapnenca, a granitu ne bi mogli ništa. Nema arheoloških dokaza o željeznim alatima u faraonskom Egiptu. Današnji najbolji željezni alati imaju tvrdoću od 5.5 i to je nedovoljno da siječe granit. Tek dijamantski alati mogu biti riješenje za granit i vapnenac. A sad zamislimo koliko bi miliona skupih dijamanta bilo potrebno za nekoliko miliona kamenih blokova od kojih su piramide građene. A da bi izazov bio teži, svi kameni blokovi su obrađeni sa sve četiri strane, a ne samo na jednoj, vanjskoj. Uglavnom, zaključak je da su blokovi za piramidu obrađeni nekom drugom, nama nepoznatom, tehnologijom.

3. O nerješivom problemu transporta blokova smo već govorili. A kako su kamene gromade od pedeset ili 200 tona podizane na visinu od sto metara? Golom ljudskom snagom?! Kako su granitni blokovi u glavnim komorama podizani i onda uklapani na prostoru u kome može stati samo dvadesetak ljudi? Egiptoloz i izbjegavaju odgovore na ta pitanja, jer bi za manevar unutar piramide bila potrebna ljudska snaga od barem dvije hiljade ljudi. A dvije hiljade ljudi ne može stati u jednu malu prostoriju.

4. Površina piramida je bila obložena posebnim blokovima koji su svi bili masivniji od desetak tona u prosjeku. Obrađivani su i ugrađivani s takvom preciznošću da ni žilet nije mogao stati između njih.

5. Sugestija egiptologa da su prilikom izgradnje piramida korištene rampe po kojima su graditelji vukli kamene blokove, rađa nove probleme. Rampa koja bi vodila do vrha piramide bi imala 17,5 miliona kubičnih metara materijala. To predstavlja količinu koja je sedam puta veća od zapremine same piramide. Izgradnja takvih rampi bi zahtjevala 240.000 ljudi u toku Keopsove vladavine, i daljnjih 300.000 radnika i osam godina da se one uklone. I onda novi problem. Gdje se taj materijal nalazi pošto nikakvi tragovi nisu nađeni na platou?

I, nadalje, ako razmišljamo logikom egiptologa, povlačenje kamenih blokova po rampama bi neminovno oštetilo njihove precizne uglove. Umjesto toga, kameni blokovi su ugrađeni neoštećeni.

6. Dokazi da Egipćani nisu konstruirali tri piramide na Gizinom platou nalaze se na nižim nivoima piramida. Naime, pronađeni su sedimenti na njihovoj osnovi, zatim tragovi vodenih oštećenja te kristali morske soli na kamenu. Sedimenti se nalaze na visini do pet metara od piramidinih temelja. Oni sadrže mnoštvo školjki i fosila kojima je određena starost putem radiokarbonske metode. Rezultat: sedimenti su stari dvanaest hiljada godina!

Njihovo prisustvo je mogla uzrokovati morska voda i poplava. A faraonski Egipat nema nikakvih zapisa o (biblijskim) poplavama, jer ih jednostavno u njihovo doba nije bilo. Naime, egipatsko kraljevstvo je osnovano osam hiljada godina poslije potopa.

Ovo nedvojbeno dokazuje da su objekti na Gizinom platou podignuti prije, najmanje, dvanaest hiljada godina.

Kada je Abdullah Al Mamun, sin bagdaskog kalifa, prvi provalio i iskopao prolaz u Piramidu prije 1.200 godina (820 A.D.), pronašao je naslage soli u prizemnom nivou piramide debele dva-tri centimetra. Kemijska analiza vršena u prošlom stoljeću pokazala je da je riječ o soli morskog porijekla. Novi dokaz da je piramida izgrađena u dalekoj prošlosti (hiljade godina prije Sumera, Babilona ili drevnog Egipta), a zatim se, uslijed podizanja visine mora, nalazila u dubokoj vodi. Sve do povlačenja nivoa mora i nastanka pustinje.

7. Stranice piramide su u perfektnoj liniji sa stranama svijeta. Preciznost je zapanjujuća: 99,99 posto (odstupanje je 0,01 posto).

8. Velika piramida je istovremeno i sunčev kalendar. Dok je sjenka na sjevernoj strani, sunčeva svjetlost se odbija na južnoj strani, precizno označavajući dane solsticija i ekvinocija.

9. Osnovne dimenzije Piramide u sebi sadrže mjere Zemljine veličine i oblika. Piramida je u pravilnom omjeru s hemisferom; geografska širina (30 stepeni na sjever) i dužina (31 stepen na istok) su posebna tačka Planete, jer upravo na tom mjestu svojom dužinom i širinom dodiruju najviše tla, a najmanje

mora.

10. Graditelji Piramide su znali geometrijske proporcije Pi (3,1415...), Fi (1,618) i "Pitagorine poučke o trouglu", hiljade godina prije samog Pitagore, "oca geometrije".

Ka čemu nas vodi ovo nabranje građevinskih čuda s platoa Gize? Zašto bi drevni graditelji inkorporirali toliko preciznih astronomskih, matematičkih, geografskih, astroloških i drugih znanja u kamene strukture?

Odgovor na to pitanje bi nas napokon približio odgovoru o stvarnoj funkciji piramida.

Godina je 1798. Napoleon osvaja Egipat i hita u Veliku piramidu sa svojom pratnjom. Dolazi do "kraljeve komore", traži od svojih pratilaca da ga ostave samog i... provodi noć ležeći u granitnom sarkofagu. Ujutro, vidno blijed i uzbuđen, napušta piramidu. Na upit svojih generala o doživljenom iskustvu, odgovara: "I da vam kažem, ne biste mi nikada vjerovali."

Dvadesetak godina kasnije, protjeran, na Svetoj Heleni, na isti upit ponovo ne odgovara. Svoju tajnu je odnio u grob.

Jedini komad "namještaja" u Kraljevoj komori je granitni ležaj. Dimenzije su mu veće od otvora tako da ovaj granitni blok nije napuštao piramidu od doba građenja. Dimenzije prostorije odgovaraju matematičkoj proporciji Fi (10,46 m x 5,23 m x 5,81 m), a izgrađena je od crvenog granita. Crni granitni ležaj je dugačak 2,25 m i metar širok. Egiptolozii pogrešno tvrde da je ovo konačno prebivalište faraona Keopsa. Pri tome nemaju nijedan, n i j e d a n, dokaz za ovu tvrdnju. Niti mumije, niti kovčega, niti hijeroglifa, kraljevskih oznaka...

Crni granitni ležaj u Kraljevoj komori Keopsove piramide je jedini komad "namještaja".

5.

224 NUBIJSKE PIRAMIDE

Južno od današnje granice Egipta sa Sudanom, u dolini rijeke Nil, nalazi se dolina poznata kao Nubija. Istovremeno s pojavom faraona Treće dinastije u Egiptu formirano je prvo kraljevstvo Kušita u Nubiji: Kerma (2600-1520 p.n.e.). Kasnije je primat preuzeo centar Napata (1000-300 p.n.e.) te, kao posljednji, Meroe (300 g.p.n.e. – 300 n.e.).

Konkurencija između dvije civilizacije dovela je čak i do okupacije faraonskog Egipta tokom vladavine Napata – riječ je o faraonima XXV dinastije. I mada su ubrzo potisnuti osvajanjima Asirije, kulturni i arhitektonski stil susjeda je ostavio dubok trag. Kao najizraženiji primjer utjecaja Egipta je gradnja 224 piramide tokom perioda od nekoliko stotina godina.

Nubijske piramide su znatno manjih dimenzija od egipatskih. Visina im se kreće u rangu od šest do trideset metara. Kameni blokovi i cigle su slagane horizontalno. Osnova je skromnijih dimenzija: širina ne prelazili osam metara. Stoga su ove piramide uske i visoke, s uglovima od po 70 stepeni.

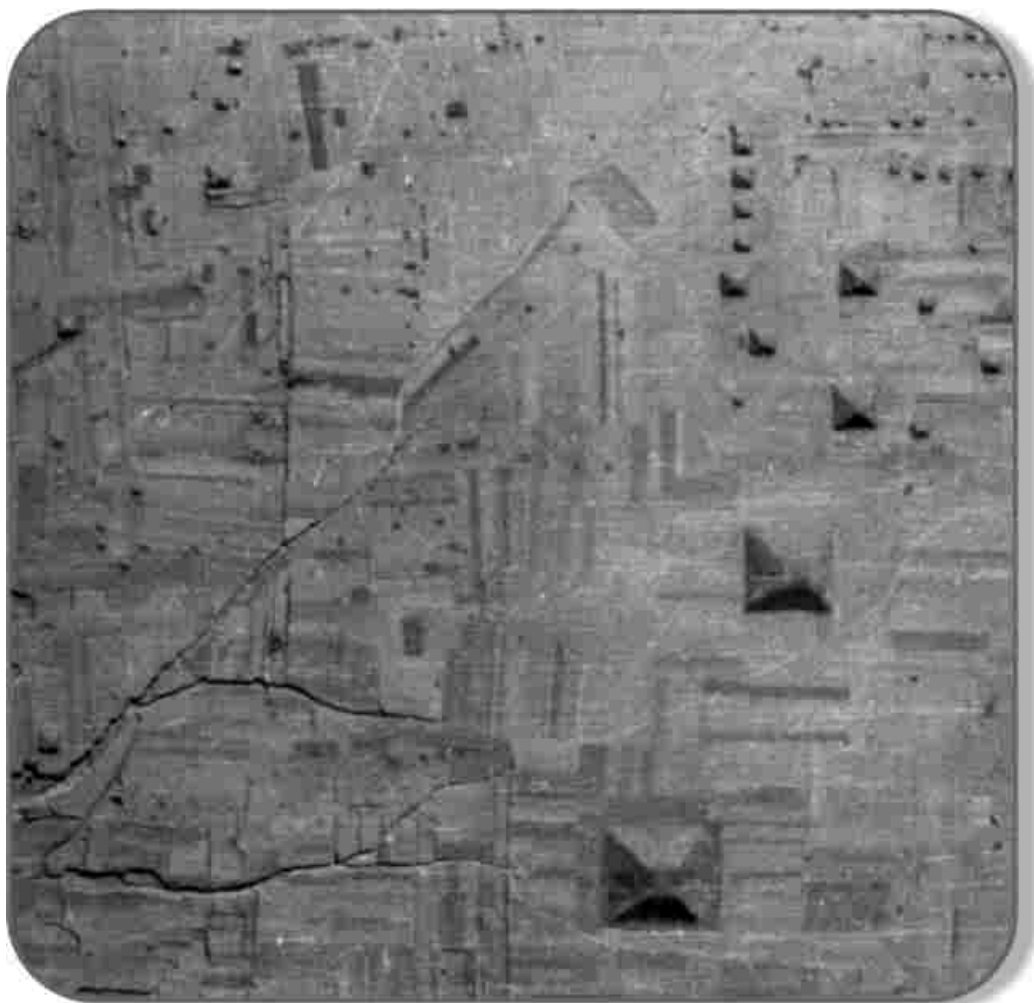

Nubijske piramide u blizini grada Medewi (Meroe) u sjevernom Sudanu

6.

NAJVEĆE KINESKE PIRAMIDE JOŠ UVIJEK POD VELOM MISTERIJE

Među hiljadama piramidalnih struktura koje se nalaze u obje Amerike, Africi, Evropi i Aziji, za vanjski svijet, svakako su najmisterioznije kineske piramide. Zahvaljujući šturim izvještajima u nekoliko knjiga objavljenih u Evropi i SAD u posljednje dvije decenije te satelitskim snimcima koji su danas dostupni, može se zaključiti da geometrija piramida i pravilna orijentacija postoji u slučaju više od 250 struktura razbacanih širom središnje kineske provincije Shaanxi.

Satelitski snimak kineskih piramida u provinciji Shaanxi

Google snimak kineskih piramida

Ono što nedostaje su rezultati istraživanja kineskih arheologa i kompletniji gearheološki izvještaji s terena. To je bio dovoljan razlog za moj desetodnevni boravak u Kini u julu 2008. godine, obilazak najznačajnijih lokacija i razgovor s vodećim istraživačima ovih struktura.

Foto snimak američkog pilota iz 1945. godine koji prikazuje jedno od piramidalnih uzvišenja u blizini grada Xi'an otvorio je debatu o postojanju kineskih piramida i njihovim kolosalnim dimenzijama. Prve procjene za dimenzije ove strukture, koja je popularno nazvana „Bijela piramida“, su govorile o visini između 300-600 metara što bi daleko nadmašilo visinu Bosanske piramide Sunca ili Keopsove. Naknadne provjere su potvrdile neosnovanost te tvrdnje.

Generalni zaključak u vezi zvaničnog, državnog pristupa arheološkim ispitivanjima ovih struktura bio bi slijedeći: do sredine 1970-ih godina odvijala su se povremena i manja arheološka istraživanja. Sredinom 1970-ih započinje nekoliko velikih projekata čije je rezultate i obim unaprijed odredila kineska Vlada. Početak Trećeg milenijuma donio je još značajnije otvaranje kineskih kulturnih i arheoloških institucija prema svijetu (Njemačka, i Japan, ali i SAD i Velika Britanija) i završetak nekoliko izuzetnih arheološko-muzejskih kompleksa kojima gotovo da nema premca u svijetu.

Da li su sve barijere pale u pogledu obima istraživanja? Nisu. O tome ćemo govoriti više u nastavku.

Xi'an (Ši-an) je osmomilonska prijestonica velike kineske provincije Shaanxi (Šan-ši). Tokom posljednja dva i po milenija Xi'an je bio i sjedište nekoliko kineskih dinastija u trajanju od ukupno 1062 godine. Uz Xi'an glavni gradovi su bili i Bejing (Peking), Luoyang, Kaifeng, Hangzhou i Nanjing i iz njih je vladalo ukupno 13 dinastija: Zhou (Džou), Qin (Čin), Han, Sui, Tang, Ming i druge. Iz Xi'ana je u drevna vremena polazio "Put svile" koji je završavao u Perziji i Mediteranu. U Srednjem vijeku dvomilionski Xi'an je bio najveći i najuređeniji grad na svijetu.

Xi'an je smješten u središtu plodnog Guanzhong platoa koji je dugačak 360 km. Na tom mjestu se klima u Kini mijenja: od hladnog sjevera ka toplom jugu. Godišnja doba su vrlo izražena. Grad okružuju četiri rijeke. Ovaj izuzetan položaj Xi'ana je, po svemu sudeći, bio presudan za još jedan fenomen: najveću koncentraciju piramidalnih struktura u Aziji.

Četrdesetak kilometara zapadno od Xi'ana, uz obale rijeke Wei, nekoliko je desetina uzvišenja u obliku piramida koje su u potpunosti prekrivene zemljom i rastinjem. Prema službenim tumačenjima kineskih arheologa i dostupnoj literaturi (Shaanxi Provincial Archaeological Institute, Shaanxi Tourism Press, Cultural Relics Press, Shaanxi Provincial Museum of History) ove piramidalne strukture predstavljaju grobnice vladara i velikodostojnika dinastije Zapadni Han.

Peti vladar dinastije Han bio je imperator Wudi Liu Che i, prema zvaničnom objašnjenju, on je sahranjen u piramidalnoj strukturi koja je poznata pod nazivom Mauzolej Maoling. Wudi je vladao neuobičajeno dugo: ukupno 54 godine i to od 157. godine prije nove ere. U literaturi se može naći tvrdnja da je Han Wudi započeo gradnju svog Mauzoleja druge godine po dolasku na tron i da je konstrukcija trajala 53 godine. Za to vrijeme se odvajala trećina ukupnog nacionalnog prihoda za gradnju grobnog kompleksa. Dinastija Zapadni Han se tada nalazila u periodu ekonomskog prosperiteta.

Današnje dimenzije ove piramidalne strukture su slijedeće: visina 46,5 metara s ravnim platomom na vrhu čija je dužina 29,5 metara u smjeru zapad-istok, odnosno 35,5 metara u smjeru sjever-jug. Obim strukture u bazi je 960 metara i zauzima površinu od 54.540 kvadratnih metara. Ova pravougaona

struktura je pravilna piramida s četiri trouglaste stranice i orijentacijom prema stranama svijeta.

Ujedno, ovo je najveća piramidalna struktura koju kineski arheolozi pripisuju dinastiji Zapadni Han. Tvrdi se, naime, da je ukupno devet imperatora sahranjeno u kolosalnim piramidalnim strukturama, dok preostale dvije piramide velikih dimenzija nemaju imperatore (?) Svih jedanaest piramida je građeno kombinacijom cigle i gline.

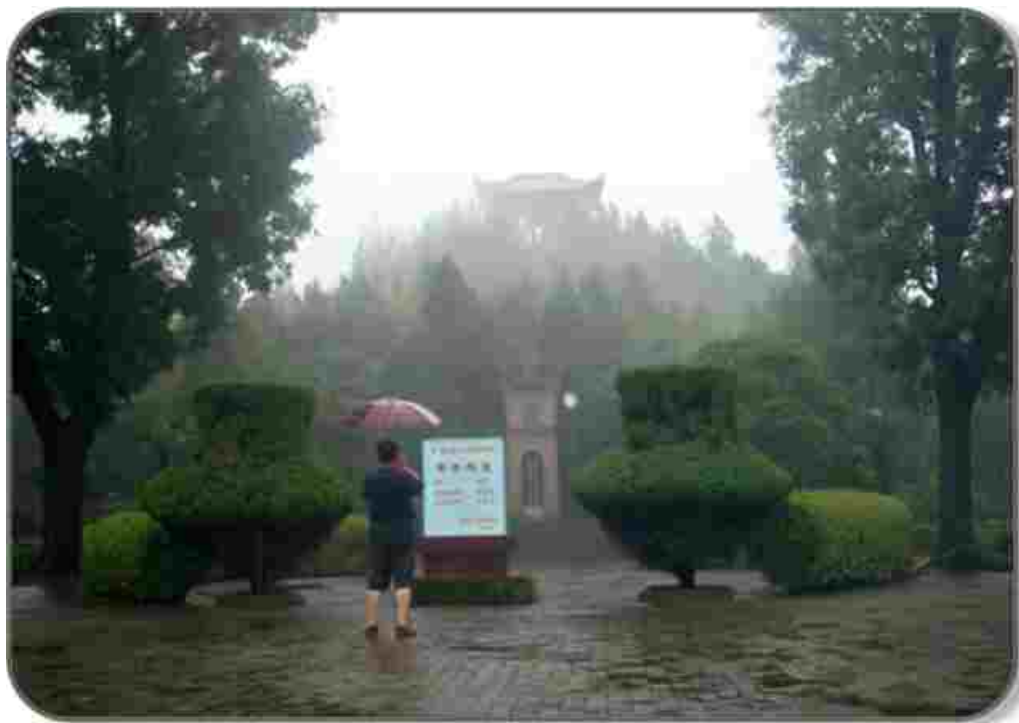
Uz njih je nekoliko desetina manjih piramida za koje se tvrdi da su grobnice supruga imperatora, prinčeva, princeza i generala. Njihova gradnja je znatno skromnija: materijal je isključivo glina i blato. Geometrija je identična: četverostrane piramide sa pravilnom orijentacijom i kvadratnim ili pravougonim platoom na vrhu.

Ove piramidalne strukture, odnosno mauzoleji, su locirani pravolinijski na sjevernoj obali rijeke Wei u dužini od 40 km.

Uz Maoling mauzolej, u široj okolini piramide, dosada je pronađeno desetine hiljada komada pokretnog arheološkog materijala: glinene statue, životinje i predmeti i alati za dnevnu upotrebu. Prema zapisima iz vremena imperatora Wudija u okolini piramide je prije 2.100 godina živjelo oko 270.000 ljudi, a za mauzolej se dnevno brinulo 5.000 ljudi.

Piramidalna struktura s četiri trouglaste stranice, platformom na vrhu, pravilnom orijentacijom prema stranama svijeta, poznata kao „Maoling Mauzolej vladara Wudija iz dinastije Zapadni Han“ danas je potpuno obrasla gustim rastinjem s izgrađenim stepenicama i hramom na vrhu.

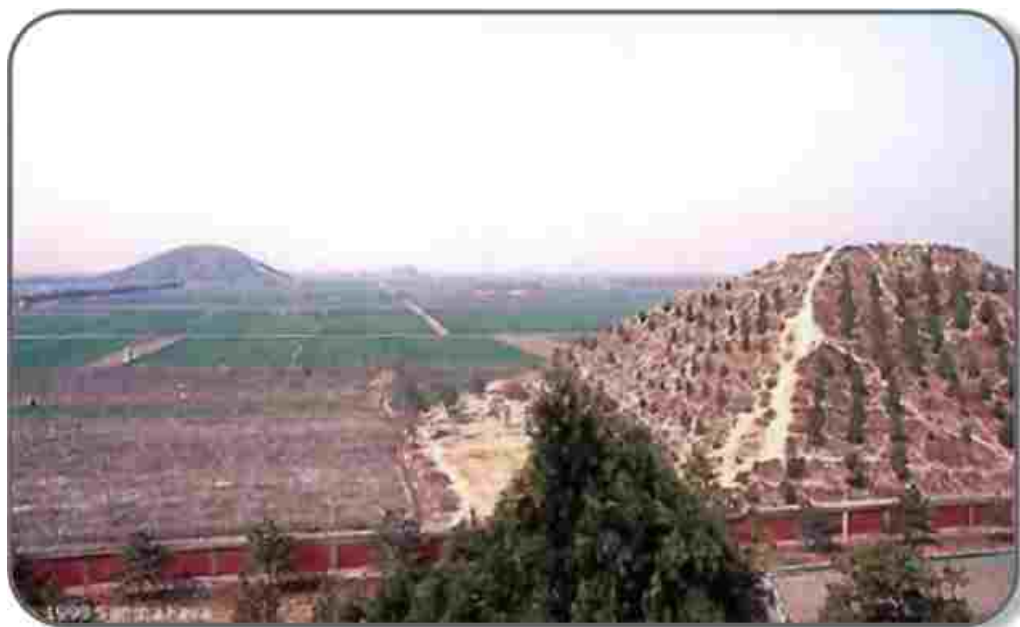
Pogled na Maoling mauzolej iz drugog ugla

Nisu vršena iskopavanja ispod piramide/mauzoleja. Nisu pronađeni ulazi iznad zemlje. Nisu otkriveni prolazi ispod zemlje koji vode u piramidu. Grobnica vladara Wudija nije otkrivena u unutrašnjosti piramide.

U monografiji „Xi'an, One of the Four Ancient Capitals of the World“ (izdavač: Shaanxi Tourism Press) stoji slijedeće: “Kada je tridesetih godina XX stoljeća američki pilot fotografirao uzvišenje Maoling, mislio je da je otkrio “piramidu” u Kini.”

Nekoliko činjenica ukazuje da je ovaj navod najvjerojatnije netačan. Naime, američki pilot koji je slikao piramidu je vojni pilot koji je fotografiju napravio 1945. godine, a ne tridesetih godina, i o tome je kasnije obavjestio lokalne novine u Arizoni. Također, na toj fotografiji je vidljivo da oko piramide nema drugih objekata, a Maoling je okružen s nekoliko piramidalnih uzvišenja u blizini.

Najupečatljivije takvo uzvišenje pravilne geometrije je poznato kao „grobnica generala Huo Qubinga“. Riječ je o pravilnoj piramidi čije su četiri strane orijentirane prema stranama svijeta. Jedna od najčešće rabljenih fotografija na internetu je upravo ona koja prikazuje ovo uzvišenje, a koje je, prije dvadesetak godina, bilo relativno golo sa sadnicama zimzelenog drveća.

Piramidalna struktura građena od cigle i gline, poznata kao „grobnica generala Huo Qubinga iz 117. godine p.n.e.“

Danas je tu gusta šuma s više grmljastog rastinja na svim stranama piramide.

Autor ispred piramidalnog uzvišenja ili grobnice generala Huo Qubinga

Ovaj objekat je zidom odvojen od prilaznog kompleksa i na njemu se ne vrše istraživanja. Sama grobnica generala nije pronađena.

Zaključak nakon posjete ovoj arheološkoj lokaciji: Riječ je nesumnjivo o dvije stabilne piramidalne strukture koje posjeduje sve geometrijske osobine piramida. Nažalost, ove strukture nisu arheološki istražene, jer još nema dozvole vladinih institucija. Na nekoliko satelitskih piramidalnih uzvišenja, građenih inferiornim materijalom, vršene su ekskavacije koje su pokazale prisustvo mnoštva artifakata koji pripadaju dobu imperatora Wudija.

Prije 2.200 godina sedam kineskih provincija je ujedinio imperator Qin (Ćin) i tada otpočinje moderna historija najbrojnije svjetske države. Qin je uveo zajedničku valutu, započeo gradnju velikog kineskog zida te izgradnju svog grobnog kompleksa.

Prema tvrdnji kineskih arheologa, centralni objekt grobnog kompleksa je mauzolej imperatora. Mauzolej je, geometrijski gledano, pravilna četverostrana piramida s trouglastim stranicama. Na vrhu je pravougaoni plato. Stranice su perfektno orijentirane prema stranama svijeta.

Današnje dimenzije su 350x345 metara. Visina je, prema zvaničnim tumačenjima, između 43 i 87 metara, u zavisnosti od metode mjerenja. Kako tvrde zvanični izvori, u doba gradnje originalna visina je prema autentičnim dokumentima bila 50 zhang ili 120 metara. Na upit gdje se čuvaju ti „autentični dokumenti“ nije bilo odgovora.

Površina mauzoleja, odnosno piramide je 2,13² km. Arheolozi tvrde da se piramida sastoji od tri stepenaste terase. Čitava piramida je prekrivena zemljom i vegetacijom. Posljednjih nekoliko decenija intenzivno su zasađivani šipak i bor. Prema tvrdnjama vodiča „bor i šipak su takođe bili zasađivani u doba kada je imperator Qin obložio svoj mauzolej zemljom i vegetacijom.“ U razgovoru s direktorom Arheološkog instituta provincije Shaanxi profesorom Jiao Nanfengom na moj direktan upit o ovoj teoriji odgovorio mi je da je ona netačna i da ne postoje dokumenti koji bi potvrđivali tezu da je imperator oblagao piramidu zemljom i vegetacijom.

Prema tvrdnjama s lica mjesta, mauzolej imperatora Qina je smješten „30 metara ispod površine zemlje, a unutar teku rijeke otrovne žive“. Profesor Nanfeng je, kao vodeći kineski arheolog, i tu tvrdnju negirao.

U muzejskim materijalima stoji tvrdnja da se nisu vršila istraživanja glavne piramide te da je „grobница nedirnuta“. Materijal za gradnju ove građevine je glina. U sklopu muzejskog kompleksa prikazani su arheolozi koji vrše sondažna bušenja i koji su navodno udarili u sloj granita unutar piramide. Većina velikih kineskih piramida je građena od cigle i kamena (granita) tako da

je logično za pretpostaviti da je ovdje isti slučaj. Diskrepancija između zvaničnih objašnjenja, muzejske literature i izjava arheologa je ovaj put bila uočljiva.

Ono što se pouzdano zna je da grobni sarkofag imperatora nije pronađen u piramidi.

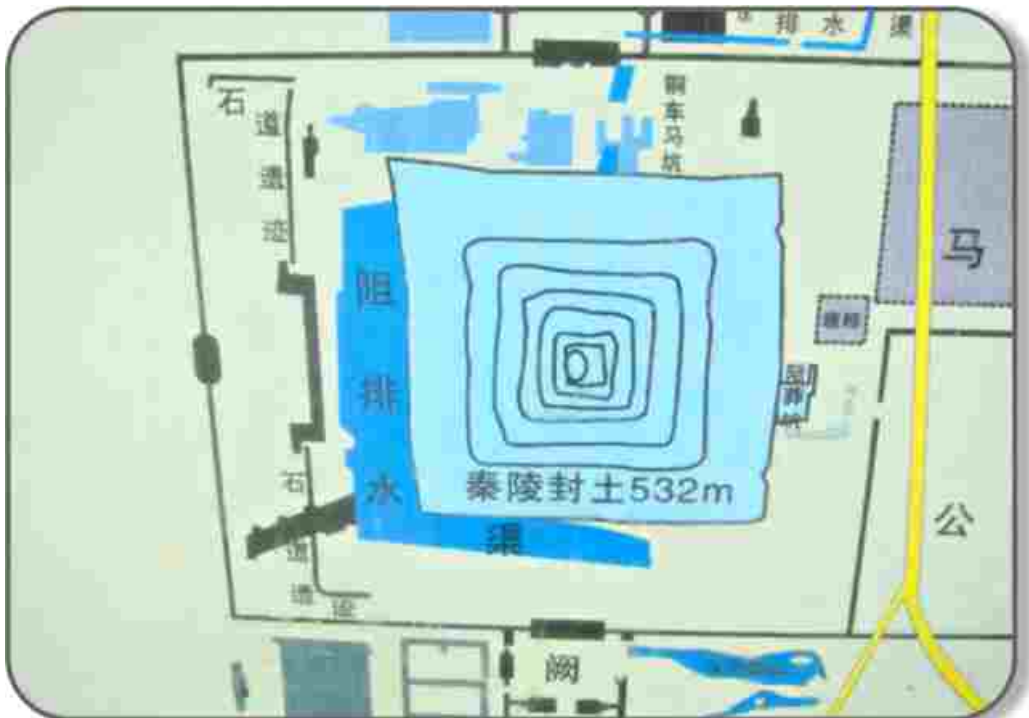
U široj okolini piramide imperatora Qina pronađeno je pravo bogatstvo arheološkog materijala. Grobni kompleks se proteže na površini od 56 kvadratnih kilometara (spoljašni zid). Nesumnjivo je da je najznačajniji nalaz 8.000 terakota vojnika zakopanih ispod površine zemlje koji su postali svjetska senzacija i privlače stotine hiljada turista. Intrigira da su vojnici okrenuti prema piramidi. Bilo bi logičnije očekivati da oni čuvaju grob imperatora i da su okrenuti ka vanjskoj opasnosti.

Terakota vojnici ispred piramide imperatora Qina

Lokacija piramide Qina unutar Nacionalnog parka

Pravilna orijentacija i nagib piramide Qina

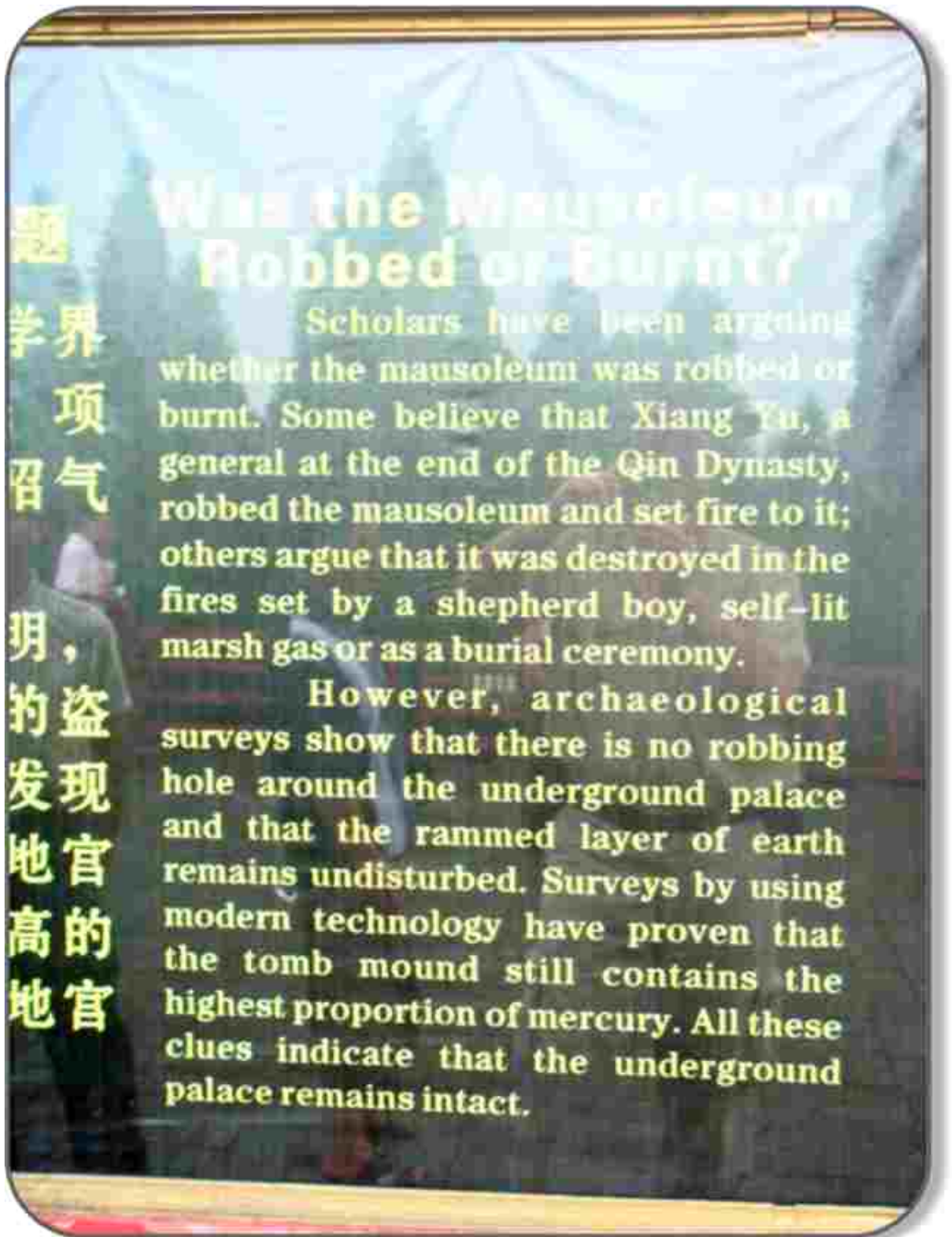
Podnožje piramide imperatora Qina

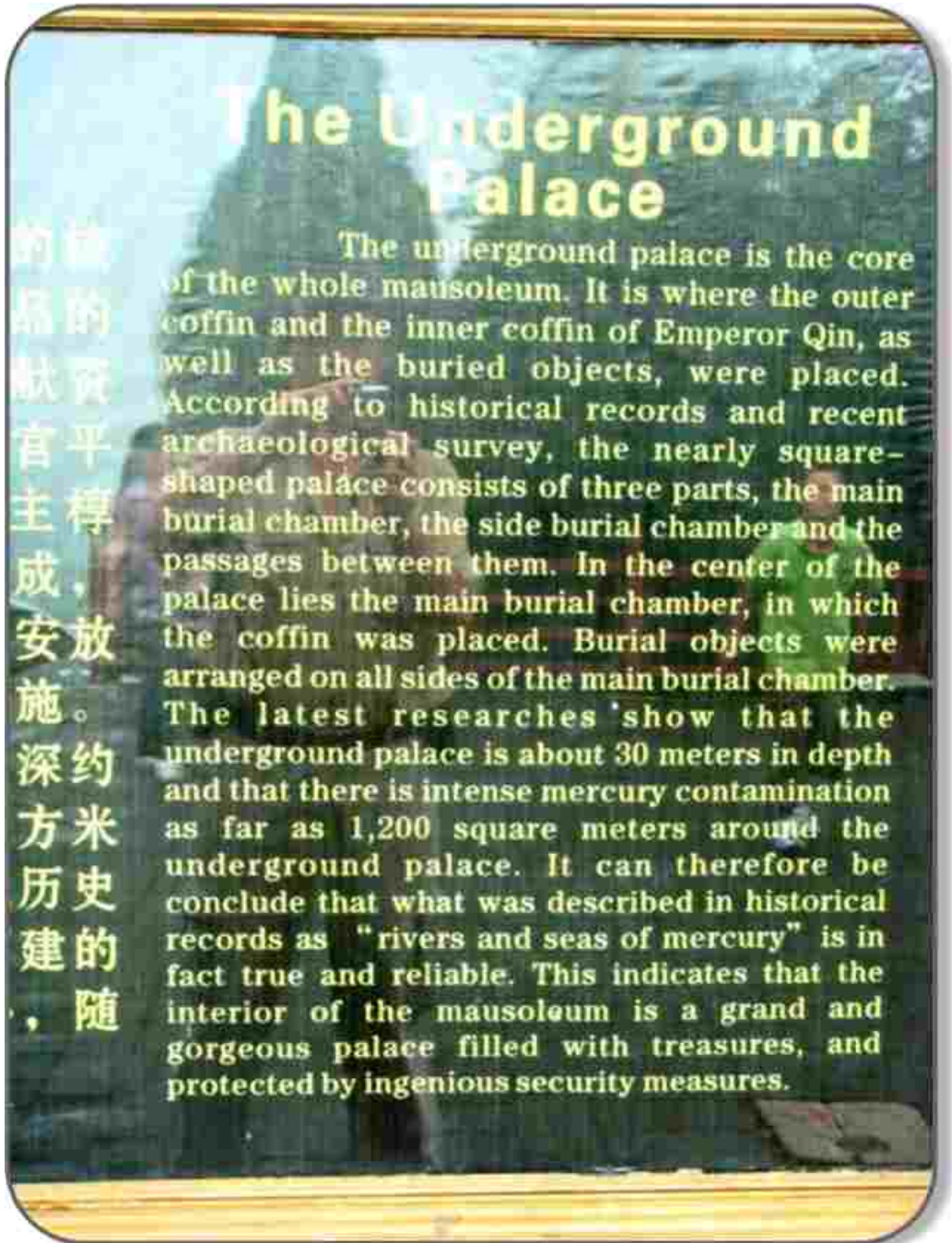
Uspon ka vrhu piramide imperatora Qina

Model piramide imperatora Qina

U natpisu na vrhu piramide stoji podatak o visokom procentu žive u unutrašnjosti piramide te da je podzemna palata "nedirnuta"

Informativna tabla na vrhu piramide govori o postojanju palače ispod nanosa zemlje i grobnici imperatora. Međutim, nisu vršena arheološka istraživanja koja bi mogla potvrditi ove pretpostavke.

Devedeset kilometara sjeverozapadno od Xi'ana nalazi se Qianling, dominantno brdo čitavog Guangzhong platoa. Visina mu je 1470 metara iznad razine mora i kupastog je oblika. Vidljiva je jedna nepravilna trouglasta strana. Ispred njega su dva kružna uzvišenja podjednake visine na čijim su vrhovima osmatračnice. Ovaj prirodni kompleks iskoristili su vladari dinastije Tang za svoje posljednje počivaliste: imperator Gao Zong i prvi kineski ženski vladar, imperatorica Wu Zetian (624-705 A.D.). Kineski arheolozi ovu oblast danas nazivaju mauzolejom Qianling.

Prema tvrdnjama kineskih arheologa, unutar sjevernog vrha brda nalaze se tijela kineskog carskog para s kovčegom. Ovo je, navodno, jedini mauzolej čitave dinastije Tang koja je imala 18 imperatora, a koji nije opljačkan.

Literatura detaljno opisuje prilaz mauzoleju: "Zemljani slojevi koji prekrivaju prilaz grobnici su netaknuti od doba dinastije Tang. Prilaz je dugačak 63 metra i četiri metra širok, a sastoji se od 2.500 pravougaonih kamenih blokova koji su dugački po 1,5 metar.

Ukupno su 42 kamena nivoa od ulaza s površine do same grobnice. Kameni blokovi su povezani željeznim spojnica, a prostor između njih je zaliven tečnim željezom. Stoga ova grobnica nikada nije otvorena."

Ovako detaljan opis je kontradiktoran tvrdnjama u nastavku: "Na Qianling mauzoleju nisu vršene ekskavacije zbog tehnološke prirode. Bojazan je da vrijedno kulturno nasljeđe neće biti sačuvano na odgovarajući način. Razvojem nauke i tehnologije i činjenicom da nacija postaje sve snažnija i prosperitetnija, sigurno je da će i podzemna palača biti otvorena i prikazana svijetu kao deveto svjetsko čudo."

U široj okolini mauzoleja, na površini od 40 kvadratnih kilometara, nalazi se sedamnaest satelitskih piramidalnih struktura. Geometrijski oblik im je pravilan, s četiri trouglaste strane, platoon na vrhu i orijentacijom prema stranama svijeta. Materijal od kojeg su građene je inferioran: nepečena cigla, glina i blato. Sve su prekrivene niskim slojem zemlje i žbunolikim rastinjem. Pet struktura je ispitano i u njima se nalazi arheološki materijal koji pripada vremenu imperatorke Wu.

Prilaz uzvišenju kojeg arheolozi nazivaju „Mauzolej imperatora Qianling“

Jedno od dva bočna uzvišenja koja vode prema Qianling Mauzoleju

Jedna od satelitskih piramida potpuno prekrivena šumom u blizini Qianlinga

U Prvom tomu "Alternativne historije" svojevremeno sam pisao:

"Pukovnik Maurice Shehan, direktor TWA (Trans-world Airlines) za Daleki Istok, objavio je postojanje gigantskih piramida u Shensi provinciji u Kini.

Vijest je iz "Rocky Mountain News", datirana 31.03.1947. Pretpostavljalo se da je visina pojedinih piramida dvostruko premašivala one u Egiptu (oko 350 metara).

Dva australska trgovca su 1912., u razgovoru sa budističkim sveštenikom, saznali da se ove piramide prvi put pominju u pisanim dokumentima starim pet hiljada godina i označavaju kao "veoma stare".

Napokon, njemački istraživač Hartwig Hausdorf dobija dozvolu za posjetu "zabranjenoj Zoni" 1994. godine gdje proučava više od 100 piramida, od gline ili kamena, najčešće s malim hramom na vrhu."

Za deset godina Kina se otvorila svijetu i promijenila. "Zabranjena zona" više ne postoji, mada su istraživanja najvećih kineskih piramida, odnosno mauzoleja kako se službeno nazivaju, još uvijek limitirana.

Dimenzije "Bijele piramide" su svedene u realne okvire. Najviša kineska piramida je, prema zvaničnim izvorima, u doba gradnje bila visoka 120 metara. Međutim, nijedna današnja piramida u Kini nema ni približno tu visinu. Dvadesetak je piramida s visinom između 20-60 metara. Građevinski materijal je cigla i kamen, a u slučaju manjih satelitskih piramida (oko 200 takvih građevina) glina i blato. U okolini piramida su pronađeni pravi kompleksi koji pripadaju pojedinim vladarima iz kineskih dinastija, ali se informacija o iskopavanjima unutar većih piramida limitira samo na privatne razgovore.

Na sjevernoj periferiji grada Xi'an, u blizini rijeke Wei, nalazi se najveći muzej u Kini. Riječ je o mauzoleju vladara Jindi (188 p.n.e. – 141 p.n.e.) s pratećim kompleksom. Središte kompleksa je pravilna četverostrana piramida, danas prekrivena zemljom i vegetacijom. Trouglaste strane s platoom na vrhu imaju pravilnu orijentaciju prema stranama svijeta: istok-zapad, sjever-jug.

Obimna arheološka istraživanja vršena su u blizini svih stranica piramide. Na dubini do četiri metra pronađeno je obilje glinenih figura, predmeta za svakodnevnu upotrebu, terakota vojnika manjih dimenzija, alata, oružja i slično. Arheološke sonde su prekrivene prozirnim debelim staklom. Stotine hiljada turista ima priliku da vidi sonde u originalnom stanju.

Istraživanja su provođena od 1994. do 1999., a muzej je izgrađen u periodu od 2000. do 2005. Nakon 2005. Han Yang Ling postaje svjetskom atrakcijom.

U višečasovnom razgovoru s vodećim kineskim arheologom na ovoj lokaciji profesorom Cao Fazhanom došao sam do slijedećih informacija:

- Oblične, satelitske piramide su dobro ispitane. Manjih su dimenzija, građene od gline i u dobrom stanju. U njima je pronađeno obilje predmeta koji su pripadali dinastiji Zapadni Han i imperatoru Jindi. Njihova geometrija i orijentacija je pravilna. Mišljenja su da je filozofski pogled na svijet feng shui razlog za taj oblik i orijentaciju prema stranama svijeta.
- Za istraživanja velike piramide još nemaju dozvolu od Vlade. Međutim, preliminarni rezultati pokazuju da su građene od superiornijeg građevinskog materijala: cigle i kamena.
- Prema glavnoj piramidi vode podzemni tuneli s nizom bočnih prolaza. Bočni prolazi su zatvoreni zidovima od cigle (za razliku od tunelskih prolaza u Bosanskoj dolini piramida gdje su ti zidovi građeni od kamena pješčara).

Autor ispred piramide Han Yang Ling

Maketa piramide Han Yang Ling pokazuje kvadratnu osnovu, plato na vrhu i pravilnu orijentaciju

Autor s kineskim arheologom Cao Fa Zanom

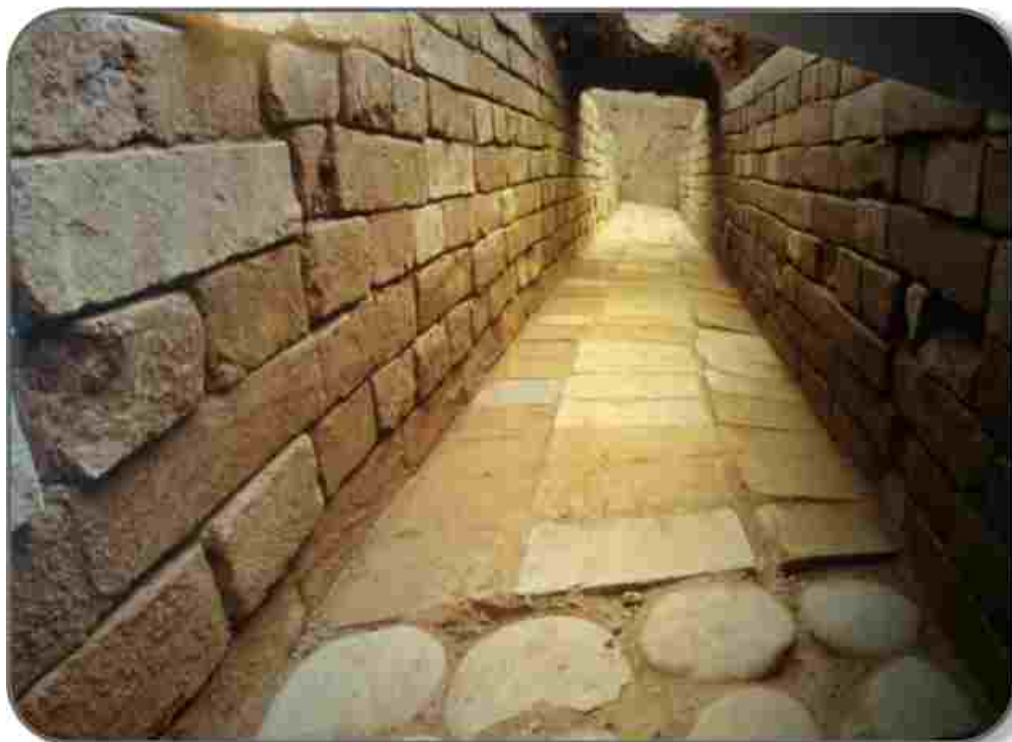
Bager je, nažalost, isuviše često osnovni alat u otkrivanju tajni piramida u Kini

Jedna od satelitskih piramida je u potpunosti uništena prilikom potrage za unutrašnjim prostorijama

Stepenice na jednoj od satelitskih piramida građene od blata i nepečene cigle

Podzemni prolazi ispod kineske piramida

Prilikom desetodnevne posjete Kini u julu 2008. imao sam priliku da upoznam vodeće kineske arheologe koji su angažovani na istraživanju piramidalnih, odnosno mauzolejskih kompleksa.

Nema nijedne dostupne reference niti su mi kineski arheolozi potvrdili da su do sada vodili ovako iscrpne razgovore na temu njihovih piramida s bilo kojim drugim stručnjakom van Kine osim sa mnom. I zbog toga se osjećam privilegovanim.

Profesor Cao Fazhan, koji je vodeći arheolog na ispitivanju najvećeg piramidalnog kompleksa Han Yang Ling, otkrio mi je niz informacija koje se ne mogu pronaći u objavljenoj literaturi, a tiču se podzemnih tunela ispod piramida.

Sastanak s direktorom Arheološkog instituta provincije Shaanxi, profesorom Jiao Nanfengom, bio je vrlo važan jer je riječ o najiskusnijem kineskom arheologu koji je radio na gotovo svim kineskim piramidama, odnosno mauzolejima. Naš petočasovni susret bio je ispunjen razmjenom iskustava o gradnji piramida.

Prilikom prezentacije o Bosanskoj dolini piramida, kada je ugledao Bosansku piramidu Sunca na fotografiji, a zatim i na filmu, profesor Nanfeng me je upitao: "Čiji je to mauzolej? Koja civilizacija ga je izgradila?"

Naravno, ovakva reakcija ne treba da čudi. Kinezi su navikli da su im glavni piramidalni objekti prekriveni nanosima zemlje i vegetacije. Geometrija Bosanske piramide Sunca je očigledna, orijentacija prema stranama svijeta takođe.

Profesor Nanfeng je posebno bio impresioniran kolekcijom fotografija piramidalnih struktura širom svijeta i postojanjem koncepta gradnje piramida s pravilnom orijentacijom u drevna vremena.

Dio informacija koje mi je prezentirao još uvijek nose oznaku "povjerljivo" i nisam ih mogao prebaciti na svoj kompjuter. U odgovorima na moja direktna pitanja saznao sam da je mnoštvo informacija koje se sreću u zvaničnoj literaturi na kineskom jeziku (i prevedenoj na engleski) još uvijek prisutno mistificiranje nekih pojava. Primjera radi, za mauzolej imperatora Qina se tvrdi da se ispod piramidalnog uzvišenja, na dubini od 30 metara krije palača imperatora. Profesor Nanfeng je to negirao. Slično je i s tvrdnjom da se ista ta piramida ne otkopava zbog prisustva otrovne žive. U nekim drugim slučajevima se tvrdi da su piramide prepune oružja i zamki – ponovo je odgovor bio da to nije korektna verzija.

Ovaj Muzej je rezultat ogromnih ulaganja kineske vlade u posljednjih 20 godina u arheologiju i zaštitu kulturnog nasljeđa. Nekoliko muzejskih kompleksa u provinciji Shaanxi su po svojim tehnološkim rješenjima i kolekcijama u samom svjetskom vrhu. Arheološki turizam je postao jedan od prioriteta vladinih institucija.

Posebna je bila čast da posjetim ekskluzivnu izložbu u dijelu Muzeja zatvorenog za javnost u pratnji profesora Wang Jian Jia. Riječ je o zbirci murala, koja je pronađena u piramidalnog grobnici Li Chongruna. Visoke je umjetničke vrijednosti i ujedno najstarija kineska zbirka slika koja je kompletno očuvana i u originalnim bojama.

Ova satelitska piramidalna grobnica je novijeg datuma, manjih dimenzija i kompletno je arheološki secirana i istražena.

Sve strane piramide su obrađene uprkos nagibu

Autor s profesorom Wang Jia Jiom. U pozadini: ilustracija podzemnih tunela ispod piramide generala Li Chongruna i unutrašnjih prostorija

7.

STOTINE MILIONA CIGLI ZA 300 PERUANSKIH PIRAMIDA

Zadnjih nekoliko desetina hiljada godina mnoge civilizacije su se pojavile i prohujale Južnom Amerikom. Osvajači su preuzimali građevinska, inženjerska i artistska znanja od osvajanih.

Na primjer, vojni pohodi Inka prije hiljadu godina završili su potpunim osvajanjem prostora od Ekvadora do Čilea. Ratoborne Inke su pokorile razvijeno kraljevstvo Chimu. Svoj socijalni i politički sistem su kopirali od svojih prethodnika, a njihove sofisticirane umjetničke tehnike inkorporirale u svoju kulturu.

Na isti način, mnogo godina prije toga, narod Chimu je učio od starosjedilaca koje su oni pokorili. Pripadnici drevnog naroda Moche su bili vješti metalurzi, graditelji i umjetnici. Njihova znanja su odjednom postala vlasništvo vojnički sposobnijih i agresivnijih došljaka, kulture Chimu.

Idući dalje u historiju, informacije postaju šture i zamagljene; o prethodnicima naroda Moche i kulturama prije njih malo se zna. O Inkama postoji slična zabluda kao i o meksičkim Aztecima. Dolaskom Španjolaca učinilo se da se radi o civilizacijskom zenitu van evropskog kontinenta. Zbilja, i Inke i Azteci su prije 500 godina u mnogočemu nadmašivali tadašnju svjetsku supersilu Španiju. Ali, daleko od toga da su bili vrhunac dotadašnjeg razvoja.

Naprotiv.

Militaristički agresivni Azteci i Inke se mogu smatrati civilizacijskim nazatkom u odnosu na svoje prethodnike.

Ljudsko društvo se na ovoj Planeti ne razvija evolutivno kako nas pogrešno uči obrazovni sistem. Historija ljudskog društva je historija spiritualnog nazadovanja i deklinacije. Sličice sa srednjoameričkog tla to potvrđuju: od astronomskih genija Maja i Tolteka do deklinacije u vidu Azteka.

Slično je i u Južnoj Americi: od spiritualnih i građevinskih prvih civilizacija, preko naroda Moche i Chimu pa sve do skorašnje kulture Inka.

Rođen u kraljevskoj njemačkoj porodici, Max Uhle (1856-1944) će postati "ocem peruanske arheologije". Više od deset hiljada arheoloških komada će završiti u američkim kolekcijama kao rezultat njegovog rada. Među nalazištima koje je "Mad Max" istraživao su Piramida Sunca i Piramida Mjeseca. Godine su 1898. i 1899.

Piramida Mjeseca u sjevernom Peruu

Unutar piramida pronašao je desetine grobova. Mumije i kosturi su bili uredno složeni jedni na druge. Bilo je lako razlikovati da oni pripadaju trima različitim kulturama. Na vrhu su bili grobovi Inka; ispod njih su bili sahranjeni velikodostojanstvenici kulture Chimu. U trećem redu je bila njemu nepoznata kultura koju je nazvao proto-Chimu.

Autor u podnožju Piramide Sunca, najvećeg gradjevinskog kompleksa starog doba. Huaca del Sol je površine osam nogometnih terena ... što je samo jedna trećina od originalnih dimenzija ove gigantske peruanske građevine ... koja premošćuje materijalnu i spiritualnu dimenziju ... prošlost i sadašnjost.

Arheolog iz Perua, Julio Tello, dao je ovom trećem narodu novo ime. Naime, jezik koji se govorio u ovom području (u vrijeme španjolskih osvajanja) je poznat kao Muchik. Stoga je on nazvao prethodnike Inka i Chimu, narodom Moche. Doba kada su oni živjeli? Nagađa se, prije dvije do četiri hiljade godina.

Ali, kao i u bezbroj drugih slučajeva, pravo ime i jezik će im ostati nepoznato.

Ono što, pak, ostaje poznato je zapis koji su ove kulture ostavile u vezi graditelja ovih piramida. Oni naime, kreatore Piramide Sunca i Mjeseca nazivaju "radom krivovjernika".

Arheolozi pripisuju autorstvo piramida kulturi naroda Moche. Međutim, zašto bi Moche autorstvo pripisivali "nevjernicima"? Drugim riječima, onima koji ne dijele istu vjeru, istu kulturu, onima koji su različiti od njih. Prava istina o autorima traži da odemo još dalje u prošlost.

Model Piramide Mjeseca u sjevernom Peruu

Umjetničku rekonstrukciju Piramide Mjeseca sam našao u malom lokalnom muzeju u Trujillu, u sjevernom Peruu. Stil gradnje mi je bio prepoznatljiv. Piramida, odnosno hram (Huaca de la Luna u prijevodu zapravo znači Hram Mjeseca) neodoljivo podsjeća na podvodni hram koji je pronađen pokraj obala Japana. Time sam dobio iznenađujući dokaz o postojanju veze civilizacija s obje strane Pacifika: azijske i južnoameričke.

Na prvi pogled, podvodne ruševine u okolini Japana nemaju unutrašnjih prostorija. To se, na prvi pogled, čini i s Piramidom Mjeseca u Trujillu. Pažljivim arheološkim istraživanjima je utvrđeno da su jedan sprat za

drugim zazidani, mada su originalno postojale prostorije i koridori.

Ostaci dvije najveće peruanske piramide su monumentalni: Piramida Sunca ("Huaca del Sol") je dugačka 345 metara, a široka 160 metara – površina joj odgovara površini osam nogometnih igrališta. Piramida Mjeseca ("Huaca de la Luna") je slične površine: 290 metara sa 210 metara.

Procjenjuje se da je za izgradnju svake od piramida utrošeno oko 140 miliona cigli.

Iskopani koridori Piramide Mjeseca u Trujillu; rješenje zagonetke za podvodne hramove kod Japana?

Arheološka iskopavanja Piramide Mjeseca su u bila u punom zamahu prilikom moje posjete 2002.

Međutim, stvarna veličina ovih piramida će ostati nepoznanica iz dva razloga. Prvo, zbog stalnih kiša, Huaca del Sol je erodirala na svim krajevima. A drugi razlog, još pogubniji, je nerazumni akt španjolskih konkvistadora od prije 500 godina. Naime, oni su, u potrazi za zlatom, skrenuli tok rijeke Moche i usmjerili je direktno na piramidu. Na taj način su dvije trećine piramide bile potpuno odnešene s kamenog terena.

Nesumnjivo je da su originalne dimenzije ovih prehistorijskih građevina bile kolosalne. I s pravom ih možemo nazvati najvećim strukturama koje je čovjek izgradio u periodu nakon posljednjeg ledenog doba.

Sto četrdeset miliona cigli-originala je korišteno za piramide u Trujillu

Adobe cigla je bila osnovni građevinski materijal na pacifičkoj obali Perua. Svaka je imala različit "potpis" (linije, lokaciju i broj rupa, krugove i druge geometrijske oblike) i to ih je činilo originalnim. Više od 140 miliona cigli-originala je ugrađeno u peruansku Piramidu Sunca što je zahtijevalo, prema procjenama, rad dvadeset hiljada radnika (?) u periodu od više od 300 godina (?).

Naravno, zdrav razum negira da ce neko poceti izgradnju objekta kojeg neće vidjeti ni unuci njihovih unuka.

Drugo objašnjenje za ovaj građevinski poduhvat je da ga smjestimo dublje u prošlost.

Naska piramide

Koliko je drevnih građevina prekriveno prašumom, pijeskom ili morskom vodom, daleko od ljudskih očiju? Koje sve tajne kriju ove bezimene ruševine s davno zaboravljenim kreatorima?

Ovo je priča o jednoj takvoj lokaciji, o Naska piramidama.

Pedeset kilometara južno od čuvenih Naska linija nailazim na dva manja brda koja se ni po čemu ne razlikuju od golih, kamenih brda širom svijeta. Barem ne iz daljine.

U dnu jednoga, uklonjen površinski donji sloj otkriva ostatke zida.

Građevinski materijal je nepečena cigla, adobi. Zagradi se komad pustinjačkog tla sa glinom, pomiješa sa vodom, oblikuje i ostavi na suncu. Za koji dan bi cigle bile spremne. Veći sastojak gline bi davao čvršću ciglu. Ovo je bio osnovni građevinski materijal na jugu i sjeveru Perua.

Naska "Piramida Sunca" danas je samo "brdo" u kamenoj pustinji, s neznatnim količinama kiša tokom zadnjih nekoliko hiljada godina. Temelji piramide ukazuju da je cigla bila izložena dugotrajnom djelovanju vode što bi starost ove građevine moglo pomjeriti u doba prije 12.000 godina i svjetskih poplava koje su slijedile.

Pošto se zna da ovaj dio Perua ima nepromijenjenu klimu već hiljadama godina, bilo bi logično očekivati da će građevine od cigle ostati dobro očuvane. Možda malo oronule, ali u dobrom stanju. Međutim, izgled otkrivenih donjih zidova piramide ukazuje da je cigla bila izložena dugotrajnom djelovanju vode, a ne povremenih kiša.

To sada stvara problem. Otkud dugotrajne poplave u ovom dijelu kamene pustinje? I od kada one datiraju?

Italijanski arheolozi koji rade na lokaciji misle da je kultura Naska izgradila ove građevine prije 1.500-2.000 godina. Ali, i potvrđuju pretpostavku da je cigla bila izložena poplavama. Šef italijanske arheološke ekspedicije je došao da zaključka da su piramide bile 15-20 godina kompletno pod vodom! I za to nije imao nikakvog logičnog objašnjenja.

Kao i svaka rekonstrukcija i ova je podložna različitim tumačenjima. Međutim, glavni obrisi grada s objektima, njihovom visinom, trgovima i uređenošću, impresioniraju.

Veću građevinu arheolozi su prozvali "Piramida Sunca". Pored reda stepenica uočljivi su i prolazi, različiti nivoi, pregrade.

Naska piramide – rekonstrukcija Grada, neutvrđene starosti. Impresionira razvijenost civilizacije od koje su danas ostale samo ruine.

Otkopane stepenice Naska piramide

Tukume piramide

Došao sam u neugledno selo Tukume, neasfaltiranih ulica. Instinktivno, idem ka središtu kompleksa u kome je najviša piramida, a koja se naslanja na pravo brdo. Penjem se na piramidu. S vrha se pogled pruža prema nekadašnjem veličanstvenom gradu. Danas on podsjeća na ogromne naslage cigle i pijeska složene u nekim čudnim i pravilnim nizovima.

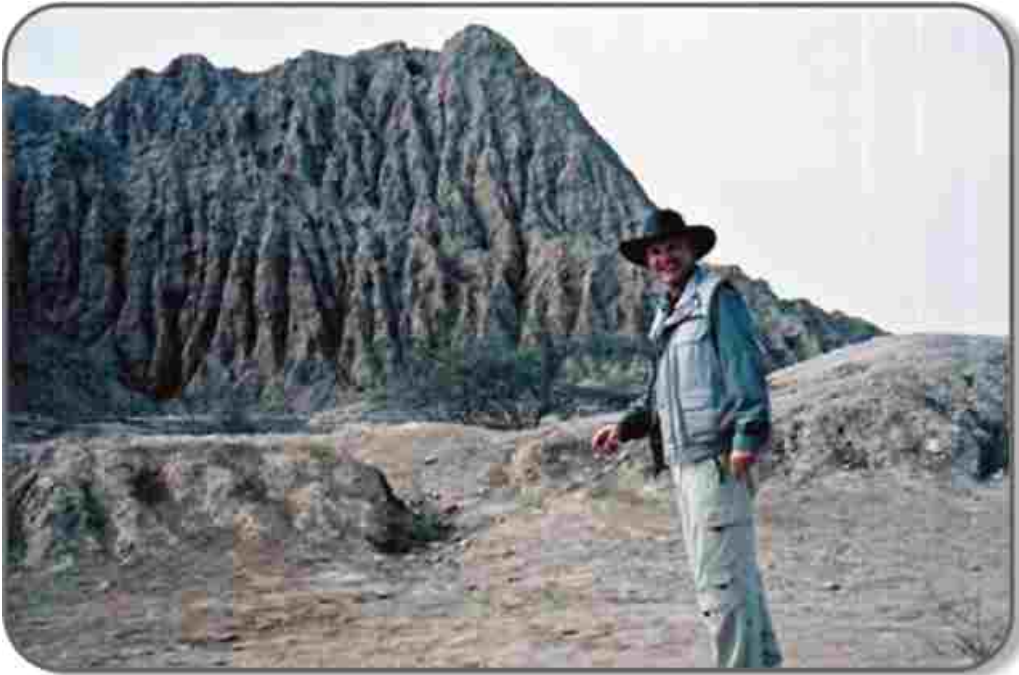
Kompleks Tukume piramida u sjevernom Peruu. Nekadašnji veličanstveni Grad s 26 impresivnih piramida izvan je turističkih mapa i nepoznat široj javnosti

Jednog od mojih prethodnika, lokalni vodič Arturo Cervantes je pitao šta je osjećao kada se popeo na brdo.

- "Odgovor je komplikovan, jer, čini mi se, mnogi detalji nedostaju da bi se shvatio originalni dizajn."

- "To je vjerovatno zato što vaša kultura ima komplikovan pogled na stvari. Originalni dizajn ovog nalazišta je u stvari vrlo jednostavan. On je u formi paukove mreže, s prirodnom planinom ("apu") lociranoj u centru."

Tukume piramide su izvan turističkih mapa. Teško je shvatiti zašto: neobaviještenost, nemarnost, nebriga, ili jednostavno želja da se ne privlači pažnja. U arheološkim krugovima ove piramide su interesantne zbog svoje kiklopske veličine. Primjera radi, najveća piramida je 450 metara duga i sto metara široka, što odgovara površini šest nogometnih igrališta.

Ispred najviše Tukume piramide

Ove stepenaste piramide na vrhu nemaju špic već veliku platformu na kojoj su nekada bili smješteni hramovi. Legende kažu da je svaki nivo ("stepenica") simbolizirala razvojnu fazu u čovjekovom životu... i da je svaka od tih faza trebala u svoj punoći da se proživi i uživa u njoj. Kada bi se stiglo do vrha to bi značilo da je biće u potpunosti spiritualno evoluiralo.

Početak iskopavanja Tukume piramide—ispod naslaga pijeska pojavila se cigla

Građevinski materijal za piramide u Naski, na jugu zemlje, i ovdje je bio identičan; nepečena cigla. Klima je vrlo slična, topla, suha, s rijetkim kišama. Međutim, ovdje se ipak bilježe nevremena koja bi prouzročila djelovanje vode i vjetra na Tukume piramide. Stoga je i njihova erozija shvatljiva i lako uočljiva: od vrha prema dnu. S druge strane, Naska piramide kao da su dugotrajno plivale u vodi stvarajući bezobličnu masu na površini.

Stvarno doba gradnje i autori su nepoznati u oba slučaja. Za Tukume piramide kažu da ih je gradila civilizacija Sikan. Obišao sam novootvoreni muzej 20 km odavde. Ono što je prikazano o kulturi Sikan ne impresionira; jednostavno ne mogu povezati te Indijance s ovim građevinskim poduhvatom.

Nakon obilaska piramida posjetio sam mali muzej, tačnije nekoliko prostorija u kojima su smješteni do sada pronađeni i sačuvani artefakti. I, kao što to obično biva, ovako zabačena mjesta kriju velike tajne. Na kamenoj ploči sam ugledao niz uklesanih znakova koji su nesumnjivo izgledali kao stilizirani hijeroglifi pronađeni na Uskršnjem otoku. Rondorondo pismo s Uskršnjih otoka je zagonetka već nekoliko stotina godina za nauku.

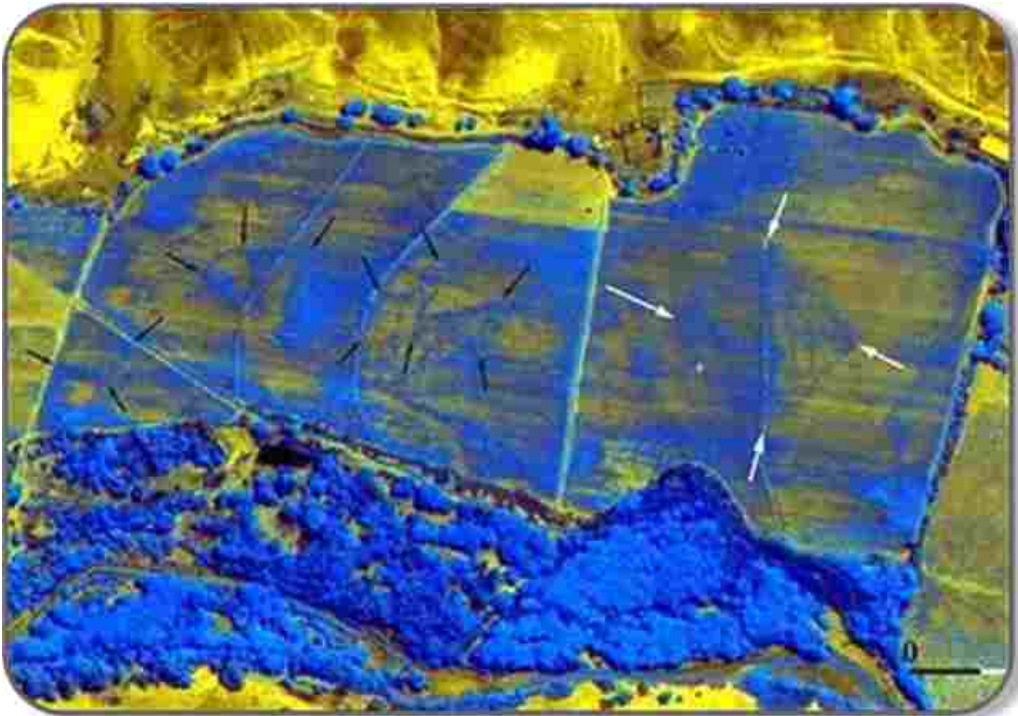

Tukume hijeroglifi su za mene stilizirani odgovor na do sada neobjašnjene hijerogliffe s Uskršnjih otoka

Otkriće piramidalnog kompleksa Karal s hramovima, amfiteatrom i zgradama za stanovanje 1948. značio je i iznenađenje za historičare. Osnivanje razvijenog metropolis je procjenjeno na 2.627 godina prije nove ere što je ekvivalent Trećoj faraonskoj dinastiji u Egiptu. Osim ove lokacije, u širem području od 80 kvadratnih kilometara pronađeno je još 19 piramida iz istog perioda.

Piramide Karal u Peruu

Italijanski arheolozi su satelitskim snimcima otkrili piramidu 2008. u blizini grada Nasca

8.

MAŠINSKA OBRADA BLOKOVA BOLIVIJSKE PIRAMIDE AKAPANA

Drugo najveće jezero u Južnoj Americi je Titicaca. Uklješteno između Perua i Bolivije, smješteno je na visini od oko 4.000 metara. Smatra se da je jezero staro između 100.000 i dva miliona godina. Posljednjih nekoliko stotina godina podaci pokazuju da se jezero polako povlači i gubi vodu. Na južnoj, bolivijskoj strani, nalazi se poluotočić Copacabana gdje su skoro vršena opsežna podvodna istraživanja. Rezultat jedne od posljednjih ekspedicija (1990) je nesumnjiv dokaz o postojanju podvodnog grada s hramovima izgrađenim od ogromnih kamenih blokova, stotinama metara dugim kamenim putevima i stepenicama koje vode u dubine, prekrivene gustim naslagama algi i podvodne vegetacije.

Titicaca otvara more pitanja, među kojima i slijedeća:

- Titicaca u prijevodu znači "puma". Ovo ime je prisutno hiljadama godina među lokalnim stanovnicima. Zapadni čovjek je tek prije tridesetak godina, snimajući jezero satelitima, shvatio da ovo veliko jezero ima oblik pume. Pitanje: ko je nadlijetao jezero "prije naše ere"?

- Jezero ima prisutnu morsku floru i faunu. Pitanje: otkuda morska vegetacija u najvišem jezeru na svijetu?

- Koja su to primitivna plemena imala tehnologiju da grade podvodne gradove prije nekoliko hiljada godina?

Skandalozna španjolska "osvajanja" južnoameričkog kontinenta u XVI stoljeću spadaju među sramotne evropske pohode. Konkvistadore su pratili kroničari koji su bilježili čuda na koja su nailazili. Nažalost, većina bilješki je ostala skrivena od javnosti. Među onima koji su dostupni su i tekstovi Pedro Cieza de Leon-a, koji je 1540. posjetio oblast Titicaca jezera. Dvadesetak kilometara južnije naišao je na statue, monolite, ostatke kamenog grada kojeg su lokalni stanovnici zvali Tiahuanaco. Razgovarajući s Inkama saznao je da su ove ruševine bile prisutne mnogo, mnogo prije dolaska prvih Inka.

Petsto godina kasnije, arheolozi se, u većini slučajeva, slažu da je Tiahuanaco (Tihuanako) ostatak vrlo napredne civilizacije nestale bez traga. Ruševine su (vjerovatno) najstarije poznate na Planeti.

Pokušaji dijela arheologa i historičara da starost monumenata smjeste u relativno blisku prošlost (oko 1.200 godina p.n.e.) i pripišu je nekoj imaginarnoj Tihuanako kulturi, lako propadaju. Ta takozvana kultura nema nikakvih korijena u ovoj regiji, nije bilo sporog postepenog rasta i ulaska u zrelu, naprednu fazu. Izgleda jednostavno da je odjedanput stvorena visokonapredna kultura koja isto tako misteriozno nestaje.

Kamene ruševine počinju sa "Sunčevom kapijom". Riječ je o portalu isklesanom od jednog kamenog bloka težine 15 tona. Nešto dalje, hram

Kalasasaya, spada u red arheoloških čuda. Zidine hrama su napravljene od monolita, kamenih blokova, koji nisu isklesani... već "izliveni u kalupu". Mi danas takvu tehnologiju još nemamo.

Još jedan kilometar dalje od glavnog hrama, nalaze se ostaci piramide Akapana s gigantskim blokovima koji su plavkasto-sive boje. Način na koji su obrađeni jasno pokazuje mašinsku obradu! I, još dalje... Blokovi su bili pričvršćeni jedan uz drugi metalnim prstenovima! Dva kameneoloma iz kojih su blokovi doveženi bili su udaljeni 15-ak i 100 kilometara. A masa blokova je iznosila nekoliko desetina tona.

Kamene građevine su imale kalendarsku, astronomsku, matematičku, arhitekturnu i urbanu logiku. Broj kamenih blokova i njihov raspored su odgovarali danima u godini. Sunce izlazi svaki dan, kreće se po horizontu, zalazi ... i slijedećeg dana izlazi s malim pomakom na horizontu. Prvi zrak izlazećeg sunca prvog dana proljeća, prolazi tačno kroz centar kapije Kalasaje. Proljetni solsticij (noć i dan traju podjednako) označavao je početak nove godine.

Svaki novi dan, sunce udara u novi blok. Jednostavno, posmatrajući položaj kamenog bloka mogao se odrediti dan u godini. Prvi dan ljeta, izlazeći sunčev zrak bi udario u ugaoni kameni blok. Na početak zime, sunce se moglo vidjeti s drugog kraja Kalasaje.

Ipak, danas sunčevi zraci ne pogađaju tačno u centar označenih linija na kamenim blokovima. Razlog je astronomski objašnjiv. Položaj planete Zemlje prema Suncu se polako mijenja i nakon nekoliko stotina godina ta odstupanja postaju vidljiva golim okom.

Drugim riječima, na dan proljetnog solsticija, prva sunčeva zraka neće proći kroz centar ulazne kapije Kalasaje već s malim pomakom. Nakon nekoliko hiljada godina to odstupanje će postati još veće.

Ova činjenica je ponukala arheologe (Posnansky/Broznansky, Schindler-Bellamy) da potraže pomoć od astronoma (Allen, Steede). I da utvrde koliko je vremena trebalo da prođe do tolikog sunčevog odstupanja. Odgovor bi očito označio precizan datum izgradnje Kalasaje.

Arheolozi tvrde: 17.000 godina! Astronomi su nešto oprezniji i smještaju ga prije 12.000 godina.

Naravno, neće svako prihvatiti ovo kao dokaz da je hram izgrađen prije toliko hiljada godina samo na bazi pretpostavke koja je bila uloga dotične građevine. Nema sumnje da se njihovo razmišljanje neće promijeniti samo zbog činjenice da ni danas ne postoji tehnologija za gradnju grada s kamenim blokovima kao ovog u Tihuanaku.

Tihuanako je bio značajan lučki grad u dalekoj prošlosti na jezeru Titikaka. Više od 115.000 ljudi je živjelo u gradu i još dva puta toliko u široj okolini.

Svjetski potop od prije više od 12.000 godina, uzrokovan kosmičkom kataklizmom, doveo je do uništenja i ovog grada. Nakon povlačenja morskih

voda, rasparčani kameni blokovi ostali su ležati unaokolo. Nivo jezera se podigao ostavljajući potopljenim većinu gradskih ulica i nastambi. Morski val je sa sobom donio morsku floru i faunu pridružujući je jezerskog vegetaciji.

Na ruševinama prethodne civilizacije, dolazio je živjeti čovjek nove civilizacije. Od Inka do Ajmara Indijanaca. Od kamenih blokova razasutih unaokolo, Španjolci su gradili katoličke crkve. O Tihuanako ljudima znalo se sve manje... Mitovi su postajali sve neodređeniji... Znanje je ponovo izgubljeno negdje u vremenu i prostoru. Tihuanako ljudima znalo se sve manje... Mitovi su postajali sve neodređeniji... Znanje je ponovo izgubljeno negdje u vremenu i prostoru.

Model piramide Akapana na vrhu bolivijske visoravni
4.000 metara iznad nivoa mora

Mermerni blokovi izvanredno pristaju jedan uz drugi

Perečno obrađene mermerne ploče visoke čvrstoće

Mermerni blokovi obrađeni laserskom preciznošću

TEOTIHUAKAN – GRAD 600 PIRAMIDA

Teotihuakan. Prijestonica drevnog Meksika. Kamene Piramide Sunca i Mjeseca po površini odgovaraju onima u Egiptu. Do sada je otkopano oko 600 manjih piramida u ovom Gradu u kojemu je nekada živjelo nekoliko stotina hiljada ljudi.

Ko ga je izgradio? Kada? Kojim alatima? Ko su bili njegovi stanovnici?

Zvanična literatura o Teotihuakanu je oskudna. Španjolski konkvistadori su prije petsto godina zatekli Azteke kako vrše obrede u ovom Gradu. Prije 1300 godina, Grad su koristili Tolteci. Špekulira se, pak, da je podignut prije oko dvije hiljade godina od nepoznatog naroda. Pretpostavlja se da je Piramida Sunca građena trideset godina, a Grad barem dvije stotine godina. U upotrebi su danas imena iz doba Azteka: "Grad Bogova" (Teotihuakan), "Avenija mrtvih" (glavna gradska ulica), Hram Kvecalkoatla (božansko biće Quetzalcoatl čiji se lik nalazi na trećoj, manjoj piramidi)...

Tačno ispod temelja današnje Piramide Sunca u Meksiku, graditelji su otkrili podzemne pećine. Četiri postojeće komore su proširili, a svodove učvrstili teškim kamenim blokovima. Iznad njih, na površini zemlje, podigli su prvu, manju piramidu. Znatno pojačano energetska strujanje su koristili prilikom duhovne inicijacije, prosvijetljenja, omogućavanja duši da se slobodno kreće kroz različite dimenzije.

Brižljivo su isplanirali, a onda i sagradili veličanstveni kameni grad sa stotinama objekata piramidalnog oblika. Astronomske opservatorije, raspored gradskih trgova, glavne piramide... odslikavale su pojave na nebu, kretanje brižljivo odabranih zvjezdanih sistema, uključivo našeg Sunca, Mjeseca i Zemlje. Sakralna geometrija, matematika, astronomija... su rukovodile arhitekta.

Usred srednjoameričke džungle nikao je Grad bez premca na oba američka kontinenta. Kameni blokovi mase po nekoliko desetina tona vađeni su i obrađivani laserskom preciznošću iz kamenoloma udaljenog osamdesetak kilometara od Teotihuakana. Tehnologija i nauka su bile drugačije u to vrijeme. Umjesto mehaničkih alata i točka, graditelji su superiorno vladali tehnologijom zvuka, primjenom različitih frekvencija za obradu, prijenos i ugradnju kamena.

Umjesto današnjih vidova transporta, ljudi i materijal su prebacivani korištenjem energije Zemlje i Sunca. Naime, atmosfera i energetski naboj naše matične Planete je bio u to vrijeme znatno drugačiji. Današnji tanani ozonski omotač bio je sedam puta (!) deblji. Atmosferski pritisak je bio dva puta veći nego danas. Atmosfera gušća. Majka Zemlja je bila zdravija, nezagađena, energetski snažna. Veći dio dnevnog transporta se odvijao po posebnim energetskim linijama na površini Zemlje.

Obilazak Grada počinjem sa Citadele, administrativnog centra Teotihuakana. Gradskim trgom dominira hram Kvecakoatla izgrađen u obliku stepenaste piramide. Zidove krasi likovi Vatrene Zmije (simbol dnevnog prolaza Sunca) i Pernate Zmije - Kvecakoatla, koji je simbol jedinstva zraka i kopna, neba i zemlje. Kapacitet trga je 150.000 ljudi.

Ni vodiči, ni turističke mape, a niti zvanična pisana literatura ne pišu o funkciji ove prve, male piramide.

Prema Toltečkim šamanima, ovdje bi započinjao proces inicijacije. Studentu bi se objasnio koncept energetske prirode ljudskog bića. Tu bi se učio procesu izlaska duše iz fizičkog organizma i kretanju kroz različite dimenzije. Postoje tri faze u razvoju čovjeka ka punoj slobodi. U prvoj fazi, pred čovjeka se postavlja pitanje ko smo mi u stvari. Odgovor je da smo mi samo oblik svjetla (energije) koji je spojen s kosmičkom cjelinom. U momentu kada se nađemo zatvoreni u našem tijelu i umu, naša životna energija počinje slabiti zahvaljujući iluziji materijalnog svijeta.

Pernata zmija je simbol dualizma ljudske prirode. Polovina našeg bića pripada zemlji, dodiru, fizičkim željama (zmija). Druga polovina (duh) ima krila, živi na nebu, komunicira sa Suncem i zvijezdama. Vječna borba između ove dvije polovine je vrlo zgodno prikazana na meksičkoj nacionalnoj zastavi gdje se orao i zmija bore na život i smrt.

U pravilnom smjeru sjever-jug proteže se glavna ulica "Avenija Mrtvih". Ovaj nemaštoviti Aztečki naziv ne odgovara prirodi ove gradske arterije. Hodajući kilometrima dugom i do 150 metara širokom avenijom, lako sam mogao zamisliti život kako buja u ovom Gradu. Ono što impresionira je simetričan izgled lijeve i desne strane. To me neminovno upućuje na brižljiv, planski pristup u izgradnji. U vodu padaju nagađanja historičara da se Grad dizao u fazama tokom dvjestogodišnjeg perioda. Oni možda nastoje opravdati mogućnost da su primitivna plemena trebala mnogo godina da ovako nešto podignu. Ipak, očigledno je da primitivizmu ovdje nije bilo mjesta. Grad je isplaniran, a onda podignut u jednom dahu.

Na putu od Citadele ka piramidama je mostić koji nadsvođuje rječicu San Juan. Danas se taj detalj uopće ne pominje u turističkim turama (zato i nisam gubio vrijeme na njih). Nekada je ova rijeka simbolično dijelila raj od pakla. Ali ne kršćanski raj i pakao. Naime, pakao je naše zajedničko iskustvo koje se naziva "planetarni san". Ili, još bliže, ono što mi nazivamo svakodnevni "život". Raj je, opet, naša kreacija koja nastaje kada prekinemo "planetarni san" i stvorimo "novi san".

Avenija Mrtvih je, duhovnim očima gledano, glavni dio tijela dvoglave zmije kroz koju inicirani mora proći.

I u tradiciji tantrističke joge, student ka putu prosvjetljenja takođe, prolazi kroz tijelo zmije. Usput nailazi na pojedine čakre, moćna energetska čvorišta. U našem, fizičkom tijelu, srčana čakra je mjesto ljubavi. U

energetskom sistemu planete Zemlje Teotihuacan je takođe, srčana čakra. Piramida Sunca je njezin simbol i nesumnjivo da je imala, a ja vjerujem da će opet imati, vrlo važnu ulogu za sudbinu naše Planete. Ponovno oživljavanje moći ljubavi je od vitalnog značaja za razvoj civilizacije.

Spuštajući se Avenijom Mrtvih prema piramidama nailazim na tablu koja prikazuje raspored Grada. Na vrhu je piramida Mjeseca, niže, s malim pomakom udesno, je piramida Sunca, a na dnu je, u istoj liniji s piramidom Mjeseca, piramida Kvecakoatla. Na drugoj strani Atlantika, u Egiptu, ka nebu se dižu tri piramide: dvije velike (Keopsova i Kefrenova) i jedna mala. Raspored? Identičan onima u Meksiku! A oba piramidalna kompleksa odgovaraju zvijezdanom sistemu Oriona na noćnom nebu. Orionov pojas se, naime, sastoji od dvije zvijezde blizanca i jedne male zvijezde tzv. "bijelog patuljka".

Ovaj raspored nam potencijalno otkriva potpis arhitekta.

Hodajući gradom žalim što su od njega ostali samo zidovi i temelji. Prostorije, krovovi, murali, freske, hramovi, opservatorije, sve ono što je ovaj Grad činilo živim, je uništeno i zapaljeno. Planski, pedalj po pedalj. Od onog veličanstvenog izgleda je ostalo malo. Od stotina kipova ostao je u životu samo jedan; nalazi se u meksičkom Antropološkom Muzeju (doduše, nikakva oznaka niti znak s informacijama ne stoji uz njega). Svi su im kipovi bili isklesani iz jednog komada kamena, a masa se kretala od 20-30 tona.

Piramida Mjeseca, s impresivnim stranicama od 145 metara, se nalazi na sjevernom kraju Avenije, okružena s 15 manjih piramida. Stojeći na sredini glavne ceste i posmatrajući vrh piramide uočavam da se on poklapa s vrhom obližnje planine Cerro Gordo. Očigledno je da se prilikom gradnje vodilo računa o ideji arhitekta da piramida predstavlja "svetu planinu" i kao takva je integralni elemenat gradskog plana.

Istraživanja unutrašnjosti piramide dovela su do nekoliko zaključaka; prvo, piramida ima unutrašnje strukture. Drugo, nađeni su ostaci života (kosturi, predmeti, i sl.) iz različitih historijskih perioda. I, treće, informacije o rezultatima istraživanja su škrta i tajnovita. Malo se šta daje u javnost.

Piramida Mjeseca je važna za drugu fazu inicijacije studenta.

Duž Avenije, kroz mnoštvo hramova (manjih piramida) studenti inicijacije bi se učili vještini transformacije. Kulminacija bi bila ispred piramide Mjeseca. Ovdje bi student prelazio u druga stanja realnosti. Bio bi vođen u Hram Jaguara koji je simbolizirao Duh Zemlje. Kraj ovog hrama je bio na vrhu piramide Mjeseca. Student bi prilikom ovog procesa žrtvovao svog eteričnog dvojnika i time bi ovladao vještinom transformacije.

Završni proces oslobođenja (ili treća faza "prosvjetljenja") bi se dešavao na piramidi Sunca. Ovo je mjesto gdje ljudski limiti nestaju. Pojedinač gubi zemaljska ograničenja. Njegova želja da postane božanstvom, kosmičkim bićem ili Suncem, se ovdje konačno realizira. Ova, prosvjetljena bića gube

fizička tijela u vatrenom bljesku i nestaju u vječnosti. To je razlog što su Azteci nazvali ovu piramidu prema izvoru sveg života ("Suncu"), a ovaj grad Teotihuakan (puni prijevod s Nahuatl jezika bio bi "mjesto gdje su ljudi postali bogovi").

I kada se nađemo ispred ove kamene ljepotice koja dodiruje nebo, onda se tek realizira grandioznost ovog objekta.

Stranice piramide su dugačke 225 metara. To odgovara površini osam nogometnih terena. I, što je još indikativnije, to odgovara površini Keopsove piramide u Gizi. Ova meksička je, doduše, upola niža, ali više od dva i po miliona tona kamenih blokova traže izniman respekt.

Arheolozi su 1971. slučajno otkrili da se, šest metara ispod površine piramide, nalazi ulaz u podzemnu pećinu. Po njima, pećina je dugačka više od 100 metara i koristila se kao duhovni centar i prije nego što su piramide napravljene. Prema legendi, iz ovakvih podzemnih pećina su izašli preci današnje ljudske rase.

Ruševine vode kilometrima prema planinama na jugu. Nažalost, veći dio Grada još nije otkopan. Pretpostavka da je u Gradu živjelo 150.000-200.000 ljudi je preskromna. Barem pola miliona ljudi je ovdje imalo svoj dom kada je Grad bujao.

Deset sa deset metara dimenzije su špica piramide. Najveći praznik Azteca slavio se svake pedeset dvije godine i tada bi bili žrtvovan neki od vođa protivničkih plemena. Upravo na ovom mjestu bi mu vadili srce iz grudi, bacali ga u kazan, palili novu vatru i započinjali novi ciklus. Pedeset dvije godine je vrijeme potrebno da zvjezdani sistem Plejada opaše krug na nebu.

Međutim, Azteci su ovdje bili nedavno. Prije petsto godina. Ono što nas stvarno interesuje je kako je Grad funkcionirao u doba svojih originalnih graditelja.

Autor Peter Tompkins piše u svojoj knjizi "Mysteries of the Mexican Pyramids":

"... Proporcije piramide Sunca demonstriraju preciznu distancu prema Suncu... Ova kamena struktura je locirana tako da njena sjenka služi kao sunčev sat... Dizajneri Piramide su razumjeli relacije između kruga i trokutaste piramide. Oni su ostavili poruku preko dimenzija piramide da fizički kosmos ima piramidalnu strukturu, počev od mikroskopskog atomskog nivoa, pa sve do makrokosmosa... A čovjek, na odgovarajućoj skali vibracije, stoji tačno na sredini tog puta od atoma do galaksije..."

Mark Reynolds, istraživač sakralne geometrije, postavlja slijedeću tezu:

"Autori Velike Piramide u Egiptu koristili su matematički broj "Pi" (3,1415...) u njenoj izgradnji. Na taj način su ostavili poruku generacijama koje

dolaze iza njih. Autori Piramide Sunca u Meksiku su, pak, koristili kvadratni korijen broja "Pi". Očito da ovi objekti komuniciraju jedan s drugim preko istog arhitekta..."

Značaj broja "Pi" kao "božanske proporcije" je univerzalan. Geometrijski, broj "Pi" može prikazati sve, bukvalno sve procese u prirodi: od spirale sjemenke biljke i kućice morske školjke do spirale zvjezdanog Mliječnog puta. Geometrijski, školjka ili zvjezdani sistem se razlikuju samo u veličini. Ali logaritamska spirala, bazirana na istoj proporciji broja "Pi" se ne mijenja.

Piramida Sunca, u drevnom meksičkom gradu Teotihuacan, se nalazi iznad podzemne pećine koju su graditelji koristili prije 12.500 godina za procese duhovnog prosvjetljenja. Piramida, svojim dimenzijama, putem sakralne geometrije, "komunicira" s Keopsovom piramidom u Gizi: stranice su im identične, 225 metara. Meksička piramida je tačno upola niža od one egipatske i, dok je u slučaju Keopsove piramide, korišten matematički broj "Pi" u njoj izgradnji, isti arhitekta se služio kvadratnim korijenom broja "Pi" u kreaciji Piramide Sunca.

Kružna piramida Kvikvilko

Španjolski kralj Filip Drugi, habsburške krvi, proširio je svoje kraljevstvo do Italije i Holandije te Srednje i Južne Amerike. Sredinom 16. stoljeća oženio je englesku kraljicu Mariju da bi, tridesetak godina kasnije, od tih istih Engleza pretrpio poraz na moru koji je Španjolsku koštao dominacije nad svjetskim morima.

Filip šalje svog pouzdanog ljekara Hernandeza u Meksiko da ispita priče o čudnoj piramidi Cuicuilco (Kvikvilko). Nakon proučavanja piramide, Hernandez piše svom suverenu:

"... Pronašli smo kosture velikih zvijeri... te kosture ljudi koji su dostizali visinu od skoro šest metara... Urođenici vjeruju da su ovu piramidu izgradili giganti..."

Tristopedeset godina kasnije je utvrđeno da zvijeri pripadaju izumrlim vrstama Toksodona i Titanotere. Ljudski kosturi nisu, pak, ni nakon 450 godina dostupni javnosti.

Skromna tabla pored puta upozorava na arheološko nalazište. Informacija uz piramidu govori o nekoj nepoznatoj civilizaciji koja je izgradila prvu kružnu piramidu na ovim prostorima, 1.000 godina prije nove ere. Govori se o Gradu s 25.000 stanovnika i erupciji vulkana koja ih je natjerala da ga napuste.

U obilju malih figurina, keramike, nakita i statua, u Nacionalnom Muzeju Antropologije u Mexico Cityju nalazi se i jedna figura pronađena u oblasti Cuicuilco. Uz dvanaest centimetara dugačku figuru prignute osobe sa šljemom na glavi (?), nalazi se tekst koji tvrdi da je riječ o "Bogu vatre". Prema zvaničnim muzejskim tumačenjima, Cuicuilco civilizacija pripada pretklasičnom periodu (400 do 100 godina prije nove ere).

Arheolozi tvrde da je ova piramida najstarija kamena struktura u Srednjoj Americi i prvi monument u obje Amerike. Ali doba izgradnje, po njima, nije starije od 600 godina prije nove ere.

Iz daljine gledajući, Cuicuilco je manje brdo. Tek kad mu se priđe, vide se ostaci vulkanskog kamena i kružni oblik piramide. Prečnik joj je respektabilan: 115 metara, a površina jednaka površini dva nogometna terena. Manje kamene strukture se nalaze uz glavni objekat.

Međutim, ova impozantna građevina je, zajedno s čitavim Gradom, stradala u erupciji vulkana Mt. Azusco. Erupcija je bila toliko snažna da je otvorila rupu u zemlji gdje je formiran novi krater - Xitli. Rijeke lave i pepela su prekrile više od 130 kvadratnih kilometara prostora, dubine i do dvadeset metara. Zauvijek je prekriveno i groblje graditelja, danas poznato kao Pedrigal. Ispod vulkanskog kamena su kosti naših predaka, sahranjenih prema drevnim običajima: skupljena bočna pozicija i crveno drago kamenje (podsjećanja na "crveni kontinent"?). A na površini Pedrigala je University of Mexico s lijepo uređenim stambenim kućama.

Ovaj katastrofalni događaj se zbio prije više od deset hiljada godina.

Geolozi se slažu da se erupcija zbila u davnoj prošlosti, između sedam i dvanaest i po hiljada godina. Arheolozi i historičari, naravno, ne mogu prihvatiti takve rezultate, jer bi morali da mijenjaju historiju.

Ali, i jedni i drugi se slažu s nalazima arheologa Dr. Byron Cummingsa (University of Arizona) prvi koji je, u moderno vrijeme (1922.), započeo ozbiljno arheološko proučavanje piramide. On je za Cuicuilco tvrdio da je "najstarija piramida na Zemlji".

Profesionalna geološka zapažanja su da lava iz Pedrigala pripada kasnom Pleistocenskom periodu. A to erupciju smješta u doba prije, najmanje, 10.000 godina. Interesantno je da je jedan kraj piramide zakopan u lavi iz pedrigalske erupcije. Zaključak: izgradnja piramide je starija od erupcije.

Centralno mjesto u malom muzeju uz piramidu zauzima umjetnička rekonstrukcija - vjerovatni izgled piramide. Pet kamenih kružnih nivoa perfektno "uglačanih", s dvije prilazne rampe koje vode do vrha i hramom na najvišem nivou. Osjećaj izmaglice, zrak nekako težak, atmosfera gusta.

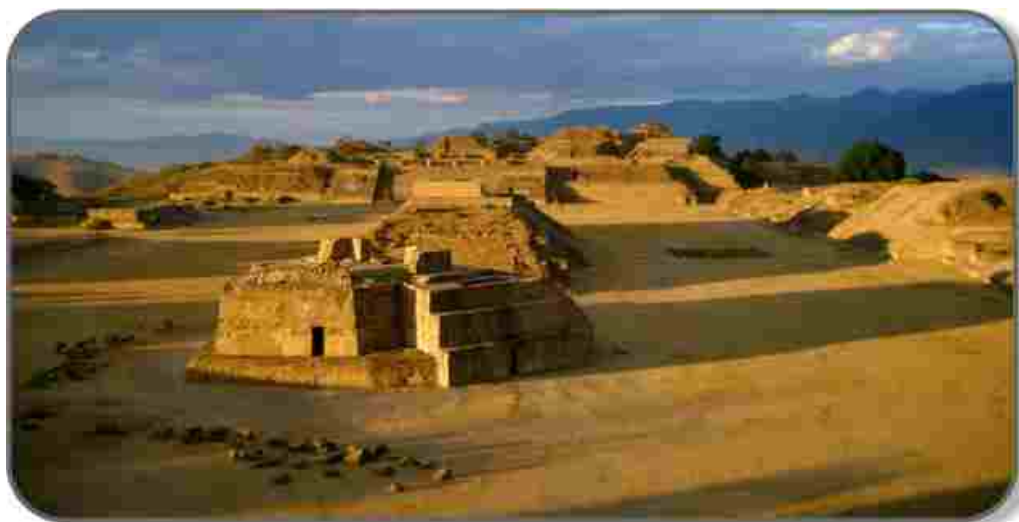
Napuštajući Cuicuilco, pogled mi se zaustavlja na brdu, nekadašnjem vulkanu, Xitli. Danas prekriven šumom, u prošlosti je bio izvorom tragedije. Gledam okolnu šumu. Hernandez je ovdje naišao na džunglu prije 450 godina. A sada je samo zaboravljeno nalazište iz davno prohujale historije za koje malo ko mari.

Kružna piramida Cuicuilco, smještena južno od Mexico Cityja, spada među najstarije kamene strukture u Srednjoj Americi – prema geološkim nalazima starija je od 10.000 godina.

Veličanstveni Monte Alban

Magija Monte Albana započinje njegovom veličinom. To je, oficijelno, drugi po veličini "ceremonijalni" centar na meksičkom tlu nakon Teotihuacana.

Magija Monte Albana, Oaxaca, Meksiko

Magija se nastavlja lokacijom ovog građevinskog kompleksa smještenog na planinskom vrhu koji je poravnan do savršenstva, slično kao plato za piramide u Gizi. Naravno, priča je poznata. Nije bilo pomoći točka, zaprežnih životinja ili metalnih alata da bi se izravnilo 55 akri terena (osam puta veća površina od trga Svetog Petra u Vatikanu).

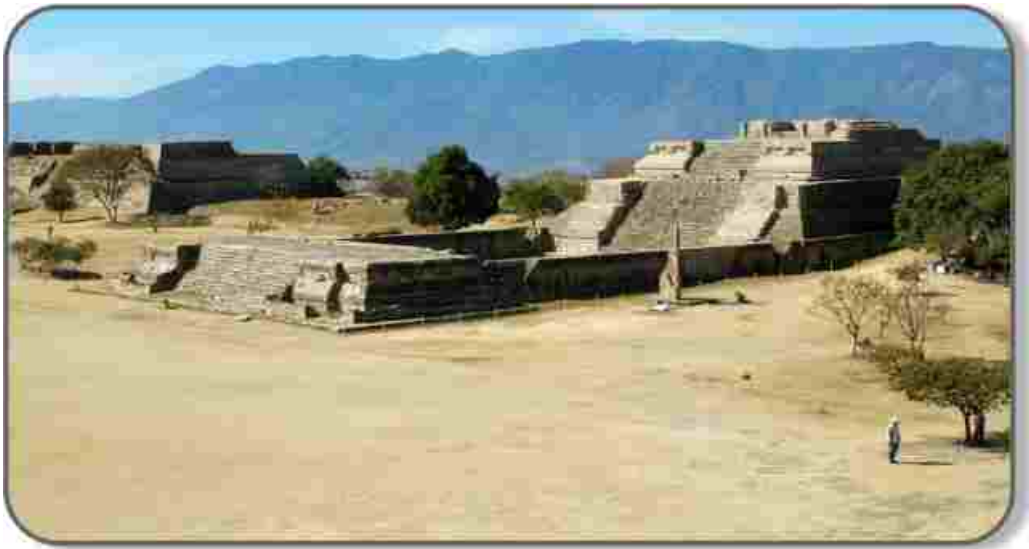
Slijedi misterija kamenih blokova i stela teških po nekoliko desetina tona i način na koji su oni prebacivani na planinski vrh prije nekoliko hiljada godina.

Zatim, hijeroglifi koji su i danas nerazjašnjeni, a porijeklo im je zajedničko s onim koji pripadaju Majama, a čija je teritorija zvanično otpočinjala nekih 500 kilometara na istok.

Tu su i originalni kameni blokovi, inače stari koliko i ovaj "Grad", koji na sve četiri strane prikazuju uklesane likove s negroidnim antropološkim crtama (!?) Dosadašnji pokušaji da ih se protumači su dosta traljavi; prvo su ih nazvali "plesaćima" – danzantes, a zatim zarobljenicima. Onog dana kada uspijemo dešifrirati tekst, znaćemo odgovor na pitanje koga ovi likovi predstavljaju.

Lokacija piramida Monte Albana savršeno odgovara osi sjever-jug (izuzev jedne građevine nazvane astronomskom observatorijom koja ima oblik strijele i pozicionirana je pod uglom od 45 stepeni). Vrh observatorije pokazuje tačno na zvijezdu Alnilam, centralnu zvijezdu Orionovog pojasa.

Konvencionalna arheološka teorija se našla pred čudom kako da objasni Monte Alban. Zašto je ovo mjesto izabrano za takav građevinski kompleks? Prilazi su mu vrlo strmi, čak i opasni za penjanje. Nema izvora vode. Nikad nije korišten za stanovanje. Nema vojnu svrhu. U blizini nema građevinskog materijala korištenog za izgradnju veličanstvenih piramida.

Perfektni plato Monte Albana, Oaxaca, Meksiko

Monte Alban je španjolski naziv za "bijelu planinu". Ime potiče od Španjolca koji je u XVII stoljeću bio vlasnik ovog zemljišta, a koji se prezivao Montalban. Drevni naziv za ovaj centar je "Sahandevui" – "u podnožju nebesa". Sasvim odgovarajući. Ima komandnu poziciju iznad tri doline. A azurno nebo kao da je nadohvat ruke.

Miksteci su ga zvali Yucucui ("zeleni vrh"), a Zapoteci, prije njih, "Planina svetih građevina".

Ekipa Richarda Blantona s američkog Purdue University vodi istraživački projekat na ovoj lokaciji. U posljednjih osam godina, prikupili su desetine hiljada kamenih alata, keramičkih posuda, figura... Do danas je identificirano 2.100 zemljanih terasa i napravljeno 30.000 mapa. Formirana je baza podataka o životu različitih kultura od 1600. godine prije nove ere do 1521. i dolaska Španjolaca. Međutim, pronađene kosti prvih migranata upućuju na aktivnosti prije 15.000 godina (!)

Prva ozbiljna arheološka istraživanja započeo je dr. Alfonso Caso u periodu od 1931-1953. Njegovi zaključci su još uvijek dominantni u literaturi: prvo, da su Zapoteci izgradili Monte Alban oko 500. godine prije nove ere i drugo, da je početkom desetog stoljeća napušten, da bi ga ponovo naselili Miksteci 200 godina kasnije.

Stephen Kowalewski s University of Georgia pretpostavlja da je oko 500 ljudi živjelo u dolini oko 1500.g. p.n.e. Zatim, 500. godine prije nove ere, broj dostiže 5.000 da bi 200. g. p.n.e. više od 40.000 ljudi živjelo u ovom području. U narednih hiljadu godina taj broj raste i do 60.000 ljudi čineći ga značajnim centrom regije.

Misteriozno napuštanje Monte Albana početkom 900. godine je očigledno povezano s nestankom Maja.

Vrijeme je da mijenjamo zvaničnu historiografsku građu i da priznamo da su sve ove kulture, od Teotihuacana sjeverno od Mexico Cityja, zatim 3.000 km na istok do meksičkog Yukatana i još daljnjih hiljadu km na jug (Guatemala, Belize, Honduras, Salvador), u stvari jedna civilizacija. Isto pismo, astronomsko znanje, građevinska dostignuća, spiritualni život...

Nakon toliko godina istraživanja Richard Blanton priznaje:

“Mi zaista ne znamo zašto je Monte Alban izgrađen i kada. Možda ćemo saznati više kada uspijemo dešifrirati hijeroglifne na kamenim blokovima “Danzante” – najstarijem pisanom tekstu u Americi.”

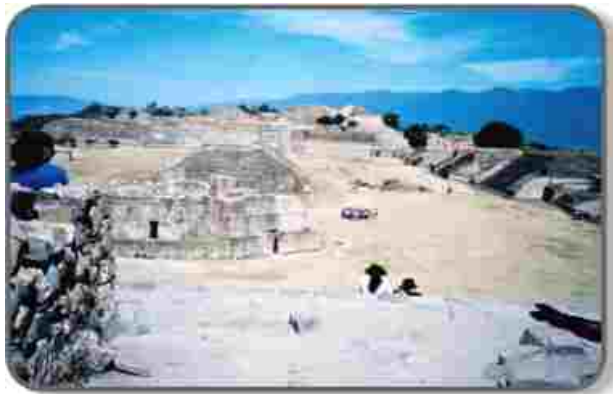
Tri hiljade godina Monte Alban je održavao intenzivne veze s ostalim elitnim, super centrima iz regiona kao što su Teotihuacan, Cholula, Palenque, Tikal, Copan... Kamene piramide prošarane muralima dizale su se do neba diljem Centralne Amerike.

I onda, odjedanput, oko 900. godine, ovi sofisticirani gradovi se napuštaju. Stanovništvo nestaje. Džungla nezaustavljivo guta bijeli kamen.

Prošlo je nekoliko stotina godina prije dolaska primitivnih Indijanaca sa sjevera koji se naseljavaju uz napuštene gradove. I još 200 godina do dolaska evropskih osvajača.

Danzantes – drevni “plesaći”, Monte Alban, Oaxaca, Meksiko

Opservatorija, Monte Alban, Oaxaca, Meksiko

Stepenaste piramide Monte Albana, Oaxaca, Meksiko

Tolteci

Historičari su postavili vremenski okvir za kulturu Tolteka - od 8. do 12. stoljeća. Tvrde da su Tolteci koristili veličanstveni grad Teotihuakan nakon što je zapaljen i napola uništen u 7. stoljeću. Tamo su ostali 200 godina i vratili mu nešto od prijašnjeg sjaja. Prisiljeni da ga napuste u 10. stoljeću, idu na sjever gdje osnivaju Tulu. Predvođeni su legendarnim božanstvom Quetzalcoatlom. Nakon novih 200 godina, njihova kultura nestaje u nadiranju barbara sa sjevera.

Muzejska zgrada nudi zbirku pronađenih ostataka toltečkih rukotvorina. Na tabli, pisanoj rukom, daje se hronologija Tolteka. Quetzalcoatl je Tulu napustio i krenuo ka Istoku, poluotoku Yukatanu, odakle je na "zmiji" odletio u nebo.

Drevna Tula se prostirala na petnaest kvadratnih kilometara i imala je četrdesetak hiljada stanovnika. Gradom su dominirale tri piramide. Vanjski zidovi su bili obloženi zlatom, srebrom, koralima, školjkama i raznobojnim perjem (simbol za "pernatu zmiju"). Aztečki vandali su ove piramide gotovo u potpunosti uništili i opljačkali nekoliko stotina godina kasnije. Gotovo sve skulpture i ukrasni kameni blokovi su nestali. Likovi jaguara i pernate zmije su dominirali gradom (kao i u svim prethodnim kulturama unatrag tri hiljade godina).

Dvije piramide, ruševine hrama s kamenim stubovima, veliki plato s nekoliko manjih kamenih zgrada. Na vrhu jedne od piramida su impresivni kipovi "ratnika". Tolteci su ih zvali "Atlantiđani". Naime, za sebe su tvrdili da su daleki potomci velike civilizacije Atlantide. Kamene statue su, uglavnom, uništene sem nekoliko koje su vraćene na vrh piramide. Tamo su, prije hiljadu godina, služile kao stubovi nosači hrama/opservatorije.

Lider Tolteka bio je Mixcoatl (u prijevodu s nahuatl jezika riječ je o "Zmiji-Oblaku" što je bio simbol za galaksiju Mliječni Put). Nasljeđuje ga sin Tolpitzin, nakon što Mixcoatl ubija ljubomorni brat. Tolpitzin vodi svoj narod i osniva grad Tulu. Vlada naprednim imperijom Tolteka, buja ekonomija, umjetnost, nauka. Ceremonije ljudskog žrtvovanja su zabranjene. Vlastiti narod ga počinje zvati božanstvom, Quetzalcoatlom. On se i izgledom razlikovao od njih - bijele puti i crne brade. U frakcijskim borbama, biva prevaren od sveštenstva koje mu podmeće drogu u vino i prisiljavaju da spava sa svojom sestrom. Postiđen, napušta Tulu i obećava da će se ponovo vratiti. I vratiti svoj narod na staze napretka.

(Nažalost, Azteci su preuzeli ovu legendu i u barbarskom Hernanu Cortezu iz Španjolske su vidjeli "povratak" vladara bijele puti i crne brade i predali mu svoje kraljevstvo.)

Vješto izravnani plato, središte života Tule, kao da odzvanja zvukovima i slikama nekadašnjeg gradskog žamora. Čuju se razni jezici: Nahuatl, Popoloca, Mixtec, Mazatec i Maja. Bogate kuće, spolja ukrašene jarkim bojama, iznutra granitom, pločicama... Gradom hodaju umjetnici, sveštenici, trgovci. Na glavnom gradskom trgu se mogu vidjeti plodovi razvijene zemljoradnje: dugački klipovi kukuruza, pamuk u svim bojama, voće i povrće, medicinski proizvodi.

Zvanična historija o kulturi Tolteka crpi znanja iz pisanih dokumenata Azteka koji su ovim prostorima ovladali 200 godina nakon nestanka toltečkog imperija. I ponovo se susrećemo s primjerom da je historija iskrivljena, nepotpuna, neshvaćena.

U aztečkom dokumentu "Anali Cuauhtitlan" iz 1531. i 1570. stoji:

"Tolteci su bili mudri. Njihov rad je bio lijep, perfektan. Njihove kuće prelijepe, popločane u mozaicima, granitu, bez premca. Tolteci su bili mislioci. Započeli su s računanjem vremena, godina i dana. Znali su odrediti koji su dani bili povoljni..."

Tolteci su iznimno značajan putokaz za modernog čovjeka. Toliko značajan da ih možemo smatrati za vodeću spiritualnu snagu u "Novom Svijetu" (obje Amerike). Aztečka riječ "Toltek" u prijevodu znači "čovjek znanja". Zabluda današnje historije je misliti da je ovo bio narod koji je živio od 8. do 12. stoljeća.

Tolteci su simbol najvišeg nivoa znanja kojeg ljudsko biće može dostići.

Oni su spiritualno jezgro koje je prisutno već hiljadama godina kroz kulture Olmeka, Zapateka, Maja..., gradove Teotihuacana, Monte Albana, Palenke ili Tule, sakralne geometrije, kosmičke arhitekture, astronomije i matematike...

Treba odbaciti enciklopedijska tumačenja Tolteka "kao naprednih urođenika koji su nestali prije osamsto godina". U našem svijetu, oni se ne mogu braniti, jer mi progovaramo za njih.

Tolteci su svoje impresivne kipove zvali "Atlantiđani" po uzoru na daleke pretke. "Atlantiđani" su se nalazili na vrhu piramida u Tuli, gdje su služili kao stubovi nosači kosmičkih opservatorija.

Jedna od tri sačuvane stepenaste piramide u Tuli

10.

MAGIJA PIRAMIDA CIVILIZACIJE MAJA

Na jugoistočnom kraju civilizacije Maja, u današnjem Hondurasu, nalaze se ostaci drevnog grada Copana. Copan je promoviran u zaštićeno nasljeđe svjetskog značaja od UNESCO-a 1980. On se ujedno smatra za najbolje prostudiran grad Maja u posljednjih 150 godina. Ovaj veličanstveni arheološki park je bio glavni izvor informacija za drevnu civilizaciju Maja.

Američki advokat John Lloyd Stephens i engleski umjetnik Frederick Catherwood su u svojoj knjizi "Incidents of Travel in Central America, Chiapas and Yucatan" opisivali svoju posjetu ovom regionu 1839-1840:

"Nemoguće je opisati interes s kojim smo pristupili istraživanju ovih ruševina. Zemlja je bila potpuno nova; bez vodiča i turističkih knjiga; sve je tako nevino. Nismo mogli vidjeti deset jardi ispred sebe, niti smo znali šta nas očekuje slijedeće. Jednom smo sjekli granje i lijanje za koje se ispostavilo da prekrivaju lice kamenog monumenta. Naslonio sam se na skulpturu dok su je čistili. Kada je Indijanac s mačetom tupo udario po kamenu, maknuo sam ga i golim rukama očistio zemlju. Ljepota skulptura, mirnoća džungle, uznemirivana samo kricima majmuna i papiga, izolovanost grada i misterija koja se nadvila nad njim, stvarala je interes veći od bilo kojih ruina koje sam do tada vidio."

Editor Joseph Gardner predstavlja Copan u svojim "Misterijama drevnih Amerika" (Mysteries of the Ancient Americas", 1986.):

"Copan je jedan od najvećih, najstarijih i najljepših centara Maja. Izgrađen je na manjoj, humanijoj građevinskoj skali nego drugi, kolosalniji centri. Astronomi Copana su bili posebno vješti: oni su vjerovatno bili autori ekstremno preciznih tabela eklipsa i dužine tropske godine."

U historijskom atlasu "Prošlih svijetova" (Collins, Past Worlds, Atlas of Archeology, 2003.) autori vremenski lociraju Copan:

"Od šestog do osmog stoljeća, tokom kasnog klasičnog perioda Maja, dolazi do agresivne ekspanzije. Grad Tikal je ponovno izgrađen i značajni hramovi, palače, trgovi i igrališta su podignuti u gradovima Palenke, Piedras Negras, Copan, Quirigua, Naranjo i Coba."

Jacquetta Hawkes u svom Atlasu drevne arheologije ("Jacquetta Hawkes, Atlas of Ancient Archeology", 1974.) ističe:

"Copan je jedan od najljepših središta Maja, čuven po svojim skulpturama i hijeroglifima. Objekti su izgrađeni tokom Klasičnog perioda. Posljednja stela u Copanu nosi datum 800. godine nakon čega je grad napušten. Jezgro grada se sastoji od Akropolisa u kome su igrališta, terase i hramovi. Hram broj 26 je poznat po svojih 2.500 individualnih glifa koji još nisu dešifrirani. Neki od njih su pogrešno vraćeni na mjesta 1930-ih godina prilikom

Hram broj 26
s 2.500
nedešifriranih
glifa, Copan,
Honduras

rekonstrukcije. Sjeverno od hijeroglifskih stepenica je igralište s uklesanim glavama papiga u gornjim dijelovima igrališta. Ispod ovog se nalazi ranije igralište, a ispod njega još jedno, još starije. Na glavnom trgu su skulpture oltara i stele, većina iz VII i VIII stoljeća. Fini kvalitet i reljefnost, sklonost ka detaljima su karakteristike umjetnosti Copana.”

Jonathan Norton Leonard u svojoj “Drevnoj Americi” (Jonathan Norton Leonard, Ancient America, 1967.) opisuje Copan:

“Copan je, smješten u visoravnima Hondurasa, bio dobro uređeni centar intelektualnog života, posvećen umjetnosti, nauci i svetim igrama. Čak i u intelektualno orijentiranoj civilizaciji Maja, grad Copan se isticao kao kulturni centar. Simboli uklesani u kamenu ukazuju da su se ovdje održavale konferencije o matematici i kalendarima. Ovo nalazište obiluje izvanredno isklesanim statuama s kompleksnim astronomskim zapažanjima i hijeroglifima za koje arheolozi vjeruju da govore o historiji grada. Stanovnici Copana nisu bili samo astronomi i kipari. Na popločanom igralištu ogledali su se u igri s loptom popularnom u doba Maja širom Centralne Amerike. Međutim, mnoge igre su bile religijske prirode, a sveštenici su prognozirali budućnost iz rezultata utakmica.”

Bračni par Natascha Norton i Mark Whatmore u svojoj knjizi “Centralna Amerika” (Cadogan Guides, Central America, 1993.) ističu slijedeće detalje:

“Kada su Španjolci stigli, grad je bio napušten skoro hiljadu godina. Mjerilo Copanovog političkog značenja je i postojanje posebnog glifa za grad još od 564. godine. Više od 200 godina Copan je imao hegemoniju u ovom regionu dok se 737. godine lider Quirigue, Cauac Sky, nije pobunio. Platforme hramova u Copanu nisu impresivne kao u Tikalu, ali zato oduševljava umjetnost koja ih ukrašava. Hijeroglifske stepenice su jedinstvene u svijetu Maja; od 2.500 glifa

većina nije dešifrovana do danas. Sjeverno od stepenica je igralište, najperfektnije očuvano ove vrste. Utakmice su bile bespoštedne, rivali su igrali za život. Teška gumena lopta nije smjela biti udarana rukama, nogama ili glavom, već ostalim dijelovima tijela. Niže igrališta je niz stela tako detaljno obrađenih da se prepoznaju detalji vladara Maja. Kada ih je vidio britanski diplomata John Lloyd Stephens 1839. bio je toliko impresioniran da je kupio čitav arheološki park za 50 dolara. Nesumnjivo da je želio sve poslati brodom u Englesku, ali na sreću nije.”

U neposrednoj blizini arheološkog parka Copan, nalazi se selo Copan Ruinas. Lokalni umjetnik Guerra Ramon je bio na čelu tima od 20 lokalnih kleasara i zidara koji su napravili repliku hrama Rosalila koji je pronađen ispod jedne od piramida.

Prema Ramonovim riječima, arheolozi su 1989. otkrili hram i napravili crteže. Na osnovu tih crteža, umjetnici Marcelino Valdez i Jacinto Abrego Ramirez su napravili glinenu kopiju hrama u sekcijama. Svaka sekcija je načinjena u omjeru 1:1. Umjesto kamena (kao na originalnom objektu) korištena je glina sa drvenom pozadinom. Na osnovu njih je zatim izliven kalup koji je služio da se napravi hram od cementa i oboji u originalne boje. Projekat je trajao pune tri godine (1993-1996) i danas predstavlja centralni objekat u novootvorenom muzeju u Copanu.

Studija upotrebljenih boja na originalnom hramu otkriva da su zidovi Rosalile nekoliko puta obnavljani i da su se podlozi mijenjale boje od jarke žute, preko zelene i crvene. Poslednji sloj je crvene boje što je u životu Maja bilo simbolom života (“krv”), istoka (strana svijeta) i izlazećeg sunca.

Arheolog dr. William Fash je, u saradnji s honduraškim Insitutom za antropologiju i historiju pokrenuo projekt Copan Archeological Acropolis Project (PAAC) 1986. Istraživanja su se svodila na prokopavanje tunela ispod piramide poznate kao Struktura 26 i čuvenih Hijeroglifskih stepenica. Tri godine kasnije, 1989. Fash je tražio od honduraskog arheologa Ricarda Fasquelle da kopa ispod Strukture 16.

“Struktura broj 16”, oficijelni naziv za piramidu koja skriva hram Rosalilu, Copan, Honduras

Fasquelle je pronašao Hram u perfektnom stanju ispod piramide. Visina je iznosila 14 metara, a strane 19 x 19 metara.

Prema tekstu koji prati repliku hrama tvrdi se da je "ova građevina bila posvećena desetom vladaru Copana iz 571. godine. Hram je bio simbolom planine, mjesta kreacije, izvora života. Bog Sunce je ključni igrač u mitu o kreaciji. On se veličanstveno uzdiže iznad ulaznih vrata i širi se čitavom zgradom..."

Hram Rosalila u perfektnom stanju ispod piramide, Copan, Honduras

... Hramovi su obično bili uništavani da bi slijedeći vladari podizali nove hramove na njihovim ruševinama. Rosalila je bila toliko sveta da je ostala nedirnuta. Ispod Rosalile su arheolozi pronašli još starije strukture..."

Tekst uz Rosalilu:

"Centralni dio Muzeja je replika hrama u prirodnoj veličini kojem arheolozi daju nadimak Rosalila. Moderni umjetnici su napravili vrlo vjernu kopiju ukrasnih reljefa i fasada.

Ono što intrigira su prikaz dva vozila s lijeve i desne strane simbola Sunca (odnosno Sunčevog sistema). U kabini vozila se nalazi lik Maja kao što se to vidi i na slijedećoj fotografiji.

Ova verzija hrama potječe iz 5. stoljeća. Vozila se nalaze između simbola Sunčevog sistema i, iznad njega, simbola Galaktičkog jezgra, odnosno središta Galaksije Mliječni put.

Autorica Barbara Fish (Harvard University) koja već 30 godina rukovodi projektima restauracije Copanskog arheološkog parka tvrdi:

Lik Maja u kabini vozila, hram Rosalila, Copan, Honduras

“Centralna tema Rosalile je da pokaže božansko porijeklo vladara sa suncem kao svojim pretkom. Hram za sebe predstavlja svetu planinu, dom predaka. Sunce širi svoja “zmijolika” krila postajući strašno biće koje upravlja dnevnim životom Maja.”

Tikal (Guatemala)

Tikal u prijevodu znači “Grad glasova”. UNESCO je 1979. proglasio Tikal “Monumentom svjetske baštine”. S pravom se smatra jednim od najvažnijih kulturnih i prirodnih rezervata u svijetu.

Tikal je, prema procjenama, izgrađen oko 800. godine prije nove ere da bi bio neprekidno naseljen u narednih 1.700 godina. Grandioznost grada otkriva da je Majama Tikal bio neobično važan kao “religiozni, naučni i politički centar”. Na stotinjak kvadratnih kilometara pronađeno je 4.000 građevinskih struktura: od hramova i piramida do trgova, administrativnih zgrada i skladišta.

Stanovništvo Tikala je brojalo do 50.000 ljudi tokom “klasičnog perioda”. Pretpostavlja se da su tada (prije 1.500 godina) Maje ukupno brojale oko tri miliona ljudi i ako je neki grad i bio “glavnim gradom” to je onda bio ovaj.

U historijskim knjigama se nalazi podatak da je Tikal od 5. stoljeća bio izložen utjecaju meksičkog Teotihuacana; njihovi ratnici se pojavljuju zajedno s liderima Maja na stelama, a tri manje piramide su izgrađene u stilu Teotihuacana.

Iskopavanja na dubini od 10 metara otkrivaju historiju Tikala iz doba od 200 godine p.n.e. Ispod glavnih piramida i hramova Tikala pronađeni su ostaci starijih zgrada. Ispod njih su ruševine još starijih tako da njihove građevine podsjećaju na glavicu crvenog luka s bezbroj nivoa. Svakih nekoliko dekada se budio građevinski zamajac.

Arhitektonski bum Tikala je trajao do IX stoljeća. Onda, misteriozno, grad biva napušten. Gusto zelenilo, pomalo močvarno tlo i izgubljeni mostići ne mogu skriti činjenicu da je ovaj, nekada najveći grad Maja, blistao s veličanstvenim zgradama, jezerima i kamenim mostovima. Hram broj četiri, zapadno od Velikog trga, je visok 96 metara. To ga čini najvišom strukturom koju je sagradila indijanska ruka u Americi.

Velika piramida u Tikalu, "hram broj 4",
najviša piramidalna građevina u Srednjoj Americi

Gradić Santo Domingo de Palenque je osnovan u 17. stoljeću (ne računamo li malu crkvicu iz 1573.) i ostao bi beznačajan da 1774., u obližnjoj džungli, nisu otkriveni ostaci megalopolisa iz doba Maja. Antonio del Rio je tada požurio u Guatemalu da Kraljevskom Savjetu prijavi svoje otkriće. Otada kreću istraživačke ekspedicije prema ovoj destinaciji. Ruševine dobivaju ime Palenque prema obližnjem selu.

Danac Frans Blom je 1920-ih započeo najopsežnije radove na ekskavaciji i čišćenju. Meksički arheolog Alberto Ruz je 1952., nakon nekoliko godina uklanjanja tona kamenih blokova, uspio Palenque uvrstiti u svjetsku arheološku riznicu otkrićem jedine grobnice Maja: vladara Pacal Votana.

Do sada je od džungle oteto više od 200 građevina različite veličine. I to je, prema procjenama, jedva 10 posto od stvarnih dimenzija Grada.

Osnovan prije naše ere, Palenque u svojoj arhitekturi i umjetnosti spaja zmajevu Orijenta, tamnopute afričke likove, pismo Maja i stepenaste piramide s platformama okrenutim kosmosu.

Epiteti uz Palenque su mnogobrojni: “jedan od najvećih gradova Maja”, “najimpresivnije ruševine Meksika”, “najpopularniji arheološki park”, “politički centar inventivne arhitekture s razvijenom trgovačkom mrežom s udaljenim Mezo-Američkim gradovima”...

Vrhunac moći grada se poklapa s vladavinom njegovog najznačajnijeg lidera: lorda Shilda Pacala. Djelomičnim dešifriranjem hijeroglifa i piktoglifa ustanovljeno je da je Pacal rođen 603. godine, došao na vlast kao dvanaestogodišnjak (615.) da bi vladao do svoje smrti (683.) skoro sedam decenija kasnije. Njegova najvažnija građevina je tzv. Hram natpisa. Ovdje je i mjesto gdje su kosti Pacala počivale u miru sve dok njegova grobnica nije otvorena, skoro 1300 godina nakon njegove smrti.

Direktor Meksičkog Instituta za antropologiju i historiju Alberto Ruz je 1949. započeo radove na istraživanju Grada. Usmjerio se na Hram natpisa jer je bio najviša građevina. Odlučio je da pokuša otkriti put u unutrašnjost Hrama s vrha stražnje strane. Krenuo je s pomicanjem ogromnog kamenog bloka koji se u boji razlikovao od ostalih. Slijedile su tri mukotrpne godine uklanjanja blokova i otkrivanja niza stepenica. Napokon, 13. jula 1952., došli su do trokutastog kamena oko kojeg su našli kosture šest mladih ljudi. To je bio pouzdan znak da su ljudske žrtve tu u počast jednom od lidera. Veliki kameni blok je pomaknut za pola metra i Ruz se odlučio spustiti uz pomoć konopca u mračnu odaju.

“To je bio momenat neopisive emocije za mene... kada sam skliznuo ispod kamena. Našao sam se u velikoj komori isklesanoj u kamenu. Oko mene su bili stalaktiti nastali infiltracijom vode tokom proteklih stoljeća. Kolosalna kamena grobnica je počivala na šest isklesanih stubova. Pokrov sarkofaga je bio bogato ukrašen hijeroglifima.”

Hram natpisa, Palenque, Chiapas, Meksiko

Sve do ovog momenta, nijedna piramida u Meksiku nije pružila dokaz da je korištena kao grobnica. Palenque je postao izuzetak.

Kada je pokrov sarkofaga pomaknut, otkriven je Pacalov kostur. Na lubanji mu je bila mozaična maska od žada (nephrite). Slijedile su ogrlice, prstenovi, reprezentacije Boga Sunca od nephrite, simbolizam devet Gospodara Vremena, jer Hram ima devet stepenastih nivoa.

Posebnu pažnju i dalje privlači pokrov sarkofaga koji predstavlja figuru čovjeka; on sjedi na duguljastoj napravi (drugo tumačenje je da mu iz stomaka izvire drvo života). Piktoglifi predstavljaju kombinaciju organskih, kosmičkih i tehnoloških stvari. Osoba ili lebdi ili leti. Doktor Jose Arguelles (The Mayan Factor) "drvo života" tumači kao Kosmički Centar (Kuxan Suum).

Na kamenom pokrovu su uklesani brojevi 12:60 i 13:20. Period od pravljenja grobnice (692. godina) do njenog otvaranja 1952. iznosi tačno 1260 godina! A period od nastanka grobnice do kraja ciklusa Maja 2012. godine iznosi 1320 godina!

Doktor Arguelles tvrdi slijedeće:

"Pacal Votan, galaktički gospodar, se proglasio serpentom, inciranim, vlasnikom znanja. Dekretom onih iznad njega, Pacalu je određeno da napusti svoju domovinu, misteriozni Valum Chivim, i da ode na Yukatan, oblast gdje žive Maje na Zemlji. Pacan je sletio u blizini rijeke Usumacinta nedaleko od Palenquea."

Popul Vuh, sveta knjiga Maja, govori o mitskom Xibalbi, podzemnom svijetu, u kome se "herojski testira smrtnost". Tačnije, u kome Maje preuzimaju "smrtno" ljudsko obličje. Xibalba odgovara drevnom gradu Xibalbanque, a ovaj je u modernom prijevodu Palenque.

Hram natpisa je unikatna građevina u svijetu Maja. Sarkofag Pacala, smješten u prizemlju, je znatno širi od prolaza i stepenica koje vode do njega. To znači da je prvo grobnica napravljena, a tek onda impresivni Hram. I to mu daje posebno mjesto.

Ime Hramu je dato zbog serije od 620 hijeroglifa – drugoj najdužoj u svijetu Maja. I, na koncu, kostur koji je pronađen u grobnici Pacala je neobičan: znatno je viši od prosječnih Maja, a DNK analizom je utvrđeno da je starost osobe prilikom smrti iznosila 40 godina. Dešifrirani hijeroglifi na istoj grobnici govore o Pacalu koji je umro u dubokoj starosti, u 80. godini.

Yaxchilan

Grad Maja Yaxchilan lociran je na jugoistoku Chiapasa, uz granicu sa Guatemalom. Jedini način da se dođe do Yaxchilana je rijekom. Puteva nema, jer je s obje strane rijeke gusta džungla.

Rijeka Usumacinta razdvaja džungle Meksika i Guatemale

Ime Yaxchilan znači “zelene stijene”. Očigledno riječ je o nazivu kojeg je ovaj grad dobio kada je već odavno bio napušten i zarastao u divlju šumu. Ni starije ime, Izancanac, vjerovatno nije pravo ime grada.

Onaj jaz koji je nastupio nestankom Maja u 9. stoljeću odsjekao je skoro sve etimološke veze civilizacije Maja s onima koji su došli poslije njih.

Pristali smo uz obalu i nestrpljivo sam se uputio ka “Velikoj Plazi”. Ovo je bio dominantni centar duž Usumacinta rijeke: uzvodno i nizvodno je smješteno nekoliko desetina gradova Maja od kojih, trenutno, ni jedan nije otvoren za javnost niti su započeli značajniji arheološki radovi.

Otkriće Yaxchilana je nastupilo dosta kasno; prvi ga je pomenuo Juan Galindo 1833. Značajniji opis daje Teoberto Malet nakon svojih posjeta 1897.-1900. Ozbiljniji radovi na obnavljanju Grada poduzeti su početkom 1970-ih i povremeno traju do danas.

Uspom Yaxchilana, prema dosadašnjim podacima, počinje od 250. godine. Yat-Balam, osnivač dinastije koja će vladati u narednih 500 godina, je preuzeo tron 320. i gradić postaje regionalnom silom. Najveću moć je imao za kralja Shield Jaguara Drugog koji je umro 742. s više od 90 godina.

To je doba nastanka većine danas sačuvanih hramova i piramida. Grad je, inače, podijeljen u tri dijela: Velika Plaza je smještena na poravnanom platou uz rijeku, Veliki Akropolis se nalazi na brdu (piramidi?) do koga vode široke stepenice, a Mali Akropolis je na susjednom, izdvojenom brežuljku koji je, vjerovatno, imao ulogu vladarske rezidencije.

Ulazak u Yaxchila, Chiapas, Meksiko

Ulazak na Veliku Plazu vodi između piramide i kružnog hrama. Ovaj uski prolaz zatim vijuga hodnikom s nizom prostorija kojeg su arheolozi nazvali "labirint". Očigledno da je arhitekta vodio računa da napravi teško pristupačan grad čiji će se limitirani ulazi lako braniti. Većina ostalih gradova Maja ima vrlo otvorene koncepte.

Silazak u labirint, Yaxchilan, Chiapas, Meksiko

Hijeroglifski tekst se nalazi na više od 110 mjesta u Gradu. Dešifriran, daje jasnu viziju o Yaxchilanu kao sofisticiranom ekonomskom i socijalnom entitetu kompleksnih odnosa s obližnjim gradovima. Posljednji uklesani datum je iz godine 810.

Piktoglifi Yaxchilana koji opisuju ovo sofisticirano središte Maja, Chiapas, Meksiko

Ipak, najspektakularniji je uspon ka Velikom Akropolisu. Više od stotinu stepenica, širokih dvadesetak metara, vode između hramova ka vrhu brežuljka. U zvaničnom opisu ovog mjesta pominje se prirodno brdo s vještački napravljenim zemljanim terasama. Ja sam, međutim, bliži ideji da je, umjesto o prirodnom brdu, riječ o stepenastoj piramidi kolosalnih razmjera, odavno već zarasloj u šumu, s nekoliko zemljanih nanosa na površini.

Uspon ka Velikom Akropolisu, Yaxchilan, Meksiko

Stoljetna stabla su pružila korijenje preko stepenica, ali se može zamisliti grandioznost ovog mjesta u doba kada je Grad bio na vrhuncu moći. Vladao je Jaguar Četvrti (752-772) se s pravom smatrao liderom regije, džungle i rijeka.

U momentu kada se izađe na široki plato dočekuje vas izvanredna građevina koja predstavlja vrh ove ogromne piramide. Njeni razmjeri su veći nego u sličnih piramida u Ticalu ili Palenqueu. Dva niza sa po šest stepenica vode do ulaza u tri odvojene prostorije. Piktoglifi i ostaci crvene boje sjena su nekadašnjeg glamuroznog izgleda. Na vanjskoj fasadi ostala su udubljenja u kojima su nekada bili paneli i uklesane figure u kamenu.

Hram na vrhu piramide, Yaxchilan, Chiapas, Meksiko

Elegantni Uxmal

Španjolac Francisco de Montejo je porazio lokalne indijance (1542.) koji su živjeli u velikom, napuštenom gradu Maja zvanom Tiho ili Ichcaanziho. Tu, među obiljem praznih građevina Maja, rušio je sve redom i dizao španjolske palače i crkve. Katedrala je sagrađena na mjestu najveće piramide. Preljepo obrađene figure i hijeroglifi u kamenu su srušeni, murali uništeni. Tako je nastao novi grad zvani Merida, jer je svojom klimom i položajem podsjećao konkvistadore na istoimeni grad u Španjolskoj (doduše, ni tamošnja Merida nema španjolske korijenje; nastala je na antičkim rimskim ruševinama).

Franjevac Diego de Landa, zaslužan za uništenje kompletne pisane građe Maja, opisuje ("An Account of the Things of Yucatan", prijevod na engleski iz 2003.) događaje u ovom regionu:

"Otpor nije bio dovoljan da spriječi Don Francisca de Monteja i njegovu armiju da osvoji Tiho. Tu je osnovao grad Meridu. Odatle je poslao svoje kapetane u raznim pravcima da nastave s osvajanjima..."

Literatura ovako opisuje Uxmal:

“Od 6. do 8. stoljeća Maje na Yukatanu kreiraju nove arhitektonske stilove. Jedan od njih je Puuc, nazvan po obližnjim visoravnima. Uxmal je najveći grad izgrađen u Puuc stilu. Njegov najbolje sačuvan hram je Piramida Mađioničara koja je eliptičnog oblika i pet puta dograđivana. Sjeverozapadno od piramide je “Kvadratni ženski samostan” koji se sastoji od četiri bogato ukrašene palače. Iza nje je Velika piramida, potpuno ruinirana i Palača Guvernera... Posljednji pronađeni datum uklesan na zidovima je iz 909. godine kada je Grad odjedanput napušten.” (Alberto Ruz, “Uxmal”, Instituto Nacional de Antropologia e Historia).

“Uxmal znači “triput građen” ili “triput okupiran”. Bio je središte političkog kraljevstva u jugoistočnom Yukatanu. Dekoracija na palačama predstavlja bogove, životinje, ličnosti, geometrijske forme, simbole Venere, maske boga Čaka. Odmah do ograđenog dijela grada su stambeni dijelovi koji su mogli imati populaciju od oko 25.000 ljudi. Uxmal je bio naseljen od 800. godine prije nove ere...” (Tabla na ulazu u Uxmal)

“Istočno stepenište Piramide Mađioničara ima 89 stepenica. Nagib je identičan kao kod Kefrenove piramide u Egiptu...” (Secrets of the Pyramids, Reader’s Digest, 1982.)

“Sem grada Chichen Itza, Uxmal je jedan od najvažnijih gradova Maja. Kompletna mapa grada još nije završena tako da se njegove granice još ne znaju. Međutim, zna se da je bio izgrađen na osi sjever-jug, a najvažnije zgrade su na sredini te osi.” (Mundo Maya, Quimera, Mexica, 2002.)

“Građevine u Uxmalu daju osjećaj harmonije i posmatraču omogućuju da diše slobodno, jer su posvuda otvoreni prostori. Ravnokutne zgrade su smještene s obje strane avenije, a piramide počivaju na masivnim temeljima. Njihova veličina i sjajno ukrašene fasade izazivaju čuđenje i uzdah posmatrača. Hramovi Maja se uzdižu iznad vrhova krošnji; ljudski rad je podignut iznad prirode... Piramida Mađioničara izgleda magično i to je razlog postojanju legende koja kaže da ju je napravio patuljak, koji se izlegao iz jajeta i kojeg je odgojila vještica. Patuljak je bio osuđen na smrt, ali je ubijedio vladare da mu poštede život. Zauzvrat će im, obećao je, dati građevinu koja bi prevazišla sva njihova očekivanja. I zbilja, kada je noć prošla, ujutro se iz magle digla piramida kakvu do tada svijet nije vidio.” (The Mayas, Demetrio Sodi, Panorama Editorial, Mexico, 1983)

“Ako se Chichen Itza smatra za najimpresivniji grad Maja na Yukatanu, onda je Uxmal najljepši. Arhitektura se odlikuje bogato ukrašenim fasadama i veličanstvenom piramidom. Prva arheološka iskopavanja je započeo Danac Frans Blom 1929. da bi meksička vlada nakon toga potpuno rekonstruirala glavne objekte.” (Mexico travel Book, AAA Publishing, Florida, 2001)

Moja posjeta Uxmalu, kao prvoj stanici na Yukatanu, je imala posebno značenje. Postoji jedna tendencija u zvaničnoj literaturi – enciklopedijama, da se misterija nestanka Maja u IX stoljeću potpuno izbriše tezom da su se Maje, zbog nepogodnih klimatskih uvjeta, povlačile iz Chiapasa i Guatemale i kretale

se ka Yukatanu gdje su nastavile svoju civilizaciju. Međutim, usporeni razvoj i nazadovanje i međusobni sukobi su doveli do kolapsa koji se poklopio s dolaskom Španjolaca. (?)

Ova teza mi nije zvučala argumentiranom ni prije ovog putovanja, a pogotovo poslije. (Na primjer, The New American Desk Encyclopedia iz 1993. piše: "Uxmali su ruševine grada Maja na Yukatanu koji je napušten oko 1450.")

The New American Desk Encyclopedia iz 1993. piše: "Uxmali su ruševine grada Maja na Yukatanu koji je napušten oko 1450.")

Prvo je pala u vodu ideja da su gradovi Yukatana podignuti nakon što su Maje napustile gradove kao što su Tikal (Guatemala), Copan (Honduras) ili Palenque (Meksiko). Naime, Uxmali je podignut prije barem tri hiljade godina što ga stavlja u istu ravan s ostalim gradovima Maja.

Drugo, meksički arheolozi su dokazali da je i Uxmali bio tajanstveno napušten krajem IX stoljeća kao i ostali gradovi Maja.

Treće, nakon napuštanja, ovaj grad Maja je nekoliko puta bio naseljavan od nomadskih, indijanskih plemena koje su Španjolci zatekli u XVI stoljeću. Ali, oni nisu bili direktni potomci Maja, jer su na upite konkvistadora odgovarali da ne znaju ko i kada je napravio ove građevine.

Piramida Mađioničara je prva građevina, na samom ulazu u Grad. S više od 36 metara je najviši objekt u Uxmalu. Legenda o patuljku, odnosno mađioničaru Itzamna, koji je jednom rukom podigao piramidu preko noći, može se shvatiti na slijedeći način:

Ova struktura, kao i čitav sveti kompleks Uxmala, je imao antičku upotrebu kao Škola Misterija i spiritualnih ceremonija. Pretpostavlja se da je Piramida, s okolnim kompleksom, bila jedan od najvećih Univerziteta Maja na kojima su se učila ezoterična znanja. Čitav kompleks odražava kretanja Sunca i Venere. Stepenice na zapadnoj strani Piramide Mađioničara su orijentirane tako da prate zalazak Sunca prilikom ljetnog solsticija.

Piramida
Mađioničara,
Uxmal,
Yucatan,
Meksiko

“Ženski samostan” je kompleks od četiri dugačke zgrade koje formiraju zatvoreni trg. Ime su mu dali Španjolci jer su ih 74 prostorije, koje su imale izlaz na dvorište, podsjećale na njihove samostane. Svaka od četiri građevine ima unikatne fasade sa simbolima boga Čaka, zmije i rešetkastih stubova. Pretpostavlja se da su, unutar trga, žene Maja učile o različitim aspektima energije: ženskoj, seksualnoj, mjesečevoj i kundalini (čakre) energiji.

“Ženski samostan”, Uxmal, Yucatan, Meksiko

Jednostrano i limitirano posmatranje svijeta Španjolaca nastavilo se i u slučaju prekrasne građevine koju su oni nazvali Palača Guvernera. Jasno je da Maje nisu imale ni guvernera, ni opatice. Ali, kako objasniti španjolskim vojnicima da se ključ za filozofiju arhitekture Maja skrivao u njihovoj astronomskoj orijentaciji.

I pored sistematskog napora Španjolaca da unište sve dokaze o sofisticiranim dostignućima Maja u astronomiji i matematici, posljednjih nekoliko decenija se čine naponi da se razumije ova misteriozna civilizacija. Pronađeni su dokazi o vrlo “intimnoj” vezi između planete Venere i “Palače Guvernera”. Na fasadi se nalazi više od 350 glifa koji su posvećeni ovoj planeti Sunčevog sistema (stilizirano slovo “M” s dvije tačke je simbol Maja za Veneru, a taj simbol je, u što sam se uvjerio, preplavio glavnu fasadu).

“Palača Guvernera”, Uxmal, Yucatan, Meksiko

Izračunavanja iz 1975. (istraživači Aveni i Hartung) su pokazala da se dugačka strana Palače Guvernera nalazi pod uglom od 19 stepeni u odnosu na glavnu orijentaciju građevina u Uxmalu. Pod identičnim ("najjužnijim") uglom se planeta Venera pojavljuje na nebu svakih osam godina. Upravo taj osmogodišnji period je vrlo značajan za Maje.

Maje su znale da Venerin sinodički period (vrijeme kada se Venera spaja sa Suncem na nebu) iznosi 584 dana. Postoji pet različitih sinodičkih pozicija Venere (kao dnevnog i noćnog kosmičkog objekta). Nakon petog sinodičkog perioda ova se pojava ponavlja s novih pet perioda. Moderni astronomi ovu pojavu nazivaju "Veliki Venerin Ciklus".

Pet Venerinih ciklusa (2920 dana) tačno odgovara periodu od osam zemaljskih ciklusa, odnosno godina (2920 dana). Specifični dokaz o ovoj vezi "pet-prema-osam" je na sjeverozapadnom i sjeveroistočnom kraju fasade Palače Guvernera. Crta s tri tačke, odnosno broj osam, prati masku boga Čaka koji ima izraženu vezu s planetom Venerom.

"Pet-prema-osam",
fasada Palače
Guvernera,
Uxmal, Yucatan,
Meksiko

Sam događaj pojavljivanja Venere na najjužnijoj tački neba (januar 1997, 2005, 2013. itd) i njena nebeska putanja odgovaraju zamišljenoj liniji između Palače Guvernera u Uxmalu na jednom kraju i maloj piramidi u, još nedovoljno poznatom gradiću Maja, Cehtzucu koji se nalazi na horizontu gledajući od Uxmala! Odstupanje je, prema Aveniju (1975.) neznatno: manje od jednog stepena (117.56 prema 118.22 stepena). Međutim, u doba kada su Maje pravile ove piramide (kraj IX stoljeća), položaj Zemlje u Sunčevom sistemu bio je malo drugačiji, tako da odstupanja uopće nije bilo!

Jugozapadno od Palače ka nebu se diže Velika Piramida. Djelomično je restaurirana. Originalno je imala devet terasa, odnosno devet nivoa ("Devet Čuvara vremena Maja"). Simbolika u broju stepenica i nivoa te hramu na vrhu platforme s Bogom Čakom dopunjavaju sveti kompleks Uxmala koji je bio ekskluzivna Škola za astronome, matematičare, šamane, sveštenike, proroke i vidare. Uspon na Piramidu je oštar. Međutim, pogled s vrha je nezaboravan. Zeleni tepih džungle se rasprostire u svim pravcima do horizonta gdje se dodiruje s nebom.

Velika piramida,
Uxmal,
Yucatan,
Meksiko

Oxkintok, Yucatan, Mexico

Grad Maja Oxkintok, na sjeverozapadu Yukatana: "Ox" (tri), "kin" (sunce) "tok" (oštro) je van glavnih turističkih tokova. Ovdje je ustanovljen arhitektonski stil Puuc (300. p.n.e. - 350. a.d.).

Āavolja piramida, Oxkintok, Yucatan, Meksiko

Među 12 piramida/hramova Oxkintoka pronađeni su potporni stubovi u obliku čovjekolikih stvorenja. Preciznije, riječ je o četiri kipa visokih dva i po metra koji izgledaju kao vanzemaljski humanoid. Velika glava je podijeljena na dvije istaknute polovine s udubljenjima po sredini i na čelu ("treće oko").

Arheološki tim koji je prvi nabasao na ove statue je nazvao piramidu đavoljom.

Najveća piramida u ovom Gradu, neinventivno nazvana "Struktura broj 1", zauzima centralno mjesto. Pretpostavlja se da je podzemnim tunelima vezana za ostale hramove i palače.

"Struktura broj 1", Oxkintok, Yucatan, Meksiko

Ispred jedne od palača nalaze se ostaci potpornih stubova nazvanih "Ratnici Atlantidani". Oni su u prirodnoj, ljudskoj veličini, fino trodimenzionalno isklesani, tako da se, i nakon hiljada godina izlaganja nevremenu, lica lako prepoznaju.

I tu nastaje novi problem za modernu historiografiju. Naime, "Atlantidane" susrećemo na raznim stranama Meksika: od Tule (sjeverno od Mexico Cityja), preko Oxkintoka do Chichen Itzae. Nema dvojbe oko njihove funkcije: služili su kao potpora platformama koje su smještene iznad njih. Međutim, likovi Atlantidana su različiti i predstavljaju različite rase, s različitim odorama i fizičkim karakteristikama.

Postavlja se pitanje kako su autori kipova znali za različite rase prije dvije hiljade godina kad je u ovom regionu svijeta živjela samo jedna? A pogotovo, kako su poznavali sve rase s Planete?

Tu pitanja ne prestaju.

Skoro su španjolski arheolozi završili rekonstrukciju nekoliko prostorija unutar jedne od palača (Tzat Tun Tzat) poznatih pod imenom Labirint. Zbilja, uski tuneli, prolazi, stepenice i sobe kreirali su jedinstvenu građevinu u svijetu Maja. Strateški razmješteni prolazi i prozori donose svjetlost u labirint. To je osobito vidljivo tokom dva dana u godini: proljetnjeg i jesenjeg ekvinoxija (21.03. i 23.09.) Tada sunčeva svjetlost osvjetli sve prostorije kroz seriju otvora u zidovima!

Labirint Oxkintok, Yucatan, Meksiko

Ulaz u labirint je na donjoj terasi. Nakon niza stepenica i prolaza, izlaz je pri vrhu građevine.

Labirint simbolizira tamnu i svijetlu aveniju. Funkcionira kao sveti put kojom osoba kreće od vanjskog svijeta prema unutarnjem, a zatim od unutarnjeg prema vanjskom; od nižih realma ka višim.

Ulazak u tunel je ulazak u nepoznato, u našu skrivenu stranu. Sklon sam tezi da su Maje labirint koristile za školovanje šamana i iniciranih. Tu su oni, simbolično, prevazilazili strah od nepoznatog i skrivenog. A kad se jednom identificira naša tamna strana, onda možemo da preuzmemo kontrolu.

I kao što Labrint Maja spiralno završava na vrhu piramide, tako se i mi nalazimo na spiralnom putu zvanom život. U centru tog puta je tamno središte naše Galaksije Mliječni put, koja se, zatim, spiralno otvara i širi, a mi, naš Sunčev sistem i mi kao ljudska bića smo na vanjskom obodu te spirale koja zahvata sve šire i beskonačne prostore kosmosa.

Spirala Mliječnog puta je primjer harmonične geometrije. Ona kreira i premošćuje dimenzije, spiritualni i materijalni svijet.

Spiralna formacija je metafora za mistično putovanje vječnog života. Na tom putu mi stičemo svijest o sebi. Nju širimo iskustvima u ovom životu, smrti i ponovnom rođenju.

Spiralni put je sveto duhovno oruđe onih koji su tražili spoj s kosmičkim centrom... koji daje i uzima život.

U Oxkintoku su se šamani morali suočiti s tamnom stranom svoje duše i integrirati je u svoju svijest. Morali su proći test labirinta, susresti i zatim kontrolirati svog unutrašnjeg "đavla"; tek onda su bili spremni za potpunu duševnu integraciju... koja ih je vodila ka međudimenzionalnim i ekstraterestrijalnim putovanjima.

Slike koje su viđali na svojim putovanjima tokom hladnih i tamnih kosmičkih noći su bile strane, čudne i "vanzemaljske". Ali, znanja koja su donosili sa sobom su im pomagala da otkriju svoj istinski kosmički identitet... i time je padao veo Zemaljske amnezije u kojoj su živjeli.

Oko nastanka Mayapana postoji nekoliko oprečnih verzija:

Prva je na zvaničnoj tabli u samom Mayapanu koja kaže:

"Ograđeni grad Mayapan je nastao u drugoj polovini 8. stoljeća i pokrivao je oblast od četiri kvadratna kilometra. Sadržavao je više od 1.000 građevina s populacijom od 12.000 ljudi. Ime mu znači "zastava Maja".

Enciklopedijska verzija ("Wikipedia") zvuči ovako:

"Mayapan je bio politički glavni grad Maja na poluotoku Yukatan od 1221. do 1441. Nakon što su Maje digle pobunu protiv Toltečkih Maja Chichen Itzae 1221., moćni gradovi i familije su odlučile da obnove centralnu vlast i izgrade novi glavni grad u blizini grada Techaquillo. Ovaj grad je izgrađen sa zaštitnim zidovima, a vođa Cocom familije je izabran da bude kralj. Ostale plemićke familije su učestvovala u vlasti i taj aranžman je trajao 200 godina."

Mundo Maya (Quimera Editores, 2002, Mexico) piše:

"Mayapan je jedan od zadnjih gradova Maja koji se držao do 1450. kada ga je uništila vatra iz nepoznatih razloga. Veliki broj građevina je bio zaštićen zidovima i to govori o turbulentnim vremenima. Interesantno je da su građevine Mayapana male kopije zgrada kao "El Castillo" i "El Caracol" u Chichen Itzai."

Demetrio Sodi (Tha Mayas, 1983) opisuje:

“Mayapan je bio veliki grad, izuzetno politički značajan. Bio je sjedište konfederacije. Osnovan je 941. i razvijao se pod vođstvom Cocom familije.”

Biskup Diego de Landa (An Account of the Things of Yucatan, 1560.) citira:

“Vjerovanje je indijanaca da je s Itzaom, koji je osnovao Chichen Itzau, vladao lord Kukulcan. On je na Yucatanu smatran bogom, jer je bio veliki državnik koji je donio mir i prosperitet Yucatanu. Osnovao je još jedan grad, dogovorivši se s vladarima pojedinih gradova da u njega prebace svoje vođenje poslova. Podigao je visoke zidove ostavljajući samo dvije niske ulazne kapije. Hramovi su bili izgrađeni unutar zidina, a najveći među njima je nazvan Kukulcan. Drugi, kružni hram, je imao četiri ulaza i razlikovao se od svih ostalih građevina Maja. Kukulcan je u gradu živio neko vrijeme da bi se vratio u Meksiko.”

Na koncu, moje skromno mišljenje je da je Mayapan mnogo stariji nego sve dosadašnje pretpostavke. U njegovoj su okolini odreda naselja koja potiču od prije naše ere. “Observatorija” je identična onima u Palenqueu i Chichen Itzaei što znači da i projekat pripada pravim Majama (dakle prije X stoljeća i tajanstvenog nestanka Maja). Arheološka istraživanja u Mayapanu su vrlo skorog datuma (1950. Carnegie Institution, 2001. Grinnel College). Detaljnija ispitivanja će dovesti do zaključaka o pravim datumima izgradnje. Glavne građevine su kopija onih u Chichen Itzai, a to pripada periodu od VI-IX stoljeća. Odbrambeni zidovi, kao nešto nekarakteristično za Maje, su nastali sto ili dvijesto godina nakon što su Maje napustile grad.

Mayapan je danas područje opsežnih građevinskih radova. Istovremeno se obnavlja i rekonstruira nekoliko objekata. Piramida izgleda skladno; observatorija je još uvijek bez krova; hijeroglifi u kamenu su skrpljeni na nekoliko mjesta; nekoliko hramova s terasama i platformama dobija konačan oblik.

Pogled s piramide, Mayapan, Yucatan, Meksiko

S vrha piramide pruža se sjajan pogled preko džungle do horizonta. Silazim niz strmu istočnu stranu po sredini širokih stepenica. Sunce me prati stalno pod istim uglom.

“Znam, znam, piramida prati Sunčevu putanju”, mislim u sebi.

Piramida, Acanceh, Yucatan, Meksiko

Acanceh

Acanceh, mirno naselje s par hiljada stanovnika. Glavni trg, “The Square of Cultures”, u sebi kombinira građevine Maja, kolonijalnog i modernog doba. Nogometni teren je u samom centru, umjesto parka kao u većini kolonijalnih gradova. S jedne strane terena je franjevački hram “Temple of Nuestra Senora de la Natividad” (XVI). S obje strane hrama su piramide Maja. Niža ima tri terase i četiri reda stepenica. I čeka bolja vremena da bude obnovljena.

Acanceh se odlikuje velikim kamenim blokovima koji su ugrađeni u stepenice i zidove. Donji nivo je ukrašen astronomskim simbolima. Gornji redovi imaju stilizirane zoomorfne figure; na vrhu su sisari i ptice. Ostaci boja upućuju na nekadašnji sjaj jarko crvene i zelenkasto-plave boje (poznate kao Maja plava).

John Stephens i Frederick Catherwood su posjetili Acanceh 1840. John je pisao o, a Frederick nacrtao dvije ogromne maske koje su se još nalazile na piramidi. Nakon toga, maske su nestale. Možda su ukradene ili uništene. Kako bilo da bilo, da nije bilo svjedočanstva ove dvojice istraživača niko ne bi znao da su maske i postojale.

Nakon više od 150 godina Acanceh je iz zaborava izvukla mlada arheologinja Beatriz Qunital.

“Od 1990. do 1992. restaurirala sam sa svojim timom malu sekciju južne fasade piramide. Zatim sam započela restauraciju Palače. Do 1996. sam već imala složeni projekat pod svojom kontrolom.”

Ekskavacija se kretala prema vrhu Palače. Bilo je uočljivo da su Maje dograđivale Palaču dva puta. Napokon, na strani Palače, nakon pažljivog

skidanja materijala, ukazala se maska. Dimenzije se bile iznenađujuće: 3,2 metra široka i 2,25 metra visoka. Tako što nikada nije bilo nađeno u svijetu Maja.

Maska prikazuje vladara ili božanstvo; naušnice imaju ukrasne spirale; na čeonom dijelu maske su točkovi; oči imaju neobičan dizajn; ostaci crvenog pigmenta daju ideju kako je maska nekada izgledala.

Nastavljajući radove Beatriz je otkrila još dvije maske ogromnih dimenzija. I to je odjeknulo kao bomba u arheološkim krugovima. San svakog arheologa se ostvario u slučaju mlade Beatriz.

Izamal.

Kada su konkvistadori osvajali Yukatan, Izamal je bio jedan od najvećih i najljepših gradova. Prije 450 godina Landa je pisao za gradove Yukatana:

“... Toliki je njihov broj i tako su dobro građeni da predstavljaju divan ugođaj za oči. A ova zemlja danas nije ono što je nekada bila u doba svog procvata kada su nastajale ove građevine koje su podignute bez pomoći metala... Postoji tajna koja nije otkrivena domorocima - kako su ove građevine izgrađene...Ovdje u Izamalu se ističe jedna zgrada ispred svih drugih koja je ogromna, visoka i prelijepa... Stepenice od više od 30 metara širine idu prema vrhu... Na stranama su vrlo čvrsti, zakrivljeni, kameni blokovi... Nekoliko platformi i nivoa vodi do vrha gdje je sagrađen bijeli hram. Popeo sam se i imao veličanstven pogled sve do mora... Bilo je dvanaest ovakvih građevina u Izamalu... Niko se ne sjeća ko ih je gradio...”

S dolaskom Španjolaca lokalno stanovništvo je pretvoreno u roblje. Bili su primorani da sruše sve piramide i hramove, a na njihovim temeljima da izgrade crkve, manastire i kolonijalne palače. Crkva je vjerovala da će tako odučiti lokalno stanovništvo od “đavolskog vjerovanja”.

Na mjestu najveće piramide izgrađen je franjevački manastir San Antonio de Padua. Arhitekt-fratar Juan de Merida je započeo radove 1553. i dovršio ih 1561. Izgrađen je najveći atrijum u katoličkom svijetu, izuzev onog Sv. Petra u Vatikanu. Dimenzije su mu 520 sa 420 metara. Tolika je bila površina gornje platforme piramide Maja. Drvena figura djevice Marije je postavljena unutar manastira. Ubrzo su se počeli registrirati slučajevi izliječenja i Izamal postaje mjesto hodočašća katolika sa svih strana. U dvadesetom stoljeću polako tone u zaborav sve do posjete pape Ivana Pavla Drugog 1993.

Izamal je Majama predstavljao manifestaciju Boga Sunca koja je materijalizovana u piramidi Kinich Kak Moo. Dvije hiljade prije nove ere i jednu hiljadu godina naše ere Izamal je važno hodočašće Maja. Centrom dominira platforma Paphol Chac (Dom Čaka, boga kiše) sa hramom na vrhu koji je destinacija hodočasnika. Kolosalne piramide Itzamatural, Kabul, Hunpictoc i Habuc uokviruju ovaj grad.

Paphol Chac je izgrađen na energetski vrlo potentnom mjestu. Hiljade hodočasnika iz doba Maja su svojim posjetama, tokom perioda od više hiljada godina, formirali psihičko polje energetski usmjereno na izliječenje raznih

bolesti. Kombinacijom Zemljine i ljudske energije kreirano je područje koje ljekovito djeluje na ljudski organizam.

Manastir u Izamalu na mjestu gigantske piramide, Yucatan, Meksiko

Piramida
Kinich Kak Moo,
Izamal,
Yucatan,
Meksiko

Briljantna Chichen Itza

Chi (“usta”), chen (“izvor”), Itza (“pleme Itza”) nije najveći ni najimpresivniji grad Maja. Ali je, zbog velikog priliva turista, najpoznatiji. Od nekoliko stotina objekata na petnaestak kvadratnih kilometara, renovirano je njih tridesetak. Grad je podijeljen na tri jasno odvojena dijela: Stari Chichen (435. godina), Klasični period 600-900 godine i utjecaj Tolteka nakon XI stoljeća.

Maje napuštaju Grad prije 925. godine. Nakon pauze od stotinjak godina ponovo je naseljen i postaje centrom indijanaca čitavog Yukatana. Porazom 1194. ponovo je napušten.

Astronomski, arhitektonski i artistički gledano, Chichen Itza je jedan od najinteresantijih gradova Maja. Stoga ne čudi njen status svetog grada tokom klasičnog perioda.

Prva građevina na širokom platou je ujedno i najpoznatija: piramida El Castillo (dvorac) ili Kukulkanova piramida. S razlogom se ova skladna piramida nalazi na mnogobrojnim turističkim prospektima.

Na četvrtastoj osnovi se skrasio perfektno simetrični dizajn koji u sebi sadrži elemente sofisticiranog kalendara Maja. Svaka od četiri strane piramide ima 91 stepenicu; ukupno 364 stepenice plus platforma na vrhu simboliziraju broj dana po sunčevom kalendaru. Dodatna stepenica ispod piramide označava put u podzemni svijet.

Piramida Kukulkan, Chichen Itza, Yucatan, Meksiko

Svaka strana piramide ima 18 terasa – po devet sa svake strane stepenica (“devet Gospodara vremena”) – 18 je broj mjeseci za jednu godinu po kalendaru Maja. Ukupno su 52 panela na piramidi i to odgovara broju godina jednog kalendarskog ciklusa Maja. (Ovaj ciklus od 52 godine je usko povezan sa zvjezdanim sistemom Plejada.)

Svakako, najpoznatiji fenomen vezan za Piramidu se dešava dva puta godišnje: na proljetnu i jesenu ravnodnevnicu (oko 21.03. i 21.09.) S početkom zalaska sunca na sjevernim stepenicama se stvara sjena ispod terasa koja u kombinaciji sa sedam svjetlosnih trokuta nalikuje tijelu zmije. Na dnu stepenica je isklesana glava serpenta tako da je iluzija kompletna. U proljeće se serpent spušta prema zemlji; u jesen se penje ka nebu.

Ovaj briljantni inženjerski poduhvat Maja privuče oko 25.000 posjetilaca tokom dva godišnja ekvinocija.

Međutim, glave serpenta na dnu stepenica sam našao na još nekoliko piramida. Pošto nisu obnovljene njihova uloga nije poznata; možda vremenom otkrijemo koje astronomske pojave su oni predstavljali.

Glava serpenta, Chichen Itza, Yucatan, Meksiko

Serpent je naravno simbol znanja, superiorno božansko lice Kukulcan koji je došao u Chichen Itzau u desetom stoljeću nakon napuštanja Tule (sjeverno od Meksiko Cityja). U Četvrtom tomu “Alternativne historije” pisao sam o vladavini Quetzalcoatl (odnosno Kukulkana) koji je napustio svoj glavni grad Tulu i odletio na “zmiji” ka istoku, Yukatanu. Prije Tule, pernata zmija Quetzalcoatl je svoj pečat ostavila u gradnji najimpresivnijeg grada obje Amerike – Teotihuacana.

Sada dolazimo do nove, jos neriješene, zagonetke. Imamo impresivan grad Maja (Chichen Itza) i tri hiljade kilometara zapadno glavni grad Tolteka (Tula). Prostor između njih (srednji i istočni Meksiko) prema historičarima i arheolozima nema ništa zajedničko. I onda, sasvim neočekivano, arhitektura dva grada se poklapa kao da su međusobno udaljeni 30 kilometara, a ne tri hiljade.

Objašnjenje historičara: (1) Tolteci su organizirali vojni pohod od 3.000 kilometara zaobilazeći stotine drugih gradova, vojno su porazili Chichen Itzau i tu ostavili svoj građevinski i spiritualni pečat (?); (2) Grupica Maja je otišla na putovanje od 3.000 km i onda su, oduševljeni arhitekturom Tule, u povratku dodali simboliku Kukulkana na svoje građevine (?) Da li je rješenje u trećoj opciji, "nemogućoj" za oficijelnu nauku. Samo slijedimo legendu koja kaže da je Kukulkan bio superiorno biće koje je, koristeći tehnologiju zračnih letjelica, sletio u Chichen Itzau i tu (i samo tu) obnovio svoju vladavinu.

Unutar piramide Kukulkana je sistem hodnika koji dovode do ranije izgrađenih hramova. U jednoj od prostorija je statua jaguara. Tijelo je od crvenog kamena. Oči su mu od zelenog žada (nephrita). Problem otvara porijeklo ovog poludragog kamena. Naime, u Meksiku ne postoje nalazišta nephrita. Najbliža su... u Kini (!)

Zvanična historija ne priznaje postojanje kontakata između Kine i Meksika prije par hiljada godina. Ali, nesumnjivo da je postojala komunikacija ovih kontinenata mnogo dublje u prošlosti.

Istočno od piramide Kukulkan je Hram Ratnika i Grupa od Hiljadu Stubova. S frontalne strane Hrama Ratnika su redovi impresivnih kamenih stubova s uklesanim likovima ratnika. Ovaj Hram je identičan onom kojeg sam vidio u tri hiljade kilometara udaljenoj Tuli. Sačuvane platforme i krovna struktura simboliziraju planetu Veneru (ili što bi zvanična literatura rekla "boga kiše Čaka"), pernatu zmiju (Kukulkan) i mitske životinje, među kojima je većina s naše Planete.

Ek Balam

Drevni grad Maja Ek Balam ("crni jaguar"). Prva misterija je kako je

Pogled na grad Ek Balam, Yucatan, Meksiko

ovako značajan grad gotovo potpuno nepoznat javnosti.

U knjizi biskupa Diega De Lande iz 1571. (on nije za života objavio ovaj rukopis nazvan "Izveštaj o događanjima na Yukatanu"), ne nalazim nikakvu referencu u vezi Ek Balama. Ali zato, osam godina kasnije, 1579., španjolski konkvistador "komandir" Juan Gutierrez Picon bilježi u svom "Izveštaju o Ek Balamu" da mu je kapetan Francisco de Montejo (zapovjednik konkvistadora) poklonio grad Ek Balam. U to vrijeme, Ek Balam je bio glavni grad provincije Tiquibalon s gradom i pet okolnih sela. Poklon je uslijedio kao zasluga što je komandir Picon bio jedan od osvajaca Yukatana.

Neki drugi španjolski izvori, pak, govore da je Ek Balam bio na čelu velikog imperija zvanog Talol.

Enormne dimenzije ovog Grada su ono što ga izdvaja od drugih kao i činjenica da je centralni dio bio okružen sa dva zida. To je karakteristika za još samo dva grada Maja - Mayapan i Tulum. Na desetak kvadratnih kilometara tek je renovirano nekoliko objekata.

Većina sačuvanih piramida je iz klasičnog perioda (600. - 900. godine), ali za nekoliko manjih hramova je utvrđeno da datiraju još iz 100. godine p.n.e. Nema sumnje da je grad bio veliki i bogat, da bi potonuo u tišinu i mrak u desetom stoljeću. Nakon doba komandira Picona (1579.) trebalo je proći 300 godina da Desire Charnay (1886.) započne raščišćavanje Ek Balama. I ponovo ništa stotinu godina sve do 1987. kada započinje ozbiljan rad na rekonstrukciji.

Na samom ulazu u Grad dočekuje me Kapija od koje je polazio bijeli put – sacbe. Na tabli čitam:

"Ova sekcija sacbe puta je široka deset metara (!) Putevi su bili simboli važnosti gradova s više ekonomske i političke moći..."

Igralište je renovirano; Ovalna palača djelomično. Onda izroni Akropolis kao jedna od najviših sačuvanih građevina Maja na Yukatanu. Riječ je o vrlo širokoj piramidi na kojoj počiva nekoliko hramova koji nisu međusobno povezani.

Strane piramide su oko 150 metara, visina 35 metara.

Coba

Na sedamdeset i pet kvadratnih kilometara (!) rasprostire se Coba. Leži na pet jezera.

Coba je povezana s manjim centrima u svojoj okolini s četrdeset i pet (45!) bijelih puteva. Putevi se pružaju pravo i nema sumnje da prate energetske i kosmičke linije. Na primjer, ono što arheolozi danas nazivaju Sacbe broj 1, ide od Cobe čitavih 100 km do grada Yahuna, u blizini Chichen Itzae.

Ovo je Grad koji se pruža na najvećoj površini u Svijetu Maja; tri sekcije su otvorene za javnost i međusobno su udaljene po nekoliko kilometara.

Velika piramida, Coba, Yucatan, Meksiko

Velika piramida u Cobi je najviša sačuvana piramida Yukatana. Nedavno su na njoj izvršeni rekonstruktivni radovi tako da se može popeti do vrha. Stepenice su široke i izgrađene od većih kamenih blokova na prilaznim platformama. Kako se približavate vrhu postaju uže i strmije.

Piramida nije građena u stilu ostalih građevina na Yukatanu. Radije, ona pripada dizajnu piramida iz Petena (Guatemala). Jedino se na vrhu nalazi hram koji je tipičan za ovo podneblje. To govori o nekoliko perioda ovog grada: pretklasičnom i klasičnom (600. – 900. godine)

Literatura govori o 55.000 stanovnika. A ovu piramidu, 42 metra visoku, indijanci su prozvali Nohoch Mul ("velika kamena gomila").

Spuštanje niz piramidu, Coba, Yucatan, Meksiko

Cholula piramida - kopija vulkana

Cholula je danas zaboravljeno predgrađe dvomilionskog Puebla. Nekada je ovaj kolonijalni gradić bio drevno središte blistave civilizacije odakle se dizala najveća piramida ikada sagrađena. "Cholula" – "grad onih koji su otišli". Tko su "oni"? Kada i gdje su otišli? Ime gradu su dali Indijanci koje su u XVI stoljeću zatekli španjolski konkvistadori.

Hernan Cortes je u 34. godini, s 400 vojnika (topovima i konjicom), krećući se s Kube, započeo osvajanje Aztečkog carstva 1519. godine. Iskrcao se na istočnoj obali današnjeg Meksika, u Vera Cruzu. Odatle je pošao na zapad i redom osvajao gradove da bi sve okončao padom glavnog grada Tenochtitlana (današnjeg Meksiko Siti) i ubistvom lorda Monteczume.

Na polovini puta se ispriječila Cholula koju Cortez opisuje slijedećim riječima:

"To je veliki grad s dvadeset hiljada kuća i populacijom od sto hiljada ljudi. Ujedno, to je i religijski centar s više od 360 hramova." (Hammond Innes, "The Conquistadors", Alfred Knoph, 1969, New York).

I, nastavlja:

"Grad ima svoju upravu i ne odgovara nikome. Zemlja je plodna i navodnjava se. Ovo je najljepši grad izvan Španjolske, po svojim građevinama i prirodi."

Ulazeći u Cholulu, Cortes je saznao o klopki koju su mu pripremali Meksikanci. Preduhitrio ih je pogubljenjem vojnih poglavica i zatim masakrom nad 6.000 Indijanaca.

Maketa piramide Cholula, Puebla, Meksiko

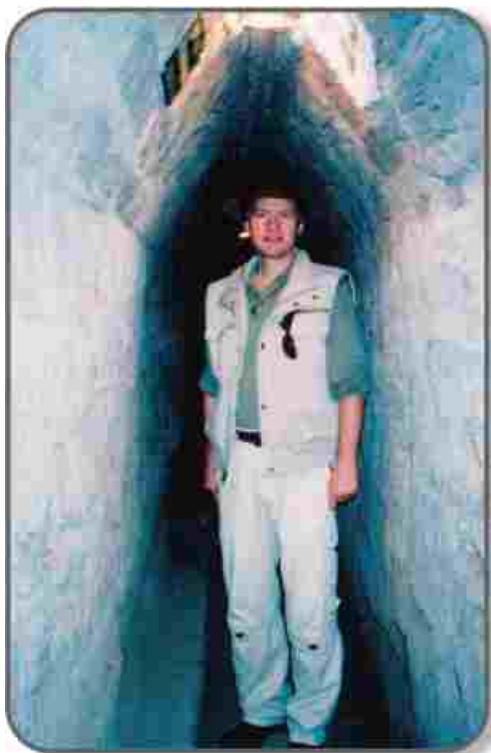
Dosadašnja arheološka istraživanja upućuju da su 1.700 godine p.n.e. dva naselja prerasla u jedno, formirajući grad koji će, neprekidno, biti naseljen u narednih 3.700 godina. Pretpostavlja se da su radovi na velikoj piramidi započeti 100 g.p.n.e. kada je Cholula postala važno regionalno središte.

Nagađa se da je Cholula, po bogatstvu, bila ogledalom pompeznog Teotihuacana; kolosalne građevine praćene identičnim stilom, istim periodom rasta (od 100 g.p.n.e. do desetog stoljeća), istim trenutkom propasti (početkom 900. godine). I, slično kao Teotihuacan, nakon par stoljeća napuštenosti, Indijanci sa sjevera oživljavaju ovaj grad (Olmeci, Tolteci-Cicimeka, Azteci) da bi ih Španjolci definitivno počistili s historijske pozornice.

Prije 100 godina, na ovom mjestu, bili su započeti radovi na izgradnji psihijatrijske bolnice (azila). Te, 1910., prilikom kopanja temelja, otkriveni su tragovi mnogo starije kamene građevine. Trebalo je proći još dvadesetak godina da bi počela prva faza ekskavacije (1931-1956); prokopana su dva tunela ukupne dužine osam kilometara na pravcima sjever-jug i istok-zapad da bi se ustanovile dimenzije kamene strukture. Arheolog Ignacio Marquina se oslanjao na iskustva stečena u otkopavanju Teotihuacana. Zaključci su bili frapantni: otkrivena je najveća građevina ikada sagrađena na meksičkom tlu. Dokazao je postojanje kamene piramide sa stranicama od skoro 450 metara i visine od 65 metara! To daje volumen koji nadmašuje i Keopsovu piramidu i Piramidu Sunca u Teotihuacanu.

Maketa na fotografiji prikazuje vjerovatni izgled piramide s pratećim objektima.

Tuneli kroz piramidu su osvijetljeni i nisu bitno mijenjani već 60-ak godina.

Tuneli piramide, Cholula, Puebla, Meksiko

Druga faza istraživanja (1965-1972) je bila fokusirana na analizu pronađenih artefakata. Dokazano je da je piramida neprestano ugošćavala različite kulture bivajući centar svih zbivanja.

Međutim, piramida u cjelosti nikada nije otkopana. Samo njen manji dio. Razlog: protivljenje Crkve.

“Dalja iskopavanja mogla bi dovesti do kolapsa crkve.”

Nakon Cortesovog krvavog masakra, došla je njegova zapovijed da se sruši više od 360 hramova/piramida (neki izvori pominju 365 objekata za svaki dan u godini; drugi izvori pominju cifru od 400 građevina). Na temeljima hramova, Cortes je dao obećanje, “podići će identičan broj katoličkih crkava”.

Hramovi “nevjernih” Indijanaca su srušeni. Ali, zavjet o katoličkim crkvama nikad nije bio do kraja ispunjen. Od prvobitno izgrađenih sedamdesetak crkava, danas je u životu njih samo 39 (i to većina u dosta jadnom stanju).

Interesantno je da je najveća crkva sagrađena na jedinom brdu koje se dizalo iznad Cholule. Trebalo je proći 400 godina da se dozna da je to brdo ustvari najveća piramida Cholule za koju Španjolci nisu znali.

Crkva na vrhu piramide, Cholula, Puebla, Meksiko

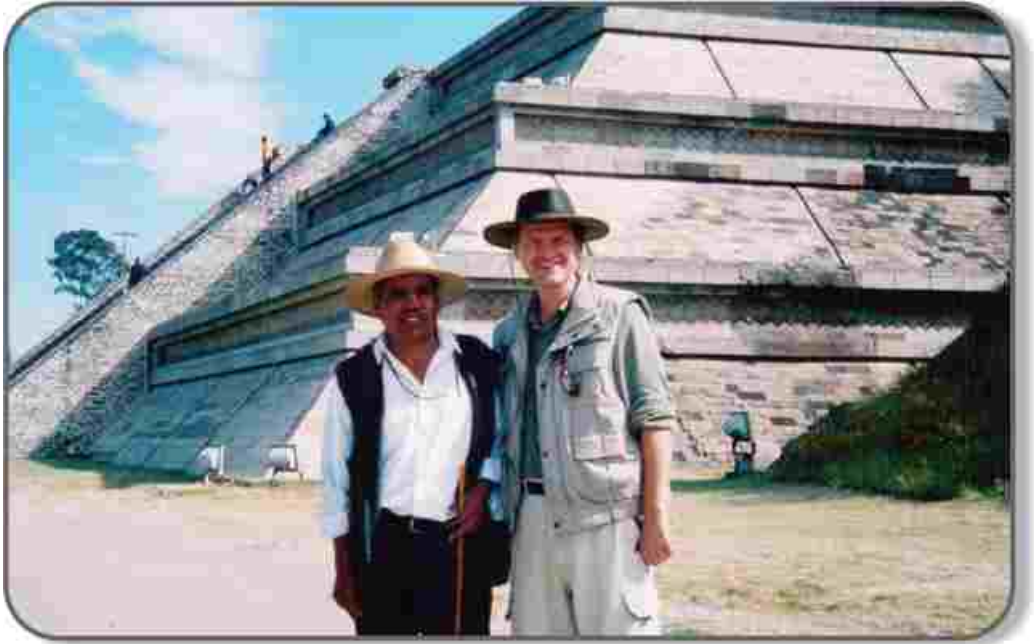
Legenda s kojom domaće stanovništvo dočekuje turiste je da su stanovnici Cholule, u iščekivanju Cortesa, prekrili piramidu zemljom kako je Španjolci ne bi uništili. Nažalost, ova romantična priča nema uporište u stvarnosti: piramida je bila pod dubokom šumom stotinama godina prije dolaska konkvistadora, potpuno zaboravljena i nepoznata tadašnjim Indijancima.

Neposredno nakon osvajanja Cholule, Španjolci su na vrh brda prvo postavili ogroman križ. Iste godine, križ je prepolovljen udarom groma. Španjolci su postavili novi koji je, "igrom slučaja", doživio istu sudbinu. Zatim se pravi prva crkva (Santuario los Remedios) na visini od 75 metara. Tokom narednih stoljeća, crkva je stradala tri puta od potresa i gromova. Zadnji put 2001. godine. Međutim, sveštenstvo i dalje misli da je crkvi mjesto na vrhu piramide i uporno je obnavljaju.

A superiorna gradnja piramide odolijeva potresima već hiljadama godina. Naime, originalni graditelji su koristili posebni dizajn ("tablero", okrenuto slovo "T", koji je doprinosaio izdržljivosti zidova.

Tablero dizajn na piramidi, Cholula, Puebla, Meksiko

Ispred rekonstruirane sekcije piramide, Cholula, Puebla, Meksiko

11.

PIRAMIDE I U GRČKOJ

Ostaci dvije piramidalne strukture u Grčkoj dokaz su da je koncept piramida bio i ovdje prisutan nekoliko milenijuma unatrag. Riječ je o lokacijama Hellenikon i Ligourion, u blizini antičkog teatra u Epidaurusu. Obje strukture su manjih dimenzija i ne visočije od sedam metara. Piramida u Hellenikonu ima pravougaonu osnovu 7x9 metara. U obližnjem kamenolomu blokovi krečnjaka su rezani i zatim vrlo vješto spajani na mjestu gradnje.

Zbog pravougaone osnove na vrhu piramide je vjerovatno bila pravougaona platforma. Unutrašnja prostorija se zatvarala iznutra što eliminira mogućnost da je piramida služila kao grobnica, hram, osmatračnica i sl.

Termoluminescentnom analizom procjenjena je starost ove piramide na 2.730 g. p.n.e. To je uzburkalo naučnu javnost jer bi na taj način ova piramida bila starija od egipatskih. Postoji žestok otpor samoj ideji da su piramide građene u Grčkoj, a pogotovo da su starije od egipatskih. Međutim, nauka se bazira na argumentima, a ne sentimentima. Procjena starosti druge piramide u Ligouriu je 2.260 g. p.n.e. Na prostoru današnje Grčke se nalaze i ostaci još 14 piramidalnih struktura koje su u ruševnom stanju.

Piramida u Hellenikonu

12.

PIRAMIDE U ANTIČKOM RIMU

Rimski general Cestius je podigao sebi piramidu u antičkom Rimu, 18. godine prije nove ere. Pretpostavlja se da je učestvovao u osvajačkim pohodima na jugu faraonskog Egipta i da se susreo s nubijskim piramidama. Po uzoru na njih, nastala je ova špicasta piramida, sličnog dizajna i nagiba kao nubijske. Kvadratna joj je osnova dimenzija 100x100 rimskih stopa (30x30 m), a visina 125 rimskih stopa (37 m.) Građena je kombinacijom cigle, betona i bijelog mermera na vanjskom omotaču. Služila je kao grobnica svom graditelju Gaiusu Cestiusu Epulu.

Tipičan primjer forme bez sadržaja na globalnoj skali.

U blizini Vatikana bila je podignuta još jedna, veća piramida, tzv. "Piramida Romula". Međutim, po navodima historičara, srušena je u XVI stoljeću.

Piramida Cestiusa podignuta u antičkom Rimu

13.

STEPENASTE PIRAMIDE SARDINIJE

Na mediteranskom otoku Sardinija, u blizini mjesta Porto Torres, nalaze se "Zigurati Monte Accodija". Riječ je o dvije stepenaste piramide koje izgledom podsjećaju na zigurate drevne Mesopotamije.

Prva je kvadratne osnove (27x27 m) i visine 5,5 m s prilaznom rampom od 12,5x7,2 m. Druga piramida ima pravougaonu osnovu (36x29 m) i s visinom od deset metara nešto je viša u odnosu na prvu. Ispred jedne od piramida je podignut menhir.

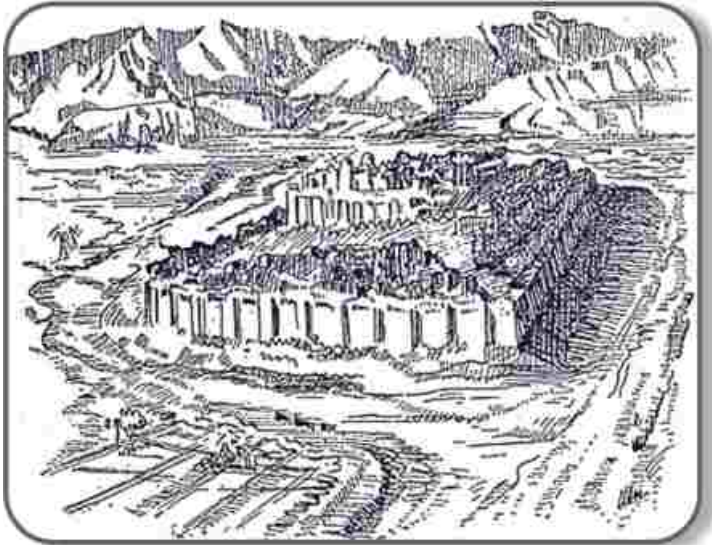
Skromna istraživanja lociraju ove građevine u treći ili četvrti milenij prije nove ere. To daleko nadmašuje zvaničnu starost egiptskih piramida. Funkcija, graditelji, način gradnje su nepoznati. Historičarima ostaje da daju odgovor na pitanje otkud piramide u neolitskoj Sardiniji.

Zigurat Monte Accodi, na italijanskom otoku Sardinija

ZIGURATI MESOPOTAMIJE

Prve poznate civilizacije u slivu Tigrisa i Eufrata, Sumeri, Babilonjani, Akađani, Elamiti i Asirani su podizali i prve stepenaste piramide. Poznate su pod nazivom zigurati. Osnove su im bile kvadratne, pravougaone ili kružne. Na vrhu je bio plato, a sastojale su se iz stepenastih platformi. Arheološka istraživanja pokazuju ostatke između dvije i sedam takvih platformi. Kao građevinski materijal je korištena cigla. Vanjski zidovi zigurata su obojeni. Prilazne rampe su vodile ka ulazu u ove strukture. Locirano je 28 zigurata na teritoriji današnjeg Iraka i četiri u Iranu, mada je njihov broj originalno bio znatno veći i uključivao je širu okolinu (na primjer, današnju Siriju).

Sialk zigurat, današnji Iran, smatra se najstarijom stepenastom piramidom na Srednjem Istoku. Službeno je star oko 5.000 godina premda novija istraživanja potvrđuju da su najstariji zidovi stari 8.000 godina. Imao je tri platforme.

15.

AMERIČKE CAHOKIA PIRAMIDE

Piramide na tlu Sjedinjenih Američkih Država? Za mnoge ovo izgleda nerealno. Ali, kada bi postojale, od njih bi Amerikanci napravili svjetsku atrakciju, bio bi logičan komentar. Nekako se fenomen piramida veže za plato Gize i meksičke šume, a tumulusa za jug Engleske.

Međutim, činjenice govore nešto drugo. Građevine u obliku piramida su prisutne na tlu SAD-a. Zapravo, najveća američka piramida je po površini nadmašila Keopsovu piramidu, a broj tumulusa u SAD-u je daleko veći od svih tumulusa na tlu Zapadne Evrope zajedno.

U središnjoj američkoj državi Illinois nalazi se nacionalni park „Cahokia”. Ime je dobio po manjem indijanskom plemenu koje se u ove krajeve doselilo u XVII vijeku. Na površini od 15 kvadratnih kilometara vidljive su pravilne kružne uzvisine prekrivene zemljom i travom.

Najveće uzvišenje nosi naziv „Monks Mound”. Naime, Amerikanci svoje piramide i tumuluse nazivaju zemljane gomile („mounds”). Riječ je o pogrešnoj definiciji, jer su one planske i stabilne strukture, građene kombinacijom gline, šljunka, pijeska, ploča, a na površini je originalno bio red kvadrata zemlje i trave okrenut naopako. Ovakva višeslojna gradnja omogućila je dugotrajnost i stabilnost objekata.

Istina je da su širom SAD-a u prošlosti građeni mnogobrojni tumulusi, različitih dimenzija. Hiljade njih su timovi iz Smithsonian muzeja planski rušili krajem XIX stoljeća, a arheološki sadržaj odnosili u podrume muzeja i nikada ga nisu izložili. Veliki broj ovih tumulusa je stradao od ruke privatnih vlasnika ili graditelja autoputeva i fabrika. Čak i kroz sredinu nacionalnog parka „Cahokia” prolazi nekoliko širokih puteva.

Za razliku od pojedinačnih tumulusa u nizu američkih država duž rijeke Mississippi, Cahokia kompleks se sastoji od tri lokacije na kojima se nalazi 200 objekata, a među njima je i nekoliko desetina piramida. Orijentacija ovih četverostranih objekata je identična: prema stranama svijeta (istok-zapad, sjever-jug). Pozicija centralnog objekta „Monks Mound” ima malo odstupanje i odgovara orijentaciji prema magnetnom sjeveru, za razliku od ostalih koji su orijentisani prema kosmičkom sjeveru i lokaciji zvijezde sjevernjače.

Dakle, imamo tri tipične odlike piramida: geometriju, orijentaciju i građevinski materijal.

Ovaj kompleks govori o vrlo naprednim graditeljima. Prvo je u potpunosti nivelirano nekoliko desetina kvadratnih kilometara terena, slično kao i plato Gize u Egiptu. Zatim se pristupilo gradnji kompleksa. Prema arheolozima to se dešavalo u relativno kratkom vremenskom periodu, između 950. i 1100. godine.

Za gradnju samo centralnog objekta Monks Mounds utrošen je

ekvivalent od 230 hiljada kamiona s građevinskim materijalom. Za gradnju stotine manjih i većih objekata gotovo je nepojmljiva količina utrošenog materijala.

Bazirano samo na ovim podacima, arheolozi su bili jednodušni u zaključku da je ovdje bujao napredni grad s velikim brojem stanovnika. Spekuliše se s cifrom od minimum 50.000 stanovnika što bi ovaj Grad Sunca, kako su ga prozvali, činilo najvećim gradom u svijetu prije hiljadu godina.

Povremena arheološka istraživanja na Monks Moundu su pokazala da je ova građevina prvobitno napravljena kao stepenasta piramida s platformom na vrhu. Kasnije su joj dodavane nove platforme i s površinom od 60.000 kvadratnih metara (60 dunuma) je za deset posto nadmašila površinu Keopsove piramide.

Geološkim sondažnim bušenjima dokazano je prisustvo vode na nekoliko lokacija ispod piramide. Od tri sondažne bušotine na zapadnoj strani, jedna je udarila o kamene blokove krečnjaka unutar strukture.

Prema geofizičkim proračunima nagib piramide je originalno bio isti na suprotnim stranicama (između 45-53 stepena).

U razgovoru s menadžerom ovog državnog parka i glavnim arheologom dr. Markom Esareyom doznao sam da grupe Indijanaca koje ovdje redovno dolaze kompleks smatraju svetim tlom. Raspored piramida i tumulusa odgovara rasporedu pojedinih zvjezdanih sistema o kojima govore njihove oralne tradicije i legende.

U gradnji piramide inkorporiran je broj Pi, kao i kod Keopsove piramide. U blizini se nalaze ostaci drvenih krugova koji su pratili astronomske pojave, prije svega solsticij i ekvinocij. Ovaj krug je, po svom engleskom pandanu, nazvan „Woodhenge”.

Georadarska snimanja aparatima koji penetriraju tlo nisu jos rađena tako da je nepoznanica da li se u piramidi kriju prolazi i prostorije.

U parku se nalazi odlično opremljen muzej koji je prepun informacija o Indijancima i artistskih viđenja života naroda kojeg su arheolozi nazvali Misisipijanci.

Zapravo, sva imena koja se vežu za ovaj kompleks su historijski netačna: Cahokia monumenti, Grad Sunca, Misisipijanci...

U stvarnosti, još uvijek ne znamo kako se zvao narod koji je napravio ovaj jedinstveni inžinjski kompleks. Iza njih nisu ostali pisani dokumenti. Ne znamo izvor njihovog naprednog astronomskog, matematičkog, geometrijskog i inžinjskog znanja. Ne znamo kako im se zvao ovaj grad. Nije poznata svrha ovih piramida i njihove pravilne orijentacije. Nejasno je odakle im građevinska znanja za

ovako složen i kolosalan kompleks.

Jedno je izvjesno: američke Cahokia piramide se sasvim lijepo uklapaju u svjetski koncept pira-midalnih građevina s pravilnom orijentacijom i rasporedom.

Cahokia stepenasto uzvišenje u sjevernom dijelu SAD-a (Illinois) impresivnih dimenzija: 290x255 m, s visinom od 28 m i četiri terase

16.

PIRAMIDALNI HRAMOVI INDIJE

Veliki broj hramova u Indiji ima piramidalne karakteristike. Četiri trouglaste strane na pravougaonim ili kvadratnim osnovama su vrlo česti prizori. Svakako da je najveći piramidalni hram u upotrebi Srirangam u državi Tamil Nadu koji, s površinom od 631.000 kvadratnih metara i obimom od 1.116 metara, predstavlja jedan od najvećih hramova na svijetu. Godina gradnje nije poznata mada se pretpostavlja da je građevinska struktura na ovom mjestu oko 2.000 godina. Hram je okružen sa sedam koncentričnih zidova i 21 kulom.

Srirangam, piramidalni hram u indijskoj državi Tamil Nadu

17.

KAMENA PIRAMIDA INDONEZIJE

Na indonežanskom otoku Java nalazi se kompleks Candi Sukuh u čijem je središtu četverostrana kamena piramida. Stepenastog je karaktera s prilaznim stepeništem koji vodi na vrh strukture i izdignutim kamenim hramom na pravougaonoj platformi na vrhu.

Skromna istraživanja dovela su do zaključka da je hram, vjerovatno, napravljen u XV stoljeću. Naime, na osnovu teksta na prvoj kapiji piramide ("Buta aban wong") zaključeno je da je ova građevina izgrađena 1437. godine.(?)

Candi Sukuh, piramida na otoku Java, Indonezija

18.

KOH-KER PIRAMIDA U KAMBODŽI

U šumama Kambodže, na sjeverozapadu zemlje, nalazi se lokacija Koh-Ker. Historičari tvrde da je masivna, kamena piramida izgrađena u X stoljeću. Stepentastog je karaktera sa sedam platformi. Građena je od ploča pješčara. Kvadratne je osnove i visine od 36 metara. Stepenice koje vode ka vrhu locirane su na istočnoj strani.

Piramida Koh-Ker u Kambodži, sa sedam platformi i visinom od 36 metara, primjer je stepenaste četverostrane piramide

19.

PIRAMIDE PACIFIKA

Diljem Pacifika, a osobito na polinežanskim otocima, građene su stepenaste, piramidalne strukture od čvrstog kamena, ponekad prevoženog s udaljenih otočnih kamenoloma. Njihovi ostaci upozoravaju da su izolirani stanovnici, na različitim meridijanima, imali zajednički koncept piramida. Ili je, ipak, riječ o ostacima znatno razvijene civilizacije koja je komunicirala na velike daljine i gradila ove strukture s tačno utvrđenim planom i svrhom. Na polinežanskom otoku Tongatabu je izgrađena stepenasta piramida; slično je bilo i na Tahitima. Na otoku Tuhala je stepenasta piramida u čije su platforme ugrađivani megalitni blokovi od kojih najveću masu ima blok dimenzija 8x2 metra s blizu 35 tona.

Langi piramida u Tauhali, sastoji se od stepenastih platformi, originalne visine od deset metara i četiri trouglaste strane; osnova joj je pravougaona

Ilustracija stepenaste piramide Marae na Tahitima, pravougaone osnove 80x28 m, otkrivene u XVI stoljeću; danas je u potpunosti ruinirana

20.

KOREJSKE PIRAMIDE

Ostaci tri kamene stepenaste piramide se mogu naći i u Južnoj Koreji, u blizini gradića Andong. Najveća je dimenzija 13x12 m i visine pet metara. Nema pisanih dokumenata niti arheoloških istraživanja koji bi mogli nešto više reći o graditeljima ili svrsi ovih struktura.

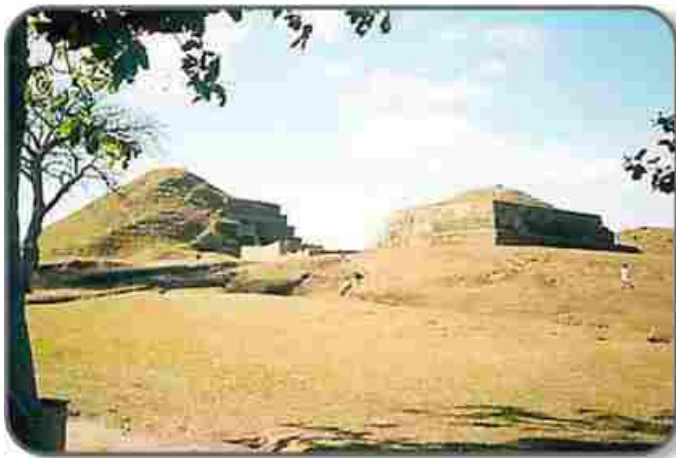
Andong, kružna stepenasta piramida u Južnoj Koreji

21.

PIRAMIDE SALVADORA, GUATEMALE I BELIZEA

Civilizacija Maja je izgradila hiljade piramida na teritoriji današnjih država Meksiko, Guatemala, Honduras, Salvador i Belize. Većina gradova Maja je zauvijek uništena osvajanjima španjolskih konkvistadora, a kamen s piramida je iskorišten za gradnju crkvi i palača. Salvador je bio na periferiji civilizacije Maja i četiri lokacije su trenutno otvorene za javnost. Na ovim lokacijama nema nikakvih tragova koji bi dali naslutiti čemu su ove strukture služile.

Djelomično rekonstruirana stepenasta piramida Maja u San Andresu, Salvador

Piramida u gradu Maja El Miradoru u Guatemali još nije raščišćena, ali se smatra najvišom piramidom Maja s visinom od oko 100 metara

Piramida Maja u Caracolu s visinom od 44 metra i danas je najviša struktura u državi Belize u Srednjoj Americi

Drugi dio: Tajna Bosanske doline Piramida

1.

OSAM ELEMENATA ZA PROMJENU HISTORIJE

O bosanskim piramidama koje sam otkrio u aprilu 2005. pisao sam u ranijim knjigama i opisivao svoj prvi dolazak u Visoko u brojnim intervjuima.

Vrlo često me pitaju kako to da ljudi koji žive u Visokom nisu primjetili tako pravilnu geometriju uzvišenja, osobito Bosanske piramide Sunca. Odgovor je, jesu, primjetili su. Ali, niko od njih se nije usudio da ustvrdi da je ovdje riječ o vještačkoj strukturi koja je prekrivena nanosima zemlje i vegetacije. Razloga za to ima više: prvo, niko se na ovim prostorima nije bavio piramidama niti ima iskustva u toj oblasti; drugo, riječ je o neuobičajeno velikim strukturama, i treće, zbog iznimne starosti piramide miješaju se geološki i arheološki slojevi.

Postavljanje hipoteze u 2005. i geoarheološka istraživanja koja su slijedila potvrdila su globalni značaj otkrića. Projektom istraživanja u koji se uključio veći broj stručnjaka i istraživača dokazujemo nekoliko ključnih stvari kojima se mijenja slika prošlosti čovječanstva: (1) otkrivene su prve evropske piramide; (2) ove su piramide najveće na svijetu (Bosanska piramida Sunca je s visinom od 220 metara viša od Keopsove koja je visoka 147m); (3) riječ je o potencijalno najstarijim piramidama na svijetu; (4) dokazujemo postojanje najstarijeg i najkvalitetnijeg betona na svijetu; (5) pronalazimo najveću mrežu podzemnih tunela i prostorija ispod jednog piramidalnog kompleksa u svijetu; (6) dokazujemo postojanje najvećih keramičkih skulptura; (7) otkrivamo znakove izuzetno stare pismenosti, (8) bilježimo, mjernim instrumentima, prisustvo fokusiranog elektromagnetnog zračenja.

Svijet će tek u narednih dvadeset godina shvatiti značaj ovog otkrića u BiH.

Kako je na to reagovala bh. i svjetska naučna javnost? Nekoliko lokalnih arheologa, historičara i geologa su odmah odbacili hipotezu tvrdeći da je nemoguće da se u BiH pronađu piramide i da su one građene samo u Egiptu i Meksiku. Naravno, nauka traži ispitivanje, dokazivanje, eksperimentiranje. I to je upravo bio naš pristup, od samog početka projekta. Naši oponenti su, za to vrijeme, grčevito pisali peticije tražeći da se istraživanje zaustavi. Kada se spoje needuciranost, nekultura i ljubomora dobije se eksplozivna smjesa. A to je ono što imamo u dijelu naučne javnosti u BiH. Naravno, bilo je i naučnika koji su pristupili projektu dobronamjerno i volonterski, pokazujući naučni dignitet i građansku hrabrost.

Na širem planu, elitni krugovi iz su osjetili da ovim istraživanjem

dolazimo do naučnih argumenata koji dokazuju kontinuitet civilizacija na tlu BiH, a to se odvija izvan njihove kontrole. Antropološka genetika je dokazala da su napredne ljudske zajednice prisutne na ovom teritoriju otprije 35.000 godina što nas čini drugom, najstarijom kulturnom oazom u Evropi. Otkriće keramičkih megalita pripada tom periodu. Otkriće piramida pripada preglacijalnom periodu od prije 12.000 godina i to nas direktno vodi ka vezi s prethodnim ciklusom razvoja ljudske civilizacije. Ovo je prekretnica u viđenju svjetske historije. Na primjeru bosanskih piramida dokazujemo da su razvijene civilizacije postojale znatno prije onoga što nam se servira. A istraživanjem ne rukovode institucije iz Londona, Bostona ili New Yorka, već nezavisna Fondacija na čijem su čelu volonteri, oni koji vole istraživanje i vole BiH. To je, za mnoge, bilo isuviše i činili su sve da nas zaustave.

Egipat, Meksiko, Peru i Kina su kolijevke ljudske civilizacije. Sada ovom spisku moramo dodati BiH i Španiju (Baske). Od male, nemirne, ratom opustošene zemlje, dobijamo teritorij koji je supersila na svjetskoj arheološkoj mapi. Kada država finansijski stane iza ovog projekta, kada se otkopaju Bosanske piramide Sunca i Mjeseca, tumulus u Vratnici i podgradi mreža podzemnih tunela, imat ćemo milione turista godišnje. Oni će BiH donijeti milijarde dolara koji će pokrenuti turizam, trgovinu, razvoj infrastrukture, hotelijerstvo, proizvodnju hrane, namještaja... Ekonomija će se oslanjati na ovaj projekt. A iz izmjenjenih školskih udžbenika nove generacije će učiti o istinskoj prošlosti na koju možemo biti ponosni. Nisu civilizacije dolazile na Balkan koji su naselili „primitivni slovenski barbari“, kako nas to stalno uče za Zapada, već su se autohtone civilizacije širile s Balkana prema Evropi. Dvije trećine Bosanaca i Hercegovaca su potomci prvih evropskih stanovnika koji su došli na teritorij današnje Bosne, Hercegovine, Dalmacije i jadranskih otoka. Potomci Slavena predstavljaju desetak posto.

Na svojim putovanjima i istraživanjima hiljada piramida širom svijeta, od Perua i Bolivije do Meksika, Guatemale, Hondurasa, Salvadora, preko Kanara i Mauricijusa do Egipte i Kine, uočio sam da postoje zajednički elementi za većinu piramida: geometrija, orijentacija prema stranama svijeta ili Suncu, lokalni građevinski materijal, unutrašnji prolazi i prostorije, astronomska veza, podzemna mreža tunela. U slučaju Bosanske doline piramide, postoje svi ovi elementi.

Geometrija Bosanske piramide Sunca i njena pravilna orijentacija prema stranama svijeta je dokazana istraživanjima geodete ing. Envera Buze i njegovog tima iz Geodetskog zavoda BiH te satelitskim snimanjima geofizičara dr. Amera Smailbegovića. Postojanje jednakostraničnog trougla kojeg tvore piramide Sunca, Mjeseca i Zmaja su potvrdili i u Katastarskom odjeljenju Općine Visoko na topografskim mapama.

Aerijalni snimak Bosanske piramide Sunca; uočljive su trokutaste strane i bridovi između stranica. Stranice su pravilno orijentirane prema stranama svijeta.

Prisustvo građevinskog materijala, betona na piramidi Sunca, i obrađenih ploča pješčara na piramidi Mjeseca, su potvrdili stručnjaci šest institucija za istraživanje materijala. Čak je i vodeći svjetskih stručnjak za nauku o materijalima, osnivač Instituta za polimere, dr. Joseph Davidovits, nakon provedene elektronske mikroskopske analize, zaključio da je riječ o vještačkom cementnom betonu.

Vodeći svjetski egiptolog, pronalazač četiri piramide u Egiptu, dr. Nabil Swelim je nakon dvogodišnjeg istraživanja u Visokom napravio arheološki izvještaj u kome tvrdi da je „Bosanska piramida Sunca najveća piramida na svijetu”. Prilikom posjete Visokom, to su potvrdili i profesori s Arheološkog fakulteta Univerziteta u Kairu. Egipatski geolog dr. Ali Barakat je nakon 42-og dnevnog istraživanja u Visokom zaključio da je riječ o piramidi koju je oblikovao čovjek i oblagao blokovima.

Ruski akademik i geofizičar dr. Oleg Khavroshkin je, nakon dvogodišnjeg istraživanja koje je proveo sa svojim timom, zaključio da „bosanske piramide svojom formom i sadržajem odgovaraju egipatskim piramidama”. Georadarskim snimanjem Bosanske piramide Sunca i tumulusa u Vratnici, njemački georadarski tim iz firme LGA Bautechnik, s dr. Andreasom

Hasenstabom na čelu i, nakon njih, srbijanski geofizičari s Instituta za fiziku Univerziteta u Beogradu s dr. Dejanom Vučkovićem na čelu, su zaključili da se ispod nanosa zemlje nalaze desetine anomalija koje se ne mogu objasniti djelovanjem prirode. Dakle, utvrdili su postojanje kontinuiranih zidova piramide, slaganih blokova, unutrašnjih prolaza.

Radiokarbonske laboratorije švedskog Univerziteta u Upsali, njemačkog Univerziteta u Kielu, poljskog Univerziteta tehnologije u Gliwicama su, analizom niza uzoraka organskog materijala, potvrdili da su ljudske aktivnosti u podzemnom labirintu u Visokom starije od svih naprednih kultura na tlu BiH. Dr. Husnija Resulović s federalnog Instituta za agropedologiju predvodio je tim stručnjaka koji su analizom tla s piramida zaključio da su piramide prekrivene zemljom više od 12.000 godina. Dr. Ivan Šimatović iz Hrvatske je, analizom bridova na piramidama, neosporno dokazao njihov vještački karakter. Geološke mape BiH prikazuju da su se rasjedi u Visočkoj dolini odvijali u drugačijem pravcu od stranica piramida, dakle, nisu mogli nastati prirodnim putem.

Ogromne količine građevinskog materijala koji je korišten u gradnji ovih objekata je bio dostupan u okolini: konglomerat koji je izbacivan iz tunela je korišten za betonske blokove, a kao vezivo je korištena glina i kreč, koji su zagrijavani na umjerenim temperaturama. Biolog i akademik Sulejman Redžić je dokazao da je temperatura Bosanske piramide Sunca viša za pet stepeni od prirodnih brda, zbog postojanja unutrašnjih prolaza, i na njenoj površini uspijevaju mediteranske kulture. Takođe, upozorio je da korijen bora koji lako prolazi kroz prirodni kamen, ne prolazi kroz cementni beton na vanjskim zidovima Bosanske piramide Sunca. Nadalje, satelitski radarski snimci su pokazali prisustvo prolaza na sjevernoj strani piramide Sunca.

Mogao bih još nabrajati, ali suština je u tome da nikada, u istoriji ovog dijela Evrope, jedan arheološki projekt nije imao ovakav multidisciplinarni pristup uz učešće desetina naučnih i obrazovnih institucija. Ovoj impresivnoj listi treba dodati i Prvu međunarodnu naučnu konferenciju o Bosanskoj dolini piramida koju smo organizirali u ljeto 2008. i kada je 55 vodećih svjetskih naučnika stalo iza projekta Fondacije tvrdnjom da su u Visokom arheološki, a ne prirodni fenomeni.

Građevinski kompleks Bosanske doline piramida uključuje Bosanske piramide Sunca, Mjeseca, Zmaja, Zemlje i Ljubavi. Ispod piramida se nalazi podzemna mreža tunela i prostorija. U široj okolini su raspoređene stepenaste strukture, tumulusi i druge građevine. Tri glavne piramide (Sunce, Mjesec, Zmaj) formiraju jednakostranični trokut s međusobnom udaljenošću njihovih vrhova od 2.180 metara.

Ilustracija jednakostraničnog trokuta između piramida Sunca, Mjeseca i Zmaja

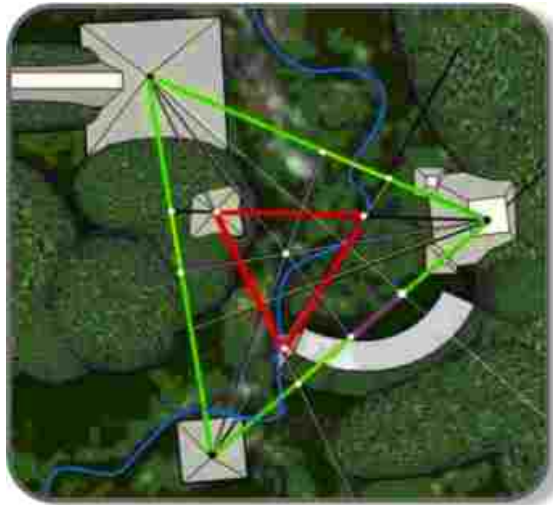
Artifakt napravljen od dvije vrste kamena, pronađen na Piramidi bosanskog Zmaja

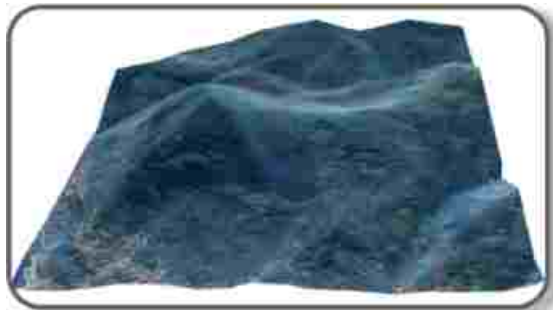
Kamena ploča pronađena na prilaznom platou Bosanske piramide Sunca s uklesanim znacima

Fina keramička piramida koju su pronašli njemački arheolozi 2008., u kulturnom sloju starosti 6.000-7.000 godina, u neposrednoj blizini Bosanske piramide Sunca

Sakralna geometrija Bosanske doline piramida: Sunce, Mjesec i Zmaj formiraju jednakostranični trougao u kojem se nalazi drugi trougao, a kojeg formiraju Ljubav, Zemlja i rijeka Fojnica

Trodimenzionalna topografska mapa Geodetskog zavoda BiH prikazuje Bosansku piramidu Sunca s prilaznim platoom koji vodi ka vrhu piramide

Uočljivi bridovi piramide s prilaznim platoom koji je popločan pješčarom; na spoju piramide i platoa materijal se mijenja i pješčar ustupa mjesto betonskom pokrovu piramide

Početak otkrivanja sjeveroistočnog brida Bosanske piramide Sunca u julu 2006.

Volonteri otkrivaju betonske blokove Bosanske piramide Sunca u junu 2006

Bosanska piramida Mjeseca je visoka više od 190 metara. Njene tri strane su pravilno orijentirane (sjever-zapad-jug), a na istočnoj strani se nalazi popločani plato dugačak više od 150 metara. Ova piramida nema uzora u svijetu i može se nazvati prvom „terasastom” piramidom. Građena je kombinacijom sječenih pravougaonih ploča pješčara i gline.

Bosanska piramida Mjeseca prekrivena nanosima zemlje i vegetacije

Pravougaona kamena struktura u podnožju zapadne strane Bosanske piramide Mjeseca

Pravilno rezane i ugrađivane ploče pješčara na zapadnoj strani Bosanske piramide Mjeseca

Profil zida Bosanske piramide Mjeseca na njenom vrhu; vidljivo je smjenjivanje reda blokova s redom gline koja je služila kao vezivo, izolacija i vodonepropusni materijal

Samo jedan kilometar južno od Bosanske piramide Sunce, između dvije rijeke (Bosne i Fojnice) je lociran ulaz u "KTK" podzemni tunel. Visina tunela je tri, a širina 2,5 metara. Tunel se pruža prema sjevernoj strani Piramide, ali je zbog prodora vode rad u njemu privremeno zaustavljen.

Proces čišćenja i podgrađivanja tunelskih prolaza KTK

Fragmenti kamenog kruga pronađenog u podzemnim tunelima KTK

Sekcija podzemnih tunela KTK

Četiri kilometra od bosanskih piramida nalazi se kupasto uzvišenje nalik tumulusu. Podzemna georadarska snimanja su otkrila postojanje niza kamenih terasa i podzemnih prolaza. Arheološka iskopavanja su otkrila postojanje najvećih megalitnih blokova u ovom dijelu Evrope. Riječ je o dvoslojnim vještačkim blokovima izuzetno visoke čvrstoće. U temeljima ove strukture nalazi se betonska ploča ispod koje se, prema sondažnim bušenjima, nalaze prostorije.

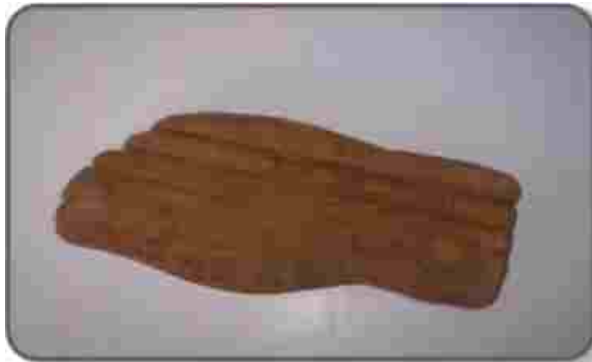
Tumulus u Vratnici s visinom od 32 metra

Otkopavanje jedne od megalitnih terasa na tumulusu

Megalitna terasa tumulusa građena je od dvoslojnih megalitnih blokova

Kamena stopa s replikom pet nožnih prstiju pronađena na megalitnoj terasi ispod jednog metra nanosa zemlje tumulusa u Vratnici

Kameno oruđe od pješčara pronađeno na jednom metru dubine tumulusa u Vratnici

Kalup pronađen u podzemnom labirintu "Ravne".

2.

ŠEST RADIOKARBONSKIH ANALIZA ODREDILO STAROST PODZEMNOG LABIRINTA “RAVNE”

U knjizi „Bosanska piramida Sunca – otkriće prve evropske piramide” (Sarajevo, 2005) pisao sam da ćemo ispod piramida u Visokom otkriti podzemnu mreža tunelskih prolaza i prostorija. To se i desilo. Nekoliko stotina metara tunelskog pravca koji vodi ka Bosanskoj piramidi Sunca je očišćeno i podgrađeno za posjete desetine hiljada turista u periodu 2005-2010. Od ulaza u tunele do Bosanske piramide Sunca razdaljina je skoro tri kilometra tako da će proces istraživanja i podgrađivanja potrajati godinama.

U podnožju zidova tunela su otkriveni organski materijali, a u bočnim prolazima stalaktiti i stalagmiti čija se starost može odrediti radiokarbonskim metodama. Šest uzoraka je poslano u tri vodeće evropske laboratorije u Švedskoj, Njemačkoj i Poljskoj.

Mreža podzemnih tunela je napravljena u konglomeratnim slojevima koji su se taložili desetinama hiljada godina. U zidu konglomerata je 2007. pronađen komad drveta dimenzija 35x18x12cm. Jednom uzorku je određena starost na Odjeljenju radioizotopa Instituta za fiziku Šleskog univerziteta u Gliwicama (Poljska). Načelnica Odjeljenja dr. Anna Pazdur je potpisala Izvještaj u kome je procjenjena starost od 34.000 godina (+/- 1.500 godina). Dr. Pazdur je objavila ovu vijest na pres konferenciji tokom Prve međunarodne naučne konferencije o Bosanskoj dolini piramida u augustu 2008.

Drugi uzorak istog drveta je analiziran na Leibnitz Laboratoriji za radiometrijsko datiranje i istraživanje stabilnih izotopa na Christian-Albrecht Univerzitetu u njemačkom Kielu i procjenjena je starost od 30.600 godina (+540 /- 510 godina).

Na taj način je određen početak procesa stvaranja konglomerata na više od 30.000 godina. Pošto su ispod konglomerata pronađeni megalitni blokovi pješčara, koji su doneseni na ovu lokaciju, logično je bilo zaključiti da prva kultura u ovom području datira iz paleolitskog perioda. To se u potpunosti poklapa s novim rezultatima antropološke genetike koji prvi imigracijski val homo sapiensa prema balkanskom tlu smještaju u period od 30.000 - 35.000 godina u prošlost.

Slijedeća serija analiziranih materijala pronađena je u bočnim prolazima. Riječ je o stalagmitima i stalaktitima. Oni su nastali u već postojećim tunelima. Nakon nestanka graditelja tunela pojedine sekcije podzemnih prolaza su kolapsirale. U tim obrušenim dijelovima nastajali su stalaktiti i stalagmiti.

Uzorak stalagmita iz prvog bočnog prolaza, na udaljenosti od 25 metara od ulaza, je procjenjene starosti od 5.080 godina (+/- 75 godina) u Institutu za fiziku Šleskog univerziteta u Gliwicama, dok je uzorak stalaktita

pokazao starost od 3.560 godina (+/- 65 godina). Tako je određena minimalna starost tunela: više od 5.000 godina! Stalagmiti su se mogli stvarati samo u postojećim šupljinama, odnosno prolazima. Na ovaj način, tunelski kompleks u Visokom daleko premašuje po starosti ostale kulture na tlu BiH iz prošlosti: i srednjevjekovnu bosansku državu (900 godina), i antički Rim (2.000 godina), antičku Grčku (2.500 godina), Ilirska plemena (2.800 godina) i Butmirsku kulturu (4.600 godina). Stoga, predstavlja sasvim novo i senzacionalno otkriće u globalnim razmjerama.

Pronađeni su i dokazi za postojanje treće kulture. Njihovi pripadnici su zatvorili sve tunelske prolaze i ispunili ih rječnim šljunkovitim materijalom. Na svakoj raskrsnici su napravili zidove koji su sastavljeni od riječnih oblutaka. Prethodno su sistematski očistili sve tunelske prolaze i prostorije od alata, kostiju i ostalih arheoloških artifkata koji su pripadali graditeljima tunela.

U podnožju zidova tunela, tim Fondacije je pronašao ostatke vatrišta. Uzorci organskog materijala su poslani na radiokarbonsku analizu u Švedsku i Poljsku. Laboratorija za ispitivanje starosti Univerziteta u Upsali (The Angstrom Laboratory) utvrdila je da je organski uzorak pronađen u avgustu 2009. na udaljenosti 180 metara od ulaza star 3.091 godinu (+/- 111 godina).

Testiranja drugog uzorka pronađenog u ljeto 2008. su obavljena AMS (Accelerator Mass Spectrometry) metodom na Institutu za fiziku Šleskog Univerziteta u Gliwicama. Tokom AMS datiranja istraživači, putem spektrometra, broje sve C14 atome za razliku od klasičnih metoda koje broje samo C14 atome koji su u stanju raspada. Stoga je AMS metoda preciznija, ali i skuplja. Obavljeno istraživanje u ovom uglednom poljskom laboratoriju je pokazalo da je riječ o organskom materijalu starom 4.610 godina (+/- 35 godina).

Tako smo došli do zaključka da su podzemne tunele u Visokom povremeno posjećivali i pripadnici neolitske kulture u razdoblju između 3.000-4.600 godina.

Prema tome, šest radiokarbonskih datiranja potvrđuju da su na teritoriji središnje Bosne i Hercegovine svog traga ostavile barem četiri kulture:

- (1) Najstarija, paleolitska kultura koja je prenosila megalitne blokove i postavljala ih iznad podzemnih vodenih tokova, starija od 30.000 godina;
- (2) Graditelji piramida i tunelskog kompleksa, ujedno i najrazvijenija kultura, starija od 5.000 godina, a znatno mlađa od 30.000 godina;
- (3) Kultura koja je zatvarala tunelske prolaze, sposobna da prenosi velike količine materijala, mlađa od 5.000 godina;
- (4) Povremeni neolitski korisnici ulaznog dijela tunelskog kompleksa, u periodu 3.000-4.600 daleko u prošlost

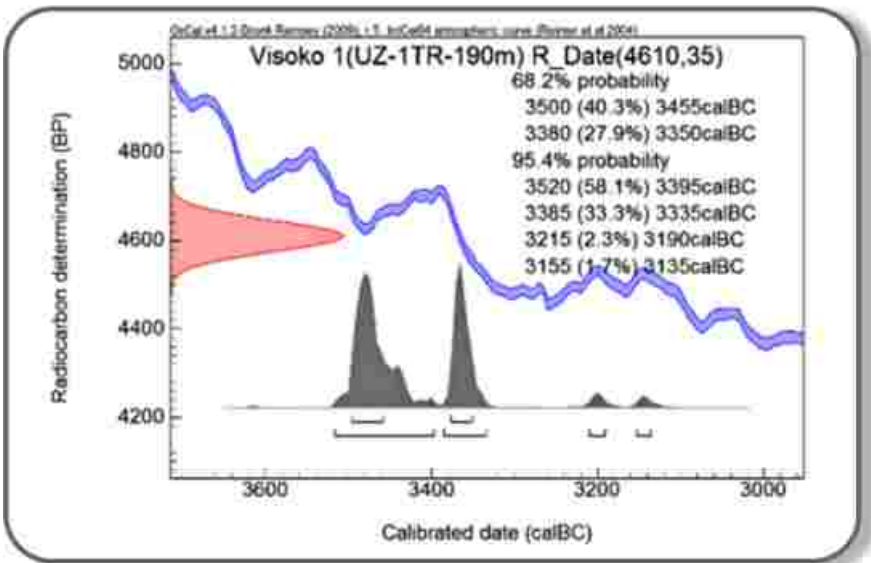
Stručni tim Fondacije „Arheološki park: Bosanska piramida Sunca” vrlo pažljivo njeguje multidisciplinarnost i naučni pristup u projektu istraživanja Bosanske doline piramida. Tokom pet arheoloških sezona (2005-2010) u istraživanju su uključeni najugledniji svjetski naučni instituti, obrazovne institucije i pojedinci-istraživači. S takvom praksom, Fondacija će nastaviti i ubuduće.

Prvi komad organskog materijala pronađen u konglomeratu koji prekriva kamene blokove, a čija je starost procjenjena na više od 30.000 godina

Uzorci organskog materijala iz podzemnog labirinta „Ravne” propisno markirani i poslani na radiokarbonske analize u vodeće evropske laboratorije

Testiranja uzorka organskog materijala iz podzemnog kompleksa “Ravne” u Visokom su obavljena AMS (Accelerator Mass Spectrometry) metodom i pokazala su procjenjenu starost od 4.610 godina (+/- 35 godina).

Uzorak organskog materijala je iz podzemnog kompleksa “Ravne” poslan u vodeću švedsku laboratoriju za ispitivanje starosti (The Angstrom Laboratory) na Univerzitetu u Upsali. Nakon provedene procedure utvrđivanja starosti ugljikovom metodom rezultat je pokazao starost uzorka od 3.091 godinu (+/- 111 godina).

Otkrivanje megalita K-2 ispod konglomeratnih nanosa. Prva kultura je starosti više od 30.000 godina i oni su postavljali megalitne blokove na ovim lokacijama

Druga kultura su graditelji tunelskog kompleksa i piramida. Starost ove kulture je veća od 5.080 godina, a znatno manja od 30.000 godina.

Treća kultura je zatvorila sve tunelske prolaze i sistematski ih očistila prije manje od 5.000 godina

Neolitski čovjek je koristio dostupne tunnelske prolaze 3.091– 4.600 godina p.n.e.

Detalj iz podzemnog labirinta „Ravne” izgrađenog u konglomeratu

3.

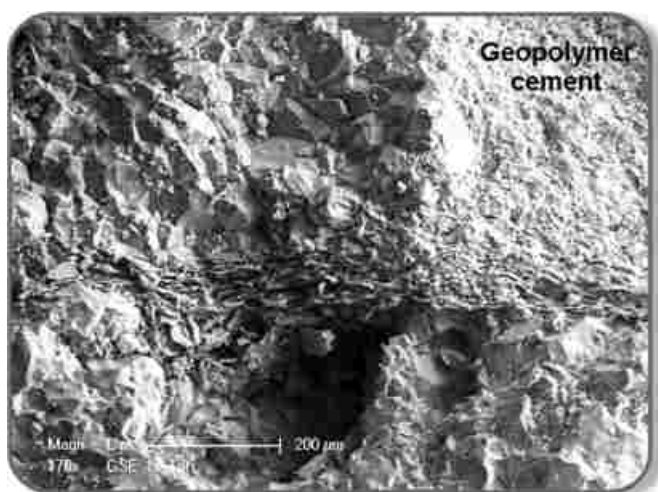
DEFINITIVNA POTVRDA: BETON U BOSANSKOJ DOLINI PIRAMIDA

Osnivač francuskog Instituta za polimere, prof.dr. Joseph Davidovits, poslao je rezultate elektronske mikroskopske analize Fondaciji "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca". U pismu, dr. Davidovits ističe:

"Nakon provedene analize uzorka utvrdio sam hemijski sastav ovog drevnog betona. Osnova je kalcijum/potasijum geopolimerni cement".

Profesor Davidovits je ekspert u nauci za materijale i autor više od 50 patenata iz ove oblasti. Objavio je desetak knjiga o gradnji piramida u Egiptu i nosilac je francuskog ordena Zasluga za narod. Susreo sam se s Davidovitsom na Međunarodnoj konferenciji u Edinburghu u oktobru 2008. kada sam mu i predao uzorak materijala iz Bosanske doline piramida.

Posebno je interesantna lokacija uzorka koju je profesor Davidovits analizirao. Naime, na zahtjev Fondacije, tokom 2008., tuzlanska firma „Geoprojekt“ je vršila geološka sondažna bušenja na kamenom tumulusu u Vratnici (Općina Visoko). Na ovoj lokaciji su ranije otkriveni kameni blokovi s teksturom na površini, identični pločama na Bosanskoj piramidi Mjeseca. Prilikom sondažnog bušenja utvrđeno je da se, na dubini od 54 metra, nalazi blok debljine dva metra ispod kojeg je šupljina, odnosno, moguća prostorija visine četiri metra. Uzorak ovog bloka je geolog na projektu prof. dr. Izet Kubat u izvještaju nazvao „sitnozrnim betonom“, a profesor Davidovits „geopolimernim cementnim betonom“.

Elektronski mikroskop na francuskom Institutu za geopolimere pokazuje da je uzorak iz Bosanske doline piramida drevni cementni beton

Posebno su važne naučne analize prof. dr. Muhameda Pašića, istraživača iz područja kemije, strukture i osobina materijala s Univerziteta u Zenici. On je analizirao skoro stotinu uzoraka materijala s piramida i objavio članak „Prilog karakterizaciji čvrstog građevinskog materijala od šljunkovitog konglomerata s Bosanske piramide Sunca, Visoko“

On ističe rezultate ispitivanja uzoraka Bosanske piramide Sunca:

„Od reprezentativnog uzorka prekrivnog sloja koji prekriva sve četiri strane Bosanske piramide Sunca i to onog dijela površinskog sloja sa sitnozrnovitom granulacijom šljunka, pripremljena su metodom mehaničkog rezanja kocke ruba 5cm. Izmjerena im je pritisna čvrstoća (f_p) i dobiveni su pojedinačni rezultati:

$$f_p = 116,0 ; 133,8 \text{ i } 94,0 \text{ Mpa}$$

Betonski blokovi na sjevernoj strani Bosanske piramide Sunca

Dobiveni rezultati su znatno veći od rezultata ispitivanja iste vrste građevinskog materijala iz bušotine arheološkog lokaliteta Toprakalije, Gornja Vratnica (34,6 MPa) koje je vršio Metalurški institut Zenica. Rezultati ispitivanja, koje je neovisno obavio Institut za materijale i konstrukcije Građevinskog fakulteta bili su veći od navedenih (67,18 MPa).

Graditelji nastambi drevnih kultura s višemilenijskim iskustvima osobina prirodnih materijala, isto kao i graditelji današnje civilizacije, proizvodili su vještačke građevinske materijale i ugrađivali ih u građevine različitih arhitektonskih formi. Za ovaj materijal koristili su različite granulacije šljunka koji je u to vrijeme bio u izobilju na raspolaganju. Kao vezivo su poznavali osobine prirodnih materijala, osobito gline, njihovu plastičnost, higroskopnost i da slabo pečena glina zdrobljena s vodom posjeduje vezujuća svojstva. Druga vrsta vezivnog materijala koji su koristili graditelji da bi povezali zrna šljunka, bio je hidrat kreča. Poznavali su proizvodnju kalcitnog i dolomitnog kreča. Dokaz je da su u strukturi šljunkovitog konglomerata Bosanske piramide Sunca otkriveni odvojeni kristali (srasline) CaCO_3 i MgCO_3 .

Ova dva vezivna sredstva koristila su se za proizvodnju jednog od dva osnovna građevinska materijala. Jedan od tih materijala je sitnozrnoviti kameni pješčar – sedimentna prirodna tvorevina, koji se u vlažnom stanju lako cijepa, obrađuje, oblikuje i ugrađuje. Drugi materijal je šljunkoviti vještački materijala.

Ova šljunkovita tvorevina podsjeća izgledom na današnji cementni beton od agregata šljunka. Po strukturi, masivnoj teksturi i različitim pritiscima čvrstoćama isti je sa današnjim industrijskim betonom, sa širokim dijapazonom pritiska čvrstoće, odnosno marki betona, a u nekim primjerima (Bosanska piramida Sunca) daleko prevazilazi čvrstoću današnjeg cementnog betona.

Izgled zdrobljenih probnih kocki građevinskog materijala prekrivnog sloja Bosanske piramide Sunca poslije ispitivanja pritiska čvrstoće

Odvajanje vezivne mase od šljunka u ovom šljunkovitom konglomeratu s Bosanske piramide Sunca odvija se veoma teško i u ključaloj vodi. Adhezijska sila veziva prema zrnima šljunka je daleko jača u odnosu na istu vrstu građevinskog materijala s preostalim arheološkim lokalitetima. Sila je

toliko jaka da je jača od sile koje vladaju u zrnima čvrstog materijala kalcita šljunka, a što se najbolje pokazuje na dijelovima fragmentacije poslije djelovanja pritiskne sile. Nastao je prelom po oblucima (zrnima) šljunka. To se najbolje vidi na licu mjesta, s iskopavanja u podnožju Bosanske piramide Sunca.

Tektonske sile na megalitnim blokovima ovog građevinskog materijala zamijenile su pritisnu silu kod iskopavanja. Ova pojava ide u prilog tvrdnji da je ovaj materijal vještački, a ne prirodna tvorevina. Ispitivana je volumna masa (V_m) i gustina (ρ) ovog tvrdog i čvrstog kompaktnog vještačkog materijala i dobivene su vrijednosti:

$$V_m = 2,68 \text{ kg/dm}^3 \quad \rho = 2,71 \text{ g/cm}^3$$

Ove neznatne razlike između gustine i volumne mase (0,03) idu u prilog masivnoj teksturi građevinskog materijala s neznatnim porozitetom.

Pokušaj razdvajanja veziva od šljunka izvršen je u razblaženoj sirćetnoj kiselini, ali bez uspjeha. Konačno je pristupljeno fizičkom izdvajanju veziva iz zdrobljenog uzorka sa neznatnim sadržajem šljunka kao agregata. Dobiveni koncentrat veziva je samljeven i dat na kemijsku analizu.

Sadržaj u %										
g.ž.	SiO ₂	CaO	MgO	Fe ₂ O ₃	MnO	Al ₂ O ₃	TiO ₂	Na ₂ O	K ₂ O	Suma
39,97	13,10	32,20	9,96	1,61	0,03	2,45	0,06	0,09	0,39	99,86

Kemijska analiza izdvojenog veziva građevinskog vještačkog materijala sloja sitnozrnovitog šljunkovitog konglomerata Bosanske piramide Sunca - Visoko

Ova mineralna očvrsla tvorevina ima u svom sastavu pored CaCO₃ i MgCO₃ i pojedinačne minerale sistema: CaO-SiO₂ ; CaO-Al₂O₃-SiO₂ i CaO-Al₂O₃-Fe₂O₃-SiO₂ koji po pritisnoj čvrstoći prelaze 100 MPa.

To je izuzetno visoka pritisna čvrstina za beton. Takav se beton ne proizvodi u našoj zemlji, nego samo u nekoliko najrazvijenijih zemalja, radi specijalnih zahtjeva. Od ovakvih veziva (nepečena glina i dolomitnog ili kalcitnog kreča) majstori drevnih kultura proizvodili su izlivanje u kalupe, a poslije otvrdnjavanja, tvrde alate-sječiva za cijepanje vlažnih megalitnih pješčara.

Za proizvodnju alata graditelji drevne kulture koristili su tvrdo drvo,

poput današnjeg graba, hrasta i oraha, potom ga oblikovali u sječivo. Dokaz je odlomljeni špic drvenog sječiva nađen u usjeku kamene ploče popločanih površina na podnožju Bosanske piramide Mjeseca [1]. Kroz protekli vremenski period drvo se karboniziralo. Masovni građevinski materijal graditelja drevnih kultura bio je šljunkoviti konglomerat. Spravljan je na licu mjesta u kašastom stanju. Konstituenti kaše su šljunak, vezivo i voda, a nakon spravljanja kaša (žbuka ili svježi beton) je izlivan na ploče pješčara na Bosanskoj piramidi Sunca.

Egipćanin dr. Abdel Swelim tvrdi:

Bosanska piramida Sunca najveća na svijetu

U Visokom je najveća piramida na svijetu, genijalan i kompliciran građevinski poduhvat koji je od velike važnosti za cijeli svijet, izjavio je u nedjelju na konferenciji za novinare stručnjaci direktor arheologije i egiptologije prof. dr. Nabil Mohamed Abdel Swelim iz Egipta.

Milijerce o arheološkim nalazima u Visokom dala su i prof. dr. Mona Fouad Ali, načelnica Odljeka za restauraciju Arheološkog fakulteta Univerziteta u Kajru te njen kolega prof. dr. Suleiman Hamed El Hawel, ekspert za faraonski period Arheološkog fakulteta Univerziteta u Kajru.

„Sve što smo vidjeli ukazuje na činjenicu da je ljudska ruka gradila ove strukture. Naravno, potrebno je još istraživanja, rada na terenu, laboratorijskih analiza kako bi se utvrdilo ko je, kada i zbog čega gradio ove piramidalne građevine. Već sam uzela u obzir lokaciju u Visokom i analizirati ćemo ih u našim laboratorijima te obavijestiti Fondaciju o rezultatima“, kazala je Fouad.

Profesor doktor Hamed je istakao važnost faktora strpljenja i kontinuiranog rada na ovom, kako je rekao, veoma važnom arheološkom nalazu.

„U budućnosti ćemo Bounu i Hermapionu nazivati zračnom piramidom“, kazao je prof. dr. Hamed.

Piramida sunca

„Ovo je nesporazumno otkriće i biti će potrebno mnogo vremena da shvatimo o čemu se ovdje radi i kako su građene ove većičastvene kamene strukture“, kazao je Swelim.

4.

ZAKLJUČCI MEĐUNARODNE NAUČNE KONFERENCIJE O BOSANSKOJ DOLINI PIRAMIDA – ICBP 2008

U Sarajevu i Visokom održana je sedmodnevna Prva međunarodna naučna konferencija o Bosanskoj dolini piramida (24-31 august 2008). Na Konferenciji su učestvovali stručnjaci iz Egipta, Saudijske Arabije, Kine, Rusije, Poljske, Velike Britanije, Mađarske, Austrije, Hrvatske, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. Niz uglednih arheologa, geologa, fizičara, egiptologa, geofizičara, kemičara, planera, arhitekata, geodeta i drugih stručnjaka je prezentiralo nekoliko desetina svojih radova.

Komitet za preporuku u sastavu:

- dr. Nabil Swelim, egiptolog i arheolog, predsjednik ICBP Konferencije
- dr. Oleg Khavroshkin, geofizičar, predsjednik Naučnog komiteta ICBP Konferencije
- dr. Alaa Shaheen, arheolog, dekan Arheološkog fakulteta Univerziteta u Kairu
- dr. Hassan El-Saady, historičar, prodekan Fakulteta umjetnosti Univerziteta u Aleksandriji
- dr. Anna Pazdur, fizičar, načelnik Laboratorije za radiokarbonska ispitivanja Silesijanskog univerziteta iz Gliwica iz Poljske
- dr. Mona Haggag, arheolog, sekretar Asocijacije arheologa iz Aleksandrije, Egipat
- dr. Ivan Šimatović, predsjednik Organizacijskog odbora ICBP Konferencije, Hrvatska
- dr. Mostafa El-Abbadi, historičar i arheolog, savjetnik direktora Aleksandrijske biblioteke, Egipat
- Chris Norman, planer iz Edinburgha, Velika Britanija
- dr. Semir Osmanagić, osnivač Fondacije „Arheološki park: Bosanska piramida Sunca“ i potpredsjednik ICBP Konferencije

formulirali su 28.08.2008. prijedlog, da bi svi učesnici ICBP Konferencije usvojili 29.08.2008. tokom plenarne sjednice slijedeće zaključke.

ZAKLJUČCI / PREPORUKE

Mi, učesnici Prve međunarodne naučne konferencije o Bosanskoj dolini piramida (ICBP 2008) zaključujemo:

1. Rad na arheološkoj lokaciji „Bosanska dolina piramida“ u Visokom, Bosna i Hercegovina, je važno geo-arheološko i epigrafsko istraživanje koje zahtijeva nastavak multidisciplinarnog naučnog

pristupa koji će odgovoriti na pitanje postanka bosanskih piramidalnih uzvišenja i mreže podzemnih tunela te ostalih arheoloških lokacija u okolini;

2. ICBP konferencija preporučuje da se Druga međunarodna naučna konferencija o Bosanskoj dolini piramida održi u Sarajevu za dvije godine (2010.) uz prisustvo stručnjaka za istraživanje piramida iz čitavog svijeta;

3. ICBP konferencija preporučuje osnivanje Centra za studij piramida sa sjedištem u Sarajevu;

4. ICBP konferencija preporučuje univerzitetima u BiH uvođenje postdiplomskog studija iz oblasti arheologije kao podršku projektu istraživanja „Bosanske doline piramida“.

5.

ITALIJANSKI INSTITUT POTVRĐUJE POSTOJANJE VJEŠTAČKOG BETONA

Vodeća italijanska institucija u oblasti hemijskog inženjeringa, građevinskih i arhitektonskih istraživanja „Politecnico di Torino” analizirala je uzorke kamenih blokova s Bosanske piramide Sunca iz Visokog. Tim iz Italije je u septembru 2009., prilikom obilaska arheoloških lokacija s predstavnicima Fondacije „Arheološki park: Bosanska piramida Sunca”, uzeo nekoliko uzoraka s kamenih blokova iz podnožja sjeverne strane Bosanske piramide Sunca i odnio ih na testiranje u renomiranu torinsku instituciju.

Uzete su dvije vrste uzoraka: prekrivni sloj („pješčar”) te kameni konglomeratni blokovi. Uzorke istih materijala su ranije analizirali Institut za materijale „Kemal Kapetanović” iz Zenice (2007. i 2008.) s dr. Muhamedom Pašićem na čelu i Građevinski institut iz Tuzle (2006.) s dr. Ahmetom Imamovićem na čelu. Oni su tada zaključili da je riječ o betonskom materijalu. Karakteristike betona su potvrđene i u Institutu za konstrukcije i materijale Univerziteta u Sarajevu 2008. (dr. Azra Kurtović), a svi izvještaji su objavljeni u Zborniku radova s Prve međunarodne naučne konferencije o Bosanskoj dolini piramida.

Nove analize su obavljene na Odjeljenju za hemiju Politehničkog instituta u Torinu, koje je specijalizirano za Nauku o materijalima i hemijsko inženjerstvo. U zaključku hemijskih i difraktometrijskih analiza se ističe da su „uzorci blokova „pješčara” i betonskih konglomerata vještački građevinski materijali pravljeni ljudskom rukom.”

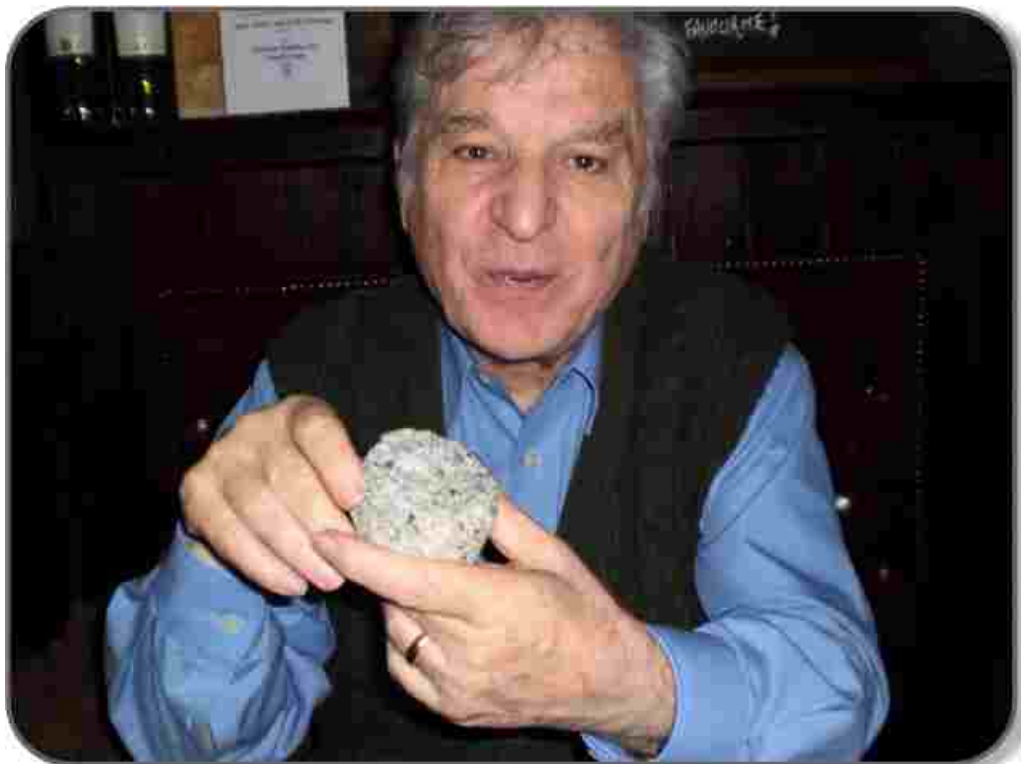

Politecnico di Torino, 28.000 studenata, 300 miliona eura budžeta, vodeća naučna i obrazovna institucija u oblasti hemijskog inženjerstva u Italiji i jedna od vodećih u Evropi.

Beton se, prema rezultatima testiranja, sastoji od „materijala koji su povezani vezivnim sredstvom koji nalikuje vezivu koje su antički Rimljani koristili da proizvode svoj građevinski materijal koji slični modernom betonu”. Ono što je do sada, prema geolozima, bio prekrivni sloj „pješčara” preko betonskih blokova, ima istu kompoziciju kao i sam beton, s tim da su sastavni materijali manjih granulacija. U nastavku izvještaja stoji da je “vezivni dio betona dobijen kroz zagrijavanje gline na visokim temperaturama (kaolinit, muskovit) i krečnjaka (dolomit i kalcit)” te da ih je taj tehnološki proces „transformirao u vezivo za betonski materijal”.

U komentaru na nalaz italijanske institucije, vodeći hemijski inženjer na svijetu i osnivač Instituta za geopolimere iz Francuske, prof.dr. Joseph Davidovits konstatuje:

„Ova analiza samo potvrđuje moje zaključke iz aprila 2009. kada sam proučavanjem uzoraka elektronskim mikroskopom dokazao vještački karakter betona u Visokom”.

Prof.dr. Joseph Davidovits s uzorcima betona iz Bosanske doline piramida

Prema tome, ako jedno uzvišenje ima pravilnu geometriju piramide, s četiri trouglaste strane, koje su pravilno orijentirane prema stranama svijeta i

ako je u potpunosti obloženo betonskim blokovima, očigledno da je iznova potvrđeno da je Bosanska piramida Sunca vještačkog karaktera. Iza toga zaključka sada stoje desetine domaćih i međunarodnih naučnih i obrazovnih institucija.

U komentaru na zaključak o postojanju betona na Bosanskoj piramidi Sunca, vodeći svjetski egiptolog, trostruki doktor arheoloških nauka i predsjednik Prve međunarodne naučne konferencije o Bosanskoj dolini piramida dr. Nabil Swelim iz Kaira ističe:

„Nakon što je utvrđeno postojanje betonskog materijala sada treba utvrditi porijeklo ulaznih materijala, njihov transport, gdje se odvijao tehnološki proces njihove proizvodnje, ko i kada!”

Arheološka istraživanja bosanskih piramida svake godine privuku desetine hiljada posjetilaca, stručnjaka i volontera i zahvaljujući tome dolazi do snažnog razvoja arheološkog turizma u BiH

ENERGETSKA ISIJAVANJA IZ BOSANSKIH PIRAMIDA

Tim istraživača iz Hrvatske na čelu s fizičarem Slobodanom Mizdrakom iz Zagreba boravio je u Bosanskoj dolini piramida 10-11.04. 2010. Domaćini su im bili predstavnici Fondacije "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca", među kojima osnivač Fondacije i voditelj projekta istraživanja bosanskih piramida dr. Semir Osmanagić i vodeći arheolog Fondacije mr.sci. Mislav Hollós.

Prilikom obilaska arheoloških lokacija primjenjene su nedestruktivne metode mjerenja isijavanja energije. Upotrijebljeni su slijedeći instrumenti: Gaussmetar EMF 823 sa internom sondom i EMF 828 s vanjskom 3D sondom. Uređaji su industrijski kalibrirani, velike osjetljivosti i tačnosti. Upotrijebljena su i dva pomoćna instrumenta: osciloskop i spektrometar.

Na tri lokacije zabilježena su znatnija odstupanja zračenja od neposredne okoline. I mada je riječ o preliminarnim podacima, može se zaključiti da postoji prisustvo elektromagnetnog zračenja na ovim lokacijama i da se njegove karakteristike podudaraju na ovim mjestima. Naime, riječ je o kontinuiranom prisustvu elektromagnetnog zračenja, istih frekvencija (28 kHz) i istog sinusoidnog oblika koji se pojavljuje u centru platoa na vrhu Bosanske piramide Sunca, centru platoa na vrhu tumulusa u Vratnici te bočnim prolazima u prahistorijskom podzemnom kompleksu "Ravne".

Prilikom dolaska do vrha Bosanske piramide Sunca čitavom zapadnom stranom aparati nisu zabilježili postojanje elektromagnetnog zračenja. Iznenada se pojavio na samom vrhu piramide i to samo u radijusu od jednog metra. Kako se udaljava od centra zračenja, prisustvo elektromagnetnog zračenja naglo pada, da bi se potpuno izgubilo izvan radijusa od samo pet metara. Slično je i s tumulusom u Vratnici. Elektromagnetno zračenje se pojavljuje na samom vrhu ove strukture i vrlo brzo se gubi kada se odmakne od središta tumulusa.

Ispitivanja tima iz Zagreba se podudaraju s ranijim rezultatima istraživanja u Visokom geofizičara ruskog Schmidt instituta iz Moskve (dr. Olega Khavroshkina i dr. Olega Tsyplakova) te Britanca dr. Harryja Oldfielda.

Donja granica elektromagnetnog zračenja frekvencije ultrazvuka je 20 kHz i to je limit iznad kojeg čovjek ne može da čuje. Drugim riječima, locirani ultrazvuk u Bosanskoj dolini piramida nije u opsegu ljudskog slušnog aparata. Za nastanak ultrazvuka potreban je izvor koji može biti: mehaničke prirode (28kHz znači izazivanje 28.000 udaraca u sekundi), elektro-magnetna indukcija (dakle elektro ili magnetna tehnologija) ili stisnuti kvarcni kristal (piezoelektrična tehnologija).

Postavlja se pitanje koja od ovih tehnologija proizvodi kontinuirano elektromagnetno zračenje frekvencije ultrazvuka unutar Bosanske piramide Sunca i tumulusa u Vratnici, koji se zatim fokusirano kreću kroz njihove vrhove? Jasno je, zasada, samo jedno: ovdje nije riječ o prirodnoj pojavi. Objašnjenje ovog fenomena će nas približiti rasvjetljavanju tajne bosanskih piramida. Stoga ovo istraživanje ima pionirski značaj za nauku o piramidama u XXI stoljeću i mijenjanju vladajuće dogme o svrsi ovih struktura građenih na pet kontinenata.

Fizičar Slobodan Mizdrak iz Zagreba prilikom mjerenja elektromagnetnih zračenja u Visokom, 10-11.04.2010. Na vrhu Bosanske piramide Sunca registrirano je elektromagnetno zračenje koji nije prirodnog porijekla. Tim iz Hrvatske i stručnjaci Fondacije na vrhu tumulusa u Vratnici gdje je registrirano kontinuirano elektromagnetno zračenje inenziteta 28 kHz nepoznatog porijekla.

Ruski akademik dr. Oleg Khavroshkin i prof.dr. Vladislav Tsyyplov prilikom mjerenja seizmičke buke i mikroseizmičkih polja u tunelima ispod Bosanske doline piramida. U svom izvještaju zaključuju da se unutar i ispod piramida nalaze antropogeni prolazi.

Dr. Harry Oldfield iz Velike Britanije je snimio elektromagnetna polja iznad Bosanske piramide Sunca specijalnom PIP kamerom koja pokazuje akumuliranje energije unutar piramide i njeno ispuštanje kroz sami vrh.

Dr. Oldfield je patentirao kompjuterski program i kameru za snimanje promjenljivih energetskih paterna koje emituju sva živa bića, kristali pa čak i drevne megalitne strukture. Ovaj metod je nazvao elektro skeniranjem (ESM) i on prati zvučne, radio i svjetlosne frekvencije koje dolaze iz subjekata. Njegova oprema može mjeriti promjene u energetskim poljima i iskazivati ih trodimenzionalnim numeričkim informacijama.

Snimanja bosanskih piramida dr. Oldfield je obavio sa nekoliko kamera. Rezultati su bili vrlo iznenadjujući i neočekivani za njega. Registrovao je niz anomalija koje se nikako ne mogu objasniti prirodnim djelovanjem. Ako se njegovom opremom snimaju prirodna brda onda se u njihovoj unutrasnjošti ne registruje nikakvo generiranje niti porast energetskog naboja. Iznad takvih prirodnih brda se nalaze energetska polja koja su horizontalna, homogena i fiksna.

Sjeverna strana Bosanske piramide Sunca je bila prva koju je dr. Oldfield snimio sa lokacije KTK parkinga u Visokom sa distance od 1 km od piramide. Rezultat je slijedeći: unutar piramide, ispod i iznad borove šume zasadjene na sredini sjeverne strane piramide, generira se energija što nikako nije odlika prirodnih brda. U zadnjih nekoliko decenija je dokazano da upravo kamene piramide mogu stvarati određene vrste energije.

Nadalje, video snimak jasno pokazuje da se novostvorena energija akumulira, uvećava i onda prazni kroz vrh Bosanske piramide Sunca.

Slijedeći dokaz da nije riječ o prirodnoj već ogromnoj vjestačkoj građevini se nalazi iznad piramide. Naime, energetska polja su postavljena vertikalno umjesto horizontalno kao kod prirodnih brda.

Za razliku od prirodnih fenomena gdje su polja fiksna, ovdje ta elektromagnetna polja pulsiraju i nisu homogena.

Drugim riječima, Bosanska piramida Sunca se ponaša kao ogroman energetski akumulator koji svoju energiju kontinuirano ispušta iznad sebe. Svojevrsni perpetuum mobile koji je dobio inicijalni zamah u dalekoj prošlosti i otada radi bez prestanka.

Snimak prirodnog brda PIP kamerom pokazuje horizontalna elektromagnetna polja

Snimak Bosanske piramide Sunca PIP kamerom prikazuje vertikalna, pulsirajuća elektromagnetna polja iznad piramide

Na vrhu Bosanske piramide Sunca ponovo smo u junu 2010. prisustvovali posjeti tima hrvatskih fizičara koji je izveo snimanje

elektromagnetnih zračenja. Ove nedestruktivne metode predstavljaju nastavak snimanja iz mjeseca aprila 2010. Korištena oprema obuhvatala je spektrometar i kompjuter. Tokom snimanja aparat je resetovan radi provjere i potvrde rezultata.

Rezultati elektromagnetnih zračenja se podudaraju oba puta s tim da su drugi put vršena i dodatna mjerenja. Ponovo je registrovano prisustvo elektromagnetnih zračenja u rangu ultrazvuka (više od 20 kHz). Razlika je da se ovaj kontinuirani energetski snop ne kreće brzinom zvuka, već brzinom svjetlosti.

Mjesto energetskog isijavanja na vrhu piramide ima radijus od 4,5 metra. Lokacija je nešto pomjerena u odnosu na, topografski gledano, precizan centar platoa piramide.

Najintrigantniji rezultat je dobijen snimanjem intenziteta elektromagnetnog zračenja na različitim visinama. Naime, snimanja su vršena na visinskim razlikama od 3,0 metra. Na višoj razini zabilježen je rezultat od 40 mV, a tri metra niže od 30 mV. Drugim riječima, snaga raste s visinom!

Postoje dva moguća objašnjenja za ovu vrst energetskog izboja.

Prvo, da se izvor elektromagnetnog zračenja nalazi iznad Bosanske piramide Sunca. Ako se primjeni formula po kojoj snaga pada s kvadratom udaljenosti, onda bi 90 metara unutar središta piramide zračenje prestajalo. Ovakav scenarij se ne podudara s fizikalnim zakonima i otvorio bi mogućnost postojanja vještačkog izvora energije tačno iznad piramide sa svim senzacionalnim konsekvencama.

Druga opcija je da bi ovo bio praktičan dokaz postojanja nehercijanskog fenomena o čemu je svojevremeno govorio Nikola Tesla.

Bez obzira o kojem objašnjenju je riječ, priroda elektromagnetnog zračenja (ako je o toj vrsti energije riječ) i svrha piramida doživljavaju prevrat.

Stepen odstupanja isijavanja od preciznog centra mogao bi biti osnova za utvrđivanje vremena gradnje piramide.

Artističko viđenje izboja ultrazvuka na Bosanskoj piramidi Sunca

7.

RUNE I SIMBOLI U „RAVNAMA”

Veliki broj mađarskih posjetilaca Bosanskoj dolini piramida tvrdi da postoji velika sličnost simbola pronađenih na megalitnim blokovima u prahistorijskom podzemnom kompleksu “Ravne” s drevnim mađarskim runama. Brazilski istraživač Paulo Stekel utvrdio je da postoji oko 55 posto sličnosti simbola u „Ravnama” sa simbolima na glazelskim tabletima iz južne Francuske.

U dešifriranju simbola na jednom od kamenih blokova svakako može pomoći i staroenglesko runsko pismo “Futhoric Runes” staro blizu dvije hiljade godina koje je na tlo Velike Britanije doneseno s evropskog kontinenta. Komparacijom Futhoric runa i simbola na prikazanom kamenom bloku, evidentna je sličnost sa slijedećim runskim znakovima:

- „thorn”, „rad”, „cen”, „l”, “ioh”, “tiw” i “eoh”

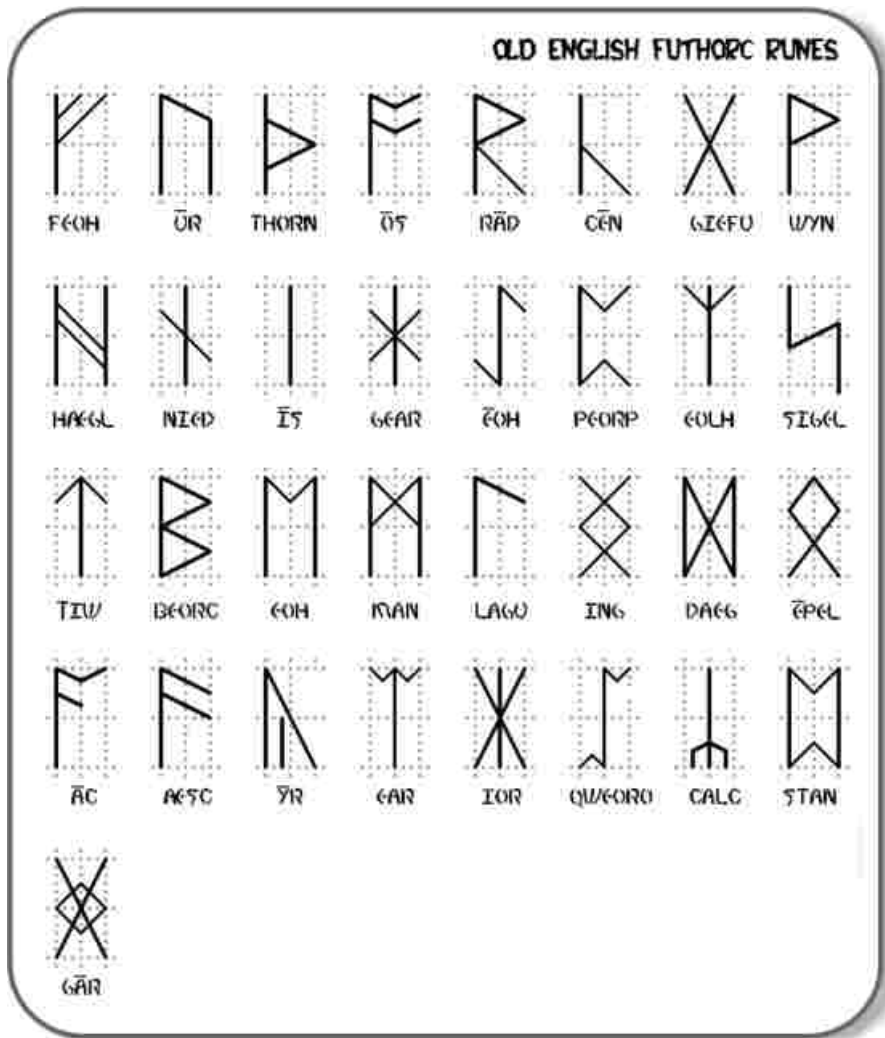

Drevni uklesani simboli na blokovima u podzemnom labirintu

Runsko pismo u podzemnom labirintu?

Američka profesorica u penziji Bobbie Scarfe je koristila (2012.) knjigu o runskom pismu autora Ralpa H. Bluma's "The Book of Runes" i bila je ushićena i iznenađena prijevodom simbola "Thorn", "work", "I", "ioh", "tiw" and "eoh" : "Kapija je zatvorena, mi smo na čekanju. Morat ćemo se boriti da se odbranimo i osvajamo, dok nam ponovno ne bude omogućen prolazak kroz kapiju.

Staroengleske rune

8.

RADARSKA TOMOGRAFIJA U PODZEMNOM LABIRINTU

U istraživačkom posjetu Visokom boravili su i stručnjaci za radarsku tomografiju iz Zagreba. Riječ je o uposlenicima firme "Dr. Beton d.o.o." koja se bavi istraživačkim, projektantskim i građevinskim poslovima. Posebno se ističu po svojim geomehaničkim znanjima, hidrodinamičkoj obradi i poznavanju betonskih materijala.

Stručni tim je pristupio snimanju lokacije koristeći opremu za radarsku tomografiju, odnosno GPR ("Ground Penetrating Radar") koji može da penetrira kroz tlo. Oprema funkcionira na principu elektromagnetnih valova. Centralna procesorska jedinica je američkog proizvođača "GSSI", a sonde su švedske proizvodnje firme "Geoscanners". Uređaji su kalibrirani. Korištene su tri sonde prilikom istraživanja: GCB 200 (dometa 200 MHz), 900 MHz i 2,6 GHz.

Uređaji "prepoznaju" drugačiji materijal ili anomalije na osnovu različite dielektrike.

Prilikom istraživačkog rada u prahistorijskom labirintu posebna pažnja je posvećena snimanju tla ispod očišćenih prolaza te detaljnom snimanju megalita K-2. Georadarskom opremom je snimljeno oko 300 metara tunela. Dubina snimanja na kojoj se jasno mogu raspoznavati fenomeni bila je sedam metara. Na osnovu ulaznih podataka i preliminarnih obzervacija može se zaključiti da je tri metra ispod tunelske podine kontinuirani sloj homogene gline. Ispod toga materijal se donekle mijenja (vjerovatno je riječ o laporovitom materijalu). Nije detektovan potencijalni donji nivo tunela.

Na jednoj lokaciji, 90 metara od ulaza, vrlo plitko (između 1,5- 2 metra) ustanovljeno je prisustvo sasvim drugačijeg materijala dužine osam metara koji nije ni glina, lapor, pješčar ili voda. Daljnja obrada će pokazati preciznije informacije o čemu je riječ.

Nekoliko sati rada bilo je posvećeno višetonskom keramičkom megalitu K-2. Sniman je upotrebom sve tri sonde radi potpunijih podataka. Preliminarni zaključci: (1) Nije otkriven prolaz ispod megalita; (2) Megalit je oblikovan u dva nivoa (sloja); (3). Na dubini između 20-30 cm unutar megalita pojavljuje se anomalija (drugačiji materijal).

Bit će potrebna dodatna istraživanja i snimanja za vrlo preciznu lokaciju i dimenzije ove anomalije (objekta?).

Georadarsko snimanje podzemnog labirinta "Ravne"

Georadarsko snimanje keramičke skulpture "Megalit K-1"
pokazalo je prisustvo objekta unutar megalita

9.

MJERENJA RADIOAKTIVNOSTI

U okviru provođenja redovnih sigurnosnih mjera i primjene multidisciplinarnih naučnih disciplina u projektu istraživanja Bosanske doline piramida, Fondacija "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca" je 6. oktobra 2010. ugostila tim stručnjaka sa Univerziteta u Sarajevu.

Naime, šefica Katedre za radiobiologiju i biofiziku Veterinarskog fakulteta prof.dr. Lejla Saračević se, ispred Odjeljenja za kontrolu radioaktivnosti ove Katedre, odazvala pozivu Fondacije da izvrši snimanje nivoa radioaktivnosti u podzemnom labirintu "Ravne". U njenom timu bili su i viši stručni saradnik mr.sci. Anto Mihalj i laborant Mihra Šabić.

Korišten je kalibrirani dozimetar Berthold LB-123 i dozimetar Komo-TM Vinca (beta + gama doza). Mjerene su vrijednosti brzine doze jonizirajućeg zračenja. Prosječne vrijednosti ovih zračenja na tlu Bosne i Hercegovine su u rangu 0.1 – 0.2 mikro-siverta na sat.

Poznato je da je u rudnicima viša koncentracija radioaktivnosti, jer rude sadrže prirodnu radioaktivnost. Takođe, u novim građevinskim konstrukcijama postoji viši stepen radioaktivnosti za razliku od izuzetno starih konstrukcija.

Ekipa Odjeljenja za radioaktivnost je započela s mjerenjem na ulazu o prahistorijski podzemni kompleks "Ravne" i ustanovila da je vrijednost na ulazu 0.12 – 0.13 uSv/h (mikro-siverta na sat) što odgovara prosječnim i očekivanim vrijednostima.

Stručni tim je pregledao sve do sada otvorene i podgrađene tunele, s posebnim osvrtom na megalitne blokove. Nakon dvosatnog mjerenja ustanovljeno je da su vrijednosti brzine doze jonizirajućeg zračenja u rasponu 0.050 – 0.086. Te su vrijednosti dvostruko niže od prosječnih, a deseterostruko niže od dozvoljenog maksimuma. Drugim riječima, boravak u tunelu nosi niži rizik nego zadržavanje napolju. To ujedno dokazuje da geološka podloga u labirintu nema radioaktivnosti.

Razlog da uopšte postoji ova niska doza zračenja je zbog manjeg prisustva kalcijum karbonata koji je inertan (bezopasan). S druge strane, viša koncentracija radiokativnosti na površini uzrokovana je izloženošću Planete kosmičkim zračenjima. U zaključku ove analize može se reći da s aspekta sigurnosti nema rizika za daljnji rad u podzemnom labirintu.

Stručni tim Odjeljenja za radioaktivnost Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu prilikom mjerenja radioaktivnosti megalita K-2

U novembru 2010. obišao sam podzemni labirint “Ravne” sa italijanskim stručnjakom Paolom Debertolisom čija je ekspertiza iz medicinske antropologije. Pažljivo smo mjerili gajgerovim brojačem beta i gama zrake. Ponovo se radioaktivnost zaustavljala na minimalnom nivou. Ali, duže stajanje i mjerenje u mjestu je proizvelo interesantne rezultate. Ustanovili smo da radioaktivnost, osobito beta zračenje, varira u rasponu 0,05 – 0,18 mikro-siverta na sat. Ova fluktuacija radioaktivnosti mora biti izazvana nekom vrstom magnetnog polja.

Profesor Debertolis je na osnovu preliminarnih rezultata zaključio da ovo zračenje ima direktnu vezu o osjećajem euforije i ugone u podzemnim tunelima, a nestanak boli i lakše disanje astmatičara je vjerovatno uzrokovano lučenjem endorfina.

Profesor Paolo Debertolis s Univerziteta u Trstu prilikom mjerenja radioaktivnosti u podzemnom labirintu "Ravne"

10.

OTKRIĆA PODZEMNIH KOMORA I JEZERA U 2010.

Intenzivni radovi u podzemnom labirintu "Ravne" tokom arheološke sezone 2010. doveli su do novih otkrića. Na udaljenosti od 250 metara od ulaza otkrivena je prva podzemna galerija. Njene dimenzije su impresivne: dužina 12,5 metara, širina 4 metra, a visina takođe 4 metra! U ovu prostoriju površine pedeset kvadratnih metara vodi ukupno osam tunela. Drugim riječima, ovo je bilo važno mjestu sastajanja.

U trenutku otkrića podzemna prostorija je bila u potpunosti ispunjena šljunkovitim materijalom tako da je bilo potrebno izbaciti dvadesetak kubika materijala da bi ona većim dijelom bila očišćena.

Pronalazak prve podzemne prostorije površine 50 kvadratnih metara koja je bila u potpunosti ispunjena šljunkovitim materijalom

Poslije otkrića podzemne prostorije nastavljeni su radovi u pravcu Bosanske piramide Sunca. Nakon dvadeset metara otkrivena je raskrsnica. Njen lijevi krak je djelomično očišćen i u produžetku ovog bočnog prolaza imali smo priliku da ugledamo prvo podzemno jezero!

Vodena površina je dvanaest kvadratnih metara i ima posebno lijepu plavu boju što upozorava na otopljene minerale. Dubina plavog jezera je pola metra. Inače, iza ove vodene površine se nalazi produžetak tunela s tavanicom od dva ipo metra.

Podzemno plavo jezero površine 12 kvadratnih metara otkriveno je na udaljenosti od 270 metara od ulaza

Nastavak radova na podzemnom prolazu u pravcu piramide, koji se radno naziva “glavnim tunelom”, donio je nove elemente u ovom kompleksu.

Sa suprotne strane u odnosu na jezero, otkrivena je u septembru 2010. još jedna prostorija. Ispred prostorije je raskrsnica s četiri tunnelska prolaza. Visina stropa u prostoriji je tri ipo metra. Prostorija je do pod sami svod ispunjena unešenim šljunkovitim materijalom. Visina tunnelskih prolaza koji vode iz raskrsnice varira, a najniži prolaz visok je samo jedan metar.

Ulaz ka ovoj prostoriji postoji i iz glavnog tunnelskog prolaza, ali je predgrađen suhozidom i ubačenim šljunkom i glinom visine tri ipo metra. Taj suhozid nije čišćen već je ostavljen za istraživače i posjetioce kao dobar primjer pregrađivanja.

Autor u novootkrivenoj prostoriji gotovo do vrha ispunjenoj ubačenim materijalom.

U jesen i zimu 2010/2011. nastavljeno je čišćenje podzemnog labirinta. Postalo je očigledno da s dubinom raste i složenost ovog kompleksa. Raskrsnice imaju sve više bočnih prolaza, a svaki bočni prolaz se dalje račva ne veliki broj novih prolaza.

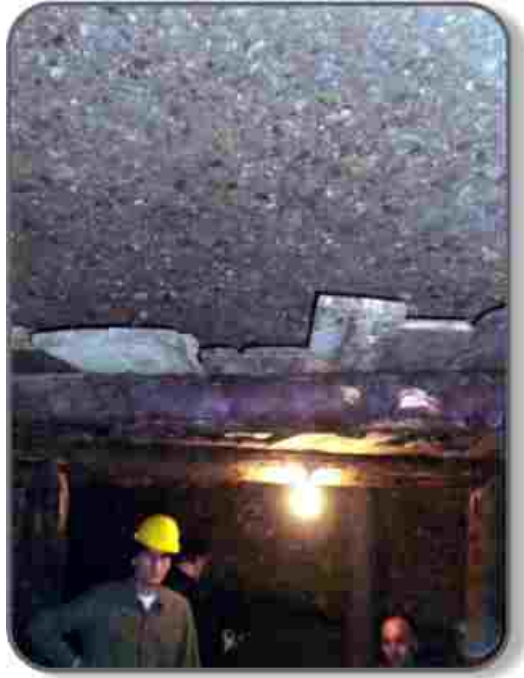
Trideset metara dalje od plavog jezera otkrivena je nova prostorija. Visina svoda je tri metra, a u prostoriju vodi šest bočnih prolaza.

I premda su stručni timovi Fondacije do sada očistili samo manji dio podzemnog labirinta, neki zaključci se mogu izvesti.

Ovdje je riječ o prahistorijskom podzemnom kompleksu koji po starosti daleko prevazilazi poznate napredne kulture na ovom dijelu Balkanu.

Riječ je o inženjerskom kompleksu u kome su njegovi graditelji pokazali zavidno znanje kako napraviti strukturno stabilan objekat.

Cirkulacija zraka je izvanredna. Kombinacijom viših i nižih sekcija tunelskih prolaza sa pratećim prostorijama, graditelji su dobijali različiti pritisak. U sekcijama s nižim svodovima, ovaj pritisak je potiskivao zrak brže. Kada se uzme u obzir da je ovdje riječ o labirintu s bezbroj prolaza, onda se dobija sistem u kome postoji na stotine prirodnih ventilatora i izvanredna cirkulacija zraka.

Nova podzemna prostorija visoka je tri metra i ima šest bočnih prolaza. Vidljivo je da je plafon napravljen u konglomeratu.

Nagib podine prema izlazu je približno 1,5% što je idealan nagib za sporu drenažu vode. Veći nagib bi doveo do brzog protoka vode i podrivanja zidova, a perfektno leveliranje bi dovelo do stvaranja stalnih bara.

Svijet piramida uvijek prate i dva elementa koja zapažamo u ovom slučaju. To su: postojanje podzemnih prolaza koji povezuju sve objekte iznad zemlje, a koji ujedno imaju i energetske funkcije, i drugo, prisustvo podzemnih voda.

Bosanske piramide se sastoje od impresivnog kompleksa piramida iznad zemlje, ali i od fenomenalnog građevinskog kompleksa ispod zemlje.

Da bi objasnili ovo civilizacijsko čudo, potrebno je da ga i u budućnosti nastavljamo istraživati kroz tri aspekta: fizički, spiritualni i energetski.

11.

PODZEMNI LABIRINT “RAVNE”: PREOKRET, NAPOKON!

(Decembar 2010.) Prošlo je skoro šest godina od mog prvog ulaska u podzemni labirint “Ravne”. Tada su ga zvali “pećina” koja je imala jedan uski hodnik koji se završavao nakon stotinu trideset metara, s tim da je veći dio tunelskog hodnika bio s jako niskom tavanicom. U knjizi “Bosanska piramida Sunca” objavljenoj u oktobru 2005. najavio sam da ćemo ispod Bosanske doline piramida otkriti podzemni labirint koji će nas dovesti do ulaska u piramide.

Punih pet godina traje čišćenje “glavnog” i “bočnih prolaza” u ovom labirintu. Misterija dvije civilizacije nas prati od početka. Naime, bilo je očigledno da su, nakon odlaska ili nestanka originalnih graditelja tunela i piramida, došli pripadnici druge civilizacije koji su sve te prolaze sistematski očistili od alata i artefakata, zatrpali šljunkovitim, rastresitim materijalom i zgradili zidovima od riječnih oblutaka.

To nam je u ovom sizifovskom poslu stvaralo dosta poteškoća. Ogroman rad je morao biti uložen da se izbace desetine tona ubačenog materijala. Nakon toga “glavni tunel” je podgrađivan iz sigurnosnih razloga. Postojanje mnogobrojnih bočnih prolaza sa suhim zidovima je privlačilo pažnju istraživača, volontera i posjetilaca, ali je nama prioritet bio da što brže uđemo u piramidu.

Ulaz u podzemni kompleks “Ravne” nalazi se 2,9 km od piramide. Za protekle četiri i po godine rada ukupno je očišćeno i podgrađeno oko 350 metara. Međutim, imaju li se u vidu kružni tokovi i potreba da mijenjamo pravac kretanja, još uvijek ostaje barem 90% puta prema podzemnim prostorijama Bosanske piramide Sunca.

Pravili smo kalkulaciju da nam, ako nastavimo ovim tempom, i uz minimalnu pomoć državnih institucija koje su nedorasle ovom globalnom otkriću, predstoji još tridesetak godina čišćenja i podgrađivanja. Naravno, uz pretpostavku da su svi tuneli do piramide zatrpani.

A onda se desio preokret.

Zahvaljujući volonterima, učesnicima MRAV-a 2010, radovi su znatno ubrzani. Otkrivene su tri podzemne prostorije i prvo podzemno jezerce. Koncem novembra 2010. je konačno očišćena i podgrađena treća podzemna prostorija, površine 30 kvadratnih metara, visine tri metra i gotovo 300 metara udaljena od ulaza. Od šest bočnih prolaza u ovoj prostoriji odlučili smo da očistimo onaj koji se kreće u pravcu juga, dakle prema piramidi.

Interesantno je bilo da su se do tog prolaza ispriječila tri suhozida. To nam se učinilo zanimljivim. Najedanput je visina svoda tog zatrpanog prolaza počela da pada, na visinu od samo jednog metra. Nastavili smo s čišćenjem.

I onda smo, nakon uklanjanja šljunkovitog, rastresitog materijala, ugledali otvor. Ispred nas je bio mrak.

Provukavši se kroz otvor našem uzbuđenju nije bilo kraja. Našli smo prvu otvorenu sekciju tunela, bez ubačenog šljunka. S druge strane otvora, u tunelu smo primjetili da postoji suhozid. Drugim riječima, neko je zatrpao pa zagradio ulaz u ovaj tunel s jedne, a zatim i s druge strane. Vjerovatno, dvije grupe sa dvije strane tunela su zatrpavale prilaze ovom novom tunelskom hodniku.

Nekoliko tona šljunkovitog materijala s druge strane je dostizalo visinu do polovine visine stropa. Visina tunela je oko tri metra. Nakon toga se tuneli kreću u dva smjera, i visina stropa se smanjuje na 1,2 metar u prosjeku. Oba tunela, i lijevi i desni, ispunjeni su vodom dubine između 20-60 cm.

Ono što nas je posebno radovalo je da ni jedan ni drugi tunel nisu imali kraj, koliko smo mogli ocijeniti prvim pregledom od nekoliko desetina metara.

Prvi gost u novoj sekciji je bio načelnik Visokog Munib Alibegović, koji se odmah odazvao pozivu, 30. novembra 2010. S njim je došla i ekipa RTV Visoko. Izjava načelnika je bila vrlo ohrabrujuća, s velikom podrškom projektu i tvrdnjom da sada u vodu padaju sve primjedbe kritizera projekta.

Drugi dan sam, s našim predradnikom Amirom Sušom, ušao pedesetak metara u oba smjera. Doživljaj je bio jedinstven. Ljudska noga nije kročila u ove tunelske prolaze već hiljadama godina. Prostori su bili nedirnuti, voda mirna. Baterijskom lampom smo osvjetljavali desetine metara ispod nas. Precizno oblikovani polukružni tunelski svodovi i ravne stranice su se pružale ispred nas i nismo im vidjeli kraja. Na nekoliko mjesta smo vidjeli slojeve gline koje su nekim alatom oblikovane da bi se dobila potrebna širina prolaza.

Svaki nekoliko metara smo nalazili suhe zidove. Nove raskrsnice, ali samo jedan tunelski pravac je otvoren. U prolazu koji vodi prema piramidi smo našli sekciju sa dva suhozida, jedan nasuprot drugom, koji su najduži do sada. Desetak metara uredno složenih oblutaka, koji su oblikovani na vanjskoj strani, koja je ravna ploha. Slagani su izuzetno precizno, "pod konop". Između najdonjeg i najgornjeg reda nema odstupanja. Pogled na majstorstvo drevnih graditelja od kojeg zastaje dah.

Treći ulazak u novootkrivene sekcije 2. decembra bila je zvanična prospekcija tunela u kojoj smo opremili ekipu ribarskim čizmama, zaštitnom opremom i baterijskim lampama. Sem mene kao voditelja projekta, u Visoko je došla i arheologinja Sara Acconci iz Italije, a u timu su bili i terenski rukovodilac Admir Tatar, predradnik Amir Suša i radnik Edin Građan.

Ovaj put, pređeni put je bio još duži. Više od stotinu metara smo išli u pravcu sjevera i ponovo smo svjedočili o postojanju niza suhih zidova. Nije bilo vidljivog doticanja vode, što upućuje na mogućnost da je voda ovdje već jako dugačak period.

Nakon toga smo išli u pravcu juga. Poslije prvih pedesetak metara

postoji raskrsnica u kojoj su dva tunelska hodnika prohodna, oba ispunjena vodom. Skrenuli smo prvo lijevo. Visina svoda varira od jednog metra do jednog i po metra. Širina je oko 1,2 metra. Na podu se na pojedinim sekcijama nalazi konglomeratni materijal koji je tu dospio odronjavanjem s tavanice, dok je na pojedinim sekcijama poda glina ili pijesak koji otežava kretanje.

Nakon obilaska lijevog rukavca koji, nakon dvadesetak metara, nije pokazivao da završava već se nastavlja dalje, vratili smo se na raskrsnicu. Pogled na tunelski prolaz koji se kreće prema jugu: širom je otvoren!

Iz sigurnosnih razloga smo se vratili natrag i prva zvanična prospekcija je bila završena. Utisci fenomenalni. Ovo su trenuci kada su istraživači nagrađeni za svoju upornost i vjeru u ono što rade. Arheologinja Sara, u svojoj izjavi RTV Visoko, nije krila oduševljenje ovim otkrićem.

Plan je napravljen. Vodeći arheolog projekta će sistematski dokumentirati, snimiti i obraditi postojeće stanje. Slijedeći korak će biti ispumpavanje vode iz tunelskog hodnika koji se kreće prema najvećoj piramidi na svijetu. Nakon toga ide proces podgrađivanja.

U ovom momentu ne znamo koliko je duga ova otvorena sekcija. Možda samo ovih par stotina metara. Ako je i tako, to će nam smanjiti put prema piramidi za nekoliko godina.

Ekstremno povoljna varijanta je da je put prema Bosanskoj piramidi Sunca većim dijelom, a možda i čitavim smjerom otvoren. Konsekvence ove opcije su izvjesne za uzlet bh. turizma i tektonske promjene u nauci o piramidama u svijetu.

U ovim trenucima, oni na koje mislim su svi vrijedni ljudi koji su utkali sebe u ovaj projekt. I oni koji nisu, iz različitih razloga s nama, a pogotovo oni koji su, uprkos svim nedaćama, pritiscima, neistinama i besparici, ostali do ovog dana uz projekt.

Ono što nas pokreće kao ljudska bića su ciljevi, manje ili više uzvišeni, manje ili više plemeniti. A kada je pred vama čista i nepokvarena želja za dobrobit svih, onda vas ništa zaustaviti ne može.

Nakon uklanjanja suhozida i nanosa šljunka pred nama se, po prvi put, ukazao otvor. To je značilo da sa druge strane nemamo ubačeni materijal i da su sekcije slobodne.

Polazak u prvu prospekciju novootvorenih tunelskih prolaza.

U jugoistočnom kraku pronašli smo nove zidove koji, ovaj put, imaju funkciju potpore plafonskim sekcijama.

Nove sekcije su ispunjene vodom. Zbog nagiba prema piramidi, nivo vode se povećava.

Detalj novopronađenog suhozida.

Istraživački tim nakon prve prospekcije novopronađenih tunelskih prolaza:
Sara Acconci, Admir Tatar, Semir Osmanagić, Amir Suša i Edo Gračan.

12.

PRVA PROSPEKCIJA OTVORENIH TUNELA

Stručni tim Fondacije "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca" izvršio je zvaničnu prospekciju novopronađenih podzemnih tunela 3. decembra 2010. u večernjim satima. Tim se sastojao od pet članova i to: voditelja projekta dr. Semira Osmanagića, voditelja arheoloških radova dr. Sare Acconci, terenskog rukovodioca Admira Tatara, predradnika Amira Suše i radnika Ede Gračana.

Tim je bio opskrbljen odgovarajućom zaštitnom opremom.

Prvo je obavljen uvid u sjevernu sekciju pronađenog tunela koja je u potpunosti otvorena, a zatim u južnu sekciju koja je takođe slobodna, s tim da je na jednoj raskrsnici u potpunosti otvoren i jedan bočni prolaz.

Karakteristike ovih otvorenih tunelskih prolaza se najvećim dijelom poklapaju s dosadašnjim sekcijama prahistorijskog podzemnog labirinta „Ravne”:

- tuneli su kopani u konglomeratnom materijalu
- podina tunela je homogena, vodonepropusna glina
- tuneli su nivelirani
- svodovi su polukružni
- širina tunela je podjednaka
- konglomerat je najvećim dijelom šljunkovit, s kamenjem različitog geološkog porijekla i granulacije
- na pojedinim sekcijama vidljivi su slojevi pijeska, ali i gline
- konglomerat nije u potpunosti stabilan, dakle nema kompaktnost milionskog geološkog materijala
- u konglomeratnom materijalu su kamenčići koji nemaju oštre ivice te je najvjerovatnije riječ o ispranom, riječnom kamenu kao i u svim ostalim dijelovima podzemnog labirinta
- svakih nekoliko metara se nalaze bočni prolazi koji su u potpunosti ispunjeni rastresitim šljunkovitim materijalom do samog vrha
- bočni prolazi su zagrađeni suhim zidovima koji nemaju vezivnog materijala
- u tunelima se dobro diše i ventilacija je slična onoj u dosadašnjoj mreži tunela.

Postoje i određene razlike koje su uočene:

- tuneli su ispunjeni vodom čija visina varira između 20-50 cm
- pronađeni su suhozidovi znatno duži od dosadašnjih i njihova svrha je možda bila potpora; ako se ovo dokaže ispravnim, onda se dovodi u pitanje i starost tunela, pa čak i prirodni karakter konglomerata!

Interesantno je da su zatvoreni bočni prolazi zazidani s obje strane: i sa ove strane slobodnih tunelskih prolaza, ali i iz do sada čišćenih tunelskih hodnika. To upućuje na sistematičnost u zatvaranju tunelskih prolaza i postojanja najmanje dvije grupe koje su obavljale taj posao istovremeno.

U sekcijama gdje je vršena prospekcija nisu pronađeni alati, oruđa, kosti, keramika ili drugi pokretni arheološki materijal.

Stručni tim Fondacije će pažljivo pristupati dajnjim radovima na arheološkom dokumentiranju, a zatim i čišćenju južne dionice koja vodi prema Bosanskoj piramidi Sunca.

Položaj tunela "Ravne" u odnosu na Bosansku piramidu Sunca

13.

NOVOGODIŠNJA ENERGETSKA MJERENJA U PODZEMNOM LABIRINTU "RAVNE"

I tokom novogodišnjih 2010./2011. praznika u Fondaciji "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca" nije bilo odmora. Voditelj projekta istraživanja Bosanske doline piramida dr. Semir Osmanagić je ugostio direktora agencije "Čatić" Gaibiju Čatića iz Sarajeva, koji je izvršio preliminarna mjerenja elektronskim aparatima različitih vrsta energetskih zračenja u podzemnom labirintu "Ravne".

Upotrijebljeni su slijedeći aparati:

(1) Genius: profesionalni elektronski mjerni instrument pomoću kojeg se mjere podzemni vodeni tokovi, kosmička i zemaljska zračenja. Mjerenjem se utvrđuje raspored i kombinacije, sijecišta, širina i jačina kao i razmak između valova štetnih zračenja. Poznavajući raspored širine i jačinu valova kao i vrste zračenja do sada poznatih mreža koje prekrivaju zemaljsku kuglu, a to su: Hartmanova, Kurijeva i Šnajderova mreža, tvrdi se da li se radi o prisutnosti tih mreža, u prostoru gdje se mjerenje vrši ili o jednostavnoj prisutnosti nevezanoj za mreže nevedenih zračenja. Utvrđuju se i pravci kretanja svih tih valova, kao i kretanja podzemnih vodenih tokova.

(2) Suzy: aparat pomoću kojeg se mjeri prisutnost i daljina do kojeg dosežu tehnička štetna zračenja od svog izvora. To su: nejonizirajuća zračenja koja izviru iz danas prezasićenih električnih mreža, dalekovoda, trafo stanica, televizijskih, radio i računarskih aparata ili bilo kojeg drugog izvora.

Prema preliminarnim mjerenjima, utvrđeno je slijedeće:

- Ispod svakog keramičkog/megalitnog bloka nalazi se podzemni vodeni tok.

- Energija koja se detektira u okolini keramičkih/megalitnih blokova nije negativna, kao što je to slučaj u 99.99% slučajeva iznad podzemnih vodenih tokova, već pozitivna.

- U prostorijama otkrivenim u podzemnom labirintu registrirana je prisutnost pozitivne energije

- U novotkrivenim podzemnim tunelima, koji su još ispunjeni vodom, nema podzemnih vodenih tokova, a voda na površini je mirna, nije tekuća (aparati registriraju samo kretanje vode, jer se onda i energija kreće).

- Tri izvora energetskog zračenja koji negativno utječu na ljudski organizam (kosmička, zemaljska radioaktivna, jonizirajuća) i tri mreže koje imaju štetno djelovanje po čovjeka (Hartmanova, Kurijeva i Šnajderova mreža)

imaju vrijednost nula u novootvorenim tunelima. Drugim riječima, podzemni labirint "Ravne" je za ljude najsigurnija lokacija u čitavoj BiH.

Sveobuhvatnija istraživanja će biti obavljena u narednih nekoliko mjeseci u podzemnom labirintu, na piramidama i okolini. Rezultati će blagovremeno biti predstavljeni javnosti, a poseban referat će biti pripremljen za "Drugu međunarodnu naučnu konferenciju o bosanskim piramidama" koja će biti održana u septembru 2011.

Više o geopatogenim zračenjima i profesionalnom radu na neutraliziranju i zaštiti od štetnih zračenja: www.zracenje-zapper.ba, kontakt e-mail: stetnazracenjasarajevo@live.com

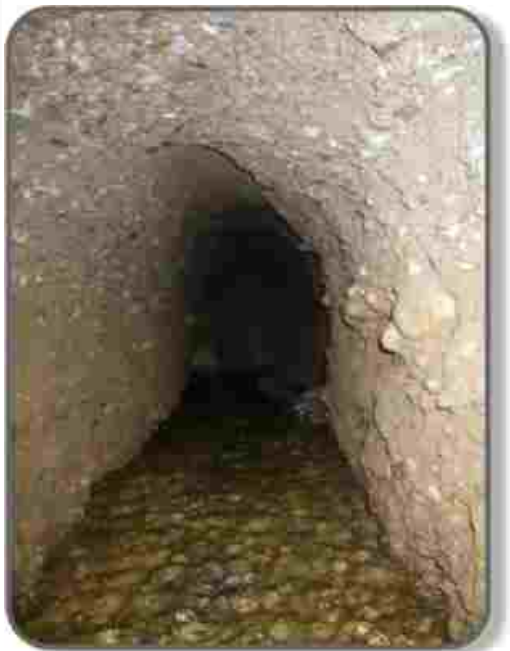
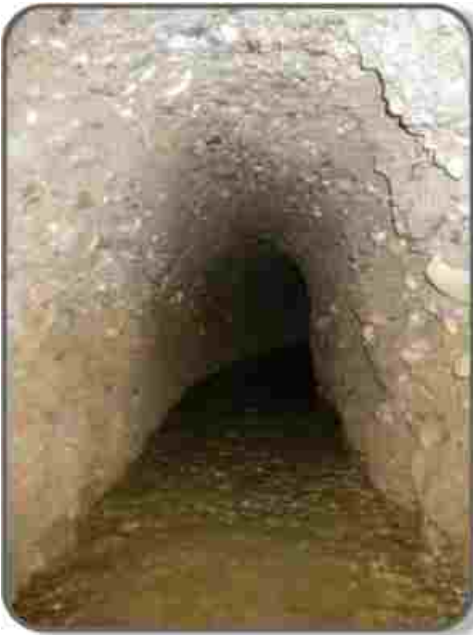

Sarajevski inženjer Gaibija Čatić ustanovio je odsustvo svih negativnih zračenja u podzemnom labirintu što čini ovaj kompleks najsigurnijom lokacijom

14.

EKSKLUZIVNE FOTOGRAFIJE NOVOOTKRIVENIH TUNELSKIH SEKCIJA

Proteklih dana u toku su prospekcije novootkrivenih tunelskih prolaza. Italijanski stručni tim „SB Research Group” je napravio niz fotografija, uključujući i one snimane foto aparatom za podvodna snimanja. Na fotografijama se jasno vidi napravljeni kanal u glinenoj podini koji je najvjerojatnije služio za odvod vode.

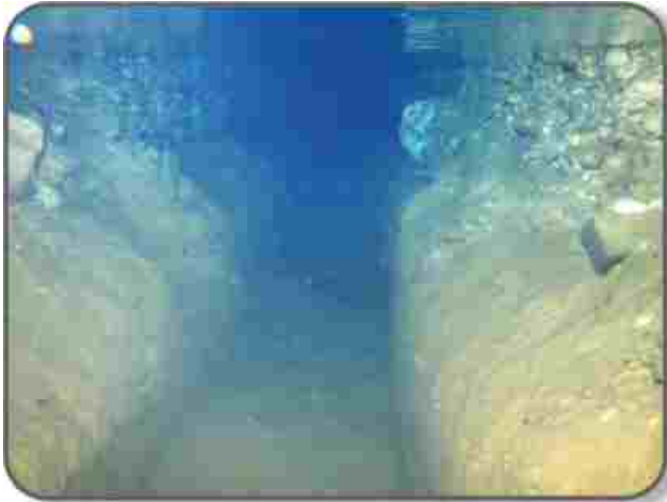

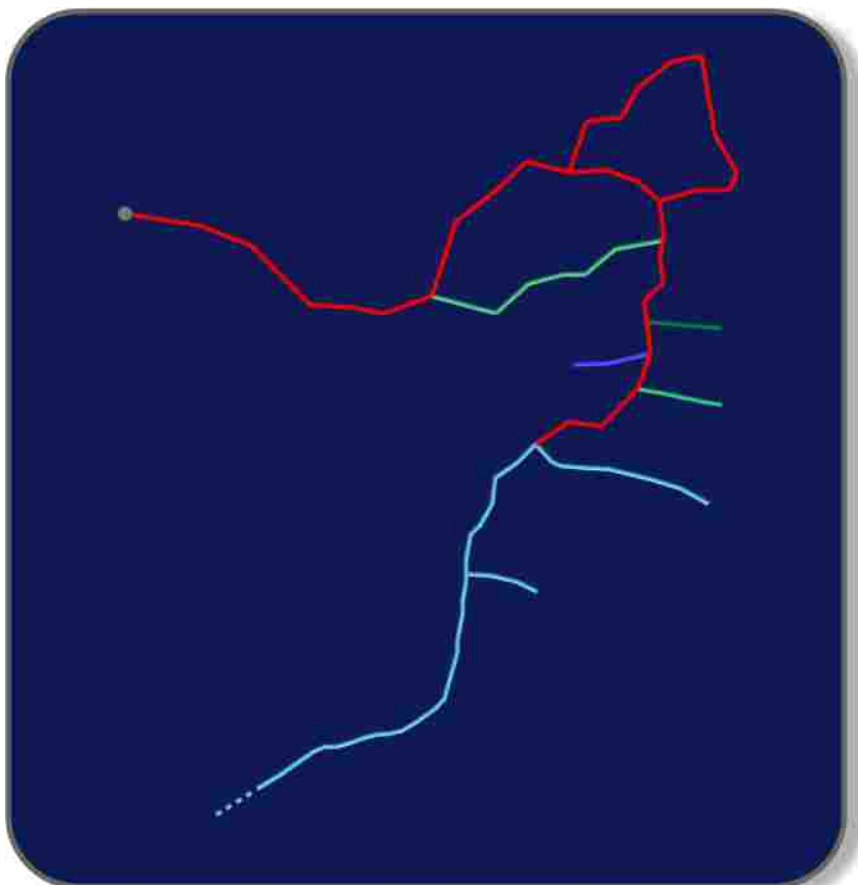

15.

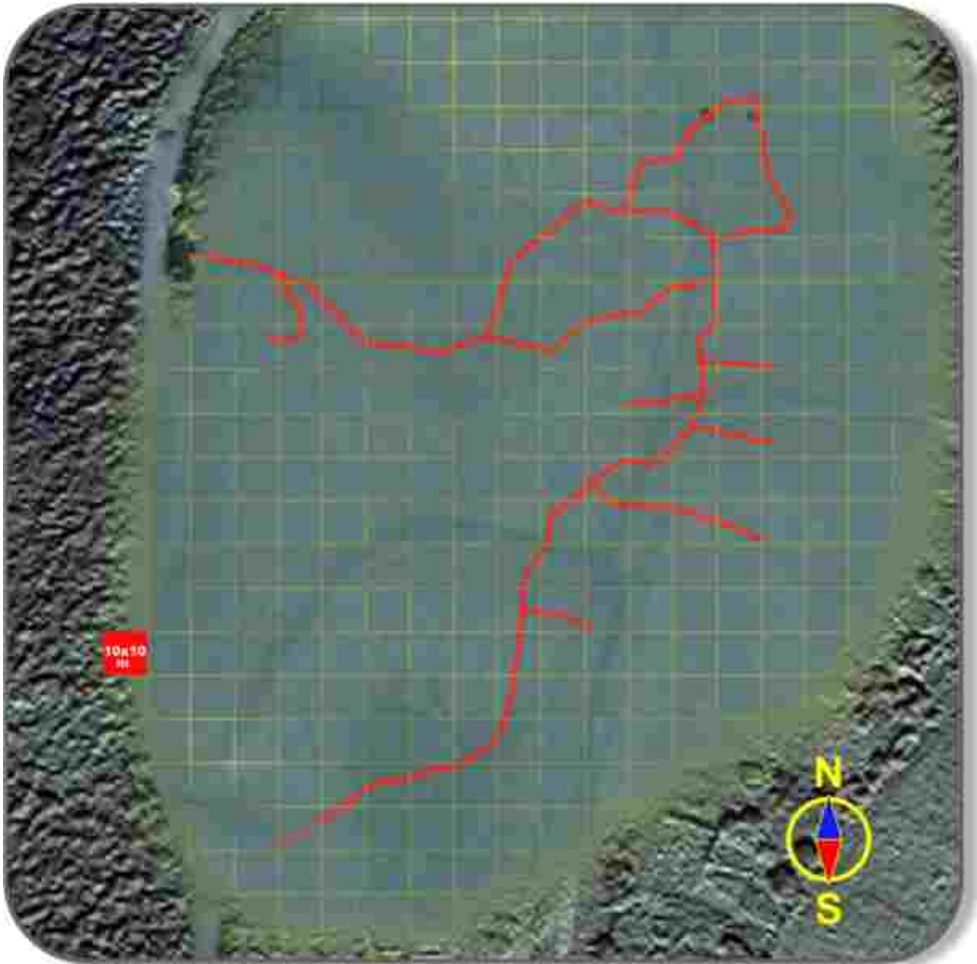
NOVA MJERENJA PRUŽANJA TUNELA U PODZEMNOM LABIRINTU

Bazirano na sprovedenim geodetskim snimanjima te na dodatnim mjerenjima unutar novootkrivenih sekcija u podzemnom labirintu "Ravne" napravljena je nova mapa podzemnih tunela. Autori dodatnih mjerjenja su Idriz Balihodžić i dr. Sara Acconci.

Na prvoj mapi su vidljive sekcije tunela, u crvenoj boji, koje su bile otkrivene do konca novembra 2010. Svijetlo plavom bojom su prikazane novootkrivene sekcije tunela pod vodom (koje još nisu u potpunosti mapirane jer su potpuno pod vodom), a zelenom drugi kružni tok koji je kompletiran u martu 2011.

Druga mapa daje precizan premjer pružanja i dužine svih očišćenih i podgrađenih tunela u podzemnom labirintu. Kvadrati imaju dimenzije 10x10m. Vidljivo je da stručni tim Fondacije može da bira koje tunele da čisti i da se kreće prema Bosanskoj piramidi Sunca. Odgovarajući smjer je jug-jugoistok.

KAKO JE “FARAON” DR. ZAHİ HAWASS POKUŠAO ZAUSTAVITI PROJEKT BOSANSKIH PIRAMIDA

Padom režima Hosnija Mubaraka u Egiptu, na površinu izlaze mnogobrojne afere korumpiranih državnih službenika. Pojedini ministri su tokom decenija vladavine uspjeli sebi priskrbiti milijarde dolara. Među najbogatijim je svakako i dr. Zahi Hawass, koji već decenijama suvereno vlada Vrhovnim savjetom za antikvitete.

Mada je po slovu zakona morao prije tri godine ići u penziju, uspijevao je, zahvaljujući prijateljstvu sa suprugom Hosnija Mubaraka Suzanom, da izdejtstvuje ostanak na najmoćnijoj svjetskoj poziciji u oblasti arheologije. Napokon, lani je uspio dobiti imenovanje za državnog ministra za antikvitete, a time i doživotnu poziciju. Barem se on tako nadao.

dr. Zahi
Hawass

S revolucijom u Egiptu više se nije moglo sakriti 1.600 dokumenata koji dokazuju da je dr. Zahi Hawass otuđivao dragocjene artefakte, falsificirao historijske nalaze (čineći ih mlađim nego što jesu, jer se nisu uklapali u službenu historiju), otpuštao arheologe, egiptologe, vodiče i državne službenike, koji su glasno govorili o korupciji njegovog ureda.

(Izvor: <http://www.piramidasunca.ba/en/index.php/Translation-from-Arabic-of-the-YouTube-interview-with-an-Egyptian-Manager-of-Antiquity-Locations-No.html>)

Dr. Hawass je prepoznatljivo lice s vodećih svjetskih naučnih programa: National Geographica, History Channela, Discoveryja, BBC-ja. Već decenijama o novim otkrićima u Egiptu govori samo i isključivo Zahi Hawass, kao da stvarni autori nisu ekipe istraživača iz Poljske, Mađarske, Njemačke, Velike Britanije, Italije, SAD-a ili Japana. Već decenijama se nijedan dokumentarni film o egipatskim piramidama ili hramovima ne može snimiti bez saglasnosti Hawassa i finansijskih naknada koje mu idu.

Kako bi osigurao svoju poziciju neprikosnovenog vladara u oblasti egiptologije, nauke o piramidama i arheologije, pokušao je zaštititi ime "piramida" kao unikatni egipatski proizvod (!?)

Sve one koji su imali drugačije ideje u pogledu starosti, graditelja i svrhe piramida (Hancock, Davidovits, Bouval, Dunn, Schoch i mnogi drugi stručnjaci) nazivao je pogrđnim imenima i nije im dozvoljavao istraživanja i analize uzoraka. Ako bi istraživanja modernim instrumentima (Japanaca, Njemaca i Amerikanaca) pokazivala da piramide pokazuju energetske anomalije te da piramide nisu grobnice, to je bio kraj za te istraživače i njihov boravak u Egiptu.

I, onda, kada je mislio da je sve pod njegovom kontrolom, dolazi do serije otkrića piramida širom svijeta: 250 piramida u Kini, stotine piramida u Peruu, stotine novih piramida Maja u Centralnoj Americi, deseci piramida na Kanarima i Mauricijusu. Padaju u vodu pogrešna razmišljanja da su piramide nastale kao plod lokalnih scenarija. Piramide su bile svjetski koncept.

Najveći šok došao je iz male BiH: otkriće prvih evropskih piramida, najvećih na svijetu i ujedno najstarijih na svijetu!

Pažljivo njegovana floskula o starom Egiptu kao najvažnijem civilizacijskom središtu i jedinoj domovini piramida, zauvijek nestaje.

Pogledajmo šta je sve činio da zaustavi naučni progres.

2005.

U oktobru 2005. objavljujem svijetu da sam pronašao piramide u Visokom. U intervju BBC-ju govorim o mogućnosti da su starije od svih poznatih piramida. Odmah iza mene u programu je dr. Zahi Hawass. Nesigurnim glasom govori da je "moguće da se otkriju nove piramide, ali sumnja da su starije od egipatskih".

2006.

U aprilu 2006. otpočinju arheološka iskopavanja na Bosanskoj piramidi Sunca nakon što je Fondacija dobila sve potrebne dozvole, nabavila opremu i alat, izvršila odgovarajuća satelitska, termalna, radarska i topografska snimanja. Grupa bh. historičara, arheologa i geologa se protivi istraživanju i pišu peticiju za zaustavljanje projekta. Vlada Federacije BiH odbacuje peticiju nakon što je tadašnji premijer Ahmed Hadžipašić sa saradnicima posjetio arheološke lokacije i uvjerio se u njihov vještački karakter.

Stručnjaci iz BiH se zatim povezuju s Evropskom arheološkom asocijacijom iz Londona tražeći njihovu pomoć u zaustavljanju istraživanja u Visokom. Predsjednik Asocijacije dr. Anthony Harding objavljuje niz intervjua i novu peticiju u kojima nizom neistina pokušava zaustaviti projekt.

Ujedno, traže od svih nacionalnih arheoloških organizacija u Evropi da bojkotuju projekt i otvoreno prijete svim arheolozima koji se anagažuju u

istraživanju u Visokom da više neće moći raditi u struci kada se vrate u svoje zemlje.

Pod pritiskom bojkota iz Europe, Fondacija se obraća Vladi Egipta tražeći da ona pošalje tri stručnjaka. U Visoko, u maju 2006. na preporuku dr. Zahija Hawassa, dolazi iskusni geolog dr. Ali Barakat, koji nakon 42 dana istraživanja, na konferenciji za medije u Sarajevu, 23. juna 2006. objavljuje svoj pismeni izvještaj i tvrdnju da je Bosanska piramida Sunca napravljena ljudskom rukom ("man-made pyramid").

(Više: <http://www.piramidasunca.ba/en/index.php/Unearting-Europes-Oldest-Pyramid-Complex.html>)

Istoga dana, viši kustos Zemaljskog muzeja u Sarajeva, Zilka Vejzagić-Kujundžić, piše pismo dr. Zahiju Hawassu tražeći da on reaguje i demantuje dr. Barakata.

Dr. Zahi Hawass dva dana kasnije saziva trojni sastanak u Kairu: između Ministarstva turizma Vlade Egipta, Ministarstva kulture i njegovog Vrhovnog savjeta za antikvitete. Imaju samo jednu tačku dnevnog reda: "Utjecaj otkrića bosanskih piramida na turizam u Egiptu". S obzirom da su turizam i piramide glavni egipatski proizvod od kojeg godišnje zarađuju \$ 15.5 milijardi dolara, bojazan da bi mogli izgubiti recimo 20 posto (ili više od tri milijarde dolara) zbog otkrića bosanskih piramida ih je zgrozila.

Nakon sjednice, 25. juna 2006. u 12 sati, Zahi Hawass saziva konferenciju za štampu na kojoj poručuje: "U Bosni ne postoje piramide, samo hrpa kamenja. Blokovi od 30 tona su prirodni. Barakat nije nikakav stručnjak za piramide, a Osmanagić halucinira". Hawas piše pismo Zavodu za minerale Vlade Egipta u kojem radi dr. Barakat i od njegovog šefa traži da otpusti dr. Barakata.

Dio sarajevske, zagrebačke i beogradske javnosti likuje. Pojedini novinari, arheolozi, historičari, čak i književnici, mislili su da je ovo kraj projekta. Nisu ni bili svjesni da ih je njihov kompleks niže vrijednosti prevario. Projekt se tek zahuktavao.

Fondacija intenzivno nastavlja s radovima u kojima je uključeno 90 radnika i stotine volontera. Egipatska Vlada šalje drugog obećanog stručnjaka, egiptologinju Lamiju El Hadidi. Ona na Bosanskoj piramidi Mjeseca otkriva pravougaone strukture, vertikalne zidove, popločane terase. Uzbuđeno naziva dr. Hawassa i poziva ga da dođe u BiH. Od mene traži da mu pošaljem službeni poziv što sam i uradio. Međutim, Hawass ne dolazi. Ignorira.

Otkrića se u Bosanskoj dolini piramida nastavljaju. Hawass u Visoko šalje svog najpovjerljivijeg čovjeka i osobnog prijatelja: dr. Mohameda Ibrahima Alija, egiptologa sa Ein Shams univerziteta iz Kaira. Tokom svoje osmodnevne posjete, dr Ibrahim Ali ne može skriti oduševljenje viđenim i tvrdi da je očigledno

da je ljudska ruka gradila ove strukture, a tek treba utvrditi da li su to piramide, hramovi ili nešto treće. Od Hawassa ponovo ni glasa, jer vijesti koje mu dolaze ne prijaju njegovom uhu.

(Više: http://www.piramidasunca.ba/ba/index.php?option=com_seyret&Itemid=127&task=videodirectlink&id=22)

2007.

Tokom 2007., u organizaciji ministra kulture Vlade Egipta, organizuju mi u Kairu predavanje o bosanskim piramidama. Na predavanju je krema egipatske nauke i arheologije: zamjenici ministra, pomoćnici, ambasadori, vodeći arheolozi i egiptolozi, dekani. Upadljivo je odsustvo dr. Zahija Hawassa. (Vise: <http://www.piramidasunca.ba/en/index.php/MINISTARSTVO-KULTURE-EGIPTA-PUNA-PODRSKA-ISTRAZIVANJU-BOSANSKIH-PIRAMIDA.html>)

U Visoko te godine dolaze egipatski stručnjaci: trostruki doktor arheologije i pronalazač četiri piramide u egipatskim pustinjama dr. Nabil Swelim, prodekan Arheološkog fakulteta Univerziteta u Kairu Mona Fawad Ali, egiptolog dr. Soliman Hammed i geolog dr. Ali Barakat. Nakon obilaska svih lokacija više puta ovaj tim upućuje poruke bh. i svjetskoj javnosti da su ovdje otkrivene najveće piramide na svijetu. U regionu nastaje muk. Zatvorena su usta raznim Govedaricama, Imamovićima, Vejzagičkama, Lovrenovićima, Novakovićima, Vrapcima i drugima.

Te godine, ponovo posjećujem Kairo. U najvećem arapskom dnevniku Al Ahramu dogovaramo da nas redovno prate na svojim stranicama. Nakon moje posjete Kairu, vodeći novinar Al Ahrama Alaa Sabet, nakon konsultacija sa Zahijem Hawassom mijenja dogovoren plan i ne objavljuje niti jedan afirmativan članak.

2008.

Fondacija priprema Prvu međunarodnu naučnu konferenciju o Bosanskoj dolini piramida. Među 55 učesnika pozvan je i dr. Zahi Hawass. U ranoj fazi priprema ponuđeno mu je da vodi konferenciju. On sve mailove otvara, ali ne odgovara. Jedan mjesec prije održavanja konferencije, dr. Hawass objavljuje članak u Al Ahramu u kome vrlo grubo napada projekt i mene. Egipatska delegacija od 20 članova, koja se priprema da dodje u Sarajevo, dobija novu ulogu. Vodeći članovi delegacije, dekan Arheološkog fakulteta i egiptolog te ugledni geolog dobijaju ulogu da "miniraju" Konferenciju. Nekoliko članova delegacije koji su ranije uzimali uzorke s piramida i imali radove o vještačkom karakteru blokova, vezivnog svojstva, svrsi podzemnih tunela i paraleli s egipatskim podzemnim tunelima, moraju da mijenjaju svoje naučne radove i izbacuju sve ono što je bilo afirmativno za bosanske piramide. Sramno! Tokom konferencije oni koji su se drznuli da kažu da su u Bosni piramide

(dr. Swelim, dr. Barakat) dobili su otvorene prijetnje tokom svojih izlaganja da će biti kažnjeni kada se vrate u Kairo.

U zimu te godine, na jednom prijemu u Kairu, sreli su se dugogodišnji poznanici, dr. Swelim i dr. Hawas. Swelim ga je pitao zašto nije želio da se uključi u Konferenciju. Hawas ga je ljutito upitao zašto on podržava projekt bosanskih piramida. Swelim mu je rekao da Hawas nema šta da priča o fenomenu bosanskih piramida kada o tome ne zna ništa niti je bio u Bosni, za razliku od njega. Hawas je bijesno rekao: "Znaš li ti s kim pričaš? Znaš li ti ko sam ja? Ja sam Zahi Hawass!" Swelim je mirno odgovorio: "Drago mi je. Ja sam Nabil Swelim." Hawass se okrenuo i poručio da je ovo bio njihov posljednji razgovor u životu.

2009.

U ime Fondacije sam potpisao ugovor o ekskluzivnom snimanju filma i serijala o bosanskim piramidama s kanadsko-američkom producenstvom kućom koja radi projekte za History Channel i Discovery. Nakon posjete direktorice Visokom, koja ju je impresionirala, sve je bilo spremno za veliki projekat. I oni su potpisali predugovor s najvećim svjetskim emiterima naučno-popularnog materijala. Čekalo se samo na potvrdu od naučnog savjetnika ovih TV kuća. Odjednom, sve je stalo. Umjesto afirmacije projekta i države Bosne i Hercegovine u čitavom svijetu, došlo je do zatišja. Ne čudi, jer je ime naučnog savjetnika: Zahi Hawass.

2010.

Nakon nekoliko predavanja u Houstonskom ogranku ARE centra, organizatori su mi predložili da budem učesnik poznate konferencije u središtu ove organizacije u Virginia Beachu u jesen 2011. Organizatori konferencije ljubazno su me odbili. Razlog: ove godine među govornicima će biti dr. Zahi Hawass te ne žele da ga naljute mojim nastupom.

2011.

Sumirajući odnos Zahija Hawassa, kao jedne od vodećih svjetskih figura u arheologiji, prema projektu bosanskih piramida, primjećujem slijedeće:

- Dr. Zahi Hawass nije bio u stanju da se izdigne iznad politikantske uloge koju je odigrao i da se ponaša kao pravi naučnik kome je stalo do progressa nauke.

- Karijerizam većine ljudi oko njega je nadvladao naučni dignitet i građansku hrabrost.

Upravo zbog silne želje da snagom svoje političke pozicije nametne i falsificira naučna dostignuća, bit će brzo zaboravljen. I to onoga momenta kada više ne bude imao političke funkcije.

Za to vrijeme, istinske vrijednosti, nastavljaju da žive.

KOLIKO PUTA JE DR. ROBERT SCHOCH POGRIJEŠIO?

24. maja 2006. dobio sam e-mail poruku pod naslovom "Dr. Robert M. Schoch - Geologist and colleague of mine". Pisala mi je Colett Dowell, za sebe tvrdeći da je "doktor naturopatologije". U pismu objašnjava da je Robert Schoch doktorirao geofiziku, da predaje na bostonskom univerzitetu, da je stekao slavu pišući o sfinji u Egiptu i podvodnim Yonaguni monumentima na dnu Pacifika te da je poznat kao osoba koja se suprotstavlja dogmama oficijelne nauke. Predlaže da ih Fondacija pozove u Visoko, plati put, a spavati mogu i "u šatorima na zemlji".

Poznato je da je Fondacija otvorena za dolazak svih stručnjaka i predstavnika "službene" naučne misli, te nekonvencionalnih i alternativnih istraživača. Ali, uvijek, pod dva uslova: da se koriste nedestruktivne metode te da se rezultati istraživanja i analiza podijele s Fondacijom kako bi ih mogli učiniti dostupnim javnosti.

Dva mjeseca kasnije, par Schoch-Dowell je došao u Visoko.

Dr. geofizike Robert Schoch i dr. naturopatologije (?) Colett Dowell su proveli desetak dana u Visokom. To je bila naša prva arheološka sezona, započeli smo s istraživanjima na nekoliko lokacija. Prvih sedam dana sam bio s njima, a nakon mog odlaska iz Visokog, preuzela ih je geologinja Nađa Nukić.

Tokom naših diskusija, Schoch mi je sugerirao da osnujemo "geološko-arheološki park" jer ima dosta kulturnih slojeva i bogatstvo geologije na ovom terenu.

Prilikom naše posjete Sarajevu, veliki broj ljudi mi je prilazio na ulici, čestitajući na projektu, sa željom da otkriće bosanskih piramida donese pozitivan preokret u razvoju ekonomije zemlje. Colett i Schoch su bili iznenađeni kako me veliki broj ljudi prepoznaje i prokomentirali su da i "Schocha svi znaju u američkim gradovima".

Tokom mog trodnevnog odsustva geologinja Nukić je govorila Schochu kako je dr. Smailbegović pronašao strelice na vrhu Bosanske piramide Sunca i procjenio njihovu starost na 5.000 godina. Takođe, rekla mu je da su na novopronađenom megalitu K-1 u podzemnom labirintu "Ravne" radnici uklesali simbole kako bi izgledalo da imamo vrlo staru pismenost. Ove "važne informacije" je predstavila Schochu kao tajnu, moleći ga da meni ništa ne kažu, jer će, navodno, ostati bez posla.

Nakon odlaska u SAD, Colett i Schoch su mi poslali nekoliko e-mail poruka tražeći da im pošaljem dodatni novac (za režije i kiriju dok su bili odsutni iz svojih apartmana, za lijekove, za honorar, itd.). S obzirom da to nije bio

prvobitni dogovor, traženi novac nisu ni dobili.

Ali zato je na njihovim web portalima, od tog momenta, započeo napad na projekt istraživanja piramida u BiH i na mene lično. Taj napad traje i dalje i Schoch i danas koristi svaku priliku da istakne kako je “Osmanagić započeo projekt zbog svog budućeg angažmana u politici”(?) i “želje da se obogati”(?) i da je taj projekt “doživio fijasko” te da su u Visokom “samo geološki/prirodni fenomeni”.

Prilikom susreta s Grahamom Hancockom, vodećim svjetskim nekonvencionalnim istraživačem drevnih civilizacija, saznao sam slijedeće: Hancock je godinama istraživao podvodne gradove na dnu Pacifika između Japana, Tajvana i Kine. O tome je objavio i knjigu “Underworld”. Jednom prilikom mu se pridružio i Schoch koji nije imao nikakvog iskustva u podvodnom ronjenju. Zapravo, Schochu su pomagala dvojica japanskih ronilaca da se ne uguši i za vrijeme ronjenja Schoch je više vodio računa kako da dođe do daha, a ne o onome što se nalazi na dnu Pacifika. Kasnije je Schoch vrlo samouvjereno govorio kako nema vještačkih monumenata na dnu Pacifika i kako je tamo sve prirodno.

Yonaguni monumenti
na dnu Pacifika.
Hancock tvrdi da je
riječ o vrlo staroj
megalitnoj kulturi,
a Robert Schoch
da je ovo nastalo
prirodnim putem (?)

I onda sam shvatio čime se ovaj bostonski profesor služi. Odlazi od jedne arheološke lokacije do druge, daje oprečne verzije u odnosu na one do kojih dolaze ozbiljni istraživači i na tome gradi svoju karijeru. Pri tome ne producira nijedan naučni dokaz, analizu uzoraka, radiokarbonsko datiranje.

Lista neutemeljenih i netačnih Schochovih izjava je dugačka:

1. U svojim člancima napisanim 2006. i 2009., a na osnovu posjete s početka istraživanja u ljeto 2006., Robert Schoch tvrdi da u Visokom “nema piramida”.

Ozbiljni istraživači imaju uporišta za svoje tvrdnje. Zbog čega Schoch nije objasnio kako je nastao pravilan oblik ove piramide koja je najveća na

svijetu? Kojim geološkim procesima? Za razliku od ovog bostonskog geofizičara i geologa, Fondacija je producirala analize odgovarajućih naučnih institucija.

Tako je Geodetski zavod Bosne i Hercegovine, u svojim analizama topografskih mapa bosanskih piramida, nedvojbeno zaključio da postoji pravilan geometrijski oblik piramide.

3-D topografska mapa Bosanske piramide Sunca u Visokom; izohipse pokazuju trouglaste strane piramide, uočljive bridove između jednakokrakih stranica, identičan nagib od podnožja do vrha, prilazni plato i pravilnu orijentaciju prema stranama svijeta

2. Schoch nastavlja s tvrdnjom da su “takozvane piramide rezultat geoloških procesa”.

Omiljena tvrdnja nekih geologa kako su bosanske piramide nastale “tektonskim pomjeranjima” bi morala biti zasnovana na odgovarajućim mapama. Dostupne mape geoloških procesa jasno ukazuju da orijentacija stranica piramide nikako nije mogla nastati poznatim tektonskim pomjeranjima u prošlosti. Ovaj “detalj” je dr. Robert Schoch izgleda previdio.

Mapa tektonskih pomjeranja u visočkoj dolini pokazuje različite pravce kretanja (plave strelice) u odnosu na pravilnu orijentaciju stranica Bosanske piramide Sunca prema stranama svijeta (žute strelice).

3. Schoch svoje tvrdnje o upletenosti prirode u oblikovanje bosanskih piramida opravdava time da “priroda pravi pravilne oblike poput mineralnih kristala”.

Za ovu priliku bi bilo prigodno dati primjer od desetak piramidalnih uzvišenja u svijetu koje je napravila priroda i koje imaju i pravilnu geometriju i pravilnu orijentaciju prema stranama svijeta. Pošto takva prirodna uzvišenja ne postoje, Schoch sasvim neprimjereno uzima primjer kristala.

4. Schoch tvrdi da je on “izučavao egipatske piramide” i zna “razlikovati šta je istinita piramida”.

Bilo bi interesantno čuti misljenje dr. Schocha o 250 kineskih piramida u Shaanxi provinciji koje su u potpunosti prekrivene zemljom i vegetacijom, isto kao i bosanske. Da li su i one prirodni fenomeni? Ili hiljade piramida Maja u šumama Meksika, Guatemale, Hondurasa, Salvadora i Belizea koje su znatno stradale djelovanjem korijena i prirodnih nepogoda. Interesantno je da je prekrivenost svih ovih piramida nanosima zemlje podjednaka.

Han Yangling piramida u kineskoj provinciji Shaanxi, potpuno prekrivena zemljom i vegetacijom

Schoch se poziva na egipatske piramide koje su u dragaćijem klimatskom pojasu, u pustinji i vidljive. Pri tome tvrdi da on zna koje su prave piramide. Vjerovatno zato što su vidljive golim okom.

5. Schoch tvrdi da su takozvane bosanske piramide i “rezultat modifikacijskih procesa koji se provode tokom iskopavanja”.

Ovo je jedna od najinteresantnijih tvrdnji po kojoj arheološki timovi Fondacije “prekrajaju krajolik i prave oblik piramide”. Za nekog ko to pročita na njihovom web sajtu možda i zvuči vjerovatno. Kada dođete u Visoko i vidite najveće piramide na svijetu jasno vam je kakvu je besmislicu Schoch napisao. Pri tome se njegova tvrdnja odnosila na terase na Bosanskoj piramidi Mjeseca.

Jedna od popločanih terasa na Bosanskoj piramidi Mjeseca. Nakon što su uklonjeni nanosi zemlje od jednog metra nailazi se na vještačku terasu građenu od obrađenih blokova pješčara. Schoch s druge strane tvrdi da Fondacija modificira prirodno brdo u oblik piramide (???)

6. Schoch govori da je niz ne-geologa bio impresioniran pravilnošću u Visokom, ali da je “priroda puna pravilnih oblika” i “cikličnosti sedimentacije”

Sekcija Bosanske piramide Mjeseca na njenom vrhu. Jasno su vidljivi redovi blokova pješčara između kojih je glina koja je korištena kao izolacija, vodonepropusni materijal, vezivo i materijal koji daje objektu fleksibilnost i u slučaju zemljotresa ne kolapsira. Schoch tvrdi da su “ovakve pojave u prirodi uobičajene.”

7. Na svojoj web stranici Robert Schoch tvrdi da postoje neki “egipatski stručnjaci”, koji tvrde da postoje “primitivne piramide u Bosni”, ali ih je dr. Zahi Hawas demantirao.

Činjenica je da je geolog dr. Ali Barakat, koji ima višedecenijsko iskustvo u arheologiji i objašnjenju o gradnji egipatskih piramida, dolazio u Visoko više puta. Nakon prve posjete u 2006-toj, kada je istraživao bosanske piramide 42 dana, u pismenom izvještaju zaključuje da je Bosanska piramida Sunca “piramida građena ljudskom rukom” i da vjerovatno predstavlja “primitivnu piramidu”. Poznato je da je dr. Zahi Hawas činio sve da dr. Ali Barakat

izgubi posao zato što se usudio, bez njegove saglasnosti, utvrditi da u Bosni postoje piramide. Motivacija Hawassa je jasna: nije želio da milioni turista, umjesto u Egipat, počnu dolaziti u BiH. Za razliku od geologa Schocha koji nije uradio nijednu analizu materijala, geolog Barakat je analizirao pronađeni materijal zaključujući da je riječ o lijevanim blokovima s vezivnim sredstvom sličnim kao i kod egipatskih piramida.

Egipatski geolog Dr. Ali Barakat proveo je dvije arheološke sezone u Visokom dokazujući da je Bosanska piramida Sunca vještačka tvorevina.

8. Schoch nastavlja da “ako je neko ekspert u oblasti piramida to je onda dr. Zahi Hawass” i da “Hawass tvrdi da, na bazi podataka s kojima raspolaže, to u Bosni nisu vještačke tvorevine”.

Robert Schoch je svjetsku slavu stekao tvrdnjom da su sfiga i piramide u Gizi starije od 12.000 godina i tada su ga egiptolozi, kao mladog istraživača napali. Kasnije je povukao mišljenje u vezi piramida i u Hawasu, koji ga je nekada vrijeđao, dobio saveznika. Ta promjena mišljenja je i dovela do ove tvrdnje da je Hawass svjetski stručnjak za piramide. Naravno, već danas sve više izaziva podsmjeh tvrdnja ljudi kao Hawass da su faraoni četvrte dinastije gradili piramide u Gizi primitivnim bakarnim alatima, i da su najstarije i najveće egiptске piramide služile kao grobnice. Za takve tvrdnje trebaju dokazi, a naučne argumentacije za to nema.

Hawass je uporno odbijao pozive da dođe u posjetu bosanskim piramidama, a napadao je sve egipatske eksperte koji su dolazili u Visoko i tvrdili da je riječ o vještačkim građevinama iznad i ispod zemlje (dr. Nabil Swelim, dr. Mona Ali, dr. Mona Haggag, dr. Soliman Hammed). Hawass je, prije svega, političar, izuzetno velikog ega. Naučnik svoje djelovanje zasniva na naučnim činjenicama, a političar na interesima.

9. Schoch kaže da je on vidio “iste stijene kao i egipatski stručnjaci” i da ih se vrlo jednostavno može pripisati “prirodnim geološkim fenomenima”.

Tim Fondacije, osim čula vida, koristi prije svega metode testiranja uzoraka u nezavisnim naučnim institucijama. Tako su uzorci sa “stijena”, kako ih dr. Schoch naziva, odnosno, s pravougaonih blokova, analizirani u šest

institucija specijaliziranih za materijale. Iz Instituta za građevinarstvo iz Tuzle potvrdili su da je riječ o vještačkom lijevanom materijalu (betonu), kao i sa IKM-a Univerziteta u Sarajevu, Instituta za materijale Univerziteta u Zenici, Politecnico di Torina iz Italije i Instituta za geopolimere iz Francuske. Dakle, na jednoj strani imamo naučne institucije koje su analizirale uzorke, a na drugoj Roberta Schocha koji na osnovu letimičnog pogleda na blokove tvrdi da su prirodni. Da li vjerovati naučnim analizama ili nagađanju?

10. Nakon povratka u Boston, u augustu 2006., Schoch i Dowell su tvrdili da je “cilj Osmanagića da se politički angažuje”.

Schoch je ovo izjavljivao u ljeto 2006., uoči izbora u BiH u oktobru 2006. Mislio je da koristim ovaj projekt kao dio političke kampanje. Činjenice govore suprotno njegovim nagađanjima. Došli su izbori u oktobru 2006. i prošli, a ja se politički nisam angažirao. Došli su izbori i 2008. i 2010., a doći će i oni 2012., a ja i dalje nemam namjeru da se politički angažiram. Svojoj zemlji se može pomagati na različite načine, a ja to činim kroz istraživanje piramida, zaštitu kulturne baštine, razvoj arheološkog turizma i volonterski rad.

11. U više navrata Schoch je samouvjereno tvrdio da je moja motivacija zarada, ili kako on kaže “novac, naravno” (navod iz dokumentarnog filma “Piramide istine”).

U tumačenju drugih, ljudi jednostavno polaze iz svoje situacije. Tako je i Robert Schoch mislio da mora postojati neki finansijski unutarnji motiv zašto sam se angažirao na ovom projektu u Visokom. Mnogima je, a ne samo njemu izgleda, gotovo nemoguće da postoje ljudi koji su spremni žrtvovati sve za ideju, plemeniti cilj, a da se pri tome novčano ne okoriste. Tokom ovih šest godina nisam imao potrebu da ističem u svakoj prilici da sam svo svoje znanje, energiju, ušteđevinu trošio na ovaj projekt jer on donosi drugačiju, bolju budućnost Bosni i Hercegovini, ali i svjetskoj nauci. Tako ću i nastaviti.

12. Schoch na svojoj web stranici tvrdi da je iz “pouzdanih izvora saznao da su simboli na jednom od blokova krivotvoreni”

“Pouzdan izvor” je za Schocha bila geologinja Nađa Nukić koja je 2006. vodila geološki aspekt radova Fondacije. Tada je, osim sebe, zaposlila i svog sina, a željela je da njen muž postane generalni menadžer radova. Usto je za svoje redovne izvještaje, za koje je bila odlično plaćena, tražila dodatne astronomske cifre. Ubrzo ju je, u augustu 2006. Upravni odbor Fondacije razriješio dužnosti. I upravo tih dana ona je Schochu govorila kako su radnici Fondacije “uklesali par simbola na megalitu K-1” te da su nađeni neki artefakti za koje niko ne zna. Činjenično stanje je da je tim Fondacije, predvođen egipatskim geologom dr. Alijem Barakatom, učestvovao u otkrivanju megalita K-1 u podzemnom labirintu, njegovom čišćenju i pronalaženju uklesanih simbola.

13. Za podzemni labirint “Ravne” Schoch je utvrdio da je bio “razočaran”, jer je po nekim pričama koje je čuo “jugoslovenska

armija tu imala skladište”, a da su “grafiti skorašnji” s obrušenim plafonima i zidovima”.

Zbilja, kada se pročita ovakav komentar, tu prestaje svaka želja da se nastavi s istraživanjem. Dobro je što Robert Schoch nije vodio istraživanja u Bosanskoj dolini piramida jer bi ih odmah zaustavio. Srećom po svjetsku nauku, istraživanja su nastavljena i ustanovljeno je radiokarbonskim ispitivanjima u laboratorijama u Kielu (Njemačka), Upsali (Švedska) i Gliwicama (Poljska) da je riječ o prahistorijskom inženjerskom kompleksu, u kome se nalaze višetonski keramički blokovi i skulpture, a tuneli se pružaju kilometrima. U ljeto i jesen 2010. su pronađene tri podzemne prostorije, a onda je uslijedio pronalazak slobodnih sekcija u koje ljudska noga nije kročila hiljadama godina.

14. Robert Schoch konstantno naziva projekt istraživanja Bosanske doline piramida 'fijaskom”.

Fijasko je oznaka za završen, neuspjao projekt. Nakon odlaska Roberta Schocha iz Visokog, bosanske piramide su postale najveći svjetski arheološki projekt s više od 340.000 radnih sati utrošenih u arheološka iskopavanja, analize uzoraka i radiokarbonska datiranja. Primjera radi, u ljeto 2010. u Visoko je došlo 500 volontera iz 30 zemalja i 45 arheologa od Malezije do SAD-a, od Italije do Španjolske, Mađarske, Hrvatske i Velike Britanije. Za ovu godinu su aplicirali volonteri iz 42 zemlje sa šest kontinenata. Ugledni američki arheolog dr. Ezra Zubrow je prilikom posjete Bosanskoj dolini piramida u ljeto 2010. konstatovao da treba utvrditi “ko je gradio bosanske piramide, kada su građene piramide u Bosni, i kakva je veza između tunela i piramida” (link: [.](#)). Vodeći egiptolog, naučnik koji je katalogizirao svih 138 piramida u Egiptu dr. Nabil Swelim je utvrdio da su “piramide u Bosni nevjerovatan i genijalan građevinski poduhvat za koji će trebati dosta vremena da se utvrdi ko i kada je gradio ove nevjerovatne strukture”. Vodeći ruski geofizičari Schmitovog institute ruske Akademije nauka dr. Oleg Khavroshkin i dr. Vladislav Tsyplakov su, nakon dvogodišnjih istraživanja u Visokom, zaključili da po formi, obliku i karakteristikama bosanske piramide jesu vještačke piramidalne konstrukcije s mrežom tunela ispod njih.”

Naravno, ljudi kao dr. Robert Schoch mogu i dalje zatvarati oči pred činjenicama, hraniti svoj ego neargumentiranim izjavama i tvrditi svojim prijateljima (John Anthony West i drugi) da u BiH nema piramida.

Zbilja, koliko puta je dr. Robert Schoch pogriješio?

POPLOČANA TERASA NA BOSANSKOJ PIRAMIDI MJESECA STARA 12.350 GODINA!

U Fondaciju “Arheološki park: Bosanska piramida Sunca” stigli su rezultati radiokarbonskog datiranja organskih uzoraka s popločane terase Bosanske piramide Mjeseca. Starost je procijenjena na 12.350 godina (+/- 50 godina). Na taj način je potvrđeno da su bosanske piramide znatno starije od službene verzije starosti egipatskih (4.500 godina), kineskih, peruanskih ili meksičkih piramida (oko 2.200 godina).

Fondacija je započela radove na zapadnoj, trouglastoj strani Bosanske piramide Mjeseca u Visokom u julu 2006. Visina ove piramide je 190 metara kojom nadmašuje visinu Keopsove piramide od 147 metara. Na sredini visine piramide, stručni tim Fondacije je 2006. otkrio popločanu terasu sastavljenu od obrađenih ploča pješčara. Ovaj materijal se generacijama koristi kao prirodni građevinski i arhitektonski materijal i ima ga u izobilju u okolini. Ploče pješčara su obrađivane sa svih šest strana, prenošene iz kamenoloma i slagane na vanjskom omotaču piramide. Između njih je vezivni materijal.

Tokom 2010. volonteri su, pod stručnim nadzorom arheologa i geologa, proširili ovu lokaciju poznatu kao “arheološka sonda broj 20”. Još ranije je profesor Muhamed Pašić izvršenim analizama u Institutu za materijale Univerziteta u Zenici konstatovao da je gornji sloj ploča pješčara lijepljen na osnovicu. Između dva sloja je pronađen smeđi materijal koji je tu dospio najvjerovatnije putem vjetra u toku izgradnje popločane terase. Boja je upućivala da se radi o potencijalnom organskom materijalu.

Italijanski arheolog Ricardo Bret je, koristeći uobičajenu arheološku metodologiju, uzeo uzorke u septembru 2010. Uzorci su primljeni u Institutu za fiziku Šleskog Univerziteta tehnologije iz Gliwica u Poljskoj. Rukovodilac Radiokarbonske laboratorije fizičarka prof.dr. Anna Pazdur je izvršila njihovu analizu i konstatovala je da je jedan od dva primljena uzorka organski materijal. Primjenjena je radiokarbonska metoda C14 za analizu starosti ovog uzorka i nakon nekoliko sedmica rezultati su poslani na adresu Fondacije u Sarajevo. Zaključeno je da je uzorak organskog materijala star 12.350 godina.

Drugim riječima, to potvrđuje da je proces lijepljenja gornjeg sloja na osnovicu ploča izvršen u tom periodu. Na osnovu ovih podataka može se zaključiti da je Bosanska piramida Mjeseca građena prije gotovo dvanaest i po hiljada godina! To je znatno starije od razvijenih kultura Sumera, Babilona, Egipta ili drevne Indije. Ovim je dobijena još jedna naučna potvrda iznimne starosti bosanskih piramida.

Pogled na zapadnu stranicu Bosanske piramide Mjeseca, visoku 190 metara i pravilno orijentiranu prema zapadu; piramida je prekrivena nanosima zemlje i vegetacije, isto kao i hiljade piramida u Kini, Meksiku ili Guatemali

Arheološka sonda broj 20 na sredini visine zapadne strane Bosanske piramide Mjeseca u ljeto 2006. Graditelji piramide su popločali vanjski obod piramide sa pločama pješčara koji se oduvijek koristio kao građevinski materijal u ovom području. Vidljivo je da su sve strane ploča obrađivane i slagane jedna do druge.

Arheološka sonda broj 20 je znatno proširena tokom iskopavanja u ljeto 2010. Četiri horizontalna i tri vertikalna reda ploča sačinjavaju ovu terasu.

Pogled na arheološku sondu broj 20 u septembru 2010. uoči uzimanja uzoraka

Gornji sloj ploča pješćara je lijepljen na osnovicu obrađenih ploča.

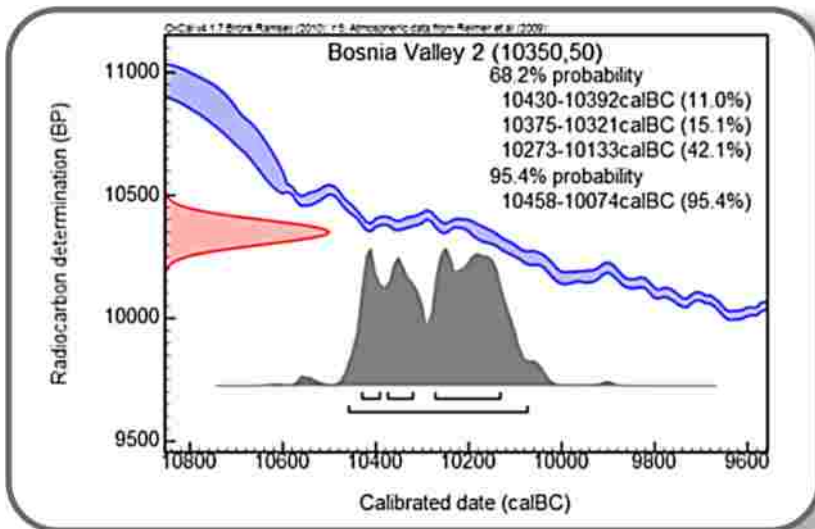
Proces uzimanja uzorka prilikom kojeg se podiže gornji sloj ploče pješćara.

Smeđi materijal je pronađen između dva sloja kao potencijalni organski materijal.

Italijanski arheolog Ricardo Bret i voditelj projekta dr. Semir Osmanagić su uzorke pažljivo zapakovali i poslali na analizu u Radiokarbonsku laboratoriju Šleskog univerziteta u Poljskoj.

Starost uzorka organskog materijala je procjenjena na 10.350 godina (+/- 50 godina) prije nove ere

19.

STUDIJA O POBOLJŠANJU AURE NAKON POSJETE LABIRINTU RAVNE

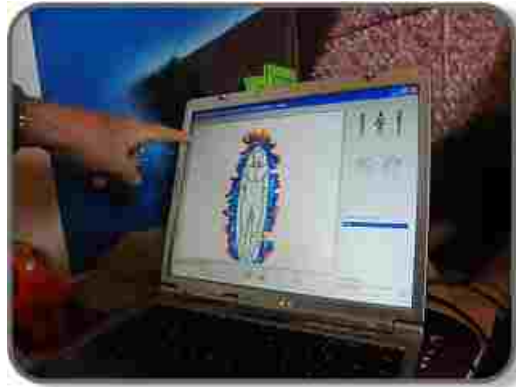
Inženjer elektrotehnike, učenik ruskog profesora dr. Konstantin Korotkova s Tehničkog univerziteta iz St. Petersburga i dugogodišnji stručnjak za snimanje aure Janez Pelko is Slovenije, jedan je od volontera Međunarodne radne akcije volontera "MRAV Bosanske piramide 2011". Tokom svog dvosedmичnog boravka u Visokom, proveo je ispitivanje aure na 79 volontera i turista prije ulaska u podzemni labirint i nakon izlaska iz podzemnog tunelskog kompleksa "Ravne"

Studija o utjecaju boravka u podzemnim tunelima na auru pokazuje da je 77% ispitanika unaprijedilo svoju auru boravkom u tunelima i to između 10% - 45%. Najveće poboljšanje je zabilježeno u slučajevima dužeg ostajanja i meditiranja u tunelima.

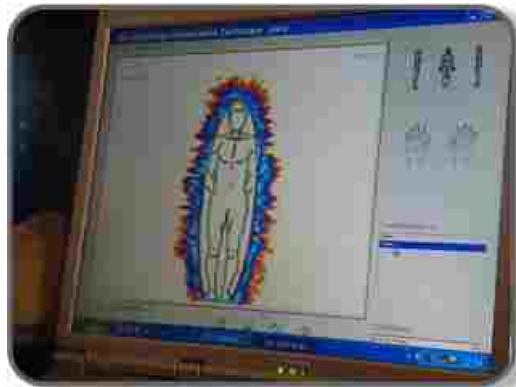
Aura predstavlja čovjekovo bioenergetsko polje koje obavija ljudsko tijelo i ima različite frekvencije. Snimanje aure se obavlja kirlijanovom fotografijom poznatoj u medicinskoj dijagnostici, a temelji se na korelaciji meridijana kineske medicine. Svaki prekid ili praznina aure pokazuje nepravilno djelovanje organa koji mu pripada.

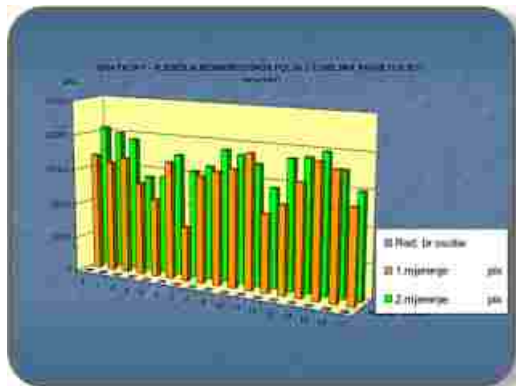
Inženjer Janez Pelko demonstrira rad uređaja
za mjerenje bio-energetskog polja (aure)

Mjerenje aure kod jednog od ispitanika prije ulaska u podzemni labirint. Vidljivo je da aura nedostaje u visini koljena (“potencijalni problem sa cirkulacijom krvi”) i u visini grudi (“potencijalni respiratorni problem”).

Izgled aure istog ispitanika nakon boravka u podzemnom labirintu. Vidljivo je da je poboljšano/popunjeno bio-energetsko polje u visini koljena i da je aura ravnomjernije raspoređena

Studija bio-energetskih polja na prvih 17 ispitanika pokazuje da se aura prije ulaska u podzemni labirint (smeđe kolone) znatno unaprijeđuju nakon boravka (zelene kolone)

NAJPOZITIVNIJA VIJEST IZ BOSNE I HERCEGOVINE

Stotine mladih volontera i onih koji se u srcu osjećaju mladi proveli su 2010. i 2011. nekoliko sedmica u Visokom kao učesnici Međunarodne radne akcije volontera "MRAV Bosanske piramide". U organizaciji Fondacije "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca" došli su iz više od trideset zemalja svijeta sa šest kontinenata, od Brazila i Perua preko većine europskih zemlja do Indonezije, Egipta i Australije.

Među njima je par iz Norveške koji je proveo svoj medeni mjesec radeći na arheološkim lokacijama, a momak iz Engleske je zaprosio svoju izabranicu na vrhu Bosanske piramide Sunca.

Najmlađi volonter je imao osam godina, a najstariji 82 godine. Na lokacijama se sve radi s osmjehom uz maksimalnu interakciju volontera, istraživača, turista iz čitavog svijeta i medija.

MRAV završava u septembru nakon 100 dana rada. Nakon sjajnog iskustva u srcu BiH, uz gostoprimljive Visočane, prelijepu okolinu i šansu da otkrivaju prve europske piramide i misteriozni podzemni labirint, volonteri postaju pravi ambasadori jedne drugačije, pozitivne Bosne i Hercegovine u svijetu.

21.

ZAKLJUČCI “ICBP 2011” KONFERENCIJE

U Visokom je od 5.-10. septembra 2011. održana Druga međunarodna naučna konferencija o Bosanskoj dolini piramida “ICBP 2011”. Dvadeset sedam naučnika i istraživača iz 11 zemalja je jednoglasno usvojilo zaključke Konferencije koje je pripremio Naučni komitet Konferencije u sastavu:

- Prof.dr. Ljuba Ristovski (Makedonija), fizičar
- Dr. Sara Acconci (Italija), arheolog
- Dr. Ernest Bauman (Njemačka), biolog i fizičar
- Prof. dr. Lucia Krasovec-Lukac (Italija), arhitekta
- Dr. Slobodan Mizdrak (Hrvatska), fizičar i informatičar
- Prof. dr. Paolo Debertolis (Italija), medicinski antropolog
- Eng. Heikki Savolainen (Finska), inženjer zvuka
- Eng. Goran Marjanović (Srbija), dipl.ing. elektrotehnike
- Klaus Dona (Austrija), umjetnički kustos

Usvojeni su slijedeći Zaključci i preporuke:

1. Bosanska dolina piramida je globalno važan interdisciplinarni naučni projekt.

2. Niz energetskih fenomena (elektromagnetna polja, ultrazvuk, infrazvuk) je detektiran i izmjeren na bosanskim piramidama i u Podzemnom labirintu Ravne i oni najvjerojatnije imaju vještački izvor koji se treba u budućem radu precizno locirati.

3. Arheološka i antropološka istraživanja u Podzemnom labirintu Ravne su proizvela dokaze o njegovim naprednim graditeljima.

4. Radiokarbonsko datiranje organskog materijala sa Bosanske piramide Mjeseca, koje je dalo starost vezivnog materijala od 12.350 godina, može traziti da nanovo definiramo historiju Planete.

5. Daljnji arheološki rad je potreban na Bosanskoj piramidi Sunca da bi se potvrdilo postojanje potencijalnih unutrašnjih prolaza i prostorija.

6. Potrebno je nastaviti analiziranje pronađenih artefakata u Bosanskoj dolini piramida.

Učesnici Druge međunarodne konferencije o Bosanskoj dolini piramida

Visoki predstavnik za BiH Valentin Inzko je prisustvovao Konferenciji i obišao podzemni labirint nakon čega je izjavio: Ovo je fantastično! Bosni i Hercegovini trebaju ovakvi projekti.

Austrijski istraživač Klaus Dona je obrazložio georadarski snimak Bosanske piramide Sunca koji pokazuje postojanje podzemnih prolaza i prostorija na nekoliko nivoa, koji su označeni različitim bojama

Artističko viđenje otkrivene Bosanske piramide Sunca

Treći dio: Otkrića 2012. - 2013.

Istraživanje Bosanske doline piramida postalo je najaktivnijom i najatraktivnijom arheološkom lokacijom u svijetu. Desetine stručnjaka iz različitih naučnih disciplina redovno dolazi u Visoko vršeci mjerenja i testiranja. Znanje o ovom kompleksu se akumulira i upozorava da su graditelji bili napredniji od naše civilizacije.

1.

ČVRSTOĆA BETONA S BOSANSKE PIRAMIDE SUNCA

Fondacija “Arheološki park: Bosanska piramida Sunca” naručila je mjerenje čvrstoće na pritisak na dva uzorka s betonskih blokova koji prekrivaju Bosansku piramidu Sunca. Uzorci su uzeti s arheološke sonde broj 4C na sjevernoj strani piramide.

Analiza je rađena na Institutu “Kemal Kapetanović” Univerziteta u Zenici 7. septembra 2012. Za ispitivanje čvrstoće na pritisak korištena je presa 5000 kN u skladu s odgovarajućim standardima. Nakon pet izvršenih testiranja po uzorku zaključeno je slijedeće:

- Prvi uzorak ima prosječnu čvrstoću na pritisak u suhom stanju od 85,5 Megapaskala
- Drugi uzorak ima prosječnu čvrstoću na pritisak u suhom stanju od 103,1 Megapaskala

Ovi rezultati pokazuju superiorne karakteristike betonskog materijala s Bosanske piramide Sunca u odnosu na moderne betone.

Betonski blokovi Bosanske piramide Sunca

2.

PETROGRAFSKA ANALIZA KONGLOMERATA U PODZEMNOM LABIRINTU RAVNE

Tim Fondacije “Arheološki park: Bosanska piramida Sunca” je, preko svoje američke saradnice Marte Thomas iz Čikaga, poslao nekoliko uzoraka konglomerata iz Podzemnog labirinta Ravne na petrografsku analizu. Uzorci su uzeti s tri različite lokacije u podzemnim tunelima, na različitim udaljenostima od ulaza i sa različitim visina zidova, odnosno tavanice tunela.

Ovaj, većinom rastresiti materijal, je poslat na petrografsku analizu u firmu “American Petrographic Services” u Saint Paul, Minnessota. Istraživanje je provedeno u skladu s Američkim petrografskim standardima (APS), a upotrijebljena su tri mikroskopa s uvećanjima od 65, 200 i 600 puta.

Analizu je izvršio petrografski stručnjak Blake Lemcke u januaru 2012., a izvještaj je potpisao Scott Walter, također petrografski stručnjak koji je ujedno i predsjednik kompanije.

U analizi konstatuju slijedeće:

- Uzorak se sastoji od rastresitih kamenčića i mineralnih čestica, uglavnom obliha po geometriji
- Uzorci sadrže karbonate, lidijski kamen, pješčar, siltit, škriljce, kvarcit i basalt. Pojedinačni minerali uključuju kvarc, hematit i kalcit.
- Sadržaj uzorka upućuje na prirodno formiranje stijena poznatih kao konglomerat.

Tvrdnje Fondacije u proteklih nekoliko godina se upravo baziraju na činjenici da su u, prirodno formiranom konglomeratu, graditelji napravili kompleks podzemnih tunela i prostorija.

Podsjećamo i na različita mišljenja:

- Arheolog s Filozofskog fakulteta u Sarajevu profesor Enver Imamović, u čestim je javnim nastupima govorio da je ovaj prahistorijski podzemni labirint ispod piramida zapravo “rimski ili feničanski rudnik zlata”. Pri tome nije naveo nijedan argument u prilog toj tvrdnji. Prilikom svoje posjete tunnelskom kompleksu 2008. uzeo je uzorke za analizu nadajući se da će naći prisutnost zlata ili drugih plemenitih metala, ali uzalud.

- Grupa geologa s Rudarsko-geološkog fakulteta iz Tuzle na čelu s profesorom Vrabcem je tvrdila da se u ovom kraju nalaze “rudnici uglja karakteristični za Lašvanski bazen”.

Provedena analiza nedvosmisleno odbacuje takve pretpostavke i potvrđuje teze Fondacije. Također, prisustvo kvarca i hematita objašnjava energetska (elektromagnetna i ultrazvučna) svojstva koja se detektuju u podzemnim tunelima.

Podzemni tuneli su napravljeni u konglomeratu.

3.

SVETA GEOMETRIJA BOSANSKIH PIRAMIDA – “CVIJET ŽIVOTA”

Američki autor Hugo Kennes ustvrdio je da Bosanske piramide Sunca, Mjeseca i Zmaja, zajedno s vodotokovima rijeka Fojnica i Bosne obrazuju šestaugaonu strukturu “Cvijeta života” (“Flower of Life”).

Oni identificiraju troje heksagonalnih vrata. Bosanska dolina piramida obrazuje svetu kocku.

Ovo je apsolutni primjer standardne svete geometrije.

Sveta kocka

Cvijet života

4.

PRIMJENA ARHEO-AKUSTIKE NA BOSANSKIM PIRAMIDAMA

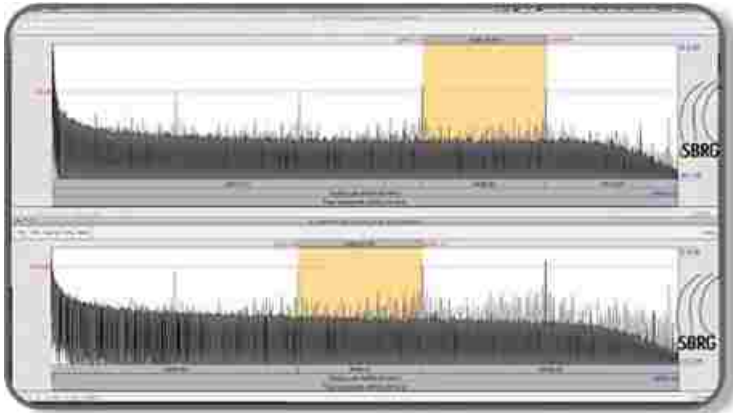
Antropolog profesor Paolo Debortolis s Univerziteta u Trstu već dvije godine istražuje vibracione (ultrazvučne) fenomene u Bosanskoj dolini piramida. Za konferenciju "Skrivena historija" 8. Septembra 2012. pripremio je prezentaciju u kojoj je opisao snimanja na vrhu Bosanske piramide Sunca obavljena u 2011. i 2012. godini.

Korištenjem profesionalne kalibrirane opreme, snimio je ultrazvuk frekvencije 28.300 Hz, s međusobnim odstojanjima vrhova ultrazvuka od 9.3333 Hz. Ultrazvuk dolazi u pravilnim blokovima što ukazuje na artifičijelnost njegovog izvora.

Bosanska piramida Sunca generira zraku ultrazvuka, radijusa 5-15 metara na samom vrhu. Drugim riječima, još jednom se potvrđuje da ja ova piramida ogromna energetska mašina.

Mjerenja ultrazvuka na vrhu Bosanske piramide Sunca u zimskom periodu

Regularnost "blokova" ultrazvuka izmjerena na vrhu Bosanske piramide Sunca

Instrumenti za mjerenje ultrazvuka

5.

ČETVERODIMENZIONALNA VIZUALIZACIJA BOSANSKE DOLINE PIRAMIDA

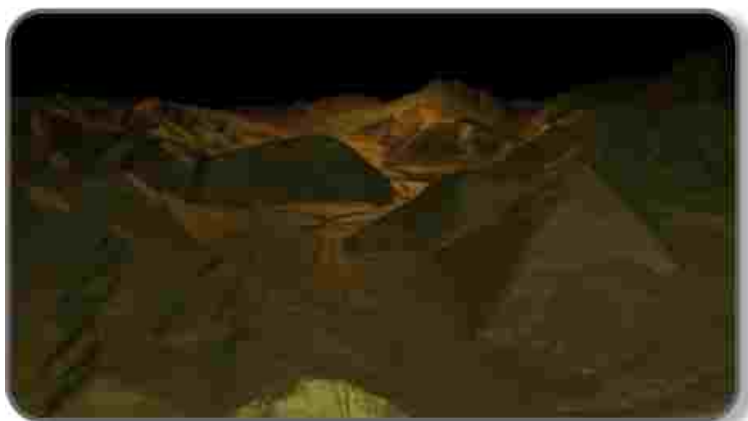
Inženjer Senad Bahor iz Sarajeva je autor magistarske disertacije na Univerzitetu SSST (Sarajevo School of Science and Technology) pod nazivom: "Četverodimenzionalna vizualizacija Bosanske doline piramida". Autor je primjenio novu metodologiju za digitalnu rekonstrukciju jedne prahistorijske lokacije kulturne baštine BiH. Inače, ovo je prva magistarska radnja o bosanskim piramidama na jednom od sarajevskih univerziteta.

Siže svog rada Senad Bahor je izložio na međunarodnoj konferenciji "Skrivena historija" održane 8. septembra u Visokom. Koristio je HTML5 i WebGL za 4D vizualizaciju.

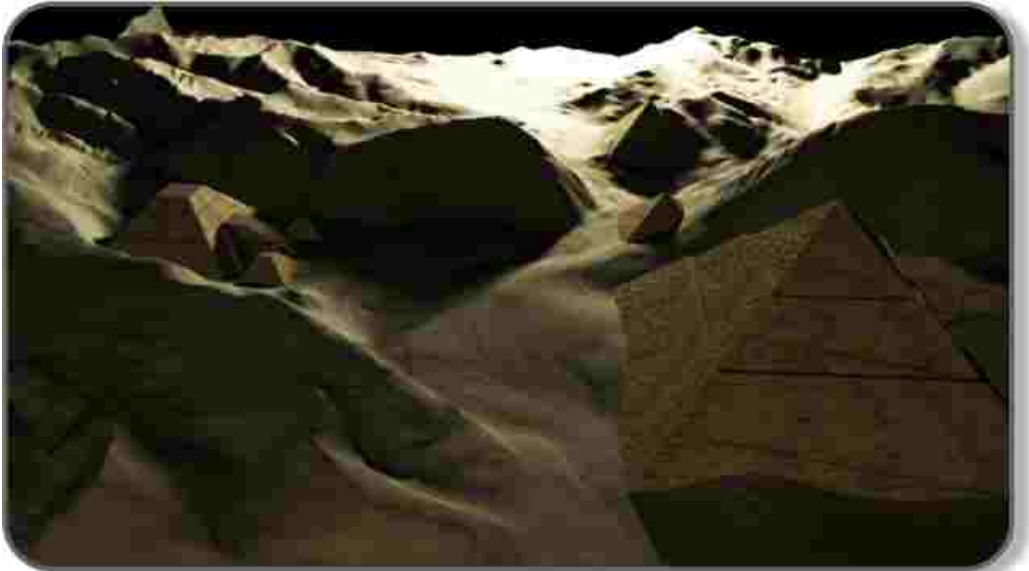
Digitalizacija ili 4D vizualizacija kulturne baštine je proces zaštite historijskih monumenata i vrijednosti u digitalnoj formi. Četvrta dimenzija u ovom procesu predstavlja faktor vremena i dinamičnog izgleda arheoloških monumenata kroz vrijeme.

Izuzetna starost bosanskih piramida, njihova potpuna prekrivenost zemljom i vegetacijom, nepostojanje historijskih dokumenata izazovi su koji su bili postavljeni pred ovog mladog autora. Ipak, zahvaljujući aerijalnim fotografijama i satelitskim snimcima te upotrebom nove metodologije, napravljeni su odgovarajući modeli.

Prvi rezultati su vrlo atraktivni za sve ostale istraživače na ovom projektu. 4D vizualizacija Bosanske piramide Sunca upozorava da su originalne dimenzije ove piramide znatno veće nego što se prvobitno pretpostavljalo. Naime, iz snimaka je očigledno da se piramida pruža sve do dna Visočke doline ta da njena visina prelazi 360 metara.

Bosanska dolina piramida bez rastinja

4-D vizualizacija Bosanske doline piramida

6.

TUNELI ISPOD BOSANSKIH PIRAMIDA

Austrijski istraživač Klaus Dona prezentirao je rezultate novih geofizičkih snimanja podzemnih tunela u Bosanskoj dolini piramida. Prezentacija je bila dio godišnje konferencije "Skrivena historija" u Visokom, 8. septembra 2012.

Naglasio je da jedan od tunela vodi ispod Bosanske piramide Sunca, na dubini od 180 metara i spaja se s drugim objektom udaljenim nekoliko kilometara. Tunel je čist i nema kolapsiranih sekcija.

Klaus Dona je godinu dana ranije pokazao postojanje sedam tunelskih nivoa na različitim dubinama: od pet metara do 350 metara ispod nivoa zemlje.

Crnom linijom prikazan je tunel na dubini od 180 metara dugačak nekoliko kilometara koji polazi ispod Bosanske piramide Sunca

PODZEMNI LABIRINT RAVNE: EKSPEDICIJA U NEPOZNATO

Ponedjeljak 26. juni 2012.

Kada smo u novembru 2010. pronašli prve otvorene sekcije u Podzemnom labirintu Ravne, otkrili smo dva slobodna tunnelska prolaza: jedan je vodio prema sjeveru i išao u suprotnom smjeru od Bosanske piramide Sunca, bio je dugačak četrdesetak metara i zatvoren nanosima šljunka; drugi je vodio u dobrom, južnom smjeru, ali je bio pun vode čiji se nivo povećavao. Nakon 200 metara visina vode u vještačkoj vodenoj akumulaciji je dostigla 165 cm i nije se moglo dalje. Punih godinu i po dana nismo dirali te tunele. I sada, 26. juna, odlučili smo da sistematski istražimo tunel koji vodi prema sjeveru. Ispratio nas je njemački producent iz Berlina koji snima trejler za dokumentarac o bosanskim piramidama.

Ekipa od sedam članova, koja je, pored mene, uključivala italijanskog arheologa Ricarda, naše uposlenike Amira i Admira, te nekoliko volontera iz Australije, SAD, Velike Britanije, Mađarske i Srbije, krenula je, obučena u zaštitna vodootporna odijela i čizme, sa rezervnim setovima baterija i kompasima, tunelom koji je bio ispunjen vodom do visine od 40 cm. Prvu barijeru smo počeli da uklanjamo i čekao nas je vrlo uski tunel kojeg smo sporo ručno čistili, bez alata, u ležećem položaju, sa dvije kante.

Nakon više od sat vremena, napravili smo prolaz kroz kojeg smo puzeći prošli. S druge strane nas je dočekala ponovo voda, ali tunnelski prolaz je bio otvoren. Prošli smo dvadesetak metara, s obje strane tunela su bili zatvoreni bočni prolazi i svaki je imao suhozid na početku. Ohrabrujuće je bilo da se slobodni tunel kretao od sjevera prema istoku, da bi ubrzo dobio pravilan južni pravac, upravo onaj koji nam odgovara.

Nakon toga smo naišli na novu prepreku, gomilu šljunka i pijeska ispred nas. I to smo očistili relativno brzo i nastavili dalje. Ušli smo u tunel bez vode. Slijedila je velika raskrsnica, visina tunela gotovo tri metra. Pregledali smo tri bočna tunela koji su ubrzo postali zagrađeni i uputili se jedinim slobodnim koji je imao pravilan smjer prema jugu. Nije slučajno što je ostavljen otvoren prolaz baš prema jugu.

Nakon još dvije raskrsnice došli smo do nove barijere. Južni smjer tunela je bio zatrpan do samog vrha. To nije obeshrabrilo mladog italijanskog arheologa koji je počeo rukama da čisti šljunak i riječne oblutke. Nakon četrdesetak minuta stvorio je dovoljno slobodnog prostora da se provuče između tavanice i nabacanog šljunka. Ubrzo smo i mi ostali ušli za njim. Smjenjivale su se sekcije s vodom sa onim suhim, bez vode.

Nove raskrsnice, keramički blokovi s uklesanjima, različita visina stropova, čisti zrak, jednaka temperatura u svim tunelima.

Tunelski prolazi u kojima ljudska noga nije kročila jako dugo vremena.

Nakon što smo uporno slijedili pravac prema jugu naišli smo na još jednu barijeru u vidu šljunka kojim je zatrpan prolaz do samog vrha dvometarske tavanice.

Napravili smo pauzu. Šta sada? Pogledali smo na sat. Prošlo je već četiri i po sata od početka ekspedicije. Odlučili smo da ovdje stanemo iz sigurnosnih razloga.

Vratićemo se ujutro sa četiri ekipe. Započet ćemo čišćenje i podgrađivanje ovog novog pravca, dvije ekipe ćemo zadužiti za čišćenje najužih dijelova, a jednu da uklanja nanose šljunka s najisturenije pozicije.

Volonteri i Ricardo su se oduševljeni vratili nazad među ostale kolege. Bili su zvijezde večeri i krenula je priča o avanturama.

Sutradan smo došli i s ekipom da mapiramo nove tunele. Otkrili smo ukupno 152 metra novog tunelskog prolaza i desetine novih metara bočnih prolaza!

U izjavi za dokumentarac sam rekao: "Prvih 300 metara tunela na kojima smo radili u periodu 2005.-2010. bili su u potpunosti zatrpani i ispunjeni šljunkom i svakih nekoliko metara je pravljen suhozid kao potpora tom ubačenom materijalu. Trebalo nam je pet godina da mukotrpno očistimo i podgradimo ove prolaze. Krajem 2010. smo otkrili prve slobodne sekcije i to je bilo veliko ohrabrenje za nas. A sada, nakon ovog iskustva, vidimo da nakon manjih barijera slijede dugačke sekcije otvorenih tunela.

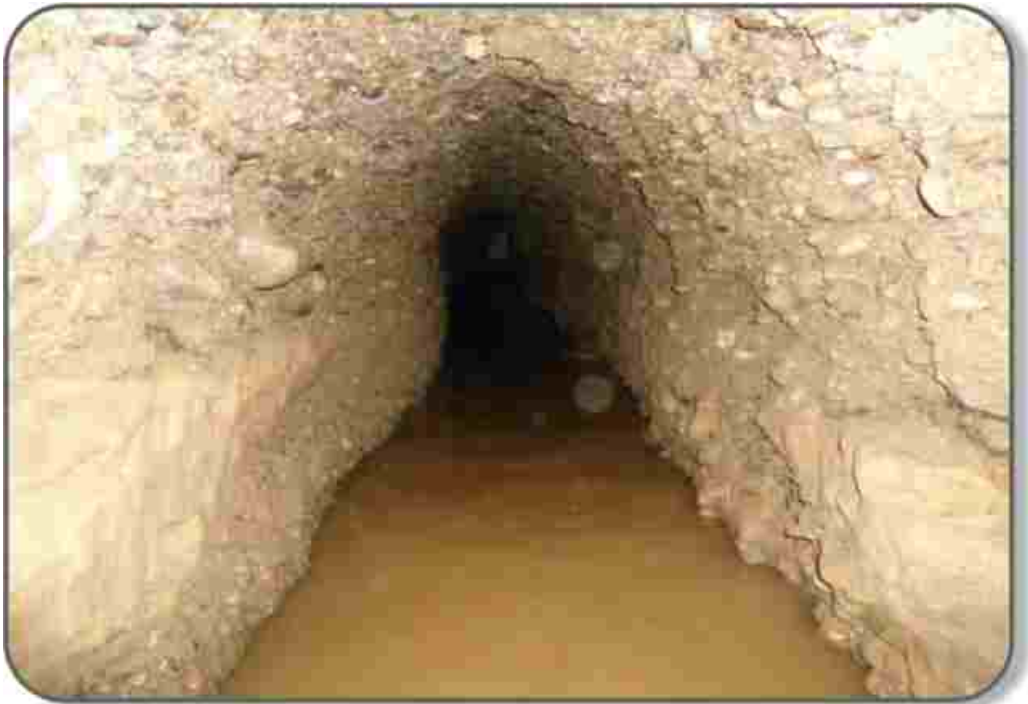
Da li su se oni koji su zatrpavali tunele umorili ili su mislili da će u budućnosti svi odustati u samom početku? Da li smo došli do tačke kada će sve više otvorenih tunela biti pred nama? Koliko će nam to vremena uštediti na našem putu prema Bosanskoj piramidi Sunca?"

I ovi novi tuneli su nivelirani. To znači da ćemo, ako ostanemo na istoj visini, u budućnosti doći na dubinu od 280 metara ispod vrha piramide. A ruski geofizičari dr. Oleg Khavroshkin i dr. Vladislav Tsyplakov su nam 2007. godine rekli da su na dubini od 280 metara ispod vrha piramide detektirali mrežu podzemnih tunela.

Pitanje je samo vremena kada ćemo se spojiti s tunelima ispod najveće piramide svijeta.

Priprema za ekspediciju

Entuzijizam je rukovodio tim

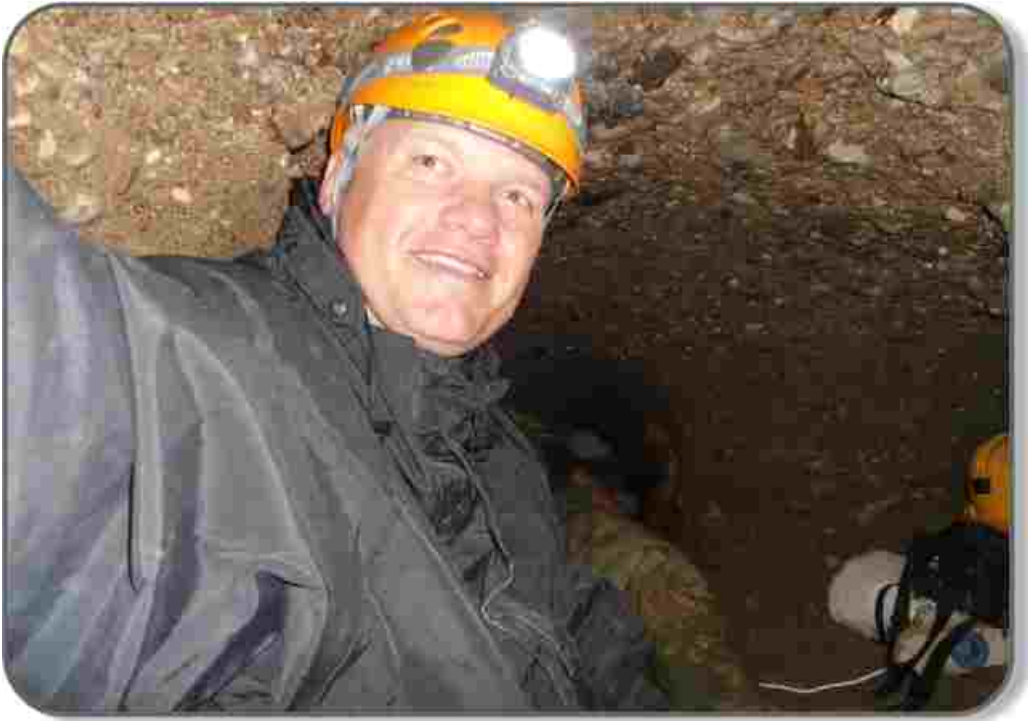
Adrenalin vs. rizik

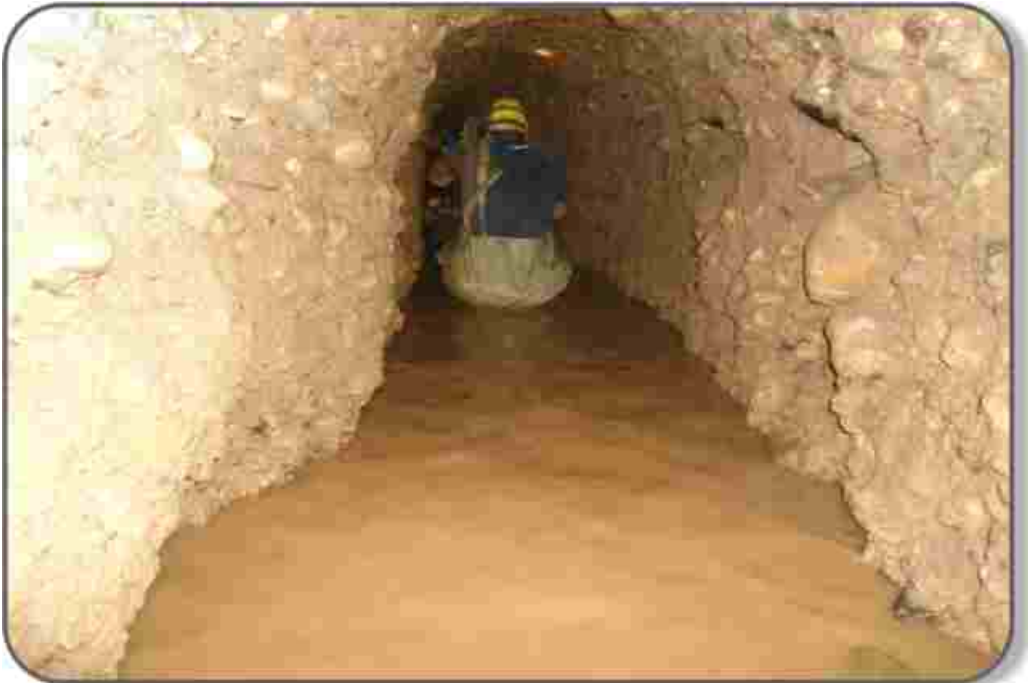
Satima je trajalo kretanje kroz nekoliko metara tunela

Spori prolazak kroz zatrpane sekcije tunela

U uskim tunelskim prolazima

Hrabro u nepoznato

Nova sekcija tunela pod vodom

Ljudska noga nije posjetila ove tunele hiljadama godina

Hiljade godina stari suhozid

Suhozid u novim sekcijama tunela

Osmjeh pri kraju ekspedicije

Konopac za siguran povratak

Blok ispod konglomerata

Novi megalitni blok

Blokovi sa originalnim uklesanjima

Nove sekcije sa kanalom u glinenoj podini

Izjava za medije nakon ekspedicije

8.

MJERENJA U PODZEMNOM LABIRINTU “RAVNE”

Stručni tim Fondacije redovno mjeri slijedeće parametre u prahistorijskom podzemnom labirintu ispod bosanskih piramida: temperaturu, vlagu, elektromagnetna zračenja, ultrazvuk, prisustvo plinova. Zaključeno je da su vrijednosti u posljednjih pet godina nepromijenjene: temperatura zraka je 12,5 stupnjeva u svim sekcijama tunela, vlaga iznosi oko 85%, elektromagnetna zračenja su 28 kHz frekvencije, ultrazvuk je 28-33 kHz, prisustvo kisika je idealnih 20,4 %, nema otrovnih plinova.

Održavanje originalnih uslova je iznimno važno za funkcioniranje tunela. Kontinuirano kretanje čistog zraka obogaćenog visokom koncentracijom negativnih iona u podzemnim tunelima djeluje ljekovito na ljudski organizam o čemu svjedoči veliki broj svjedočanstava posjetilaca labirinta o izliječenjima različitih oboljenja. Do sada je Fondacija otkrila 940 metara postojećih tunela ispod piramida.

U prilogu su mjerenja temperature i vlage na dvanaest kontrolnih tačaka u šestomjesečnom periodu maj-novembar 2012.

02.05.2012.	TEMPERAT URA	VLA GA	09.05.2012	TEMPERAT URA	VLA GA
1. KUĆICA	27,7 C	35%	1. KUĆICA	26,1 C	37%
2. ULAZ U TUNEL	27,1 C	34%	2. ULAZ U TUNEL	25,3 C	38%
3.1 RASKRSNICA	12,8 C	92%	3.1 RASKRSNICA	12,6 C	90%
4. DESNI SUHOZID	11,4 C	94%	4. DESNI SUHOZID	12,0 C	91%
5. JAJE	12,2 C	74%	5. JAJE	12,1 C	78%
6. ALFREDOV TUNEL	12,4 C	72%	6. ALFREDOV TUNEL	12,2 C	79%
7.PROSTORIJA GLAVNA	12,4 C	72%	7.PROSTORIJA GLAVNA	12,4 C	76%
8. K - 1	12,1 C	77%	8. K - 1	12,0 C	81%
9. K - 2	12,3 C	78%	9. K - 2	12,2 C	80%
10. JEZERO	12,1 C	78%	10. JEZERO	12,3 C	82%
11. MISLAVOV TUNEL	12,4 C	76%	11. MISLAVOV TUNEL	12,1 C	78%
12. ZADNJA PROSTORIJA	12,5 C	73%	12.ZADNJA PROSTORIJA	12,4 C	79%

18.05.2012.	TEMPERAT URA	VLA GA	26.05.2012.	TEMPERAT URA	VLA GA
1. KUĆICA	28,3 C	35%	1. KUĆICA	29,3 C	36%
2. ULAZ U TUNEL	26,1 C	38%	2. ULAZ U TUNEL	27,6 C	38%
3.1 RASKRSNICA	12,4 C	96%	3.1 RASKRSNICA	12,8 C	94%
4. DESNI SUHOZID	12,1 C	82%	4. DESNI SUHOZID	12,7 C	93%
5. JAJE	12,3 C	81%	5. JAJE	12,6 C	86%
6. ALFREDOV TUNEL	12,4 C	78%	6. ALFREDOV TUNEL	12,3 C	84%
7.PROSTORIJA GLAVNA	12,3 C	81%	7.PROSTORIJA GLAVNA	12,2 C	82%
8. K - 1	12,1 C	81%	8. K - 1	12,2 C	82%
9. K - 2	12,3 C	80%	9. K - 2	12,2 C	81%
10. JEZERO	12,0 C	83%	10. JEZERO	12,1 C	81%
11. MISLAVOV TUNEL	12,2 C	81%	11. MISLAVOV TUNEL	12,3 C	80%
12. ZADNJA PROSTORIJA	12,4 C	81%	12.ZADNJA PROSTORIJA	12,3 C	83%

06.06.2012.	TEMPERAT URA	VLA GA	15.06.2012.	TEMPERAT URA	VLA GA
1. KUĆICA	29,1 C	38%	1. KUĆICA	31,4 C	32%
2. ULAZ U TUNEL	26,8 C	37%	2. ULAZ U TUNEL	30,0 C	31%
3.1 RASKRSNICA	12,6 C	93%	3.1 RASKRSNICA	12,4 C	89%
4. DESNI SUHOZID	12,5 C	92%	4. DESNI SUHOZID	12,7 C	85%
5. JAJE	12,9 C	93%	5. JAJE	13,1 C	86%
6. ALFREDOV TUNEL	12,6 C	85%	6. ALFREDOV TUNEL	12,8 C	83%
7.PROSTORIJA GLAVNA	12,5 C	83%	7.PROSTORIJA GLAVNA	12,8 C	81%
8. K - 1	12,4 C	84%	8. K - 1	12,5 C	82%
9. K - 2	12,3 C	84%	9. K - 2	12,4 C	82%
10. JEZERO	12,3 C	81%	10. JEZERO	12,7 C	81%
11. MISLAVOV TUNEL	12,5 C	81%	11. MISLAVOV TUNEL	12,7 C	80%
12. ZADNJA PROSTORIJA	12,4 C	80%	12.ZADNJA PROSTORIJA	12,5 C	80%

28.06.2012.	TEMPERAT URA	VLA GA	10.07.2012.	TEMPERAT URA	VLA GA
1. KUĆICA	30,2 C	36%	1. KUĆICA	32,1 C	34%
2. ULAZ U TUNEL	27,5 C	35%	2. ULAZ U TUNEL	30,3 C	27%
3.1 RASKRSNICA	12,2 C	80%	3.1 RASKRSNICA	12,6 C	81%
4. DESNI SUHOZID	12,6 C	79%	4. DESNI SUHOZID	12,7 C	80%
5. JAJE	12,6 C	79%	5. JAJE	12,6 C	79%
6. ALFREDOV TUNEL	12,5 C	79%	6. ALFREDOV TUNEL	12,7 C	77%
7.PROSTORIJA GLAVNA	12,3 C	80%	7.PROSTORIJA GLAVNA	12,4 C	77%
8. K - 1	12,1 C	81%	8. K - 1	12,2 C	81%
9. K - 2	12,1 C	81%	9. K - 2	12,3 C	80%
10. JEZERO	12,2 C	82%	10. JEZERO	12,3 C	81%
11. MISLAVOV TUNEL	12,3 C	80%	11. MISLAVOV TUNEL	12,5 C	79%
12. ZADNJA PROSTORIJA	12,3 C	81%	12.ZADNJA PROSTORIJA	12,4 C	79%

22.07.2012.	TEMPERAT URA	VLA GA	30.07.2012.	TEMPERA TURA	VLA GA
1. KUĆICA	33,0 C	31%	1. KUĆICA	34,1 C	33%
2. ULAZ U TUNEL	31,5 C	32%	2. ULAZ U TUNEL	30,2 C	31%
3.1 RASKRSNICA	12,8 C	83%	3.1 RASKRSNICA	12,9 C	82%
4. DESNI SUHOZID	12,9 C	82%	4. DESNI SUHOZID	12,9 C	81%
5. JAJE	13,1 C	82%	5. JAJE	13,0 C	80%
6. ALFREDOV TUNEL	13,2 C	81%	6. ALFREDOV TUNEL	13,1 C	79%
7.PROSTORIJA GLAVNA	13,1 C	80%	7. PROSTORIJA GLAVNA	12,9 C	79%
8. K - 1	12,5 C	82%	8. K - 1	12,7 C	81%
9. K - 2	12,5 C	82%	9. K - 2	12,7 C	81%
10. JEZERO	12,3 C	83%	10. JEZERO	12,3 C	82%
11. MISLAVOV TUNEL	12,5 C	82%	11. MISLAVOV TUNEL	12,4 C	81%
12. ZADNJA PROSTORIJA	13,0 C	80%	12.ZADNJA PROSTORIJA	12,9 C	80%

15.08.2012.	TEMPERAT URA	VLA GA	17.11.2012.	TEMPERAT URA	VLA GA
1. KUĆICA	32,6 C	32%	1. KUĆICA	12,3 C	82%
2. ULAZ U TUNEL	31,7 C	33%	2. ULAZ U TUNEL	13,0 C	80%
3.1 RASKRSNICA	12,8 C	81%	3.1 RASKRSNICA	12,6 C	81%
4. DESNI SUHOZID	12,9 C	80%	4. DESNI SUHOZID	13,1 C	81%
5. JAJE	12,5 C	80%	5. JAJE	13,4 C	80%
6. ALFREDOV TUNEL	12,6 C	79%	6. ALFREDOV TUNEL	13,3 C	81%
7.PROSTORIJA GLAVNA	12,9 C	80%	7.PROSTORIJA GLAVNA	13,1 C	81%
8. K - 1	12,6 C	81%	8. K - 1	13,4 C	86%
9. K - 2	12,5 C	82%	9. K - 2	13,2 C	84%
10. JEZERO	12,8 C	81%	10. JEZERO	13,1 C	86%
11. MISLAVOV TUNEL	13,0 C	80%	11. MISLAVOV TUNEL	13,1 C	83%
12. ZADNJA PROSTORIJA	13,1 C	79%	12.ZADNJA PROSTORIJA	13,1 C	85%

9.

ZAŠTO JE BORAVAK U PODZEMNOM LABIRINTU “RAVNE” – LJEKOVIT?

Svjedočanstva mnogobrojnih turista u 2011. i 2012. da im je boravak u Podzemnom labirintu “Ravne” bio ljekovit i donio niz zdravstvenih poboljšanja inicirao je niz istraživanja Fondacije “Arheološki park: Bosanska piramida Sunca” kako bi se našlo naučno objašnjenje tim tvrdnjama.

Tim Fondacije sastavljen od saradnika Boruta Brica i voditelja projekta dr. Semira Osmanagića, izvršio je mjerenja koncentracije negativnih iona na 19 kontrolnih tačaka, od čega na jednoj lokaciji u Sarajevu (kod hotela Holiday Inn), jednu u Visokom (pred ulazom u Podzemni labirint “Ravne”) i 17 lokacija unutar Podzemnog labirinta. Mjerenja su izvršena 24. decembra 2012. Korišten je instrument “Air Ion Counter”, čiji je proizvođač američka firma “Alpha Lab, Inc.” i koji se koristi za mjerenje gustoće/koncentracije negativnih i pozitivnih iona u zraku. Kapacitet mjerenja je do 2 miliona negativnih iona.

Negativni ioni su atomi ili molekule koje imaju više elektrona nego protona u svom nukleusu. Nizom analiza u posljednjih 120 godina dokazana je zdravstvena korist negativnih iona. Naime, negativni ioni čiste zrak od prašine, spora, plijesni i peluda tako što se vezuju za njih i onda pod težinom padaju na pod umjesto da lebde u zraku, te ih više ne možemo udisati i dobijati elergijske reakcije. Viša koncentracija negativnih iona je u šumama, na planinama, uz more i vodopade.

Istraživanja pokazuju da je koncentracija negativnih iona po kubnom centimetru (-ons/cc) zabilježena u slijedećim vrijednostima:

- Sale za sastanke te kancelarije u firmama u gradskim centrima: 25 - 100
- Zagađeni auto-putevi u Los Angelesu: 100
- Ulice u velikim gradovima: 250 - 450
- Na selu: 800 - 1.800
- Planine: 5.000

Negativni ioni, prema provedenim mjerenjima stimuliraju funkcije:

- fizička snaga mišića (mjereno na ergografu)
- intelektualna aktivnost (mjerena na encefalografu)
- hormonalna aktivnost (mjerena prema izlučivanju žlijezda)
- ako je arterijski tlak previsok negativni ioni ga smanjuju, a ako je prenizak oni ga povećavaju

Ukratko, negativni ioni uništavaju bakterije, vitaliziraju naše stanice, povećavaju kapacitet kisika u krvi, poboljšavaju rad metabolizma, povećavaju moć koncentracije i budnost, uklanjaju umor, povećavaju otpornost prema bolestima, iznimno dobro utječu protiv glavobolje, nesаницe, zatvora, alergija, astme i mnogih drugih tegoba.

Provedeno mjerenje od 24. decembra u Podzemnom labirintu Ravne je pokazalo slijedeće vrijednosti:

- na ulazu u Podzemni labirint: 400 –ons/cc
- 40 m od ulaza: 3.000 –ons/cc
- Megalit K-1, 160 m od ulaza: 10.000 –ons/cc
- Megalit K-2, 180 m od ulaza: 13.500 –ons/cc
- Podzemna prostorija, “ljekovita komora”, 220 m od ulaza: 18.000 –ons/cc

Prema tome, koncentracija negativnih iona u prostorijama Podzemnog labirinta je trostruko ili četverostruko viša nego na planinama!

Ova preliminarna istraživanja definitivno potvrđuju i da koncentracija negativnih iona raste s udaljenošću od ulaza. To je razlog što je prvih godina istraživanja (2006.-2010.) bilo samo nekoliko sporadičnih tvrdnji o ljekovitom djelovanju boravka u tunelima, jer je dužina očišćenih tunela iznosila između 100-200 metara. Otvaranje i čišćenja oko 940 metara prahistorijskih podzemnih tunela do decembra 2012. dovelo je do dolaska u sekcije tunela koji imaju znatno višu koncentraciju negativnih iona.

Najviša koncentracija je zabilježena u podzemnim prostorijama/komorama.

Zabilježeno je da koncentracija oscilira, odnosno da se smanjuje ukoliko se čovjek približi instrumentu za mjerenje, zatim ukoliko se mjerenje vrši u blizini drvene podgrade, te na tlu.

Prvo mjerenje negativnih iona na ulazu u Podzemni labirint

Mjerenje negativnih iona u Podzemnom labirintu Ravne

Koncentracija negativnih iona blizu ulaza

Mjerenje negativnih iona kod megalita K-2

Visoko koncentracija negativnih iona na Megalitu K-2

Borut Bric toom mjerenja koncentracije negativnih iona

Visoko koncentracija negativnih iona u Ljekovitoj komori

10.

BIOFOTONSKA MJERENJA UPOTREBOM BOVIS SKALE U BOSANSKOJ DOLINI PIRAMIDA

Istraživački tim iz Slovenije, predvođen Ivanom Novakom, posjetio je lokacije Bosanske doline piramida 11.-13. januara 2013. Tom prilikom su mjerili vibracijski kvalitet, odnosno intenzitet radijacije koristeći Bovijevu skalu ("Bovis Scale").

Jedinica Bovijeve skale je Ångström ($1 \text{ \AA} = 0,1 \text{ nm}$ or 10- 10m). Startna pozicija je 6.500 Ångströma što predstavlja elektromagnetnu valnu dužinu crvenog svjetla. Ujedno to je početna vrijednost i Bovijeve skale i kao takva predstavlja prosječnu (nultu) vrijednost za ljudsko zdravlje.

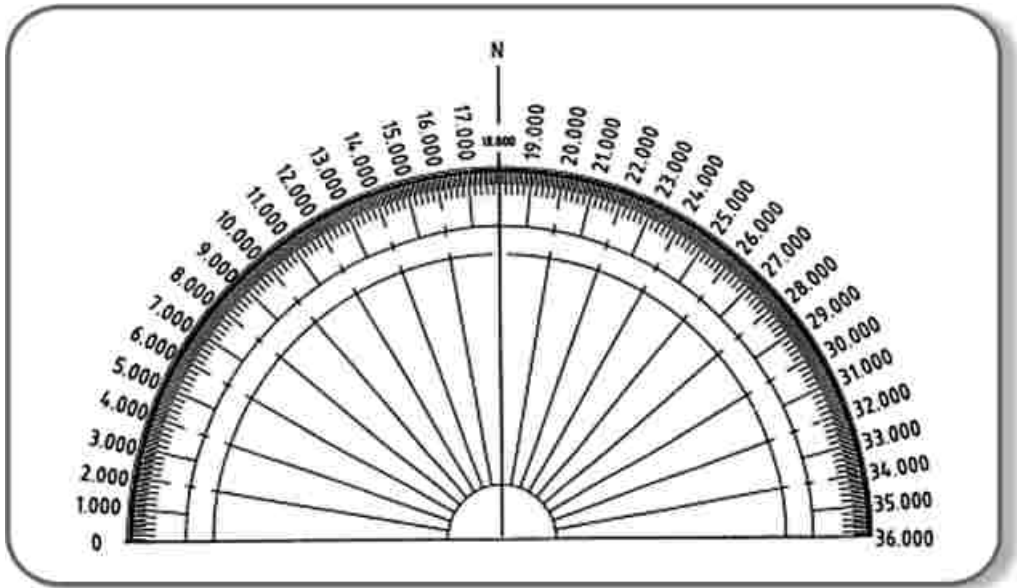
Taj broj 6.500 na Bovijevoj skali se smatra "dovoljnim" da održava energetski balans organizma. Energetsku vrijednost od 6.500 bovija nalazimo, na primjer, u svježem povrću. Sve iznad ove vrijednosti se odražava pozitivno na ljudsko zdravlje. Nadalje, svježe voće ili sjemenke imaju vrijednosti od 8.000 – 10.000 na Bovijevoj skali.

I, obrnuto. Ukoliko smo okruženi ili se hranimo vrijednostima ispod 6.500 to se negativno odražava na naš organizam. U velikim gradovima, voda iz vodovoda ima vrijednost od samo 3.500 na Bovijevoj skali što utiče na sniženu energiju organizma i pad imuniteta.

Energija koja se mjeri Bovijevom skalom se još naziva i biofotonska energija, jer mjeri čestice nevidljive ljudskom oku. Ukoliko mjerenje pokazuje vrijednosti ispod 6.500 bovija, onda atomi imaju rotaciju u smjeru kazaljke na satu (udesno). Ako je vrijednost iznad 6.500 bovija, atomi rotiraju ulijevo, u smjeru obrnutom od kretanja kazaljke na satu. Primjera radi, kancerozne ćelije rotiraju udesno, a ćelijska DNK rotira ulijevo.

Primjeri Bovijeve skale:

1. Poželjna vrijednost za čovjeka: 8.000 – 10.000 bovija
2. Prosječna vrijednost koju generira Planeta: 7.000 – 18.000 bovija
3. Osoba odličnog zdravlja: 8.500 bovija
4. Osoba dobrog zdravlja: 7.500 bovija
5. Umorna osoba: 6.500 bovija
6. Jako umorna osoba, na granici bolesti: 6.000 bovija
7. Osoba koja može da liječi dodirrom: iznad 9.000 bovija
8. Atmosfera u tibetanskom hramu: 14.000 bovija

Ivan Novak je mjerio biofotonske vrijednosti u Bosanskoj dolini piramida. Ovo su rezultati u bovijima:

- A. Podzemni labirint "Ravne"
 1. Ulaz u Podzemni labirint: 15.000
 2. Prvo proširenje, 15 m od ulaza: 25.000
 3. Jajoliki monolit: 21.000
 4. Prostorija kod jajolikog monolita: 20.000
 5. Dva paralelna suhozida ("Edin" tunel): 25.000
 6. Megalit K-1: 25.000
 7. Megalit K-2: 25.000
 8. Suhozid u blizini Mekalita K-2, 185 m od ulaza: 25.000
 9. Ljekovita komora: 25.000
 10. "Mislavov" tunel: 25.000
 11. Ulaz u "Podzemno jezerce": 30.000
 12. Treća prostorija: 26.000
 13. "Energetski" kamen: 40.000
 14. Posljednje raskršće iz 2012.: 25.000
 15. Raskrsnica "Sarina spirala": 26.000
 16. Prostorija visine 4 m na kružnom toku: 25.000

Kao što se vidi najveći dio podzemnih tunela i prostorija ima izvanredno energetske osvježavajuće djelovanje. Stoga se gotovo svi posjetioci ove lokacije osjećaju da su “napunili baterije” prilikom jednosatne posjete. Visoka koncentracija bovia prija produhovljenim osobama koje u tunelima mogu ostati satima i da se odlično osjećaju.

Nije čudo što je Podzemni labirint toliko atraktivan za pozitivne i otvorene osobe.

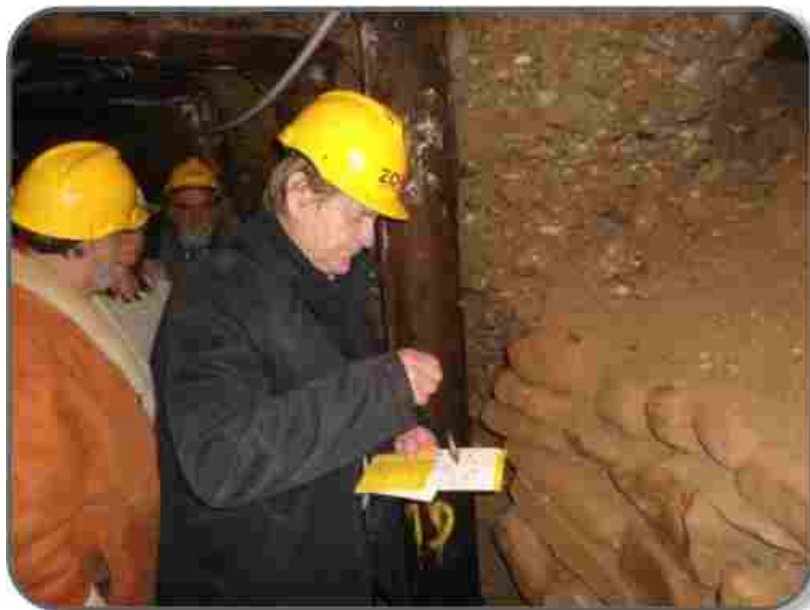
B. Bosanska piramida Sunca

Biofotonske vrijednosti su mjerene i na Bosanskoj piramidi Sunca. Pri vrhu piramide je izmjerena vrlo pogodna koncentracija od 25.000 bovia. Na centru platoa, gdje je locirana energetska zraka, u radijusu od pet metara, mjerenje pokazuje čak 50.000 bovia. Prema slovenskim istraživačima, tu nije preporučljivo zadržavanje duže od desetak minuta.

C. Tumulus u Vratnici

Slična situacija je i na tumulusu u Vratnici. Na tumulusu su vrijednosti od 25.000 bovia, ali je na samom vrhu, gdje je ranije izmjereno prisustvo elektromagnetnog i ultrazvučnog zračenja u kvadratu od 4x4 metra, vrijednost od 50.000 bovia. To je isuviše visok nivo za prosječne ili bolesne osobe i slovenski istraživači ne preporučuju duže zadržavanje u tom prostoru.

Fondacija nastavlja sa istraživanjem svih aspekata na lokacijama bosanskih piramida: fizičkih, energetskih i duhovnih.

Ivan Novak prilikom mjerenja intenziteta radijacije

11.

ODRŽANA KONFERENCIJA “SKRIVENA HISTORIJA” U VISOKOM

Konferencija “Skrivena historija”, koja je u organizaciji Fondacije “Arheološki park: Bosanska piramida Sunca” održana 8. septembra 2012. godine u Visokom bila je, po riječima prisutnih, “fantastična”. Ovaj međunarodni naučni skup okupio je niz stručnjaka i istraživača kojima je zajednička ljubav prema istraživanju i otkrivanju stvarne historije te drevnim civilizacijama i neobjašnjenim fenomenima.

Pregledom neistraženih svjetskih piramida s akcentom na bosanske piramide i nove nalaze i analize, stručni dio Konferencije otvorio je akademik Semir Osmanagić. On se založio za stvaranje nove naučne paradigme i uspostavljanje interdisciplinarnе “Nauke o piramidama”, po uzoru na istraživanje Bosanske doline piramida.

Predavanje britanskog autora i istraživača megalitnih struktura Filipa Coppensa koji je prisutne u sali Gradskog kina u Visokom informirao o mnoštvu novih arheoloskih nalazišta u svijetu kao i drevnim piramidama “podiglo je salu na noge”. Magistar Senad Bahor iz Sarajeva prezentirao je svoju magistarsku disertaciju na temu bosanskih piramida gdje je putem 4D tehnologije prikazao Bosansku piramidu Sunca od vremena njene izgradnje pa sve do danas.

Italijanski naučnik profesor Paolo de Bertolis ponudio je niz naučnih analiza o ultrazvučnim fenomenima u Bosanskoj dolini piramida, njihovoj regularnosti i unikatnom artificijelnom porijeklu, za razliku od prirodnih piramidalnih uzvišenja gdje taj fenomen nije mogao zabilježiti. Fizičar Slobodan Mizdrak iz Hrvatske upoznao je prisutne s rezultatima eksperimenta elektromagnetnog zračenja ka i sa Bosanske piramide Sunca utvrdivši izvor tog zračenja.

Arheolog Fondacije, Ricardo Brett iz Italije javnost je, po prvi put, izvijestio o radiokarbonskom datiranju organske materije pronađene na Bosanskoj piramidi Sunca u junu 2012. koje izgradnju ovih monumentalnih građevina smjesta u period prije više od 24.800 godina. Austrijski istraživač koji je svojim nalazima na noge podigao svjetsku javnost Klaus Donna ponovo je briljirao i sve prisutne oduševio prezentacijom o pronalasku novih artefakata koji se ne uklapaju u zvaničnu historiju te su stoga u potpunosti zanemareni od oficijelne nauke.

Inače, učesnike Konferencije pozdravio je premijer ZDK Fikret Plevljak koji je pozvao cjelokupnu bh. i svjetsku javnost da dođu u Visoko i posjete bosanske piramide.

“Bosanci i Hercegovci, probudite se. U Visokom se nešto dešava, u

Visokom se historija riješava”, kazao je Plevljak.

Tokom govora, pozvao je i oponente projekta da posjete arheološka nalazišta u Visokom te, ukoliko smatraju da “tamo nema ništa” naučnim putem to i dokazu. Dodao je da će Vlada ZDK i njenih 400.000 stanovnika u potpunosti podržavati projekt istraživanja bosanskih piramida. Fondaciju i konferenciju je svojim dolaskom i prigodnim obraćanjem podržao i načelnik Općine Visoko Munib Alibegović te prijatelj Fondacije ambasador Pakistana u BiH Nj.E. Khalid Jaffery.

Konferencija je, osim predavača, okupila i veliki broj gostiju iz Velike Britanije, Austrije, SAD, Njemačke, Makedonije, Slovenije i Srbije. Naučnom skupu prisustvovala je i 7. smjena MRV-a koja je brojala više od 65 volontera iz 20 zemalja. Njima su, u prisustvu premijera ZDK, načelnika Općine Visoko te predsjednika UO Fondacije Ahmeda Bosnića, uručene zahvalnice za učešće u akciji i doprinosu u istraživanju bosanskih piramida. Za njih je, u nedjelju, 9. septembra, upriličena i posjeta Arheološkom parku: Bosanske kamene kugle”, odnosno, najvećem nalazištu ovih fenomena u BiH, u Zavidovićima.

Čitav tok konferencije pratilo je, pored lokalnih medija, pet TV ekipa iz Austrije, SAD-a, Hrvatske i BiH koji rade dokumentarne filmove i serijale o najvećim i najstarijim piramidama u svijetu.

Phillip Coppens, Semir Osmanagich i Klaus Dona

Premijer ZDK na otvaranju Konferencije

Medijska pokrivenost konferencije Skrivena historija

Konferencija Skrivena historija 2012.

Volonteri, predavaci i gosti konferencije Skrivena historija 2012.

12.

REZULTATI VOLONTERSKE AKCIJE “MRAV 2012.”

U Visokom je 6. oktobra završena treća po redu Međunarodna radna akcija volontera “MRAV Bosanske piramide 2012” u organizaciji neprofitne Fondacije “Arheološki park: Bosanska piramida Sunca”. Od 3. juna, kada su u Bosnu i Hercegovinu došli volonteri prve smjene pa sve do kraja devete smjene, na bosanskim piramidama je volontiralo više od 500 učesnika iz 52 zemlje sa šest kontinenata. Rekordan broj volontera svjedoči o iznimnoj atraktivnosti ovog projekta u čitavom svijetu.

Najmlađi volonter je imao šest godina i došao je u pratnji roditelja, a najstariji 79 godina. Najveći broj volontera je bio iz Španije i Velike Britanije. Volonteri su pod stručnim rukovodstvom arheologa Fondacije dr. Rikarda Bretta iz Italije uspjeli da pronađu, očiste i podgrade novih 200 metara prahistorijskih podzemnih tunela. Arheolog Nicollo Bisconti je sa svojom ekipom volontera pronašao organski materijal na betonskim blokovima Bosanske piramide Sunca čija je starost u radiokarbonskoj laboratoriji u ukrajinskom Kijevu procjenjena na 24.800 godina (+/- 200 godina). Time je dobijena minimalna starost piramide. Novozelandski arheolog Tim Pagan je, s timom antropologa iz Njemačke i volonterima, pronašao ostatke dva neolitska naselja na vrhu Hrama Majke Zemlje. Volonteri su asistirali i timu fizičara i elektroinžinjera iz Hrvatske, Srbije i Italije koji su na vrhu piramida detektirali i izmjerili elektromagnetna i ultrazvučna zračenja koja su karakteristična samo za mašine, čime je potvrđen artificalni karakter piramida.

Tokom svog boravka u BiH volonteri su se predstavili i sarajevskoj publici u BKC-u pred 1.100 posjetilaca koji su 8. juna 2012. došli čuti predavanje dr. Semira Osmanagića o svrsi piramida u svijetu. Za ljetni solsticij 21. juna pridružili su se posjetiocima iz 25 zemalja koji su sa vrha Bosanske piramide Sunca poslali poruke mira i ljubavi u svijet. Učestvovali su i na međunarodnoj konferenciji “Skrivena historija” 8. septembra u Visokom u organizaciji Fondacije koja je privukla stručnjake sa analizama i datiranjima bosanskih piramida.

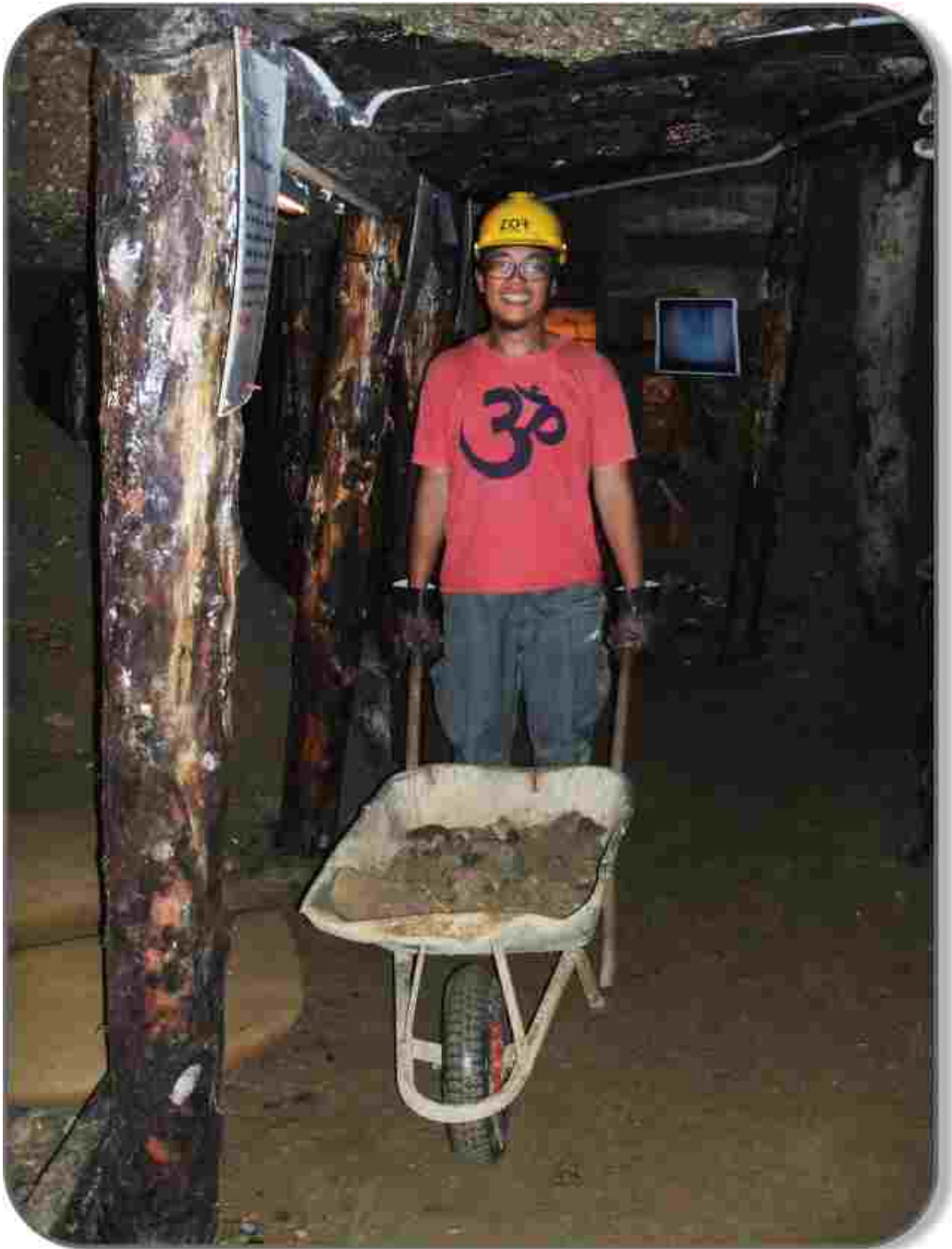
Volonterke MRAV
2012. na ulazu u
Podzemni labirint Ravne

Volonteri MRAV 2012. na Bosanskoj piramidi Sunca

Prvi radni dan sedme smjene MRAV 2012

Volonteri MRAV 2012. u Podzemnom labirintu Ravne

13.

RADIOKARBONSKO DATIRANJE BOSANSKE PIRAMIDE SUNCA

Arheološka i naučna sezona 2012. godine u Bosanskoj dolini piramida donijela je niz historijskih rezultata. Među njima je svakako i pronalazak organskog materijala u junu 2012. ispod nanosa zemlje i gline. Naime, na betonskim blokovima Bosanske piramide Sunca, volonteri prve smjene akcije MRAV su pod stručnim rukovodstvom italijanskih arheologa Niccola i Ricarda Bretta pronašli fosilizirani list. Uzorci su poslani u dvije Laboratorije za radiokarbonsko datiranje.

Prvi rezultati su došli iz laboratorije iz Kijeva (Ukrajina). Starost organskog materijala je 24.800 godina +/- 200 godina. Drugim riječima, sama građevina je starija i ovaj naučni podatak predstavlja minimalnu starost Bosanske piramide Sunca.

Podsjećamo, do sada smo imali podatke o starosti tla koji prekriva piramide Sunca i Mjeseca koja se prema procjenama federalnog Instituta za pedologiju kreće u rasponu 12.000-15.000 godina. Poljski Institut za fiziku s Šleskog Univerziteta tehnologije je 2011. procjenio starost organskog uzorka u vezivnom materijalu na jednoj terasi Bosanske piramide Mjeseca na 12.350 godina.

Svi dosadašnji pokazatelji ubjedljivo potvrđuju da su bosanske piramide najstarije na svijetu.

Trenutak pronalaska organskog materijala

Obrada organskog materijala

Pronalazak organskog materijala na betonskom bloku

Rad na sondi 4C

Diskusija arheologa Fondacije o pronalasku organskog materijala

Conventional radio carbon dating service laboratory. Kiev.

Радіовуглецева дата (Radiocarbon date)

Замовник (Customer)	Foundation "Archaeological park	"Bosnian Pyramid of the Sun"
Зразок (Sample):	Soil deposition with organic matter	02-BPS-4A-2012
Код лабораторії (lab code)	IHME-1814	
Маса бензолу (benzene mass)	0,739	грам (g)
Час лічбовання (counting time)	3000	хвилин (minutes)
Швидкість лічення проби (Sample count rate)	0.357	CPM
Фон (шт./хв.) (Background count rate)	0.109	CPM
Ефективність реєстрації (counting efficiency):	58,55%	Пробентр (percent)
Радіовуглецева дата (Radiocarbon date)	<u>24800 ± 200</u>	BP
Калібрована дата (Calibrated date)	-	

Michael G. Bazany

18.08.2012

mgbaz@ukr.net
<http://c14.kiev.ua>

14.

LOCIRAN IZVOR ENERGIJE BOSANSKE PIRAMIDE SUNCA

Hrvatski fizičar dr. Slobodan Mizdrak je predvodio tim stručnjaka u aprilu 2012. koji su vršili mjerenja elektromagnetnog zračenja na vrhu Bosanske piramide Sunca. Dvodnevni eksperiment i emitiranje EM signala u sami vrh piramide te obrada rezultata u Beču, Zagrebu i Beogradu je dovela do odgovora na pitanje gdje je izvor energije najveće piramide svijeta.

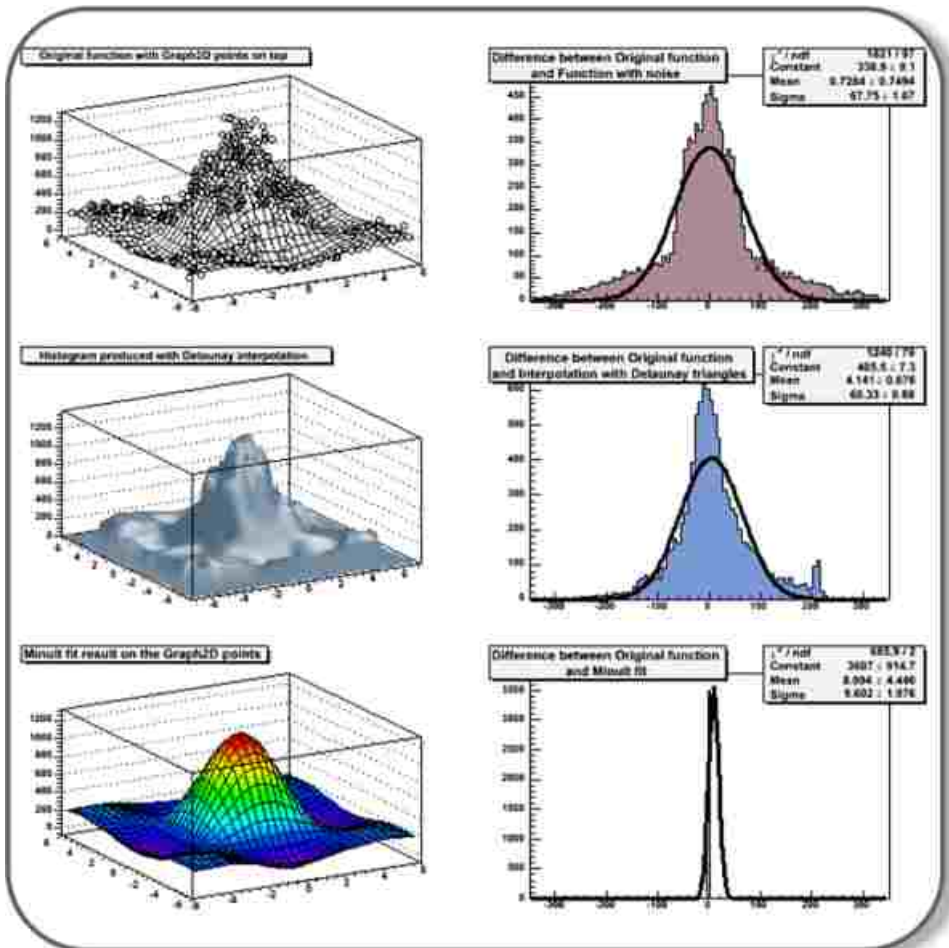
Egzaktno je dokazano, putem laboratorija u Beogradu, Zagrebu i Beču, da se izvor energije, koja se još i pojačava unutar piramide, nalazi na dubini od 2.440 metara, s pomakom od 440 metara od središta piramide. Željezna podzemna ploča, u kombinaciji s negativnim ionima i protokom vode, stvara elektricitet snage više od 10 kW.

Ovi rezultati predstavljaju pionirske korake u shvatanju prirode i svrhe originalnih i najstarijih piramida.

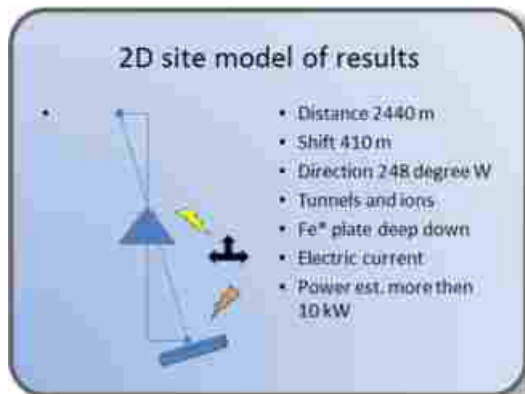
U decenijama ispred nas očekujemo da kolege istraživači piramida u Egiptu, Kini, Peruu, Meksiku i drugim zemljama krenu našim stopama.

Mjerenje intenziteta elektromagnetnog polja na vrhu piramide

Obrada rezultata snimanja elektromagnetnog zračenja u tri instituta (Zagreb, Beograd, Beč) i utvrđivanje lokacije izvora energetskog zračenja

Izvor elektromagnetnog zračenja je željezna ploča 2.440 metara ispod Bosanske piramide Sunca

ZAKLJUČAK

Oholost i zatvorenost većine stručnjaka koji drže pozicije na univerzitetima i naučnim institutima mora biti zamjenjena spremnošću na primanje novih znanja. Naša daleka prošlost je drugačija od one koju nas uče i kakvu nam je dogmatski nameću.

Historija naprednih ljudskih društava mnogo je duža od onoga što je zvanično prihvaćeno. Mnoge kulture su se u prošlosti razvijale, dostizale vrhunce, a onda nestajale, najčešće u kataklizmičkim događajima. U središtu mnogih društava iz daleke prošlosti, kao ključna građevinska struktura, bile su piramide. One su građene u Sjevernoj i Južnoj Americi, Africi, Aziji i Evropi. U hiljade ovih građevina inkorporirano je mnoštvo astronomskog, matematičkog i geometrijskog znanja. Piramide su skladištile informatička znanja o jednom društvu. Piramide su i spiritalni centri.

Ujedno, možda i najvažnije i najtajanstvenije, piramide su generator elekromagnetnih i mehaničkih zračenja s iznimno važnim utjecajem na okolinu.

U XXI stoljeću nauka o piramidama će postati važan instrument koji će nam otvoriti vrata jednom novom svijetu u kome se prepliću fizički, energetski i spiritalni aspekti. Samo na taj način moći ćemo, u potpunosti, objasniti svrhu i funkciju ovih struktura.

Otkriće kompleksa bosanskih piramida u Visokom je od iznimnog značaja za stvaranje nove naučne paradigme. Moramo se, zauvijek, pozdraviti sa starim svijetom, preživjelim shvatanjima, metodama i zatvorenošću. Multidisciplinarna naučna istraživanja s kombinacijom klasičnih i savremenih satelitskih metoda, georadarskih i termalnih tehnika, sofisticiranih datiranja te alternativnih metoda, pomoći će nam da dođemo do znanja naprednih kultura iz prošlosti.

Tamo ćemo pronaći mnoge odgovore na pitanja koja tište našu civilizaciju i riješiti se stranputice kojom se krećemo. Za razliku od drevnih civilizacija, izgubili smo balans između duhovnog i materijalnog i otuđili se od prirode.

Na tom putu, okružimo se pozitivnom atmosferom. Nimalo slučajno, nazvao sam jednu od piramida u BiH Piramidom Ljubavi. Znamo da su riječi moćne, a najjača od svih je riječ ljubav. Kada jedna ogromna piramida nosi to ime, onda, čitavu visočku dolinu, bojimo ljubavlju.

Uživajmo u otkrivanju novog ili davno zaboravljenog.

U tome i jeste ljepota istraživanja.

Autor i istraživač dr.sci. Semir Osmanagic se u desetoj knjizi ciklusa "Alternativna historija" fokusira na fenomen drevnih piramida koje su građene na pet kontinenata. Čitaoci imaju priliku da iz prve ruke saznaju činjenice o piramidama u Kini, Mauricijusu, Kanarskim Otocima, Boliviji, Peruu, Hondurasu, Guatemali, Italiji, Meksiku, Salvadoru i drugim zemljama.

Osmanagic je stekao status najkontroverznijeg antropologa današnjice vodeći naučni projekt istraživanja Bosanske doline piramida. Otkriće piramida u BiH učinilo ga je svjetski poznatim. O njemu su reportaže snimili CNN, ABC, BBC i brojni drugi svjetski mediji. Predavao je na univerzitetima širom svijeta: od egipatskih, jordanskih, saudijskih i malezijskih, preko norveških, nizozemskih i švicarskih, do američkih, kanadskih, hrvatskih i srpskih. Redovan je gost na međunarodnim konferencijama na kojima beskompromisno zastupa uvođenje drugačijeg viđenja prošlosti.

Knjiga na argumentiran način govori o postojanju drevnog koncepta piramida širom svijeta.

Dosadašnje shvatanje namjene ovih kompleksnih struktura bilo je pogrešno. Postojanje bosanskih piramida označilo je eru istraživanja prvih piramida u Evropi, najvećih i najstarijih na svijetu, građanih od najkvalitetnijeg betona te otkrivanja keramičkih skulptura i podzemnog labirinta ispod piramidalnog kompleksa u Visokom. Obavljena su pionirska snimanja i mjerenja elektromagnetnih polja u piramidama.

Zbog ovog otkrića, Osmanagicha su u članstvo primili ugledna ruska Akademija prirodnih znanosti te Aleksandrijsko društvo arheologa, a Grad Visoko ga je imenovao počasnim građaninom. Profesor je antropologije na Američkom univerzitetu u Bosni i Hercegovini.

Više o autoru na službenoj stranici: www.semirosmanagic.com